

P H Æ D R I
A U G U S T I CÆS A R I S
L I B E R T I,
F A B U L A R U M Æ S O P I A R U M
L I B R I Q U I N Q U E:
Interpretatione & Notis
I L L U S T R A V I T
P E T R U S D A N E T,
A C A D E M I C U S,
J U S S U C h r i s t i a n i s s i m i R E G I S,
I n U s u m S E R E N I S S I M I D E L P H I N I.
A D J I C I T U R
F a b u l a r u m A P P E N D I X, n u p e r r i m è e x
M S. v e t e r i d e s c r i p t a r u m à M a r q u a r d o G u d i o.

L O N D I N I:

Apud J. & B. S P R I N T, & S. B U R R O W S in vico L i t-
t l e B r i t a i n d i c t o; R. K N A P L O C K & D. M I D W I N-
T E R, in A r e a B o r e a l i D. P a u l i; B. & S. T O O K E, ad
M e d i i T e m p l i P o r t a m; & J. O s b o r n e, in L o m b a r d s
S t r e e t. M D C C X X I I.

a

B L

SERENISSIMO DELPHINO.

SI quis hoc opus solo ex nomine, vel autorem operis ex una fortuna aestimabit, SERENISSIME PRINCEPS, putabit fortasse me vel sapientiae tuæ non meminisse, vel dignitatis; qui Fabulas offeram Tibi, & velim Te in summa altitudine gloriae collocatum cum Liberto fabulari. Si tamen vel de his Fabellis, vel de Scriptore Fabellarum judicabis, non ex illorum sensu, parum sano & integro, sed ex illo gusto acutissimo, qui tibi est in natus ac ingenitus, sic opus ipsum suscipes, sic autorem ipsum complecteris, ut putas nec operis tenuitatem tuæ sapientie, nec autoris humilitatem dignitati tuæ posse quidquam officere.

Non dubitabis profecto, SERENISSIME PRINCEPS, cum eo liberto confabulari, cui ad Augustum Imperatorem erat aditus perfacilis, cuique sua virtus, non libertatem modo, sed opes, honores & summorum Principum amicitiam conciliavit; qui non minus habuit fiduciae ut mores dissolutos carperet Optimatum, quam artis ne exulceraret animos; qui ita fuit accommodatus ad erudiendam plebem propter simplicem & quasi nudam Apologorum venustatem, ut dignissimus fuerit Imperatorum amicitia & consuetudine propter excelsam quandam & politiorem, tum vita, tum sententiarum elegantiam.

Sic age cum Phædro, ut Atbenienses & Romani terrarum domini solebant agere cum servis, quibus inter Sa-

EPISTOLA.

turnalia dabant aliquam ludendi secum, epulandi, colloquendi, imperandi potestatem. Neque vero, quamquam ille est Fabularum artifex, habebis comitem indignum Tui. Quot enim edidit Fabulas, tot Satyræ sunt, in quibus vel alstrusioris Philosophiae utilissima capita jucundissime tractavit, vel callide adumbravit aetatis suæ corruptissima tempora, & conatus est, sermone belluis attributo, homines emendare. Provocavit eos ad ipsum naturæ tribunal, ut quod in se mali aut boni nolebant agnoscere, id in series contemplati fugerent aut optarent. Nam quis in cane, fidem; in agno, lenitatem; in formicâ laboris assiduitatem commendari audiat; nec in homine damnet continuo perfidiam, crudelitatem, ignoriam? Aut quis accuset in lupo, rapacitatem; dolos, in vulpe; in leone saevitiam; nec ista omnia in unum saepe hominem confluxisse indigetur?

Quod si referre volueris animum, SERENISSIME PRINCEPS, ad illas rerum imagines, cognosces totam de moribus disciplinam, totam civilem scientiam iis contineri, quarum alter vitam debet omnium informare; utraque tuam. Cogita enim, & ipse tecum reputa, quot & quantis virtutibus instructum esse Te oporteat, ut teneas Regni Christianissimi clavum, & Parentis tui sedem tantâ aequitate stabilitam, tot victoriis conspicuam, tot auctam Provinciis. Debes Te Gallis, quorum ut summus est in suos Reges amor, summa veneratio, ita summam necesse est esse Regum in regendis illis pietatem, integritatem, aequitatem. Sedebis in luce Europeæ, in oculis clarissimi Imperii, atque in auribus universarum latè gentium ac nationum positus; Intuebitur in Te incredibilis civium & populorum, cum sociorum, tum etiam hostium multitudo. Convertent se tuos ad nutus infinitæ urbes, innumerabiles Provinciae, ac virtutes omnes tuas tanquam ex edito quodam Theatro suspicient.

Accedit

EPISTOLA.

Accedit ad hanc difficultatem, SERENISSIME DELPHINE, sustinenda Tibi Ludovici, bello & pace Maximi, fama, tantarum & tot virtutum splendore collecta. Vides quam sit ejus longè lateque diffusum nomen; vides quo vultu, quo supercilio Gentes omnes, Civitates, Principes, Imperatores, Europam denique totam solus convertit & commovet; Quantâ armorum suorum felicitate modo suos tegit, modo lacepsit improbos, modo se & Regnum lacepsitus ulciscitur! Quam facile inconstantiam fortunæ consiliorum prudentia moderatur, & victoriae jura per sua castra, quorum numero terras & maria occupat, sic dividit & partitur, ut uni Ludovico victoria videatur ubique laborare. Aspicis quam fortitudine contra exterros, quam fide pro sociis, quam humanitate cum suis omnia gerere consuevit.

Hanc Tibi viam, SERENISSIME PRINCEPS, Ludovicus aperuit, Te ad has laudes, quasi quadrigis volantem admiramus. Tuum est illud curriculum, in quo insisterem, ut summopere gloriosum est, ita arduum atque difficile. In hac autem dignitate quos alios autores agendi & regnandi sapientius consulas, quos sequare tutius, quam qui licet mortui, Principes tamen etiamnum admonent, neque possunt adulando decipere? Sunt enimvero in aula Regum versuti innumeri homines, diurnâ consuetudine ad servilem assentationem exercitati, qui Principi, non ex animo, sed sui commodi gratia, famulantur. Norunt illi solas fortunæ vias, nihilque ejus causâ prætermittunt; & quoniam eorum cupiditati veritas adversatur, solent illam ab accessu Principum procul mandare.

Ne committe, SERENISSIME PRINCEPS, huic hominum generi partem ullam existimationis tuæ. Monitores adhibe potius, quos olim Socrates Regibus offerebat. Antiquos intelligo scriptores, qui Principibus præferunt facem; qui dubitantes confirmant, errantes revocant; & adeo non adulantur,

EPISTOLA.

adulantur, ut egregiâ fidelitate & acerbitate salutari impune plerumque sâviant. Nam verò cùm multi sunt ejusmodi scriptores, tum nullus fere est utilior Tibi quam Phaedrus. Fabellas habet cum philosophiae præceptis miro quodam artificio conjunctas, in quibus nativus rerum depictarum lepos ad excellentem morum disciplinam sic accessit, ut nec præceptorum severitas, elegantiæ fabularum, nec fabularum exilitas, præceptorum majestati detrahatur quidquam.

Has ergo fabulas, SERENISSIME PRINCEPS, diurnâ manu, has nocturnâ versabis: eoque diliges vehementius, quod non tam mea, quam Illustrissimi Ducis MONTAUSERII manus offerat. Ille vires mihi, ille suppeditavit animos, ille impulit ut auderem hâc in parte studiorum tuorum tibi prodeesse quodammodo. Tu fave nova huic labori, quem & eo jubente suscepi, & te annuente confeci. Erit hac meorum votorum summa, si videbor obsequio te non inani coluisse, sed contulisse aliquid ad excolendum tanti Principis ingenium, in quo fortunam Imperii Christianissimi, spem Maximi Regis, Gallorum vota, totius Orbis expectationem Deus Optimus Maximus felicissime depositus.

Tibi Devotissimus

PETRUS DANET.

PRÆ-

P R A E F A T I O.

PArum cordati sapientesque videntur ii, qui Fabularum vel auditō nomine, fastidio delicatissimo, statim afficiuntur, & ab illis, ut à puerilibus oblectamentis, toti abhorrent. Etenim faciunt intelligendo, nihil ut intelligent, cùm tam austerā & insolenti fronte utilissimum vitæ humanæ commentum audent improbare. **E**nimverò naturam humanæ mentis si velis penitus introspicere, vim quandam in ea deprehendes, cum infirmitate conjunctam, unde omne Fabularum genus, seu humani ingenii commenta habent originem: & vis quidem efficit ut veritatis lucem contempletur; infirmitas contrà, ut ipsius splendorem sustinere vix possit. **H**inc est quod Ægyptii veritatem Hieroglyphicis; Philosophi numeris; Poëtæ fabulis; Oratores figuris: ipsi etiam vates Divino afflati Spiritu allegoriis; imo & ipse Christus, hoc est, ipsa Sapientia involutam parabolis quasi velis quibusdam posteris transmiserunt. **N**imirum imbecilliores sunt hominum oculi propter naturæ pravitatem, quam ut totam veritatis lucem ferre valeant; & nescio quo fato ipsa veritas minùs, quam veritatis umbra blandiatur. **A**n quia plus nobis arridet, cum nostro labore detegitur, & eruitur ex Ænigmatum involucris? **A**n quia tanta est in hominibus perversitas, tanta mentis depravatio, ut qui amant lucentem veritatem, oderint idem ipsi redarguentem; neque veritati

PRÆFATIO.

pateat ullus ad eorum mentes, nisi per quosdam quasi cuniculos accessus.

*Origo Fa-
bularum.* His rebus permoti viri, quos habuit Anti-
quitas clarissimos, fabulas commenti sunt, quò
universa Philosophiæ præcepta traderent, &
quò mentes hominum à pictura imaginibusque virtu-
tum, ad rem, veritatemque traducerent. Potuere qui-
dem viri in omni disciplinarum genere versati, Philo-
sophiæ præcepta stilo asperiore, & angustis concisif-
que disputationibus explicare, qui mos fuit omnium
Philosophorum : At ingeniosissimi humani animi ex-
ploratores, cum viderent nihil quicquam perfecisse
Philosophos, nisi ut demum & vituperarentur à plebe,
cujus ab intelligentia veritatem longissimè disjunxe-
rant : & contemnerentur à principibus, quorum ad-
gustum eandem non satis accommodaverant : Cogitâ-
runt hanc esse fabularum integumentis involvendam,
ut ab ejus accessu, nec rerum excelsitas plebeculam, nec
præceptorum aceritas principes removeret.

*Utilitas
fabularum.* Nemini enim non debet esse persuasum
genus, quām Chrysippos & Crantoras ; at-
que homines melius fuisse fabulis & exemplis, quām
præceptis Philosophiæ, commonitos. Nuda quippe il-
la docendi præcipiendique ratio, quæ Philosophis nimi-
um familiaris est, teneriores aut vitiosos animos ferè
offendit ; fabularum verò Ludus tum jucundiora mo-
nitæ virtutis effecit, tum humanas mentes à vitiis avo-
cat securiùs.

*Lucr. lib.
1. & 4.* *Et veluti pueris absynthia tetra medentes
Cum dare conantur, prius oras pocula circum
Contingunt mellis dulci flavoque liquore,
Ut puerorum etas improvida ludificetur*

Labrorum

PRÆFATIO.

*Labrorum tenuis: interea perpotet amarum
Absynthi laticem, deceptaque non capiatur,
Sed potius tali facto recreata valeat.*

Et verò Græci fabulatores hanc scribendi formam post Ægyptios sequuti sunt, quâ possent in sui sæculi mores corruptos impunè quasi per ludum invehi, & quâ mansueti homines & exulti à rudibus, retrisque factis, ad elegantiora honestioraque defluerent. Si enim summa summorum virorum exempla proposuissent hominibus ad imitandum, infirmitatis excusatione se defenderent; quam sanè habent nullam, quocties animadvertisunt ea præstari ab apibus & formicis, quæ ipsi se posse negant; ea quoque vitari quæ ipsi admittere non erubescunt. Id sanè sentiebat divinus Plato, qui fabulas commendavit maximè, cùm hortatus est nutriculas, ut pueris fabulas narrarent, animosque illorum diligentius fabulis quam corpora ipsa manibus informarent. *Τές δὲ ἐκκριθέντας πείσο-
μδν τὰς τερφές περὶ μητέρας λόγουν τοῖς παισὶ.* Plato lib. 2. *Ἐ πλάτειν τὰς ψυχὰς αὐτῶν τοῖς μύθοις πό-
λυ μᾶλλον ἢ τὰ σώματα ταῖς χερσὶ.* de Repub. Facilè enim intelligi potest, satius esse teneras mentes effingere prius ad verum & ad bonum, quam in partem alterutram deteriorem inclinarint, unde postea nisi labore multo deduci ac deflecti nequeant; quod præsertim fit apollogis, qui primâ specie pro vilibus nugis habentur, at reverâ prudentibus consiliis vitam instituunt. In iis enim cum animalium dotes aut vitia explicantur; diversa continuò hominum ingenia deteguntur. Cùm commendatur in agno simplicitas; in formica laboris constantia; fides in cane, commendantur in primis hæ virtutes in homine: Cùm verò redarguitur in lupo furor, & rapacitas; adulatio, fraudes, & alia hujuscemodi vitia in vulpe; monetur quisque nostrum ut ab his

P R Æ F A T I O.

his quam maximè abhorreat. Potest igitur unusquisque suam in his apologis imaginem propriis ac nativis expressam coloribus contemplari, suam quodammodo indolem recognoscere; & ad illos ut ad speculum minimè fallax vitam conformare.

Autores
Fabularum.

Neque mirum adeo tot numerari scriptores fabularum inter præstantissimos viros qui olim floruere. In hoc scribendi genere Græci Ægyptios habuere duces, qui per hieroglyphicas imagines, animi sensa & res ipsas tanquam literis exprimebant. Fuit Æsopus ex insulâ Samo admodum ingeniosus fingendorum apologorum artifex, à quo omnes postea apologi dicti sunt Æsopii. Taceo Hesiodum qui fabulosos deorum ortus carmine cecinit; omitto Porphyrium qui, teste Eusebio, libros composuit in quibus ficticias deorum genealogias instituerat; præterea innumeros alias fabulatores, ut Orphæum, Musæum, quorum opera cum illorum nominibus penè interierunt: è quibus tamen Ovidius sua in varias mutatorum corporum formas depropulsit argumenta. Nullus fere suit inter antiquos Poëtas, aut historiæ scriptores, tum Græcos, tum Latinos, qui non aliquid fabularum suis operibus inferuerit. Testes sunt locupletissimi Homerus, Hesiodus, Ennius, Horatius: Verum nullus hoc scribendi genus usurpavit ex instituto, præter Æsopum, in his jocis fingendis facile principem; & ab illo deinde Phædrum, qui diu latuit ignobilis, culpâ & incuria temporum; quique nostrâ ætate rediit ad maximum splendorem curâ & vigiliis Fratrum Pithœorum. Ingens sanè beneficium toti rei literariæ contulerunt summi illi viri, cum Phædri apologetos publici fecerè juris. Nemo enim non sentit florente adhuc lingua Latinâ scripsisse Phædrum, suasque fabulas conspersisse

PRÆFATIO.

persisse optimis & ad vitam utilissimis serventiis. Non est verò quod reprehendant nonnulli Phædrum, ut minùs religiosum in observandis numeris, & legibus carminis iambici: nam usus est fortasse ille comicorum licentiâ, neque tantâ putavit religione retinendos esse numeros, dum purè & emendatè loqueretur. Quo in studio adeò nemini cedit, ut apud veteres fuerit nemo, qui haberet ingenium ad illam Terentii lenitatem magis factum quām Phædrus. Et verò necesse fuit eum hoc uti genere scribendi tenero & suavi, magis quām gravi: cùm ea sit Apologorum natura, ut sermone non debeant, nisi facili, nisi molli, nisi simplici tractari. Quamobrem adhibere maluit Iambos in scribendis fabulis, quod hoc metri genus à quotidiano & naturali sermone recedat minùs; atque adeò ab ipsa quasi natura, si creditur Aristoteli, appositum & comparatum sit.

Jam si quis erit qui quærat hujus novæ editionis occasionem, quæ me causa impulerit, ut ad Phædrum de novo excudendum, hoc tempore accederem; is si me satis audiet, fatebitur nullam potuisse contingere, tum magis honorificam mihi, tum literis perdiscendis utiliorem. Ubi primùm perillustris DUX MONTAUS S E R I U S instituendo Serenissimo DELPHINO fuit à Sapientissimo Rege præpositus, eo studia cogitationesque contulit, ut in erudiendâ mente, & informandis moribus teneri Principis, Rempublicam literarum erudiret, ornaret, amplificaret. Nimirum vir ille præstantissimus ut erat in omni varietate disciplinarum excellens, & quicquid otii, vel defendenda patriæ salus, vel propaganda Principis gloria reliquerat, id omne collocârat in celebrandis & recolendis artibus iis, quas alii sine summo & quasi sempiterno otio non facile peruestigant, intelligebat in autoribus Latinæ linguæ

PRÆFATIO.

linguæ contineri multa quæ ad vitam rectè compo-
nendam maximè conferrent; verùm ut ad illos au-
tores pervolvendos, facilior, & mollior aditus habe-
retur. yidit multa in eis inesse, quæ, quanquam ab
interpretibus penè innumeris fuere tractata, sunt ta-
men aut obscuriora, aut minùs cohærentia, aut non
satis explicata; quæque adeo illustrari verbis, explicata
ri notis oporteret, ne pueriliorum animorum impetus,
occurentibus difficultatibus quām plurimis in horum
librorum lectione, retardaretur. Cogitavit primus eâ
vi ac ingenii luce quā præstat, id certius effici non
posse, quam continuâ quadam interpretatione Auto-
rum, maxime vero Poëtarum; & adjectis quibusdam
notis, iisque brevibus, ad singula loca, in quibus pe-
tita vel è Grammatica, vel ex Historia, vel aliundè
difficultas invenitur. Facit enim interpretatio ut præ-
postera & inter se implicata verba in nativum ordi-
nem digerantur. Faciunt autem notæ, ut obscura
illustrentur, & abstrusa pateant; facit demum nota-
rum brevitas, ut eorum rescindatur importuna luxu-
ries. Atque hæc fuit consilii mei ratio, cum, jubente
Illustri Duce Montauerio, ut antea Dictionarium con-
dendum, sic hodie suscepi Phædrum explanandum. In
quo Montauerii mentem utrum fuerim asseditus, alio-
rum erit, non meum judicare.

Nec mediocri fuit adjumento atque incitamento
Clarissimi BOSSUETI autoritas & consilium,
quem ad summa omnia mente & animo videtur natu-
ra genuisse, ars effinxisse, studium & exercitatio per-
fecisse: cuius fuit laus quædam singularis & penè pro-
pria, ut in infinitâ literarum, tum sacrarum, tum pro-
phanarum multitudine perinde excelluerit, ac si in
una solummodo disciplina studium omne suum po-
suisset; quem ut inter doctissimos eloquentiæ, sic
doctrina

PHÆDRI VITA.

doctrina inter eloquentissimos tanta felicitate semper extulit, ut eum nec in aula regia sine incredibili voluptate, nec in subselliis Theologicis sine maxima admiratione quisquam audiverit: quem denique postquam **LUDOVICUS MAGNUS LUDOVICO FILIO PRÆCEPTOREM** perhonorificè acciverit, quotidie videmus negotia cum otio, otium cum negotiis tantâ industriâ conjungentem, ut apud eum nihil tumultus aulæ tranquillitati studiorum, nihil studendi assiduitas obsequiis & muneri præstando detrahatur quicquam. Ille simul ac cognovit consilium Ducis Montau-serii utile Delphino, dignum Rege Ludovico, literarum gloriæ, & Galliarum splendori peropportunum, non cef-savit hortando impellere, ut quæ tanti operis pars mihi obtigisset, quâ possem diligentâ perficerem. Atque hoc etiam opus nostrum mirè promovit Nobilissimus **H U E T I U S**. Qui in omni doctrinæ genere, tum laboris contentione, tum felicitate ingenii, eò progressus est, ut quærenti defuerit orbis scientiarum; sic universas eruditionis opes exhausit, ut non ipsi quemadmodum aliis tempus ad discendum, sed materia & res ipsæ defuisse videantur. Profecto non tam est unus è doctis Huetius, quam viva quædam & ut ita dicam ambulans Bibliotheca. Adeo summa, infima, recondita, obvia, in numerato habet, & quasi ad manum. Tot tamque eximiis disciplinis conciliatricibus regum maximo sapien-tissimoque Ludovico regi Christianissimo innotuit, & ab eo vocatus in partem gloriofissimi sanctissimique mu-neris, quo per optimam, & accuratissimam Serenissimi Delphini institutionem gentium propè infinitarum saluti & felicitati consulitur.

PHÆDRI

PHÆDRI VITA.

AT quoniam videtur interesse, Lector, vel maxime scire quis fuerit Phædrus, eam rem brevi proloquar. Si quæ olim à Suetonio de Poëtis, Philologis & Grammaticis Latinis conscripta fuerant, ea ad nos integra pervenissent, Phædrum certè nossemus melius: neque enim mihi credibile est, eum fuisse prætermissum à Suetonio, qui tantâ diligentia veterum illorum perquisierat vitam, & ad posteros, nisi invidissent fata, transmiserat. Phædri meminere Martialis & Avienus, quorum hic Theodosio imperante floruit. Sed nihil præter memoriam tanti viri nobis reliquerunt. Quare sibi ipsi facem præferat Phædrus, suæ sibi vitæ scriptor sit ac testis. Thrax fuit, quod hominum genus primis temporibus, & disciplinarum artiumque cognitione, & severâ morum disciplinâ fuit excultum. At, ut misera est humanarum conditio rerum, tanta illos temporum decursu barbaries fœdavit, ut si Thucydidi credimus, nihil Thracibus crudelius fuerit, efferacius nihil: hæc tamen feritas & barbaries nihil obfuit Phædro ad præclaram artium cognitionem contendenti. Conditione servus fuit, quod ipsi vitio dari non debet, cum Servitus fuerit ipsi communis cum Æsopo, Terentio, & aliis præstantibus ingenii. Quâ autem occasione Romæ in domo Augustâ servierit, non omnino patet. Constat solummodo, eum ob elegantiam ingenii morumque suavitatem fuisse manumissum. unde illius opus inscribitur PHÆDRI AUGUSTI CÆSARIS LIBERTI. Vixit ætate Octaviani Cæsaris ac Tiberii, quanquam & potuerit ad Caii usque tempora pervenisse, cum multum

PHÆDRI VITA.

multum senex vixerit, ut ipse docet fabula libri quinti de venatore & cane senio debili. Fuere ipsi inimici non pauci, quorum contumeliis persæpe jactatus est, ut probant frequentes illius querelæ. Hos inter fuit ipsi infensissimus Sejanus, penes quem tum temporis erat autoritas summa, teste Suetonio. De illo sic Phædrus conquestus est.

*Quod si accusator alius Sejano foret,
Si testis alius, judex alius denique.
Dignum faterer esse me tantis malis,
Nec his dolorem delinirem remedii.*

Libros Fabularum scripsit quinque, quorum tres consecrat Particuloni, Phileto & Eutycho, quos omnes arbitror pileata capita fuisse. Jam nihil est quò te amplius morer, (Amice Lector) quod te moneam habeo jam nihil, nisi ut te hoc sæculo felicem, felices literas, felicissimos literatos viros prædices, qui Delphini studia sic possunt adjuvare, ut publica omnium studia promoveant ; sic in hodierni temporis famam & utilitatem adlaborant ; ut in sempiternam gloriam adlaborent. Fruere his bonis quæ tibi largitur verus ætatis nostræ Mæcenas MONTAUSERIUS, qui jamdudum ivit in literarum plausum, & cuius nomen vivet,

Latinis dum manebit pretium literis.

TESTI.

PHÆDRI VITA.

AT quoniam videtur interesse, Lector, vel maxime scire quis fuerit Phædrus, eam rem brevi prolo-quar. Si quæ olim à Suetonio de Poëtis, Philologis & Grammaticis Latinis conscripta fuerant, ea ad nos integra pervenissent, Phædrum certè nossemus melius: neque enim mihi credibile est, eum fuisse prætermissum à Suetonio, qui tantâ diligentia veterum illorum perquisierat vitam, & ad posteros, nisi invidissent fata, transmiserat. Phædri meminere Martialis & Avienus, quorum hic Theodosio imperante floruit. Sed nihil præter memoriam tanti viri nobis reliquerunt. Quare sibi ipsi facem præferat Phædrus, suæ sibi vitæ scriptor sit ac testis. **Thrax** fuit, quod hominum genus primis temporibus, & disciplinarum artiumque cognitione, & severâ morum disciplinâ fuit excultum. At, ut misera est humanarum conditio rerum, tanta illos temporum decursu barbaries fœdavit, ut si Thucydidi credimus, nihil Thracibus crudelius fuerit, efferacius nihil: hæc tamen feritas & barbaries nihil obfuit Phædro ad præclaram artium cognitionem contendenti. Conditione servus fuit, quod ipsi vitio dari non debet, cum Servitus fuerit ipsi communis cum Æsopo, Terentio, & aliis præstantibus ingenii. Quâ autem occasione Romæ in domo Augustâ servierit, non omnino patet. Constat solummodo, eum ob elegantiam ingenii morumque suavitatem fuisse manumissum. unde illius opus inscribitur **PHÆDRI AUGUSTI CÆSARIS LIBERTI.** Vixit ætate Octaviani Cæsaris ac Tiberii, quanquam & potuerit ad Caii usque tempora pervenisse, cum multum

PHÆDRIVITA.

multum senex vixerit, ut ipse docet fabula libri quinti de venatore & cane senio debili. Fuere ipsi inimici non pauci, quorum contumeliis persæpe jactatus est, ut probant frequentes illius querelæ. Hos inter fuit ipsi infensissimus Sejanus, penes quem tum temporis erat autoritas summa, teste Suetonio. De illo sic Phædrus conquestus est.

*Quod si accusator alius Sejano foret,
Si testis alius, judex alius denique.
Dignum faterer esse me tantis malis,
Nec his dolorem delinirem remediis.*

Libros Fabularum scripsit quinque, quorum tres consecrat Particuloni, Phileto & Eutycho, quos omnes arbitror pileata capita fuisse. Jam nihil est quò te amplius morer, (Amice Lector) quod te moneam habeo jam nihil, nisi ut te hoc sæculo felicem, felices literas, felicissimos literatos viros prædices, qui Delphini studia sic possunt adjuvare, ut publica omnium studia promoveant ; sic in hodierni temporis famam & utilitatem adlaborant ; ut in sempiternam gloriam adlaborent. Fruere his bonis quæ tibi largitur verus ætatis nostræ Mæcenas MONTAUSERIUS, qui jamdudum ivit in literarum plausum, & cuius nomen vivet,

Latinis dum manebit pretium literis.

TESTI.

TESTIMONIA DE PHÆDRO.

PHÆDRUS ipse de se, lib. 5. ad Particulonem:

Chartis nomen victurum meis

Latinis dum manebit pretium literis.

Et lib. quarto Particulonem & alios alloquens:

Vestrar in chartas verba transfertis mea.

MARTIALIS 3. Epigram. 30. de Canio:

An æmulatur improbi jocos Phædri.

AVIENUS in Præfatione Fabularum quas edidit.

*Phædrus etiam partem aliquam quinque in libellos
resolvit.*

LIPSIUS ad Senec. Consol. Polyb. cap. 27.

Phædrus Tiberii Libertus, jam condiderat logos Æsopi;

Et Pulcherrimis versibus latinos fecerat, qui extant.

LAUR. PIGNORIUS. Epist. 13.

*Etiam ego venire possum in literarum plausum, velut
loquitur elegantissimus Fabulator Phædrus.*

DEMSTERIUS ad Rosinum Antiquitatum Romanarum scriptorem.

*Phædrus Thrax, Tiberii Libertus, Fabularum luculentus
scriptor.*

ÆTAS PHÆDRI,

Ex Ger. Joan. Vossii de Poëtis Latinis.

*Sub Tiberio vixit Phædrus Thrax Augusti Cæsaris
Libertus, & qui se Augustum dicat vidisse jus
dicentem, & Bathyllum Cilnii Mæcenatis libertum
saltantem.*

PHÆDRI

PHÆDRI FABULARUM
INDEX.

Prior numerus Librum, alter Fabulam denotat.

A.

A esopus ad Garrulum,	
	3. 19
A esopus interpres testamenti,	
	4. 4
A esopus ludens,	3. 14
A esopus & Petulans,	3. 5
A esopus & Rusticus,	3. 3
A gnus à Capella nutritus,	
	3. 15
A nus ad Amphoram,	3. 1
A pes & fuci, vespa judice,	
	3. 13
A quila, cornix & testudo,	
	2. 6
A quila, felis & aper,	2. 4
A rbores in deorum tutela,	
	3. 17
A sinus egregie cordatus,	1. 15
A sinus & galli,	3. 20
A sinus & leo venantes,	1.
	11
A sinus irridens aprum,	1. 29

C.

C æsar ad Atrensem,	2.
	5
C alvus & musca,	5. 3
C anis famelici,	1. 20
C anis & crocodilus,	1. 15
C anis & lupus,	3. 7
C anis fidelis,	1. 23
C anis natans,	1. 4
C anis parturiens,	1. 19
C anis, thesaurus & vulturi-	
us,	1. 27
C anum legati ad Jovem,	4.
	17

C apella & hirci,	4. 15
C ervus cornibus impeditus,	1.
	12
C ervus & boves,	2. 8
C icada & noctua	3. 16

D.

D emetrius & Menander	
	5. 1
D uo calvi	5. 6

B

E.

I N D E X.

E.

E Pilogus ad Eutychum, 4. 25

Equus & aper, 4. 3
Eunuchus ad improbum, 3. 11

Ex sutore medicus, I. 14

F.

Formica & musca, 4. 23
Frater & soror, 3. 8
Fur aram compilans, 4. 10

G.

Graculus superbus, I. 3
Gubernator & nauta
4. 16

H.

Hercules & Pluto, 4. 11
Homo & asinus, 5. 4
Homo & canis, 2. 3
Homo & colubra, 4. 18

I.

Invidia virtutum comes, 2. 9

L.

Leo regnans, 4. 12
Leo sapiens, 2. 1
Leo senio confectus, I. 21
Lupus & agnus, I. 1
Lupus & grus, I. 8

*Lupus & vulpes, judice si-
mio,* I. 10

M.

Margarita in sterqui-
linio, 3. 12
Milvius & columba, I. 31
Mons parturiens, I. 18
Muli & latrones, 2. 7
Mulier parturiens, I. 18
Musca & mula, 3. 6
Mustela & homo, I. 22
Mustela & mures, 4. 1

N.

Naufragium Simonidis, 4. 21

O.

Occasio depicta, 5. 8
Ovis, canis & lupus
I. 17
Ovis & cervus, I. 16

P.

Panthera & pastores, 3. 2
Passer & lepus I. 9
Pavo ad Junonem, 3. 18
Pera, 4. 9
Phædrus de fabulis suis, 4. 20
*Phædrus in Fabularum Æso-
piarum censores,* 4. 6
Princeps Tibicen, 5. 7
Prolo-

I N D E X.

Prologus ad Particulonem,	5.	Simonides à Diis servatus,
Prologus, Æsopus,	1	4. 24
Prologus, exemplis,	2	Socratis dictum,
Prologus, joculare,	4	3. 9
Prologus, Phædri,	3	T.
Pugna murium & mustela- rum.	4. 5	Aurus & vitulus, 5. 9

R.

Rana rupta,	1. 24
Rana ad solem,	1. 6
Rana metuentes taurorum prælia,	1. 30
Rana Regem postulantes,	1.
	2
Repente calvus,	2. 2
Res gesta sub Augusto,	3.
	10

S.

Curra & rusticus,	5. 5
Simii caput,	3. 4

V.

V Acca, capella, ovis & leo,	1. 5
Venator & canis,	5. 10
Viatores & latro,	5. 2
Vipera & lima,	4. 7
Vulpes & aquila,	1. 28
Vulpes & ciconia,	1. 26
Vulpes & corvus,	1. 13
Vulpes & draco	4. 19
Vulpes & hircus,	4. 8
Vulpes & uva,	4. 2
Vulpes ad Personam tragicam	1. 7

INDEX

SENTENTIARUM ad FABULAS

PHÆDRI.

LIBER PRIMUS.

<i>Acile est opprimere innocentem,</i>	I. 1
<i>Minima de malis,</i>	I. 2
<i>In propria pelle quiesce,</i>	I. 3
<i>Avidum sua s̄āpe deludit aviditas,</i>	I. 4
<i>Potentioris societatem fuge,</i>	I. 5
<i>Improborum improba soboles,</i>	I. 6
<i>Stultorum honor inglorius,</i>	I. 7
<i>Malos tueri haud tutum,</i>	I. 8
<i>Ne insultes miseris,</i>	I. 9
<i>Mendaci ne verum quidem dicenti creditur,</i>	I. 10
<i>Ridicula in imbelli virtutis ostentatio,</i>	I. 11
<i>Utilissimum s̄āpe quod contemnitur,</i>	I. 12
<i>Laudatore nihil infidiosius,</i>	I. 13
<i>Fallax vulgi judicium,</i>	I. 14
<i>Pauper dominum, non sortem mutat,</i>	I. 15
<i>Fidejussorem infidum cave,</i>	I. 16
<i>Calumniatorem sua poena manet,</i>	I. 17
<i>Horret quisque adire locum ubi Iesus est,</i>	I. 18
<i>Omnem aditum malis praecuditio,</i>	I. 19
<i>Stultitia plerumque exitio est,</i>	I. 20
<i>Miser vel ignavissimo cuique ludibrio est,</i>	I. 21
<i>Qui alteri suam ob causam commodat, injuria postulat id gratie apponni sibi,</i>	I. 22
<i>Suspecta malorum beneficia,</i>	I. 23
<i>Potentes ne tentes emulari,</i>	I. 24
<i>Rete ne tendas accipitri & milvio,</i>	I. 25
<i>Par pari refertur,</i>	I. 26
<i>Avarus suus sibi carnifex est,</i>	I. 27
<i>Ne magnus tenuem despicio,</i>	I. 28

I N D E X.

<i>Est cui magno constitit dicterium,</i>	1.29
<i>Mala publica in plebem recidunt,</i>	1.30
<i>Cui fidas, vide,</i>	1.31

LIBER SECUNDUS.

S unt etiam sua præmia laudi,	2. 1
<i>Simile simili gaudet,</i>	2. 2
<i>Impunitas peccandi illecebra,</i>	2. 3
<i>Vir dolosus seges est mali,</i>	2. 4
<i>Ne quid nimis,</i>	2. 5
<i>Potentiam malitiæ adjutam quis effugiat,</i>	2. 6
<i>Plura timenda divitibus,</i>	2. 7
<i>Plus videoas tuis oculis quam alienis,</i>	2. 8
<i>Epilogus,</i>	2. 9

LIBER TERTIUS.

R el bone vel vestigia delectant,	3. 1
<i>Beneficio bene erit,</i>	3. 2
<i>Experientia præstantior arte,</i>	3. 3
<i>Mentem hominis spectato, non frontem,</i>	3. 4
<i>Erit ubi pœnas det procax audacia,</i>	3. 5
<i>Ridenda imbecillorum superbiloquentia,</i>	3. 6
<i>Liber inops servo divite felicior;</i>	3. 7
<i>Sat pulcher, qui sat bonus.</i>	3. 8
<i>Fidelem ubi invenias virum,</i>	3. 9
<i>Ne sis credulus maxime criminatori,</i>	3. 10
<i>Deformitas dolenda qua ex merito venit,</i>	3. 11
<i>Optima sape despecta,</i>	3. 12
<i>Opus artificem probat,</i>	3. 13
<i>Otiare, quo labores,</i>	3. 14
<i>Qui educat, pater magis, quam qui genuit,</i>	3. 15
<i>Humanitas, & gratior, & tutior,</i>	3. 16
<i>Fructu non foliis arborem astima,</i>	3. 17
<i>Tuis contentus ne concupiscas aliena,</i>	3. 18
<i>Multæ homines nomine, non re,</i>	3. 19
<i>Miserrimus qui in vita miser, post mortem miserior,</i>	3. 20

INDEX.

LIBER QUARTUS.

<p>A Stutus astu non capit, 4. 1 Spernit superbus qua nequit assequi, 4. 2 Vindictæ cupidus sibi malum acerbit, 4. 3 Homines non numerandi, sed ponderandi, 4. 4 Feriunt summos fulmina montes, 4. 5 Stultus nisi quod ipse facit, nil rectum putat, 4. 6 Maledico maledicens pejus audiet, 4. 7 Improbi ne pereant, perdunt, 4. 8 Suus cuique attributus est error, sed non videmus id mantice quod in tergo est, 4. 9 Antecedentem scelestum non deserit pede pœna clando, 4. 10 Opes irritamenta malorum, 4. 11 Sinceritas laudanda, 4. 12 Obscenæ, 4. 13, 14 Pares non habitus, sed virtus facit, 4. 15 In secundis time, in adversis spera, 4. 16 Nimia verecundia inverecundum facit, 4. 17 Malo qui benefacit, pejorem facit, 4. 18 Avarus auri custos, non Dominus, 4. 19 Inventa perficere non inglorium, 4. 20 Veras divitias eripit nemo, 4. 21 Magna ne jactes sed præstes, 4. 22 Vera gloria fictam obscurat, 4. 23 Deum colenti stat sua merces, 4. 24 Multum auxiliatur qui cito, 4. 25 </p>

LIBER QUINTUS.

<p>Nihil ad honorem famâ ingenii aptius, 5. 1 Ventosa lingua : pedes fugaces, 5. 2 Sponte peccanti nullus est veniæ locus, 5. 3 Feliciter sapit, qui alieno periculo sapit, 5. 4 Prajudicata opinio judicium obruit, 5. 5 Non omnia omnibus congruunt, 5. 6 Stulta superbia videtur ab omnibus. 5. 7 Fugit irreparabile tempus, 5. 8 Ne sus Minervam, 5. 9 Omnia fert ætas. 5. 10 </p>
--

PHÆDRI,

PHÆDRI,
AUGUSTI CÆSARIS
LIBERTI,
FABULARUM ÆSOPIARUM
LIBRI QUINTI.

LIB. I.

PROLOGUS.

ASOPUS auctor quam materiam repperit, **I**NTERPRETATIO.
Hanc ego polivi versibus senariis. *Ego reddidi versibus Iambis
sex pedum illam materiam quam
auctor **A**sopus excogitavit.*

ANNOTATIONS.

I. *Æsopus auctor* | Multi ante *Æsopum*
inxere fabulas, ut *Homerus*, *Hesiodus* & *Archilochus*, sed alias longe à fabulis *Æsopicis*.
Æsopus enim è *Phrygia* fabulator cæteris ma-
teriam præbuit, vel quod imprimis id tracta-
vit, vel quod creditur *ægætæ mænæs* ovulæ *ægæ-
tæ ræs* pùdæs, optime omnium scripsisse fabu-
las. Unde ait *Quintilianus*, *Illa quoque fabu-
la, qua etiam si originem non ab *Æsopo* accep-
runt (nam videtur earum primus auctor *Hesiodus*)
nomine tamen *Æsopi* maxime celebранur.*

2. *Polivi.* | Dedi novam faciem his fabulis quas Græcè conscriptas verti in Latinas. Revera enim versus ornat quod in cultum est per se in oratione pedestri, & quod scabrum & hiulcum in sermone, levigat.

Versibus senariis. | Iambicis senariis. Sunt enim Iambici dimetri, id est, quatuor pedum, & Iambici tetrametri, id est, octo pedum, & Iambici trimetri, id est, sex pedum, quales sunt versus fabularum Phædri, iisque maxime usitati. Nam tetrametri sunt comicorum.

Est gemina utilitas hujusce libri,
quia concitat risum, & quia
instruit vitam sapientibus moni-
tis. Si quis vero reprehendat ma-
ligne quoniam arbores loquuntur,
non solum bellus, recordetur nos
ludere fictionibus poetis.

Duplex libelli dos est: quod risum mover,
Et quod prudenti vitam consilio monet.
Calumniari si quis autem voluerit,
Quod arbores loquuntur, non tantum feræ,
Fictis jocari nos meminerit fabulis.

Libelli Dos, 2d. 455 of this Book

ANNOTATIONES.

3. Libelli dos. | Metaphora; Nam dos pro additur. Maluit propriè loqui Phædrus, ut prie dicitur q[uod] od marito cum uxore datur. Cicero in Miloniana. Fabula enim ex earum sumitur præterea dos pro eo quod alicui datum vocum numero est, quæ verum & falsum significat, vel à natura, vel ab hominibus; unde nificat. Unde infra legitur vera Fabella Lib. 2. dotes animi dicuntur, & etiam librorum, & Fab. 5. Et apud Græcos μῆδος pro Fabula aliarum rerum que utilitatem afferunt. falsa, & vera usurpat. Et apud Homerum

7. Fictis fabulis. | Nec ineptè vox illa fictis pro sermone vero sumitur.

FABULA I.

Facile est opprimere innocentem.

LUPUS & AGNUS.

Lupus & Agnus pressi siti ac-
cesserunt ad eundem rivulum.
Lupus erat superior, & Agnus
mult. inferius. Tunc Lupus pra-
do compulsa gula crudeli, movit
materiam rixa. Quare, ait, red-
didisti aquam turbidam mihi
potant? Agnus metuens ex ad-
verso respondit: Quomodo obse-
cro, Lupe, valeo efficere quod ex-
postulas? Aqua defluit a te ad
meos potus. Ille confutatus vi vi-
ritatis, dixit, sed convictatus es
mibi sex abhinc mensibus. Agnus
respondit: Certe ego non eram
procreatus. Per Herculem, tuus
parens, ait, me incessit maledi-
ctis. Et sic invasit & discerpit
morte immittere. Hac fabula ex-
cogitata est propter illos qui ob-
rurent insontes falsis rationibus,

AD rivum eundem Lupus & Agnus venerant
Sibi compulsi: superior stabat Lupus,
Longeque inferior Agnus. Tunc fauce improbab
Latro incitatus jurgii causam intulit.
Cur, inquit, turbulentam fecisti mihi
Aquam hibenti? **Laniger contra timens**:
Qui possum, quæso, facere quod quereris, Lupe?
A te decurrit ad meos hauitus liquor.
Repulsus ille veritatis viribus,
Ante hos sex menses, ait, maledixisti mihi.
Respondit Agnus: Evidem natus non eram.
Pater herculæ tuus, inquit, maledixit mihi:
Atque ita correptum lacerat injustâ nece.
Hæc propter illos scripta est homines fabula,
Qui fictis causis innocentes opprimunt.

*fauce improba by his ravenous Apotik ~ Ante hos et six months ago
fictis causis by falsi ~ ANNOTATIONES.*

1. Lupus & Agnus. | Unde Horatius E-
hominibus minimè esset consuetum, primus id
pod. 4. instituit Nestor, iisque qui ad Trojam erant
Lupis & Agnis quanta sortito obtigit,
Mibi tecum discordia est.
12. Hercule. | Adverbium est jurantis per
Herculem. Dum autem per Herculem jurare ellipsis.

15. Fictis causis. | Subauditur *De*, & est
ellipsis.

FABULA

F A B U L A II.

Minima de Malis.

RANÆ REGEM POSTULANTES:

ATHENÆ quum florerent aequis legibus,
Procax libertas civitatem miscuit,
Frænumque solvit pristinum licentia.
Hinc conspiratis factionum partibus,
Arcem tyrannus occupat Pisistratus.
Quum tristem servitutem flerent Attici,
Non quia crudelis ille, sed quoniam grave
Omnino insuetis onus, & cœpissent queri,
Æsopus talem tum fabellam rerulit.
¶ Ranæ vagantes liberis paludibus,
Clamore magno Regem petiere à Jove.
Qui dissolutos mores vi compesceret.
Pater Deorum rist, atque illis dedit
Parvum tigillum, missum quod subito vadis
Motu sonoque terruit pavidum genus.
Hoc mersum limo cum jaceret diutius,

Cum Athena clarescerent justis
institutis, libertas petulans divi-
sit civium multitudinem, & li-
centia abrupit vinculum anti-
quum. Inde partibus inter se
divisis per factiones, Tyrannus
Pisistratus invasit arcem urbis.
Cum Athenienses deplorarent mo-
lestum servitium, & cœpissent
expostulare, non quod Pisistratus
esset savus, verum quod servi-
tus est omnino pondus durum iis
qui non consueverunt ferre, Æ-
sopus proposuit hunc Apologum.
Rana subsultantes in paludibus
apertis, postularunt magnâ voce
Regem à Jove, qui coerceret sua
autoritate mores depravatos. Pa-
ter Deorum rist, & eis praesedit
¶ parvum tigillum, quod delapsum
repente in aquam territavit mo-
tu, & spiritu animalia timida.
Cum hoc mersum cano bareret per longius tempus.

A N N O T A T I O N E S.

Describit ibi ferum Caligulae ingenium, de
quo olim affirmavit Nero, ut refert Suetonius.
Exitio suo omniumque Cajum Caligulam vi-
vere, & se Natricem (serpentis genus) populo
Romano, Phætonem orbi terrarum educare.

I. Athene. | Urbs erat Græcia speatissima
& magni nominis, utpote quæ erat sedes po-
tentissime Reipublicæ, ac præstantissimarum
quarumque artium parens.

Aequis legibus. | A Solone sapiente latis
quibus cives erant æquales, & æquali jure
continebantur, ut in Democratisa solet.

Arcem occupat Pisistratus. | Hujus historiam
ita paucis refert Justinus: Pisistratus quæ-
sibi, non patria vicisset, tyrannidem per dolum
occupat, quippe voluntariis verberibus domi-
natus, laceratoque corpore in publicum progre-
ditur. Ad vocatâ concione, vulnera populo offendit,
de crudelitate principum à quibus se hac passum
simulabat, queritur, adduntur vocibus lacrymae.
Obtinet ad custodiam corporis suis satellitum centius dicit pesciculos.

auxilium, per quos occupata tyrannide, per annos
triginta tres regnavit.

Tyrannus. | In bonam partem quandoque
vox illa usurpata est, pro Rege qui figebat
leges & populis justè prærerat. Nunc vero
ad illos principes refertur, qui libidine do-
minandi, duro imperio subditos tenent; ut in
hoc loco Phædri.

7. Non quia crudelis ille. | Licet Pisistratum
tyrannum vocet, tamen non senviebat in illos,
nec crudeliter imperabat. Ita enim Solon
de Pisistrato loquitur, Καὶ οὐ φημὶ πάνταν
τυράννον εἶναι βέλτιστον. Illum esse omnium ty-
rannorum optimum. Legas præterea testimonium
Val. Maximi lib. 5. cap. 1. & etiam Se-
necæ, lib. 3. De ira.

10. Liberis paludibus. | Ellipsis præpositio-
nis in.

14. Parvum tigillum. | Ut rem minimam
minorem faceret, addidit parvum. Ita Fe-
runtur ad custodiam corporis suis satellitum centius dicit pesciculos.

una forsitan effert caput tacitè è stagno, & observato rege excivit serias, qua abjecto metu enatant certatim, & insiliunt petulanter supra lignum. Cum hoc conspurciant sordibus omnibus, dalegarunt ad Jovem postulantes alium regem, quia ille erat prorsus inutilis qui fuerat praepositus. Tunc Jupiter dedit illis hydrum, qui cœpit discerpere quasq; dente immitti. Nequicquam imbellies fugiunt mortem, timor impedit vocem. Ergo submittunt clanculum Mercurium ad Jovem, ut subvenias misericordia: Tum contra Jupiter edixit: sustinete hoc malum quia recusatis frui vestro bono. Sic quoq; o Cives, perferte istud malum; ne vobis accidat peius.

Fortè una tacitè profert è stagno caput, Et, explorato rege, cunctas evocat. Illæ timore posito certatim adnatant, Lignumque supra turba petulans infilit: 20 Quod quum inquinassent omni contumeliâ, Alium rogantes regem misere ad Jovem, Inutilis quoniam esset qui fuerat datus. Tum misit illis hydrum, qui dente aspero Corripere cœpit singulas: frustra necem 25 Fugitant inertes: vocem præcludit metus. Furtim igitur dant Mercurio mandata ad Jovem, Adflictis ut succurrat. Tunc contra Deus, Quia noluistis vestrum ferre, inquit, bonum, Malum perferte. Vos quoq; o cives ait, 30 Hoc sustinete, majus ne veniat malum.

ANNOTATIONES.

27 Mercurio. | Is Jovis & Majæ filius fuit deorum legatus. Repte ergo Ranæ Mercurio dant mandata ad Jovem.

30 Malum perferte. | Rigaltius non existimat dici posse Latinè ferre bonum suum & ferre malum, idcirco per malum intelligit σύσκολον, principem truculentum. Sed locus Plauti non venit ipsi in mentem.

Hem! ista virtus est, quando usu est qui malum fert fortiter.

31 Majus ne veniat malum. | Hanc mentem habuit & Horatius, *Etas parentum, pectoris avis, tulit Nos nequiores, mox datus Progeniem vitiosorem.*

FABULA III.

In propria pelle quiesce.

GRACULUS SUPERBUS.

Ne quis velit superbire bonis aliorum, & agere potius vitam in sua ueste, Esopus reliquit in his illud exemplum. Graculus inflatus vano timore, collegit plumas, quæ exciderant Pavoni, sisque se uestivit. Dein spernens suos, aggregavit se formosa turba Pavonem. Qui eximunt plumas huic volucri inverecundo.

NE gloriari libeat alienis bonis, Suoque potius habitu vitam degere, Esopus nobis hoc exemplum prodidit.

¶ Tumens inani Graculus superbiam, Pennas Pavoni quæ deciderant, iustulit, Séque exornavit: deinde contemnens suos, Immiscuit se pavonum formoso gregi. Illi impudenti pennas eripiunt avi,

ANNOTATIONES.

2 Suo habitu. | In ea nempe conditione in qua nati sumus. Est autem habitus quidquid vel à natura, vel à fortuna cultus ornamen- tique possidemus.

3. Tumens graculus inani superbiam. | Descriptis hoc corniculæ infortunium his versibus Hor.

Moveat Cornicula risum, Furtivis nudata coloribus.

7. Immiscuit se Pavonum formoso gregi] Vox illa immiscuit hoc loco est τερούλας. Ita Virgilius: Misericordiaq; herbas, & non innoxia verba. Fugantq;

ugantq; rostris. Malè multatus Graculus
redire mōrens cōp̄it ad propriū genus, 10
quo repulsus tristem sustinuit notam,
Tum quidam ex illis quos prius desp̄exerat:
Contentus nostris si fuisses sedibus,
Et quod natura dederat voluisses pati;
Nec illam expertus essem contumeliam, 15
Nec hanc repulsam tua sentiret calamitas.

¶ abigunt rostris. Graculus ex-
ceptus pessime capit reverti mō-
bus ad suum genus. à quo reje-
ctus pertulit molestum convici-
um. Quidam ex iis quos ante
contemserat, dixit: si fuisses
conceptus nostro loco, & voluisses
serre quod natura largita fuerat,
neque passus essem illud probrum,
neque tuum infortunium subiret
hanc repulsam.

F A B U L A IV.

Avidum sua s̄āpe deludit aviditas.

CANIS NATANS.

A Mittit merito propriū qui alienum appetit! Qui concupiscit alienum, de-
¶ Canis per flumen carnem dum ferret perdit jure suum. Interea dum
canis nando per amnem gestaret
(natans, Carnem, vidit in speculo aqua-
rum suam imaginem, & ratus
ferri aliam pr̄adā ab alio cane,
voluit ipsi auferre: sed voraci-
tas fuit frustrata. Nam fuit
cadere escam quam portabat gu-
lā, neq; potuit adeò asequi cibum
cui inhibebat.

A N N O T A T I O N E S.

4. Aliamq; pr̄adā ab alio. Litera *M* non
eliditur hoc loco more veterum. Ita Lucretius:
Semina sequē simul cum eo commisicuit ignis.
7. Nec adeò! Freinshemius commiseratione
nescio quā dūctus emendat *adeò*, & reponit eo,
referendo ad vocem supra, *ore*. Tanaquillus
Faber vult retinēri voculam *adeò*, ut concin-
nē & eleganter usurpātā à Phædro genuinā
latinitatis scientissimo. Quam lectionem se-
quutus sum quoque utpote meliorem. Neque
adeò potuit veteres: Gallicè, Avec tout cela il
ne peut. Anglicè, With his utmost.

F A B U L A V.

Potentioris societatem fuge.

VACCA, CAPELLA, OVIS, & LEO.

N Unquam est fidelis cum potente societas.
Testatur hæc fabella propositum meum.
¶ Vacca & Capella, & patiens Ovis injuriæ,
Socii fuēre cum Leone in saltibus.
Hi quum cepissent Cervum vasti corporis,

Consociatio cum potente nun-
quam est fida. Hac fabula con-
firmat meam sententiam. Vacca
& Capella, & Ovis tolerans in-
juriarum, exiūre socii Leonis in
sylvis. Cum hi cepissent Cervum
immanis corpore.

A N N O T A T I O N E S.

Ad hanc Fabulam pertinet & alia de Olla-
znea & fītili, ex qua sic conclusit Faernus. Potentiorum semper est vicinitas
Vitanda tenuioribus.

Sic

*Leo sic dixit, factis partibus,
Ego sumo mihi primam partem,
quia vocor Leo: Concedetis mihi
& alteram quia sum animosus,
Quin mihi & tercia obtineat,
quia presto robore. Si quis ve-
strum abstulerit quartam, macta-
bitur infortunio. Ita sola iniqui-
tate potitus est omni prædâ.*

*Sic est locutus, partibus factis, Leo:
Ego primam tollo, nominor quia Leo:
Secundam, quia sum fortis, tribuetis mihi:
Tum quia plus valeo, me sequetur tertia:
Malo adficietur si quis quartam tetigerit. 10
Sic totam prædam sola improbitas abstulit.*

FABULA VI:

Improborum improba soboles.

RANÆ ad SOLEM.

*Æsopus conspiciens nuptias
famosas latronis finitimi, cœpit
statim referre. Cum Sol vellet
olim accipere conjugem, Rana
emiserunt suas querimonias ad
caelum. Jupiter commotus hâc re-
cificatione, rogat causam queritus.
Tum quadam inquilina lacus
dixit, Unus cum (sc. Sol) exsiccatur
nunc nostra stagna & adigit ad
mortem inopes, arescatis paludi-
bus; Quid verò tum eveniet si
suscepitis filios?*

*Vicini furis celebres vident nuptias
Æsopus, & continuo narrare incipit.
¶ Uxorem quondam Sol quum vellet ducere,
Clamorem Ranæ sustulere ad sidera.
Convicio permotus querit Jupiter 5
Causam querelæ: quædam tum stagni incola;
Nunc, inquit, omnes unus exurit lacus,
Cogitque miseris aridâ sede emori:
Quidnam futurum est, si crearit liberos?*

ANNOTATIONES.

*5 Convic. io. | Convicium, quasi Convocium di-| à vitiis dicitur, sed à conlatione vocū. Nec fig-
etum, ideo secundam habet longā. Hæc vox non significat hoc loco maledictum aut contumeliam.*

FABULA VII.

Stultorum honor inglorius.

VULPES ad PERSONAM TRAGICAM.

*Vulpes videns fortuite Larvam
scenicam, exclamat, O quanta
forma non habet cerebrum? Hec
verbo spectant illos quibus fortu-
na dedit decus & claritatem, ne-
gavit autem sensum communem.*

*PErsonam tragicam fortè vulpes viderat:
O quanta species, inquit, cerebrū non habet!
¶ Hoc illis dictum est quib' honorem & gloriā
Fortuna tribuit, sensum communem abstulit.*

ANNOTATIONES.

*1. Personam tragicam. | Erat larva, quæ communis se su plane caret. Et Juvenalis, Sat. 8:
personæ in scena vultum & caput obregebant, Rarus enim termè sensu communis in illa fortuna.
ut sic melius personam quamlibet sustinerent. Fortasse ex Phædro, quem scimus illâ tempe-
4. Sensum communem. | Ita Horatius, Sat. 1 stile lexitati solitum Martialis testimonio.*

FABULA

F A B U L A VIII.

Malos tueri haud tutum.

LUPUS & GRUS.

QUi pretium meriti ab improbis desiderat
Bis peccat: primū quoniam indignos adju-
Impunè abire deinde quia jam non poteſt. (vat:
¶ Os devoratum fauce quum hæreret Lupi,
Magno dolore victus cœpit singulos
Inlicere pretio, ut illud extraherent malum.
Tandem persuasa est jurejurando Gruis;
Gulæque credens colli longitudinem,
Periculosaſam fecit medicinam lupo.
Pro quo quum facto flagitaret præmium: 10
Ingrata es, inquit, ore quæ nostro caput
Incolumē abstuleris, & mercedem postulas.

**Qui expetit mercedem benefi-
cii à malis, incidit in duplēm
culpam, primò quia auxiliatur
improbis, deinde quia non poteſt
ſe expedire ab illis citra pericu-
lum. Cum os devoratum adha-
rebet gutturi Lupi, ſuperatus ſum-
mo dolore cœpit inducere pramio
cuncta animalia, ut auferrent
hoc incommodum. Tandem Grus
adducta juvamento, aggressa eſt
curationem Lupi plenam ales,
committens longam cervicem ipa-
ſius fauibus. Exposcenti vero
præmium pro tali merito, Lupus
repondit: Immensor es qua
eduferis tuum collum ſaluum e mea gula, & petis præmium,**

A N N O T A T I O N E S.

Hanc Fabulam integrum finxit etiam Aſo pro doctis viris; Olli respondit ſuavis ſonus
pus. Lopus gutturi oſſe infixo mercedem Grui ſe Egerini, apud Ennium; Id eſt, ſuave loquens
prabiturum dixit, ſi capiſe injecto, oſſe gutturi Egeria respondit.

9. Periculosaſam facit medicinam lupo. | Am-

7. Grus. | Antique pro Grus, ſic apud bigitas in hac voce periculosaſam, nec enim
Ennium mentis pro mens.

periculosa erat Lupo talis medicina, ſed po-

8. Colli longitudinem. | Longum collum. tius ipſi Grui, cui erat periculum ne devora-
Hellenitmus, cuius apud Poetas Latinos ſunt retur à Lupo. Addit enim Lopus, ingrata eſt,
exempla non pauca. Ut infra Corvi ſuper pro ore qua nostro caput incolumē abstuleris.
Corvo ſupido. Fab. I. 3. Doctorum corda virorum.

F A B U L A IX.

Ne insultes miscris.

P A S S E R & L E P U S.

Sibi non cavere & aliis confilium dare
Strultum eſſe paucis ostendamus verſibus.

¶ Oppreſſū ab Aquila fletus edentem graves
Loporem objurgabat Paffer, Ubi pernicitas
Nota, inquit, illa eſt? quid celsarunt ita pedes? 5

Demonſtramus paucis verſicu-
lis eſſe ineptum consulere aliis, &
ſibi non providere. Pafferulus in-
crepabat Loporem captum ab a-
quila dantem acerbos genitus.
Ubi, inquit, eſt iſta velocitas cog-
nita? Quid pedes ſic pigri fuere?

A N N O T A T I O N E S.

¶ Quid ita. | Locutio elliptica, pro, ob quid ita, vel, quam ob causam.

Dum

Dum diceret hæc, Accipiter ipsum arripit incautum, & occidit edentem querimonias inutiles. Lepus semivivus in consolacionem mortis ait, Tu passerule, qui jamjam sine cura deridebas meum infortunium, desles pari quesu tuam sortem.

Dum loquitur, ipsum accipiter nec opinu rapit, Questuque vano clamitante interficit. Lepus semianimus mortis in solarium: Qui modò securus nostra irridebas mala, Simili querelâ fata deploras tua. 10

ANNOTATIONES.

8. Mortis in solarium. | Ita reponunt Meurus & Faber, in solatio mendum arbitrantur, nec injuriâ: vult præterea Faber Phædrum scripsisse, mortis in solarium, more veterum, scripsisse, omittendo m.

FABULA X.

Mendaci ne verum quidem dicenti creditur.

LUPUS & VULPES, JUDICE SIMIO.

Quisquis manifestus fuit semel mendacii in honesti, ei dengatur fides, etiam dicenti vera. Brevis fabula Aësopæ probat illud. Lopus insimulabas furti Vulpem, hac contendebat se non esse affinem hujus criminis. Tunc Simius confedit arbiter inter hos. Et cum uterque dixisset pro se, serunt Simium protulisse tale iudicium: Tu non videris, o Lupe, amississe quod postulas, & arbitror, o Vulpes, te furatum esse, quod bene pernegas.

Q Uicunque turpi fraude semel innotuit, Etiam si verum dicit, amittit fidem. Hoc attestatur brevis Aësopi fabula. ¶ Lupus arguebat Vulpem furti criminis, Negabat illa se culpæ proximam. Tunc judex inter illos sedit Simius. Uterque causam cùm perorâssent suam, Dixisse fertur Simius sententiam: Tu non videris perdidisse quod petis: Te credo subripuisse quod pulchrè negas. 10

ANNOTATIONES.

2. Etiam si verum dicit amittit fidem. | Id quid per juramentum, ubi turpi fraude semel enim cautum est, ne quis possit probare alii innotuit,

FABULA XI.

Ridicula in imbelli Virtutis ostentatio.

ASINUS & LEO VENANTES.

Expe s fortitudinis se extollens, verbis decipit ignotos, & se præbet deridendum notis. Cum Leo vellet venari socio Asino.

Virtutis expers verbis jactans gloriam, Ignotos fallit, notis est derisui. ¶ Venari Asello comite quum vellet Leo,

ANNOTATIONES.

Aësopus & hanc Fabulam attigit, licet non eodem modo, ubi dicit Asinum pelle Leonis inutum perterritus feras omnes præter Vulpem, quæ auditâ voce Asini, ait ad ipsum: Ego te pariser timuissim, nisi rudentem audivissem,

1. Virtutis expers. | Vox æquivoca, quæ ad virtutem animi, & ad fortitudinem significantur. Ibi verò usurpatur pro robore & fortitudine. 2. Ignotos. | Hic activè vox ista accipitur de iis, qui non noscunt aliquid.

Contextus

Contexit illum frutice ; & admonuit simul
Ut insuetâ voce terreret feras,
Fugientes ipse exciperet. Hic auriculas
Clamore subito tollit totis viribus,
Novoque turbat bestias miraculo ;
Quæ dum paventes exitus notos petunt,
Leonis afficiuntur horrendo impetu. 10
Qui postquam cæde fessus est, asinum evocat,
Jubéque vocem prémere : tunc ille insolens :
Qualis videtur tibi opera hæc vocis meæ ?
Insignis, inquit, sic ut nisi nōsem tuum
Animum, genusque, simili fuisse in metu. 15
michi fuisse perspectus tuus animus, & tua progenies.

illum occultavit in vespibus, &
præterea monuit, ut terraret
animalia cantu insolito, dum ipse
illa caperet in fuga. Asinus er-
etis statim auriculis caput rude-
re quam maxime, & terrere feras
hac arte insolitâ. Qua exterrita
dum quarunt effugia sibi nota,
oppimuntur impressions horrendi
Leonis. Qui postquam desatiga-
tus est tantâ strage, vocat ad se
Asinum & præcipit, contineat
vocem : Tunc Asinus insolecens :
Quale tibi videtur beneficium
mea vocis ! Insigne ait, & ita u-
michi fuisse fugissem timore pari, nisi
michi fuisse perspectus tuus animus, & tua progenies.

A N N O T A T I O N E S.

6. *Hic auriculas clamore subito tollit.* | Hanc nielis habet simili fugissem metu, & sensu
lectionem retinuimus, non displicebit tamen si Phædri meo judicio accommodatius. Videtur
quis ope veterum exemplarium scribere malit. Fabro ratio carminis postulare fuisse si-
milius, cum legitur apud Plautum in Pœnulo,

Hic auriculus

Clamorem subitum tollit totis viribus.

10. *Leonis afficiuntur horrendo impetu.* | Le-
gitur in quodam exemplari, affliguntur, quæ
lectio verior videtur, quamquam primam reti-
nuerim, quia locum Phædri non obscurat. Quo genere gnata, qui parentes suerint, pro-
suerint. Idque à verbo *fui*, quod nec Virgilis
ipse in Æneide refudit.

15. Simili fuisse in metu. | Exemplar Da-

modum quo dicebatur, *pluo, pluvi*.

Tros Rutulus fuit.

Format autem ex se, fui, ad eundem fermè

F A B U L A XII.

Utilissimum sèpè quod contemnitur.

CERVUS CORNIBUS IMPEDITUS.

Laudatis utiliora quæ contempseris
Sèpè inveniri, hæc exerit narratio.
¶ Ad fontem Cervus quum bibisset, restitit,
Et in liquore vidit effigiem suam.
Ibi dum ramosa mirans laudat cornua:
Crurumque nimiam tenuitatem vituperat,
Venantum subito vocibus conterritus,
Per campum fugere cœpit, & cursu levi
Canes elusit : silva tum exceptit ferum,

Hac fabula ostendit illa quæ
previmus effè utiliora quam quæ
laudavimus. Cum Cervus potasset,
ad rivum subiit, & intuitus
est suum simulachrum in aqua:
Ibi stupens dum laudat cornua
arborea, & damnat nimiam
gracilitatem tibiarum, turbatus
repente clamoribus venantium ca-
pit ausfugere per agros, & sefellit
canes celeri cursu. Tum subiit
saltus.

A N N O T A T I O N E S.

1. *Exerit.* | Prodit & notum facit.

7. *Venantum.* | Ut Virgilius sèpè natantum
pro natantium.

9. *Elusit.* | Elegantissime dictu de illis flexi-
bus, circuitibusq; implicitis, & in se redeutibus
quibus feras insequentes canes eludunt. Vulgo
Les mettent en defans. Put 'em to a fault.

Ferum. | Ferus pro fera usurpatur, ut apud
Virgilium :

*In latu inque feri.

Atque etiam apud Phædrum :

Tum gaudens ferus bobus quietis caput agere
gratias,

in quibus retentus cornibus ramos
sis capit discerpi diris dentibus
canum. Tunc fertur moriens mi-
fisse hanc vocem; O me miserum
qui nunc tandem video quam ea
me juverint qua contemseram;
& quam ea qua laudaveram,
mibi fuerint periculosa !

In qua retentis impeditus cornibus
Lacerari coepit morsibus saevis canum.
Tunc moriens, vocem hanc edidisse dicitur:
O me infelicem, qui nunc demum intelligo
Ut illa mihi profuerint quæ despexeram,
Et quæ laudaram, quantū luctus habuerint ! 15

FABULA XIII.

Laudatore nihil insidiosius.

VULPES & CORVUS.

Qui latatur se laudari sermo-
nibus fraudulentis, solvit firme
semper paenitudine indeco-
rata. Cum Corvus sedens in arbore
alta vellat comedere caseum rap-
tum de fenestra, vulpes hunc
videns incipit loqui ita: O Corve,
quanta est elegancia tuarum pen-
narum ! Quantus te ore & corpore
refers ? Si tibi vox esset, fores
prima ex alibus ! Verum hic
male sanus volens ostendere vo-
cem, demisit rostro caseum, quem
Vulpes versipellis statim arripuit
dente avido. Tunc stupidus Corvus
delusus dedit gemitum. Hac fa-
bula probat quid possit ingenium,
& sapientiam semper præstare
virtutem.

QUI se laudari gaudet verbis subdolis
Ferè dat paenitentia. 10
1. Quum de fenestra Corvus raptum caseum
Comeisse vellet, celsa residens arbore,
Hunc vedit Vulpes, dehinc sic occœpit loqui: 5
O qui tuarum, Corve, pennarum est nitor !
Quantum decoris corpore & vultu geris ?
Si vocem haberet, nulla prior ale foret.
At ille stultus, dum vult vocem ostendere,
Emisit ore caseum, quem celeriter
Dolosa vulpes avidis rapuit dentibus.
Tum demum ingemuit Corvi deceptus stupor.
Hac re probatur quantum ingenium valeret;
Virtute semper prævalet sapientia.

ANNOTATIONES.

Ad hanc Fabulam Horatius:

1. Plerumque recottus
Scriba ex quinq. viro Corvum deludet hiantem
2. Ferè dat paenitentia. | Non abs
re quibusdam rectius videtur, quod exemplar
Danielis suggerit,
Sera dant paenitentia.

3. Quum de fenestra Corvus. | Huc pertinet
Horatianum illud lib. 1. Epistol.
Sed tacitus pasci si posset Corvus, haberet
Plus dapis, & rixa mul. o minus invidiisque,

8. Nulla ales. | Usitator est ales apud Po-
etas masculino genere, aliquando tamen &
feminino legitur, ut in hoc loco.
12. Tunc Corvi deceptus stupor. | Tunc Corvus
stupidus deceptus ingemuit. Sic Catullus.
Talis iste meus stupor, nihil videt, nihil audit.
Hic loquendi modus usitatisimus est apud
antiquos, ut diximus ad Fabulam 11.
13. Quantum ingenium valeret. | Hic non m
necat more antiquo.
14. Virtute. | Id est, vi & fortitudine.

FABULA

FABULA XIV.

Fallax vulgi judicium.

EX SUTORE MEDICUS.

Malus quum Sutor inopiâ deperditus,
Medicinam ignoto facere cœpisset loco,
Et venditaret falso antidotum nomine,
Verboſis adquisivit ſibi famam ſtrophis.
Hic quum jaceret morbo confectus gravi,
Rex urbis, ejus experiendi gratiâ,
Scyphum popofcit; fuſâ dein ſimulans aquâ
Antidoto miſcere illius ſe toxicum,
Hoc bibere jufſit iſpum, poſto prämo. 5
Timore mortis ille tum confeſſus eſt,
Non artis ullâ medicum ſe prudentiâ,
Verum stuþore vulgi factum nobilem.
Rex advocaþa concione hæc addidit:
Quantæ putatis eſſe vos dementiæ,
Qui capita veſtra non dubitatis credere
Cui calceandoſ nemo commiſſit pedes?
¶ Hoc pertinere verè ad illos dixerim,
Quorum ſtultiâ quæſtus impudentiæ eſt.

Cum Cerdò imperitus, oppreſſus paupertate, incepifſet exercere medicinam in loco ubi non erat notus, atq; venderet medicamentum pro vero antidoto, comparavit ſibi nomen praſtigii verborum. Cum hic decumberet affeſtus morbo gravi, Rex ciuitatis exploraturus illius ſcientiam, petit calicem, in quem infundens aquam finxit ſe miſcere venenum cum antidoto, deinde jufſit exhauriſre propositâ mercede. Tum ſutor faffus eſt metu mortis, ſe non evaſiſſe medicum ullâ arte & exercitatione, ſed ſibi acquiſiſſe hanc famam inſcientiâ vulgi. Rex vocatis ciuibis ſic arquebat: Quanta exiſtimatis vos eſſe ſtultiæ, qui non timetis committere illi vitam veſtram, cuž nullus credit pedes calceis induendos? Affirmaverim vera hoc ſpectare ad illos quorum auctoritas facit rem ex ſatuitate multitudinis.

ANNOTATIONES.

2. *Ignoto loco.* | Peregrino in loco, ubi eum corporis pars, uſitatissimum eſt apud Ciceronem nemo noverat. ut vox illa uſurpetur pro vita. Elegantiſſime
4. *Verboſis ſtrophis.* | Id eſt, laqueis verborū, autem hoc loco uſurpatur propter ſequentem Metaphora. ſtrophæ enim propriè laquei vocem, pedes, augetq; dicti acrimoniam. ex ſunt, decipiendis & captandis feris aptæ, a oppositione. Capiti enim opponit pedes. ſtrōphæ, verbo.
6. *Rex urbis.* | Qui ſumma tehet & regit in Urbe. Atque ſic antiquitū vocabantur dentes devolet; vel, ut iis ſit quæſtus, qui singularum urbium Rectores.
15. *Capita veſtra.* | Cum caput ſit präcipua

18. *Quorum ſtultiâ quæſtus impudentia eſt.* | Id eſt, qui ita fatui ſunt ut quæſtus ad impudentes devolet; vel, ut iis ſit quæſtus, qui gnaviter impudentes ſunt. Ita Georgius Grævius.

FABULA XV.

Pauper dominum non fortē mutat.

ASINUS EGREGIE CORDATUS.

*In mutatione imperii, inope-
mutant savius nihil aliud, nisi no-
men sui domini. Hac parva fabu-
la exerit illud esse cerrum. Senex
pavidus pascebat Asinum in pra-
to. Ille conterritus adventu repen-
tino hostium hortabatur Asinum
ad fugam ne caperentur. Verum
hic gradiens lente: Dic amabo,
num credis victorem mihi datu-
rum binu clitellas? Senex nega-
vit id facturum? Quid mea igi-
tur interest cuius sim, cum debe-
am semper ferre meas clitellas?*

IN principatu commutando, sœpius
Nil præter domini nomen mutant pauperes.
Id esse verum parva hæc fabella indicat.
¶ Asellum in prato timidus pascebat senex;
Is hostium clamore subito territus
Suadebat Asino fugere, ne possent capi.
At ille lensus: Quælo num binas mihi
Clitellas impositurum victorem putas?
Senex negavit: Ergo, quid refert mea
Cui serviam, clitellas dum portem meas? 10

ANNOTATIONES.

1. *In principatu commutando.* | Elegans in *militia, sed apud vexillum retentos, alio vocabulo*
hanc fabulam exemplum politicum legere est | *eosdem labores perferre.*
apud Tacitum, ubi dicit Augustum, licet mu- 8. *Clitellas.* | Clitellæ sunt instrumenta lig-
tato imperio, eadem magistratum vocabula
relinuisse. *Non dimissis, inquit, quidem finem esse* | *ne in quibus colligatae sarcinæ imponuntur*
Asinum.

FABULA XVI.

Fidejussorem infidum cave.

OVIS & CERVUS.

*Cum fraudator se obstringit
malo præde caput facere malum,
non absolvere negotium. Cervus
petebat ab Ovo modium frumenta
sponsu lupi, sed bac prætimens
fraude dixit Lupus solus semper
subripere & secadere. Tu vero, &
Cerve, soles obire ex oculis sum
mà velocitate, ubi vos quarà cu
dies aderit præstituta solutioni?*

Fraudator nomen quù locat sponsu improbo,
Non rem expedire, sed mala videre expedit.
¶ Ovem rogabat Cervus modium tritici,
Lupo sponsore: at illa, præmetuens dolum;
Rapere atque abire semper adsuevit Lupus:
Tu de conspectu fugere veloci impetu:
Ubi vos requiram quum dies advenerit?

ANNOTATIONES.

1. *Fraudator.* | Qui in fraudem creditorum,
& eorum fraudandorum causà quid fecit.

Sponsore improbo. | Non locuplete, qui non
est solvendo.

2. *Non rem expedire, sed mala videre expedit.* |
Sensus istius versus est subobscurus, aliud enim
significat quam verba sonant. Talis enim est.
*Non sincere agere, sed aliquod architectori malum
vult.*

FABULA

F A B U L A XVII.

Calumniatorem sua pœna manet.

OVIS, CANIS, & LUPUS.

Solent mendaces luere pœnas malefici.

¶ Calumniator ab Ove quum peteret **Canis**
 Quem commodâsse panem se contenderet;
 Lupus citatus testis, non unum modò,
 Deberi dixit, verùm affirmavit decem.
 Ovis damnata falso testimonio,
 Quod non debebat, solvit. Post paucos dies
 Ovis jacentem in fovea conspexit Lupum:
 Hæc (inquit) merces fraudis à superis datur.

Fraudulenti solent dare pœna mendacii. Cum **Canis** sycophanta repeteret ab Ove panem quem affirmabat se illi dedisse, servandum. Lupus vocatus in testem offervit non deberi solù unū panē, verum decem. Ovis condemnata hac affirmatione mendacii, representavit quod non debebat. Aliquot interiectis diebus, ovis vidit lupū prostratum in fovea. Dii, inquit, repandunt hoc præmium maleficii.

F A B U L A XVIII.

Horret quisque adire locum ubi læsus est.

MULIER PARTURIENS.

Nemo libenter recolit, qui læsus, locum.

¶ Instante partu mulier, peractis mensibus,
 Humo jacebat flebiles gemitus ciens.
 Vir est horratus, corpus lecto reciperet,
 Onus naturæ melius quò deponeret.
 Minime, inquit, illo posse cœfido loco
 Malum finiri, quo conceptum est initio.

Nullus revit læsus locum què
 nocuit. Mulier parturientis exacto
 suo tempore recumbobat humi e-
 dens graves gemitus. Maritus ip-
 sā monuit ut reponeret corpus
 cœbili, quò abjiceret commodius
 pondus nature. Nullatenus, in-
 quid, existimo malum posse auferri
 ibi ubi primò contractum est.

A N N O T A T I O N E S.

2. Peractis mensibus. | Novem scilicet, ad 2. Humo. | Pro humi. Ita Ovidius: Sed
 solutionem partus requisitis in muliere. humo nudā.

F A B U L A XIX.

Omnem aditum malis præcludito.

CANIS PARTURIENS.

Habent infidias hominis blanditiae mali,

Quas ut vitemus, versus subjecti monent.

¶ **Canis** parturiens, quum rogasset alteram,

Ut foetum in ejus rugurio deponeret;

Facile impetravit; dein reposcenti locum,

Blanditiae improbi hominis sunt
 plena infidiarum. Versus conse-
 quentes nos docent illas fugare.
 Cum canis instanti partu posuisse
 ab alia, ut ederet catulos in ipsius
 casa, exoravit facile: Deinde
 de cum alia reposceret sedem;

Petr.

adhibuit preces, rogans breve tempus dum posset abigere catulos robustiores. Hoc etiam finito, caput postulare vehementius ruguum: Cedam, inquit, tibi illud, si potueris esse par resistendo mihi & meis catulis;

Preces admovit: tempus exorans breve
Dum firmiores catulos posset ducere.
Hoc quoque consumpto, flagitare validius
Cubile cœpit: Si mihi & turbæ meæ
Par (inquit) esse potueris, cedam loco. 10

FABULA XX.

Stultitia plerumque exitio est.

CANES FAMELICI.

Susceptum ridiculum non modo est irritum, verum etiam dicit homines in ruinam. Canes aspicerunt in imo fluenti corium demersum, & cœperunt haurire aquam, ut illud eductum possent comedere facilius; sed disrupti perierunt, priusquam perficerant quod conatierant.

¶ Tultum consilium non modo effectu caret, Sed ad perniciem quoque mortales devocat. ¶ Corium depressum in fluvio vidērunt Canes: Id ut comedisse extractum possent facilius, Aquam cœpere bibere, sed rupii prius 5 Periere, quam quod petierant, contingenter.

ANNOTATIONES.

6. Contingenter. | Id est, Attingerent. Ut Funemque manus contingere gaudent. Virgilius:

FABULA XXI.

Miser vel ignavissimo cuique ludibrio est.

LEO SENIO CONFECTUS.

Qui dejectus est de veteri honore, est derisui in tanta calamitate, etiam ineribus. Cum Leo confectus etate, & destitutus rebore jaceret expirans, Aper sa- vii dentibus accurrerit ad illum & ulus est antiquas injurias plagi, Quin & statim taurus in- fensus transverberat illum suis cornibus. Ut Afinus conspexit vulnerari sine periculo Leonem, communis ipse caput pedibus.

¶ Uicunque amisit dignitatem pristinam Ignavis etiam jocus est in casu gravi. ¶ Defectus annis & desertus viribus Leo quum jaceret spiritum extremum trahens, Aper fulmineis ad eum venit dentibus, 5 Et vindicavit ictu veterem injuriam, Infestis Taurus mox contredit cornibus Hostile corpus. Afinus ut vidit ferum Impunè lædi, calcibus frontem exterit.

ANNOTATIONES.

3. Defectus annis. | Qui deficiebat propter annos. sternunt & proterunt obvia quæque. Unde Ovidius: *Fulmen habent ares in aduncis dentibus apri.*
Desertus viribus. | Id est, à viribus. Ellipsis præpositionis a. Et:
5. Fulmineis dentibus. | Qui instar Fulminis Fulmineo coloris dissipat ore Canem.

At

At ille expirans : Fortes indignè tuli
Mihi insultare ; te naturæ dedecus
Quod ferre cogor, certè bis videor mori.

10 | At leo trahens extremum spiri-
tum : Indignatus sum, ait, seras
generosus mihi intulisse contu-
meliam : Quod autem cogor te
suffinere opprobrium natura, sanè videor bis perire.

A N N O T A T I O N E S.

12. Bis videor mori. | Semel apri dentibus, ————— *Ex ea magni dextrâ cadis.*
& iterum per infamiam, cum bona fama sit | Et Ovidius :
veluti altera vita, infame quid est vinci ab ig- | *Quisquis es, ô Juvenis, dixit, solamen habeto*
navo, gloriosum vero à forti ; unde Virgilius ; | *Mortis, ab Esonio quod sis jugulatus, Acibille,*

F A B U L A XXII.

Qui alteri suam ob causam commodat, injuriâ postulat id
gratiæ apponi sibi.

MUSTELA & HOMO.

MUSTELA ab homine prensa quū instantē necē
Effugere vellet : Quæso (inquit) parcas mihi,
Quæ tibi molestis muribus purgo domum,
Respondit ille : Faceres si causâ meâ,
Gratum esset, & dedissem veniam supplici :
Nunc quia laboras, ut fruaris reliquis,
Quæ sunt rosuri, simul & ipsos devores,
Noli imputare vanum beneficium mihi.
Atque ita locutus improbam letho dedit.

Hoc in se dictum debent illi agnoscere,
Quorum privata servit utilitas sibi,
Et meritum inane jactant imprudentibus.

Cum Mustela capta ab homine
vellet vitare mortem imminen-
tem, te ore, ait, ignoscas mihi qua-
libero uas ades muribus tibi in-
commodes. Ille retulit, si presta-
res id meâ causâ, hoc gratia ap-
ponerem tibi, & exorares quod à
me petis suppliciter : Verum quia
insequeris mures, quo rodas qua
sunt rosuri, & quo simul eos devo-
res, noli mihi expensum ferre fal-
sum officium. Et sic fatus dedit
nec hanc malignam. Hi debent
sateri illam fabulam sibi scriptâ
qui um student propria utilitati,
imputant vanum beneficium in-
cauis & minimè advertentibus.

A N N O T A T I O N E S.

3. Molestis muribus purgo domum. | Ita Pal- | 8. Imputare beneficium. | Non est hoc loco,
adius de Mustela. | acceptum referre beneficium, sed collatum
Mordaces morsu solitus consumere mures, | alicui. Phrasis Seneca & Plinio, potius quam
Invisum & dominibus perdere gente genus. | Ciceroni, usitata.
6. Reliquis quæ sunt rosuri. | Reliquum, | 12. Et meritum inane jactant imprudentibus. |
& in plurali Reliquia, etiam neutro genere à | Istud ipsum est quod dicit Terentius : Ego, Cha-
Latinis dicuntur ; ut Alimonium, Deliquum, | rine, neutriquam officium liberî esse hominis pu:o,
Plautus Reliquia in neutro usurpavit in mili- | Cū is nil promereat, postulare id gratia apponi sibi.
te glorioso. | Id suprà rotundissime dixit Phædrus, Va-
At pedes tibi reliquia erant si viverent. | num beneficium cuiquam imputare.

FABULA XXIII.

Suspecta malorum beneficia.

CANIS FIDELIS:

Beneficus subito placet imprudentibus, sed fruus inanez infideliis prudentibus. Cum fur nocturnus porrexisset panem Cani, volens experiri num posset capi oblatam offa. Heus, ait Canis, vis mihi detinere linguam ne latrem pro bonis heri mei? Erras plurimum, namque tua liberalitas repentina me monet ut vigilem, ne facias tuam rem meam negligentiam.

REpente liberalis stultis gratus est,
Verum peritis irritos tendit dolos;
¶ Nocturnus quum fur panem misisset Cani,
Objecto tentans an cibo posset capi:
Heus (inquit) linguam vis meam præcludere, 5
Ne latrem pro re domini? multum falleris.
Namq; ista lubita me jubet benignitas
Vigilare, facias ne mea culpâ lucrum.

ANNOTATIONES.

6. *Pro re domini.* | Rei appellatio generalis possidet. Sic Terentius, *Ad rem nostram* sive est, & extenditur ad omnia bona quæ quis mus attentiores.

FABULA XXIV.

Potentes ne tentes æmulari.

RANA RUPTA.

Dum pauper studet imitari divitem, perit. Rana vidit aliquando Bovem in aliquo prato, & mota invidiâ ob tantam ipsius magnitudinem, distendit cutem rugosam. Tum petiit à natu sua, num esset major bove? Hinc negarunt. Inflavit iterum pellem conatu validiori, & similiter interrogavit quisnam esset amplius? Responderunt, bovem. Tandem succens, dum conatur se magis ac magis intendere, disrupta perit.

INOPS potentem dum vult imitari, perit.
¶ In prato quodam Rana conspexit Bovem, Et tacta invidiâ tantæ magnitudinis, Rugosam inflavit pellem: tum natos suos Interrogavit, an Bove esset latior? 5
Illi negârunt. Rursus intendit cutem Majore nitu, & simili quaefivit modo, Quis major esset? illi dixerunt, Bovem. Novissimè indignata, dum vult validius inflare tese, rupto jacuit corpore. 10

ANNOTATIONES.

Hanc artigit fabulam Horatius, Satyr. 3.

— illa rogare:
Quisnam? num tandem, se inflans, sic magna fuisse?

Major dimidio: num tanto? cum magis atque Se magis inflarat: Non si te ruperis, inquit, Par eris, —

FABULA

F A B U L A XXV.

Rete ne tendas Accipitri & Milvio.

CANIS & CROCODILUS.

Consilia qui dant prava cautis hominibus,
Et perdunt operam, & deridentur turpiter.

¶ Canes currentes bibere in Nilo flumine,
A Crocodilis ne rapiantur, traditum est.

Igitur quum currens bibere cœpisset canis,
Sic Crocodilus : Quamlibet lambe otio,
Noli vereri ; at ille ; Facerem mehercule,
Nisi esse scirem carnis te cupidum meæ.

*Qui dant perve sa consilia vi-
ris prudentibus, & abutuntur
operam, & se prabent ridiculos,
Ferunt Canes in fluvio Nilo bibere
currendo, ne devorentur a Croco-
dilis. Cum ergo Canis quidam
cœpisset lambere currens, ita cro-
codilus ad eum, bibe quantum-
vis otiose, nihil time : At Canis
saceroram equidem, nisi nōssim te
esse avidum mea carnis.*

A N N O T A T I O N E S.

3. *Canes currentes bibere in Nilo.* | Sic Plinius regno Abyssenorum, in terra Sachala, inter lib. 8. Certum est, inquit, juxta Nilum omnem Canes currentes lambere, ne Crocodilorum aviditati occasionem prabeant. Unde natum Proverbium, *Tanquam Canis è Nilo.*

Nilo. | Nilus fluvius Africae maximus & notissimus. Credidere antiqui Nilum fuisse unum è Brachiis Gehonis, ut legere est apud varios Autores, præsertim apud Lucanum lib. decimo, in quo Sacerdotes Ægyptii inducuntur id ipsum referentes inter epulas, precibus ipsius Cæsaris. Verum hodie compertum est, ut patet ex Historia Africae de Marmol, & dissertatione Isaaci Vossii de Nili origine, hunc oriri ex duobus fontibus in Æthiopia superiori, & in

4. *Crocodilus.* | Crocodilus Ægypti animal quadrupes. Nascitur ex ovo magnitudine ovi cæserini. Cætera quæ de ipso narrantur, sunt

F A B U L A XXVI.

Par pari refertur.

VULPES & CICONIA.

Nulli nocendum : si quis verò læserit,
Multandum simili jure fabella admonet.

¶ Vulpes ad coenam dicitur Ciconiam
Prior invitasse, & illi in patina liquidam
Pcoluisse sorbitionem, quam nullo modo
Gustare esuriens potuerit Ciconia :

*Nemo ladendus, si quis vero
nocuerit alicui, fabula docet pu-
niendum pari modo. Ferunt Vul-
pem prius vocasse Ciconiam ad
prandium, & ipsi opposuisse for-
bitanculam fluidam in vase,
quam Ciconia famelica nequive-
rit gustare ullatenus.*

A N N O T A T I O N E S.

2. *Multandum simili jure.* | Id est, pœnâ idem jus dici sibi, quod ipse aliis dixit, vel dici talionis. Unde Cicero : *Quis aspernabitur effectus.*

Hac cum invitasset vicissim Vul-
pem ad Cenam, ipsi anteposuit
lagenam refertam cibo comminu-
to, in quam immittens collum,
repletus ipsa & cruciat convivam
fame: Quia cum lingeret incus-
lum oras amphora, cognovimus
advenam avem sic locutam. Qui
libet debet representare libenter in se exemplum quod dedit.

Quæ vulpem quum revocasset, intrito cibo
Plenam lagenam posuit: huic rostrum inferens
Satiatur ipsa, & torquet convivam fame:
Quæ quum lagenæ frustra collum lamberet, 10
Peregrinam sic locutam volucrem accepimus:
Sua quisque exempla debet æquo animo pati.

ANNOTATIONES.

8. Plenam lagenam posuit. | Lagenam usitate ut in aliis nominibus Græcis, in quibus vicitur in o. Ita ex νύξ νεξ.
dicitur. Tameq in vetere marmore legitur Laguna, M. Ulpio Aug. lib. Phadimo Divi Trajan: 11. Peregrina volucris. | Sic vocat Ciconiam, Aug. a potione & Laguna. Rigaltius vult legi quæ, teste Petronio, est hospitæ avis, exul in veteribus libris, Laguna. Sed id factum est, hyemis, titulus tepidi temporis.

FABULA XXVII.

Avarus suus sibi carnifex est.

CANIS, THESAURUS, & VULTURIUS.

Hoc argumentum potest esse con-
gruens avaris, & illis qui, edit-
lici humili fortuna, ambitione ta-
men nominari divites. Canis, effo-
diendo cadaver humanum, repe-
rit thesaurum. Et quis offendit
deos Manes, immisso est in fama-
auri, ut luces panas sanctæ reli-
gioni violatæ. Dum ergo incubat
auro, immemor ciborum, enedus
est fame. Super quem vultus se-
dens dicitur præalisse hæc ver-
ba: Justè periisti, o Canis, qui
natus in compitis, & nutritus
fordibus, appetivissi drepente di-
vitias regum.

HÆC res avaris esse conveniens potest,
Et qui, humiles nati, dici locupletes student.
¶ Humana effodiens offa, thesaurum Canis
Invenit: &, violavit quia Manes Deos,
Injecta est illi divitarum cupiditas,
Poenas ut sanctæ religioni penderet. 5
Itaque aurum dum custodit, oblitus cibi
Fame est consumptus: quem stans Vulturius super
Fertur locutus: O Canis, merito jaces,
Qui concupisti subito regales opes,
Trivio conceptus, & educatus stercore. 10

ANNOTATIONES.

4. Violavit quia Manes deos. | Di Manes erant
dii inferorum, ut quidam existimant, quibus
siebant sacra, ne nocerent. Alii putant hoc
nomine appellatas fuisse animas separatas a
corpo. Unde videmus vetusta sepulchro-
rum monumenta diis manibus esse inscripta.
Sunt etiam qui dicunt eosdem esse quos ve-
tustas Genios appellavit, qui ne ipsa quidem
mortua corpora deferant, sepulchrisque inha-
bitent. Piaculum erat antiquitus vim inferre
manibus mortuorum.

6. Poenas ut sanctæ religioni penderet. | Id est,
violæ & religioni sepulchrorum. Antiquitus
enim grande erat piaculum violare religionem
sepulchrorum, & sevire in mortuos. Ita Ci-
cero de legibus, Deorum Manum iura sancta-
rum suorum. Ex Virgilius 3 Aeneid.

Quid miserrimæ, Aenea, laceras? jam parce sepulchro,
Parce pias scelerare manus.

FABULA

F A B U L A XXVIII.

Ne magnus tenuem despicio.

VULPES & AQUILA.

QUamvis sublimes debent humiles metuere : Quantumvis potentes debent extimescere abjectos, quia ultiōis sit copia quibus est solertia docilis.
Vindicta docili quia patet solertia. Aquila rapuit quondam natos Vulpis, & abscondit cubili in escam suorum catulorum. Vulpes genitrix hanc inseguuta capitur precari ne inferret sibi insalici tantum dolorem. Aquila sprevit, secura quippe situ loci. Vulpes abstulit ab altari torrem accensum, & circumcinxit totam arborē ignibus, addens dolori iniuncta periculum proliis amittenda. Aquila supplex reddidit Vulpī natos salvos, ut liberaret suos catulos, à periculo mortis.

¶ Vulpinos catulos Aquila quondam sustulit : 5
Nicōque posuit pullis, escam ut carperent : I
Hanc persecuta mater, orare incipit, b
Nē tantum miseræ luctum importaret sibi. ore
Contempnit illa, tuta quippe ipso loco. b
Vulpes ab arā rapuit ardenter facem, b
Totamque flammis arborem circumdedit, b
Hostī dolorem damno miscens sanguinis. b
Aquila, ut periculo mortis eriperet suos, b
Incolumes natos supplex Vulpī tradidit.

A N N O T A T I O N E S.

8. *Ardentem facem.* | *Noī est otiosum epithetum. Fax enim nihil aliud est quām fūstis* Ferroque faces inspicat acuto.
incisus, & ita comparatus ut flammam, si ita 10. *Damno sanguinis.* | *Id est, natorum periculo. Ita Venus apud Virgilium vocat & usus postulet, conciperet. Sic Virgilius:* neam: Sanguis mens.

F A B U L A XXIX.

Est cui magno constituit dipterium.

ASINUS IRRIDENS APRUM.

Plerumque stulti risum dum captant levem, Dum stolidi quarunt risum inanem, ladunt persape alios summa injuria, sibique parant exitum nocivum. Cum Asellus occurisset Apro, dixit, Ave Frater: Hic succens rejecit officium, petisque quare velit mentiri ita? — Cum sus
Gravi distringunt alios contumeliā, nemoris cultor parares illum affectare horrendo impetu, eobibuit iram, & dixit, mibi facile est ulcisci, verum nolo contaminiari sanguine vili & abjecto.
Et sibi nocivum concitant periculum.

¶ **A**sellus Apro cum fuisse obvius : 5
Salve, inquit, Frater. Ille indignans repudiat officium, & quærerit, cur sic mentiri velit.
Officium, & quærerit, cur sic mentiri velit. Asinus, dimisso pene, si similem negas
Asinus, dimisso pene, si similem negas Tibi me esse, certè simile est hoc rostro tuo.
Aper cum vellet facere generosum impetum, Aper cum vellet facere generosum impetum,
Reprefuit iram : & facilis vindicta est mibi, 10. Reprefuit iram : & facilis vindicta est mibi, Sed inquinari nolo ignavo sanguine.

FABULA XXX.

Mala publica in plebem recidunt.

RANÆ METUENTES TAURORUM PRÆLIA.

Parvi sunt in periculo ubi magnates decertant. Rana videntur in palude certamen Taurorum. Heu inquit, quanta nobis ruina paratur! Altera percontante quare loqueretur illud, cum illi contenderent inter se utei pecori impervaret, & boves viverent vitæ longæ aliam ab ipsis. Gens est, inquit, sejuncta à nobis, & genus separatum; sed qui ausfugerit, ejus 5 tamen imperio sylvarum in latebras properabit paludis, & protergens nos opprimet pedibus duris. Sic eorum rabies spectat ad nostram salutem.

HUmiles laborant, ubi potentes dissident. ¶ Rana in palude pugnā Taurorum intuens; Heu quanta nobis instat pernicies! ait. Interrogata ab alia, cur hoc diceret, De principatu quum illi certarent gregis, 5 Longeque ab illis degerent vitam boves: Natio, ait, separata, ac diversum est genus, Sed pulsus regno nemoris qui profugerit, Paludis in secreta veniet latibula, Et proculatas obteret duro pede: 10 Caput ita ad nostrum furor illorum pertinet.

ANNOTATIONES.

I. *Humiles laborant, ubi potentes dissident.* | *Quicquid delirant reges, plectuntur Achivi.*
Ad id Horatius appositi: II. *Ita.* | *Hoc modo, hac ratione.*

FABULA XXXI.

Cui fidas, vide.

MILVIUS & COLUMBÆ.

Qui se credit defendendum malo homini, dum in clamat opem, reperit perniciem. Cum Columba sepe vitassent Milvium, & se cripussent à morte perniciitate alarum. Rapax ille recurrit ad dum, & circumvenit tali fallacia genus imbelli. Cur trahitis potius vitam anxiā, quam eligatis me in regem inito fædere, ut vos reddam secaras ab omni contumelia. Hæc nimum credula sed dedit Milvio, qui positus regno cœpit pasci singulis, & exercere principatum aëris unguibus. Tunc una superstes ait, punimur iuste.

QUI se committit homini turandū improbo, Auxilia dum requirit, exitium invenit. ¶ Columbæ sèpè quum fugissent Milvium, Et celeritate pennæ vitassent necem, Consilium raptor vertit ad fallaciam: 5 Et genus inerme tali decipit dolo: Quare sollicitum potius ævum ducitis, Quam regem me creatis, icto fædere, Qui vos ab omni tutas præstem injuriā? Illæ credentes tradunt fæse Milvio, 10 Qui regnum adeptus cœpit vesci singulas, Et exercere imperium fævis unguibus. De reliquis tunc una: Merito plectimur.

ANNOTATIONES.

¶ *Vesci singulas* | *Pro singulis.* Ita Virgilius: *non omnes collective, vox illa sumitur, sed Quid puer Ascanius! Superatne & vescitur* | *quod Gallice dicimus, Les unes après les autres, auras.* Ang. *One after another.* Id est, Liviano

Sale ut in antiquissimis libris legitur singulas, more, Alias post alias.

EXPLICIT LIBER PRIMUS.

¶ *Solebant veteres in fine librorum scribere complexis opusculis ad distinctionem rei alterius explicit, ut significarent librum absolutum.* *sequentis medium interponere, explicit, aut, sibi- Unde Hieronymus ad Marcellam. Solanus citer explicit,*

PHÆDRI

FABULARUM

LIB. II.

PROLOGUS.

Exemplis continetur Æsopi genus,
Nec aliud quicquā per fabellas quæritur,
Quām corrigatur error ut mortalium,
Acuāque sese diligens industria.
Quicumque fuerit ergo narrandi locus, 5
Dum capiat aurem & fervet propositum suum,
Re commendatur, non auctoris nomine.
Equidem omni curâ morem servabo Senis:
Sed si libuerit aliquid interponere
Dictorum, sensūs ut delectet varietas,
Bonas in partes (lector) accipias velim.
Sic ista tibi rependet brevitas gratiam,
Cujus verbosa nè sit commendatio,
Attende cur negare cupidis debeas;
Modestis etiam offerre quod non petierint. 15

INTERPRETATIO.
Ratio scribendi Æsopi constat
exemplis, neque intenditur aliud
quicquam per fabulas, nisi ut vi-
tia hominum emendentur, &
ut accurata diligentia excitetur.
Quacunque igitur occurrerit oc-
casio narrandi, dum teneat aures,
& sequatur suum consilium, asti-
matur rebus ipsis non nomine au-
toris. Certè sequar omni industria
consuetudinem senis Æsopi, ve-
rum si mihi videbitur inserere a-
liquid jocorum, ut diversitas sen-
sus magis placeat, velim, lector, a-
qui bonique consulas. Sic brevitas
compensabit hanc gratiam, cuius
ne sit laus verbosior, vide cur de-
beas denegare avidis, & dare ultra
modestis quod non postulaverint,

ANNOTATIONES.

1. *Æsopi genus.* Perperam quidam intelli-
gunt Prolapiam Æsopi. Nihil enim aliud intel-
ligit hoc loco Phædrus, nisi eam scribendi ra-
tionem qua usus est Æsopus in scribendis fa-
bulis. Ita in Prologo lib. 4. Et etiam alio loco:
Usus veteris generis, sed rebus novis
Nunc fabularum cur sit inventum genus.

Quemadmodum apud Terentium:
Olim isti sunt generi quendam quæsus apud
seculum prius.
Cæterum istud continetur, nihil aliud est quam
constat. Cicero, *Dii non venis, & nervis, & os-*
sibus continentur, id est, constant.

FABULA

FABULA I.

Sunt etiam sua præmia laudi.

LEO SAPIENS.

Leo sedebat super Juvencum jacentem, Prædo supervenit petens partem. Concederem, ait, ni consuevisses rapere, & repulit hunc malum hominem. Fortuitò vero innocens viator venit eodem, & viso Leonis, regressus est. Cui missis ille dixit: Nihil est quod reformides, sume confidenter partem debitam tua modestiæ. Tum separato tergore, Leo immisit se in sȳvas, ut accessus pateret viatori. Exemplum illustre omnino, & dignum laude, sed aviditas habendi dat divitias; pudor vero & modestia, paupertatem.

Super Juvencum stabat dejectum Leo: Prædator intervenit partem postulans: Darem (inquit) nisi soleres per te sumere: Et improbum ejicit. Forte innoxius Viator est deductus in eundem locum, 5 Eroque viso retrulit retrò pedem. Cui placidus ille: Non est quod timeas, ait: Et quæ debetur pars tuæ modestiæ Audacter tolle. Tunc diviso tergore, Silvas petivit, homini ut accessum daret. 10 Exemplum egregium prorsus & laudabile, Verum est aviditas dives, & pauper pudor.

ANNOTATI O N E S.

6. Retulit retro. | Pleonasmus. Poterat enim Terentius: Ante præscisse. Ita subtrifia aliorum carere istâ voculâ retro, sed ejusmodi quantulum, &c. Pleonasm̄i nonnihil habent elegantia. Ita

FABULA II.

Simile simile gaudet.

REPENTE CALVUS.

Docemus exemplis homines quomodocunque expilari à mulieribus, sive illum ament, sive amentur ab illo. Quædam feminina callida dissimulabat annos cùdam homini proœcta astatis, tegens illos eleganti cultu. Illius etiam animus detinebatur amore pulchra adolescentula. Dum amba mulieres afferant esse similes ipsi, cœperunt invicem feligeri crines homini. Hic cum credere se ornari studio mulierum, evasi calvus subito; nam puella exemerat omnes capillos albos, annus vero nigros.

A Fœminis utcunque spoliari viros, Ament, amentur, nempe exemplis disimus, ¶ Ætatis mediæ cuidam, mulier non rudis Tegebat annos, celans elegantiâ; Animosque ejusdem pulchra juvenis cœperat. 5 Ambæ videri dum volunt illi pares, Capillos homini legere cœpere invicem. Quum se putaret pingi curâ mulierum, Calvus repente factus est, nam funditus Canos puella, nigros anus evellerat. 10

ANNOTATI O N E S.

6. Dum videri volunt illi pares. | Ætate autem potest senescentis & decrepitiæ ætatis indicia, annis. Oderat enim juvenis capillos albos, ut anus verò nigros, qui sibi non conveniebant.

FABULA

F A B U L A III.

Impunitas, peccandi illecebra.

HOMO & CANIS.

LAcératus quidam morsu vehementis Canis, Tinctum cruore panem immisit malefico, Audierat esse quod remedium vulneris.

Tunc sic *Æsopus*: Noli coram pluribus Hoc facere canibus, nè nos vivos devorent, Quum scierint esse tale culpæ præmium.

¶ Successus improborum plures allicit.

Quidam *Iesus* dente Canis acri, projectit ipsi improbo panem mersum suo sanguine, quia accepserat id cedere pro remedio vulneris. Tum *Æsopus* locutus est sic, noli facere hoc in conspectu multorum Canum, n.e nos discerpant vivos, cum viderint se donavi tali præmio, ob culpam. Successus malorum attrahit multos.

A N N O T A T I O N E S.

1. *Vehementis* | Vox dissyllaba in hoc loco, *Vehemens* & *liquidus* puroque simillimus amni, ut apud Horatium, 6. *Scierint*. | pro *sciverint*.

F A B U L A IV.

Vir dolosus seges est mali.

AQUILA, FELIS & APER.

Aquila in sublimi quercu nidum fecerat: Felis cavernam nacta, in mediâ pepererat:

Sus nemoris cultrix foetum ad intam posuerat.

Tum fortuitum Felis contubernium

Fraude & tcelestâ sic evertit malitiâ.

Ad nidum scandit volucris: Pernicies, ait,

Tibi paratur, forsan & miseræ mihi.

Nam fodere terram quod vides quotidie

Aprum insidiosum; quercum vult evertere,

Ut nostram in plano facile progeniem opprimat.

Terrore effuso, & perturbatis sensibus,

Aquila posuerat nidum in alta quercu. Felis, reperta Cavum, partum ediderat in media queru. Sui incola sylvarum pepererat ad radices arboris. Tum Felis turbavit hanc sodalitatem fortuitam dolo, & sceleratâ malig- nitate. Repit ad nidum Aquila, Tibi, inquit, fruatur exsuum; quin & forte mihi insolici, nam Aper dolosus quem cernis quotidie fodere terram, vult eruere quercum ut devores facile nostros cœtulos humi dejectos; ita im- misso terrore, & commotis animis.

A N N O T A T I O N E S.

4. *Contubernium*. | Vocabulum militare, Terent.

manipulum enim militum significat, teste Ve- fuisse scribit; ut decem militibus sub uno

getio, qui Centurias in Contubernia divisas Quotidianos fieri, nec fieri modum.

papilione degentibus, unus quasi præcesseretur, qui caput Contubernii nominabatur. Unde Commitiones & Contuberniales dicuntur, à communibus tabernaculis.

9. *Infidiosum Aprum*. | Difficultas esse potest cur dicit Aprum infidiosum, & non infidiosam

Decanus, qui sermo si de Sue feminina. Certe error inest, nisi velis Aprum esse ex eo genere animalium quod vocant Epicœnum.

8. *Quotidie*. | Secunda syllaba in hac voce brevis est, aliquando etiamnum longa, Ita quercu eversa,

10. *In plano*. | Humi strata nostra proles, Ita quercu eversa,

Direpit

Scandit ad sedem suis setigera :
Nati tui versantur grandi in dis-
crimine. Nam simul atque i've-
ris ad pabulum cum turba tenel-
la. Aquila in procinctu est ad
tibi rapiendas suculas. Postquam
ergo permisicatu terrere bunc lo-
cum, infidiosa abdidit se secer-
na securè. Inde exiens noctu su-
spensi gradu, ubi se ingurgitavis
cibis & suis catulos, fingens timo-
rem, circumflectat toto die. A-
quila timens periculum, desiderat
arbore. Aper fugiens perniciem
non se proripit foras. Quid plura :
perierunt fame cum suis, & de-
derunt magnum convivium na-
sio felis. Credulitas folida mo-
neter hoc apolo quantum malis
vir fallax inferat.

Direpit ad cubile setosæ suis ;
Magno (inquit) in periculo sunt nati tui.
Nam simul exieris pastum, cum tenero grege,
Aquila est parata rapere porcellos tibi. 15
Hunc quoq; timore postquam complevit locum,
Dolosa tuto condidit se cavo.
Inde vagata noctu suspenso pede,
Ubi escâ se replevit & prolem suam,
Pavorem simulans prospicit toto die. 20
Ruinam metuens Aquila ramis desiderat ;
Aper rapinam vitans non prodit foras.
Quid multa ? inediâ sunt consumti cum suis,
Felisque catulis largâ præbuerunt dapem. (mali),
¶ Quantum homo bilinguis sæpe concinnet
Documentum habere stulta credulitas potest. 26

ANNOTATIOMES.

14. *Nam simul exieris.* | Nam simul atque lenter agit. Unde Virgilius vocat *Tyrios Bilingues*, haud fidei servantissimos.

25. *Homo bilinguis.* | Qui dolosè & traudu-

FABULA V.

Ne quid nimis.

CÆSAR ad ATRIENSEM.

¶ Est Roma genus Ardelionum
oberrans sollicitè, inquietus in quiete,
anhelans incassum, plura fa-
ciendo faciens nihil, fibique im-
portunum, & invisum ceteris.
Mens est mihi hoc corrigere, mo-
do tamen valeam, verâ historiâ,
opera pretium est illam auscula-
re. Cum Tiberius Cesar prefectus
Neapolim, venisset in suam vil-
lam Misenensem,

EST Ardelionum quædam Romæ natio,
Trepidè concursans, occupata in otio,
Gratis anhelans, multa agendo nihil agens,
Sibi molesta, & aliis odiosissima.
Hanc emendare, si tamen possum, volo
Verâ fabellâ : pretium est operæ attendere.
Cæsar Tiberius quum, petens Neapolim,
In Misenensem villam venisset suam,

ANNOTATIOMES.

1. *Ardelionum.* | Hi vocantur homines qui
se negotiis omnibus immiscerent, ab ardendo regni Neapolitani caput, ac totius Italie cladi, quod pro festinando veteres usurparunt. Quamquam melius ab Ardea Avi dicti Arde-
liones, quia avis hujus instar huc & illuc vo-
litant & circumcurvant, dum omnibus se stu-
dent negotiis immiscere. Hoc genus hominu-
describit Martialis tali Epigramate :

*Nil bene cum facias, facias attamen omnia bello,
Via dicam qui sis? magnus es Ardelio.*

6. *Verâ fabellâ.* | Fabula enim ad verum vel
falsum extenditur, ut supra ad prologum li-
bri primi annotavimus.

7. *Neapolim.* | Urbs Campaniæ maritima, se negoziis omnibus immiscerent, ab ardendo regni Neapolitani caput, ac totius Italie cladi, quod pro festinando veteres usurparunt. Quamquam melius ab Ardea Avi dicti Arde-
liones, quia avis hujus instar huc & illuc vo-
litant & circumcurvant, dum omnibus se stu-
dent negotiis immiscere. Hoc genus hominu-
describit Martialis tali Epigramate :

*Nil bene cum facias, facias attamen omnia bello,
Via dicam qui sis? magnus es Ardelio.*

8. *Misenensem villam.* | Domus rustica. De
hac villa Misenensi ita Tacitus: *Mustius sapientissima; prius Parthenope dicta.*
Mustius (Tiberius) tandem ad Promontorium Miseni confedit in villa cujus Lucullus Dominus fuerat.
Est autem vicinum illud Promontorium monte,
Miseno dicto, à Miseno socio Aeneo ibi sepul-
to. De quo Virgilius 6 Aeneid.
*Monte sub acrib qui nunc Misenus ab illo
Dicatur.*

Quæ

Quæ monte summo posita Luculli manu,
Prospectat Siculum & prospicit Tuscum mare,
Ex alticinctis unus atriensibus,
Cui tunica ab humeris linteo Pelusio
Erat destricta, cirris dependentibus,
Perambulante læta Domino viridaria,
Alveolo cœpit ligneo conspere 15
Humum æstuante, come officium jactitans:
Sed deridetur: inde notis flexibus
Præcurrit alium in Xystum, sedans pulverem.
Agnoscit hominem Cæsar remque intelligit.
Heus (inquit Dominus) ille enim vero adsilit. 20
Tum sic jocata est tanti majestas Ducas:
Multò majoris alapæ mecum veneunt.

que adificata à Lucullo in ver-
tice montis spectat mare Siculum
& aspicit mare Tuscum, unus
servorum atriensium altius cin-
ctorum, cuius vestis colligabatur
ab humeris linteo Pelusio, cirris
defluentibus, demetiente hero vi-
ridaria amara, caput aspergere
terram arecentem vasculo ligneo,
ostentans hoc officium urbanum,
verum irridetur. Postea praver-
sit Cæsarem in aliud ambula-
crum divortiis notis compescens
pulverem. Tiberius sanctit homi-
nem, & caput rem. Heus tu, ait
Cæsar, hic statim accurrit. Tum
princeps sic jocans, alapa non ven-
duntur apud me tam vili pretio.

A N N O T A T I O N E S.

9. *Luculli manu.* | Quam posuerat Lucullus Pompeii & Ciceronis æqualis. Summus & fortunatissimus Romanorum legatus, qui duobus præliis vicit Mithridatem, & egit de illo Romæ triumphum. Postea, abjecta rerum publicarum curâ, genio indulxit, & posuit superba Palatia, ædesque magnificas, inter quas fuit villa Misenensis.

10. *Siculum.* | Subintellige mare, quod à Sicilia Cretam usque excurrit.

Tuscum. | Mare, vulgo, *Mer de Toscane*. Ang. *The Gulf of Lions*. Quod non solum Hetruriam, sed & Latium, & regnum Neapolitanum usque ad Fretum Siculum alluit.

11. *Ex Alticinctis.* | Alticinctos pueros vocat Horatius servos Nasidieni, id est, strenuos & industrios, qui demissam vestem non gerebant, ne inter agendum impedirentur.

Atriensibus servis. | Qui stabant in atrio liquem manumittebant. Ab Atriorum cumagebant, & liberum confirmabant apud tutela. Varrone teste, nomen habent servi A. Prætorem. De modo manumittendi passim, trienses. Fulvius Ursinus suspicatur eosdem neque quicquam protritum magis, esse qui in inscriptionibus dicuntur. *Sorbi* à

Supellefili, quia nempe servaverint supelle-
stilem convivalem, veteresque cœnarent in
Atrio, hoc est prope Culinam, ut videre est
ex verbis Servii in Æneid. I. *Vocemque per
amplia voluntat Atria.* Tangit, inquit, Roma-
norum morem, nam, ut ait Cato, in Atrio, &
perba Palatia, ædesque magnificas, inter
duobus ferculis opulabantur antiqui. Ibi etiam &
pecunias habebant. *Unde qui honoratores servi*

12. *Linteo Pelusio.* | Pelusium erat ostium Nili & Civitas Ægypti feracissima lini, ex quo conficiebantur linteæ.

18. *Xystum.* | Locus erat deambulationi adornatus consitis utrinque Platanis.

19. *Remque intelligit.* | Mentem & consili-
um Ardelionis, qui ambiret libertatem.

22. *Alapa mecum veneunt.* | Id est libertas carius emitur. Apud Veteres enim quando a-

triorum cumagebant, alapa percussum cir-
domus, limenque custodiebant. Ab Atriorum cumagebant, & liberum confirmabant apud

tutela. Varrone teste, nomen habent servi A. Prætorem. De modo manumittendi passim,

trientes. Fulvius Ursinus suspicatur eosdem neque quicquam protritum magis,

esse qui in inscriptionibus dicuntur. *Sorbi* à

F A B U L A VI.

Potentiam malitiâ adjutam quis effugiat.

A Q U I L A, C O R N I X & T E S T U D O.

C Ontra potentes nemo est munitus satis:
Si verò accessit consiliator maleficus,
Vis & nequitia quidquid oppugnant ruit.
¶ Aquila in sublime sustulit Testudinem.

Nullus est sat tecus adversus
potentiores. Quicquid violentia
& malignitas impugnant, id pe-
rit, si consiliarius malignus su-
pervenit. *Aquila sustulit Testudi-
nem in altum.*

Quæ

qua cum se abscondisset testa corneā, neque posset ullam enus vulnerari abdita. *Cornix* intervenit per aērem & volans prope: *Stulisti* proscelto escā opiparam tuis unguibus, verum ni tibi effendero quid oporteat te facere, fatigabis te frustrā tanto onere. Promissā parte monet, ut frangas corneam domum missam ab alto cælo supra rupem, quā illisā nutritatur escā absque negotio. *Aquila* persuasa his verbis, obtemperavit monitori, & quoque partita est amplē cibum sua præceptrici. Ita *Testudo*, qua munita fuerat beneficio naturæ, inferior duobus perire fato luctuoso.

Quæ quum abdidisset corneā corpus domo, 5
Nec ullo pacto lædi posset condita,
Venit per auras *Cornix*, & propter volans:
Opimam sanè prædam rapuisti unguibus.
Sed nisi monstrāro quid sit faciendum tibi,
Gravi nequicquam te lassabis pondere. 10
Promissā parte, suadet ut scopulum super
Altis ab astris duram inlidat corticem,
Quā comminutā facile vescatur cibo.
Inducta verbis *Aquila*, monitis paruit,
Simul & magistræ largè divisi dæpem, 15
Sic tuta quæ naturæ fuerat munere;
Impar duabus occidit tristi nece.

ANNOTATIONES.

5. *Corneā domo.* | Abusivè ponitur protesta | 7. *Propter volans.* | Id est juxta, ut apud cornea, quā Testudines muniuntur. | Terentium, propter dormiyo.

FABULA VII.

Plura timenda divitibus.

MULI & LATRONES.

Duo Muli incedebant onusti
oneribus, unus portabat corbas
cum nummis. Alter saccos re-
pletos multo hordeo. Primus dives
suā sarcinā supereminens elato
capite & agitans collo tintinnabu-
lum argutum. Alius it comes
lensis & tranquillis possibus.
Fures assilunt drepente ex in-
sidiis, & inter fragem vulnerant
Mulumense, rapiunt pecuniam,
nec curant hordeum nullius pre-
tii. Cum ergo expilatus doleres
suum infortiū, alter dixit,
Latror me neglectum, nihil enim
perdidit, neque accepi vulnus.
Hoc exemplo egestas hominum
se: ura est, ingentes verò divitiae
patent multis discriminibus.

MULI gravati sarcinis ibant duo;
Unus ferebat fiscos cum pecunia,
Alter tumentes multo saccos hordeo.
Ille onere dives celsā cervice eminens,
Clariūque collo jactans tintinnabulum: 5
comes quieto sequitur & placido gradu.
Subito Latrones ex insidiis advolant,
Intérque cædem ferro mulum trusitant.
Diripiunt nummos, negligunt vile hordeum.
Spoliatus igitur casus quum fleret iuos, 10
Equidem (inquit alter) me contemtum gaudeo,
Nam nil amisī, nec sum læsus vulnere.
Hoc argumento tuta est hominum tenuitas,
Magno periclo sunt opes obnoxiae.

ANNOTATIONES.

2. *Fiscos.* | Fiscus corbis erat vimineus in Phædri loco. *Tudito* verò est vox nota apud quo recondeban Romani pecuniam publicam & imperatoriam. Unde metaphorice desumitur vox illa pro pecunia.

8. *Ferro trusitant.* | Locus vexatissimus; vulgo legebatur tonsitans. Alii trucidant, unde trusitant posuit Rigalius. Meursius maluit luditantes, ut si à tundendo, quasi variis iictibus ferri tunderent cutem Muli, ne cum sarcina aufugeant. Certe trusitant nullibi legitur nisi in hoc

Festum, & significationem habet accommodatam ad locum Phædri. *Trusito* posset esse verbum frequentativum à verbo *trudo*, unde *trusito*, sed illius significatio non convenit clare sensui Phædri. Idcirco rejicio.

13. *Tuta est hominum tenuitas.* | Unde Sallustius, Egestas habetur facile fine damno. Et Horatius: *Cantabit yachus coram latrone viator.*

FABULA

FABULA VIII.

Plus videoas tuis oculis quam alienis.

CERVUS & BOVES.

Cervus nemorosis excitatus latibulis,
Ut venatorum fugeret instantem necem,
Cæco timore proximam villam petit,
Et opportuno se Bovili condidit.
Hic bos latenti: Quidnam voluisti tibi,
Infelix ultro qui ad necem cucurris,
Hominumque recto spiritum commiseris?
At ille supplex: Vos modò, inquit, parcite,
Occasione rursus erumpam datâ.
Spatium diei noctis excipiunt vices;
Frondem bubulcus affert, nec ideo videt,
Eunt subinde & redeunt omnes rustici,
Nemo animadvertisit: transit etiam villicus,
Nec ille quicquam sentit; tum gaudens ferus
Bobus quietis agere coepit gratias,
Holpitium adverso quodd præstiterint tempore.
Respondit unus: Salvum te cupimus quidem,
Sed ille qui oculos centum habet, si venerit,
Magno in periculo vita versatur tua.
Hæc inter, ipse dominus à cœna redit:
Et quia corruptos viderat nuper Boves,
Accedit ad prælepe: Cur frondis parum est?
Stramenta desunt. Tollere hæc aranea
Quantum est laboris? Dum scrutatur singula,
Cervi quoque alta est conspicatus cornua,
Quem convocatâ jubet occidi familiâ;
Prædâmque tollit. ¶ Hæc significat fabula,
Dominum videre plurimum in rebus suis.

ANNOTATIIONES.

7. Ut venatorum fugeret necem. | Scilicet à Venatoribus sibi inferendam. Ibi est ambiguitas, quia vox venatorū adhuc non passim sumitur hoc loco.

8. Cæco timore. | Quia facit nos cæcos, & imprudentes in rebus nostris.

9. Voluisti tibi. | Malum parare. Imitatio Virgiliana: Ehen quid misero volui mihi.

15. Quietis bobus. | Qui cum non pròdiderant latitantem in stabulo.

16. Holpitium adverso. | Ira Cic. Amicus certus in re incerta cernitur. Et Plautus eum amicum pronunciat, qui in re dubia juvat. Unde Ovid.

Si fueris dives, multos numerabis amicos,
Tempora si fuerint nubila, solus eris.

18. Qui habet centum oculos. | Nec famâ, aut Argum intellige, quibus Poëtæ tribuunt centum oculos. Ibi est Periphrasis, ut heri curam & per-

spicaciam depingat. Dat enim centum oculos ut indicet Dominū esse oculatissimum. Unde Soc.

¶ Ομηρος δέ μων γε μίζω δε τετρα παρεστανε.

Namque lumen adium puto heri presentiam.

21. Corruptos. | Macilentes, macie perditos;

Imitatio Græci sermonis.

23. Aranea hæc. | Adjectivè ibi sumitur, & subauditur texia aranea.

FABULA IX.

Epilogus.

INVIDIA VIRTUTUM COMES.

Alii ienses exerunt magnā statuam Aesopo, & posuerunt hunc servum in basi semper manṣura, ut innotesceret omnibus pander ad gloriam, neque concedi honores nobilitati sed virtuti.
Quia alius præcipuerat ne esset primus, curavi ne foret unus scriptor Fabularum. Id non est invidere, sed amulare. Si vero Roma aspiraret meo labore, plures ipsi erunt autores, quos conserat cum Gracis autoribus. Si invidia voluerit carpere dili gentiam, non ideo auferet tacitam cognitionem laudis mihi debitæ. Si noster labor devenit ad tuas aures, & si tua mens tangitur fabulis fictis industria, illud bonum precidit omnem causam querimonia: Sin verò eruditum studium incidit in manus eorum, qui nati sunt invitā Minervā, neque quicquam valent, nisi ostendere optimis quibuslibet, suffinebo firmato animo hoc exitiale infortunium, dummodo fortuna paniat suū criminis.

Aesopo ingentem statuam posuere Attici, Servūmque collocārunt æterna in basi, Patere honoris scirent ut cuncti viam, Nec generi tribui, sed virtuti gloriam. Quoniam occupārat alter nè primus forem, 5 Nè solus esset studi, quod supertuit: Nec hæc invidia, verūm est æmulatio. Quod si labori faverit Latium meo, Plures habebit quos opponat Graciæ. Si livor obtrectare curam voluerit, 10 Non tamen eripiet laudis conscientiam. Si nostrum studium ad aures pervenit tuas, Et arte fictas animus sentit fabulas, Omnem querelam submovet felicitas. Sin autem doctus illis occurrit labor, 15 Sinistra quos in lucem natura extulit, Nec quicquam possunt nisi meliores carpere, Fatalē exitium corde durato feram, Donec fortunam criminis pudeat lui.

ANNOTATIONES.

1. *Aesopo ingentem statuam posuere Attici.* Statuæ hujus autorem fuisse nobilissimum illum statuarium Lysippum discimus ex Epigrammate Agathiae Scholastici, qui Justiniani Imperatoriæ avo vixit, ex eodem quoque discimus, cum iidem Athenienses etiam septem sapientibus Graciæ singulis suas collacissent statuas, omnium maximum honorem eos habuisse Aesopo, ejusque statuam ordinem primam esse voluisse. Sic igitur Agathias.

Εὖρος πολὺς Αἰσώπος χεὶρος, Σταύρων πλάστη,

Δευτέρος Αἰσώπος σύνοιε τῷ Σαμίῳ.

Laudo te Lysippe senex, Sicyonie sculptor.

Aesopi effigiem quod statuus Samii, &c. Attici. Attica, regio Achaiae seu Helladis quæ & Moplopia & Cecropia dicta est, in qua

Athenæ urbs totius Graciæ caput. Hinc Atticus nomen gentis.

8. *Latium.* | Regio Italiae notissima inter Hetruriam & Campaniam, à latendo dicta, quod ibi Saturnus latitabit.

9. *Plures habebit.* | Qui meo exemplo conscribent fabulas.

Quos opponat Gracia. | Id est, Doctissimis viris è Gracia, qui multa opera reliquerunt posteritati.

14. *Omnum querelam submovet felicitas.* | Ita mihi beatus videor, si movearis fabulis, nullum ut mihi querendi locum relictum esse putem.

15. *Illis doctus occurrit labor.* | Id est, sit aduersus labor, nam occurrere pro adversarii hoc loco ponitur.

PHÆDRI FABULARUM LIB. III.

PHÆDRUS ad EUTTCHUM.

Phædri libellos legere si desideras,
 Vaces oportet, Eutyche, à negotiis,
 Ut liber animus sentiat vim carminis.
 Verum, inquis, tanti non est ingenium tuum,
 Momentum ut horæ pereat officii mei.
 Non ergo causa est manibus id tangi tuis,
 Quod occupatis auribus non convenit.
 Fortasse dices: Aliquæ venient feriæ
 Quæ me soluto pectore ad studium vocent:
 Legeine, quæso, potius viles nærias,
 Impendas curam quædam rei domesticæ,
 Reddas amicis tempora, uxori vaces,
 Animus relaxes, otium des corpori;
 Ut adsuetam fortis præstes vicem?
 Mutandum tibi propositum est, & vitæ genus,
 Intrare si Musarum limen cogitas.

Si cupis, Eutyche, evolvere libellos Phædri, necesse est sis liber à negotiis, ut mens vacua sapiat elegantiam versus: Sed, ait, non polles tanto ingenio, ut perdam vel punctum hora mei muneric. Non est igitur ratio cur tractes id suis manibus quod minime decet aures impeditas. Repones fortè, aliqui dies feriales aderunt, qui me revocabunt ad studia libero animo. Verum, amabò dedasne te porius lectiōni fabularum inutilium, quædam des operam rei familiari, præstes amicis officia, servias uxori, remittas animum, procuras quietem membris, ut recurras validius ad officium solitum? Est tibi ineundum aliud consilium, & alia ratio vita, si via subire penetralia Musarum,

ANNOTATIONES.

2. *Eutyche.* | Non satis compertum est quilibet requietem habet litium & iugiorum; innam fuerit ille Eutychus, & qualem personam servis operum & laborum, quia compitio animæ in aula Tiberii sustinuerit. Vetus tamen inscriptio Romæ legitur. **EUTYCHUS AUGUSTUS**, & ad remissionem animorum. Erant autem LIB. NERONIANUS MEDICUS LUDI MAGISTRI. Ludus autem ille matutinus, arenae erant stativæ, quæ statis & certis quibus matutina dicitur apud Martial. Epigram. 25. tam diebus observabantur. Aliæ conceptivæ lib. 10. Fit & mentio aliorum Eutychorum quæ ordinabantur quotannis à Sacerdotibus in inscriptionibus passim.

8. *Aliquæ venient Feria.* | Dies quibus nihil quas Consules vel Praetores pro arbitrio posse agere erat licitum. Unde Cicero 2. de Legi-testatis indicabat.

Ego qui editus sum à mea parente in monte Parnassi, in quo verneranda Mnemosyne grāvida novem vicibus dedit Jovis parentes artium. Quāquam sim natus in isto sermō loco, & eradicavērim penitus ex animo amorem rei faciendo, meq̄ise ad junxerim ad hoc genus vita gloriā reclamanto, tamen admittor cum fastidio in earum numerum. Quid exsistās illi eventurum qui studet orānū curā aggerere amplias divitias, præferens quæstum jucundum studiis eruditis. Sed jam quocunque fuerit (ut Sinon dixit cum traheretur ad Regem Trojæ) conscribam tertium librum mox Aësopi, illum consecrāns tua dignitati, tuisque meritis. Si illum legis, gaudebo. Sin verò minus, erit certe deletioni posteris. Nunc aperiam paucis cur fabula excitatā sint. Servitus qua non est sui juris, quia non audebat effutire quæ vellet, velarit fabulis propriis cogitationes, & se subduxit calamitati jocis effectis. Ego porro feci viam pro semita quam triverat, & ad inveni plura quam tradiderat, feligens quādam in meum infortunium.

Ego, quem Pierio mater enixa est jugo, In quo tonanti sancta Mnemosyne Jovi Fœcunda novies artium peperit chorūm. Quāvis in ipsa natus sim penè schola, Curāmque habendi penitus corde eraserim, Et laude invitā in hanc vitam incubuerim, Fastidiosè tamen in cœtum recipior. Quid credis illi accidere, qui magnas opes Exaggerare quærit omni vigiliā, Docto labori dulce præponens lucrum? Sed jam quocunque fuerit (ut dixit Sinon Ad regem quum Dardanīæ perductus foret) Librum exarabo tertium Aësopi stylo, Honori & meritis dedieans illum tuis: Quem si leges, lætabor; sin autem minūs, Habebunt certè quō se oblectent posteri. Nunc fabularum cur sit inventum genus, Brevi docebo. Servitus obnoxia, Quia quæ volebat non audebat dicere, Affectus proprios in fabellas transtulit, Calumniāmque fictis elusit jocis, Ego porro illius semitā feci viam, Et cogitavi plura quām reliquerat, In calamitatem deligens quādam meam.

ANNOTATIONES.

18. Pierio jugo. | Pierius mons Theffalīæ in Macedonīæ confinio, Musis sacer, quæ ex eo Pierides dictæ sunt.

19. Mnemosyne. | Nympha Pieria, quæ habuit ex Jove movēt musas, Vox Græca est μυρμοσύνη quæ memoriam significat. Poeta hanc Musarum matrem finxeré, quia omnium scientiarum Thesaurus beneficio memoriae acquiritur & conservatur.

20. Artium chorūm. | Chorus propriè est cœvorum cantus & saltatio in Tragediis aut Comœdiis. Accipitur vero impropriè, pro quovis personarum numero, & ibi pro novem Musis quæ dicuntur artes ad inveniisse. Prima vocabatur Clio Historiæ parens. 2. Melpomene, Tragediæ. 3. Thalia, Comœdiæ. 4. Euterpe, Fistularum. 5. Terpsichore, Citharæ. 6. Erato, Lyræ. 7. Calliope Versuum heroicorum. 8. Urania, Astrologiæ. 9. Et Polymnia, Eloquentiæ.

23. Laude invita. | Quæ me alio vocabat. Vult se nullam spectasse laudem in eligendo hoc scribendi genere. Si enim id spectasset, debuerat aliud sequi studii genus quod magis laudatur, Gronovius legit, laude nudā, id est, ob solam laudem & non ob aliud præmium.

28. Sinon. | Filius Sisyphi, neposque Autocyli. Græcus versipellis & veterator, qui obiit à Trojā à Trojanis se capiendum obtulit, & ad Priamum Regem deductus, ipsi persuasit abiisse Græcos, ac equum illum ingentem in urbem deducendum. Notissima historia.

29. Regem Dardanīæ. | Priamum Regem Trojanorum, qui vocati sunt Dardanii à Dardano filio Jovis & Electræ qui regnum Trojanum condidit, & ipsa regio Dardanīa dicta est. Postea urbs Provinciæ caput dicta fuit Troja, & populi Trojanī, à Troe atavō Priami regis.

35. Servitus obnoxia. | Potestati & arbitrio aliorum subdita. Intelligit Aësopum qui Xantho Philosopho servitutem servisse dicitur. Servile quippe est non loqui quod sentias. Unde Plautus ait, *Servum hominem habere oculos, manus & linguam continentem.*

39. Illius semita feci viam. | Semita est quia minūs tritum quam via. Primus Aësopus materialm fabularum reperit, hanc ego polivi versibus senariis. Sic effeci ut illius semita quam primus triverit, evaderet via. Semita enim sit via, cum à pluribus frequentatur, & sic vulgatur magis.

Quod

II.
20
25
30
35
40
uto-
i ob-
sulit,
rsua-
tem-
ria.
Tro-
dano
num
t. Po-
roja,
egis.
trio
Xan-
itur.
tias.
ecu-
quia
pate-
ver-
quam
enim
x sic
uod

Lib. III.

F A B U L A.

31

Quod si accusator alias Sejano foret,
Si testis alias, judex alias denique.
Dignum faterer esse me tantis malis,
Nec his dolorem delinirem remediis. 45
Suspitione si quis errabit suā,
Et rapiet ad se quod erit commune omnium,
Stulte nudabit animi conscientiam.
Huic excusatum me velim nihilominus.
Neque enim notare singulos mens est mihi, 50
Verū ipsam vitā & mores hominū ostendere.
Rem me professum dicet forsan aliquis gravē
Si Phryx Aesopus potuit, Anacharsis Scytha
Aeternam famam condere ingenio suo:
Ego literatæ qui sum propior Græciæ, 55
Cur somno inerti deseram patriæ decus?
Threissa quum gens numeret auctores suos,
Linoque Apollo sit parens, Musa Orpheo,
Qui saxa cantu movit, & domuit feras,
Hebrique tenuit impetus dulci morā. 60
Ergo hinc abesto, livor, ne frustra gemas:
Quoniam mihi solemnis debetur gloria.
Induxi te ad legendum: sincerum mihi
Candore nato reddas judicium peto.

Quod si alter delator à Sejano
sureret, si alter testis, si alter de-
mum judex, profiterer me mereret
tot malo, neque levarem meam
calamitatem his solatiis. Si quis
ducatur in errorē suā suspitione,
& imputabit sibi dictum quod
dicitur omni us, prodit impru-
denter suam conscientiam, atta-
men peto ut me habeat excusa-
rum; nec enim est mihi in ani-
mo designare singulos, sed notare
vitam & mores hominum. For-
tasse aliquis reponet me suscepisse
duram provinciam. Si Aesopus
e Phrygia, si Anacharsis e Scy-
thia oriundus, potuerunt trans-
mittere aeternitati sua nomina
ingenio, cur ego qui sum vici-
nior eruditæ Græcie, negabo ad-
dere honorem mea patriæ otio
desidi? Cùm Natio Thracum re-
censeat suos autores: Apollo ge-
nuerit Linum, Musa Orpheum,
qui excitavit rudes lyrā, delini-
vit feras, & moratus est fluttus
Hebri dulci morā. Ergo (hinc
ocul invidia) ne doleas incas-
sum, quia dignus sum honore
publico. Compuli te ut legeres,
postulo ut mihi cognita sincerita-
is præbeas verum testimoniū.

A N N O T A T I O N E S.

47. *Alius Sejano.* | Id est, à Sejano, ut Ho-
ratius. *Alius Lysippus.* Sejanus pro arbitrio cun-
cta gessit sub Tiberio, suamque latissime exer-
cuit potestatem, ut ait Tacitus, lib. 4. Ann.
Ipse Phædrus incidit in odium Sejani, à quo
variis criminibus accusatus vix evasit incolu-
mis; nam ille erat & accusator & judex.

53. *Phryx Aesopus.* | In Phrygia natus quæ
est regio Asiae minoris.

Anacharsis Scytha. | Philosophus Scythicus
multa sapientia & doctrinæ prædictus, qui sum-
mam usus est libertate in carpendis hominum
moribus, multaque præclare dicta posteritari
reliquit. Scythia Provincia Asiae Borealis ge-
mina intra & extra Imaum montem.

57. *Threissa cum g̃ns.* | Thracia est regio
Europæ ampla; indicat vero Phædrus se gen-
te Thracem esse, ideoque Græciæ eruditiois
parenti propiorem quam erat vel Aesopus
Phryx, vel Anacharsis Scytha.

Numeret autores suos. Linus & Orpheus pri-
mi litteris excoluerunt Græciæ, itaq; autores

eos vocat. Porro hos autores dicit noster
Thraces numerare suos, hoc est dicere non esse
Græcos, verum Thracicæ gentis homines Jam
cùm Thraces fuerint illi qui Græciæ instru-
xere litteris, vult dicere, cur ego non studeo
servare hoc decus meæ patriæ cum præteritum
Apollo & Musæ dii artium in Thracia mea
habitent, ibique eos autores litteratæ Græciæ
progenuerint.

58. *Lino* | Linus filius Apollinis & Ter-
pichoræ, aut, ut alii volunt, Mercurii & Ura-
niae. Fuit Musicus & Poëta Thebanus.

Orpheo. | Is fuit genere Thrax, filius Callio-
pes & Apollinis quem à Mercurio, aut à patre
Apolline ferunt accepisse Lyram, quâ tantum
valuit, ut illius canu sylvas & saxa moverit,
reduixeritque uxorem suam Eurydicen ab in-
feris. Fuit occisus à Mænadibus juxta He-
brum fluvium.

60. *Hebrique tenuit impetus* | Hebrus fluvius
Thraciæ ex Hæmo monte oriens, ac in Ægeum
mare exiens. Volvit aquas magno impetu.

F A B U L A J.

Rei bonæ vel vestigia delectant.

ANUS ad AMPHORAM.

*Anus vidit jacere lagenam
vacuam, qua diffunderet longè
suavem animam, yedolente adhuc
resta facem vini salerni. Postea
quam flagrans illam hausit totis
naribus; O dulcis odor, quantum
te dicam fuisse bonam olim, cum
habeas tales reliquias. Cui noui
sum intelliget quo illud spectet.*

Anus jacere vidit epotam amphoram,
Adhuc Falernâ fæce & testâ nobili,
Odorem quæ jucundum latè spargeret.
Hunc postquam totis avida traxit naribus :
O suavis anima ! qualem te dicam bonam
Antebac fuisse, tales cùm sint reliquiæ ;
Hoc quò pertineat dicet qui me noverit. 5

ANNOTATIONS.

1. *Amphora.* | *Vinarium vas octo & quā-
draginta sextarios continens.* | *Quo semel est imbuta recons servabit odorem
Tēsta diu.*

2. *Falernā face.* | *Falernus mons & ager erat
Campaniæ, ager frumenti, mons vini gene-
rosissimi ferax.* | *Hoc quo pertineat.* | *Senectutem suam con-
solatur Phædrus. Vult ex hoc ultimæ senectu-
tis, quæ est quasi fæx vitz, opusculo fabularū.*

6. *Tales cum sint reliqua.* | *Ita Hora:ius: posse colligi qualis fuerit integrā adhuc ætate.*

F A B U L A II.

Benefico benè erit.

PANTHERA & PASTORES.

*Simile beneficium solet rependi
a contemptis. Panthera impru-
dens corruit aliquando in foveam.
Rustici adverterunt, Alii congi-
ciunt fuisse, alii obruiunt lapidi-
bus. Quidam è contra tabi mis-
sericordiā dederunt panem, ut
sustentaret vitam, quippe mori-
tura, et si nullus ipsi noceret.
Nox successit, et repetur securi-
ades, quasi reperturi extintam
postero die. Sed ut hæc reparavit
vires debilitatas, exsilit à fovea
magno saltu, & festinat in suum
rectum cursu citato. Interjectis
diebus aliquot, irrumpit, necat
armenta, trucidat pastores, &
diruens omnia, furit sevo impetu,*

Soler à despectis par referri gratia,
¶ **P**anthera imprudens olim in foveā decidit,
Vidēre agrestes, alii fustes congerunt,
Alii onerant saxis: quidam contra miseriti,
Perituræ quippe, quamvis nemo læderer, 5
Misere panem, ut sustineret spiritum.
Nox insecuta est, abeunt securi domum,
Quasi inventuri mortuam postridie.
At illa, vires ut refecit languidas,
Veloci saltu foveā sese liberat, 10
Et in cubile concito properat gradu.
Paucis diebus interpositis, provolat,
Pecus trucidat, iplos pastores necat,
Et cuncta vastans sævit irato impetu,

ANNOTATIONS.

30. *Se liberat souen.* | *Pro à fovea Ellipsis.* feris, & etiam avibus, ut legere est passim
31. *Cubile.* | *Vox communis hominibus & in Virgilio.*

Tum

Tum sibi umentes, qui feræ pepercerant, 15
 Damnū haud recusant, tantum pro vitâ rogant.
 Et illa ; Memini qui me saxo petierint,
 Qui panem dederint ; vos timere abstistite ;
 Illis revertor hostis qui me læserant.

Tunc metuentes sibi qui miseris
 fuerant fera, non detrectant stra-
 gem, deprecantur solum vitam.
 Sed illa dixit : novi qui me la-
 casserint saxis, & qui miserint
 panem ; nos definite metuere.
 Redeo solum infensa his qui me
 offenderunt.

F A B U L A III.

Experientia præstantior arte.

ÆSOPUS & RUSTICUS.

USU perius hariolo velocior
 Vulgo esse fertur : Causa sed non dicitur :
 Notebat quæ nunc primum fabellâ meâ.

Habenti cuidam pecora pepererunt Oves
 Agnos humano capite : monstro exterritus
 Ad consulendos currit ~~in~~gerens hariolos.
 Hic pertinere ad domini respondit caput,
 Et avertendum victimâ periculum.
 Ille autem affirmat conjugem esse adulteram,
 Et insitivos significari liberos ; 10
 Sed expiari posse majori hostiâ.
 Quid multa ? variis dissident sententiis,
 Hominisque curam curâ majore aggravant,
 Æsopus ibi stans naris emundat senex,
 Natura nunquam verba cui potuit dare : 15
 Si procurare vis ostentum, rustice,
 Uxores, inquit, da tuis pastoribus.

Doctus experientiâ creditur
 vulgo verior conjectore, sed file-
 tur ratio, qua jamjam vulgabit-
 tur meo Apologo. Oves enixa sunt
 Agnos capite hominis cuidam
 diviti pecoris. Territus prodigio
 properat tristis consulturus hari-
 olos. Ille dicit hoc spectare ad vi-
 tanu heri, & avertendum
 infortunium hostiâ. Hic vero as-
 severat uxorem esse adulteram,
 & notari gnatos esse adulterinos,
 sed procurari posse majori vieti-
 mâ. Quid plura ? distrahuntur
 diversis opinianibus, & adaugent
 anxietatem hominis majori anxi-
 etate. Æsopus hic aderat senex
 acuta naris, quem natura non
 potuit unquam decipere : Si vis,
 inquit, o Ruricola, averttere tale
 portentum, jungo conjuges tuis
 pastoribus.

A N N O T A T I O N E S.

6. *Hariolos.* | Harioli futurorum conjectores dicebantur. Quasi *farol* à *far* vel *sando*, ut, *hædus*, *fædus*.

7. *Caput.* | Pro vita sapissime usurpatur apud melioris noræ autores.

8. *Avertendum victimâ periculum.* | Solebant enim prodigia hostiis procurari, idque ex consilio & Augurum præscripto ; quindicimque virorum qui libros Sibyllinos super hoc re adibant & inspiciebant.

11. *Majori hostiâ.* | Majorem hostiam pro maxima posuit, quod Poetis non insolens. Maxima autem hostia apud veteres de ovi-bus dicebatur, ita enim Festus : Maximam hostiam ovilis pecoris appellabant, non ab amplitudine corporis, sed ab animo placidio.

16. *Procurare ostentum.* | Solemnis vox Augurum, id est avertere, & à cervicibus nostris depellere.

FABULA IV.

Mentem hominis spectato non frontem.

SIMII CAPUT.

Aliquis conspexit Simium pendentem apud Lanionem inter alias mercimonias & cibarias. Percontatus est, quis esset sapor, tum Lanius ludens. Quale, ait, caput est, talis est sapor. Puto hoc dici jocosius quam verius. cum vidi sepa pulchros, nequisfimos, & inveni plures deformatos, bonefissimos.

PEndere ad Lanium quidam vidit Simium Inter reliquias merces atque opsonia: Quæsivit quidnam saperet: tum Lanius jocans, Quale (inquit) caput est, talis præstatur sapor. ¶ Ridiculè magis hoc dictum quam verè æstimo. Quando & formosos sæpè inveni peñimos, Et turpi facie multos cognovi optimos.

ANNOTATIO N E S.

1. *Ad Lanium.* | *Id est, Apud Lanium.* Plautum locis sexcentis adeas, ita *Ad prætorem* solvere, pro *Apud prætorem.* &c.

2. *Inter reliquias merces.* | *Hoc loco reliquias* quatuor syllabarum est.

5. *Ridicule magis.* | *In gratiam Æsopi qui* licet turpi facie, tamen optimis moribus erat præditus, unde Ovidius:

*Si mihi difficilis formam natura negavit,
Ingenio forma damna rependo mea.*

FABULA V.

Erit ubi poenas det procax audacia.

ÆSOPUS & PETULANS.

Eventus fælix trahit plurimos in ruinam. Quidam protervus congefferat saxum in Æsopum. Tantò, ait, melior, dein erogavit illi assēm. Cum iterum illi impegisset lapidem; per herculem nihil mihi est amplius, sed tibi ostendam unde possis habere. En nobilis & dives adest, impinge quoque illi lapidem; & referes mercedem debitam. His adductus verbis, paruit monenti: Verum spes delusit temeritatem insolentem, captus eternum dedit poenas paibulo.

SUccessus ad perniciem multos devocat. (rat, ¶ Æsopo quidam petulans lapidem impege- Tanto (inquit) melior; assēm deinde illi dedit. Sic prosequutus: Plus non habeo mehercule, Sed unde accipere possis monstrabo tibi. 5 Venit ecce dives & potens: huic similiter Impinge lapidem, & dignum accipies præmium. Persuasus ille, fecit quod monitus fuit. Sed spes fefellit impudentem audaciam, Comprehensus namq; poenas persolvit cruce, 10

ANNOTATIO N E S.

3. *Tanto inquit melior.* | *Laudandi atque ap probandi apud veteres formula. Improbandi* verò: *Tanto nequior.* Ut est apud Plautum. *Assēm.* | *Non ibi sumitur vox assis pro libra, sed pro nummo æreo.*

10. *Cruce.* | *Supplicii genus quod in usu* fuit ad tempora Constantini Imperatoris, qui istud abrogavit in honorem Crucis J. C.

FABULA

F A B U L A VI.

Ridenda imbecillorum superbiloquentia.

M U S C A & M U L A.

MUSCA in temone sedit, & Mulam increpans,
Quam tarda es, inquit: non vis citius
progreedi?

Vide, ne dolone collum compungam tibi.

Respondit illa: Verbis non moveor tuis,
Sed istum timeo, sellâ qui primâ sedens

Jugum flagello temperat lento meum,

Et lora frænis continet spumantibus,

Quapropter aufer frivolam insolentiam: (scio.
Namque ubi tricandum est, & ubi currendum

¶ Hâc derideri fabulâ merito potest, 10
Qui sine virtute vanas exerceat minas.

*Musca stetit in temone & ar-
guens Mulam: Quam incedis
lente, ait! non placet incedere ci-
parius? Cave ne tibi feriam cer-
vicem meo aculeo. Hac reposuit,
verba tua non me tangunt, sed
reformido huic qui sedens in sella
anteriori moderatur meum ju-
gum verbere flexibili, & regit
habens frænis plenis spuma.
Quare omittit ridiculam auda-
ciam: Novi enim quando oportet
morari, & quando properare,
ille potest jure irrideri hoc ar-
gumento, qui jactat minas ina-
mes sine animo.*

A N N O T A T I O N E S.

3. *Dolone.* | Dolon est lignum in quo latet tunc Virg.
gladiolus. Scit Phædrus Dolonem vocat Mus- | Stat sonipes, & fræna ferox spumantia mendit.

cæ aculeum quo pungit irata.

7. *Spumantibus.* | Ita tenet ut spument, 9. *Ubi tricandum.* | Legit Gruterus strigan-
dum. Quid striga quid strigandum quia vulgo
vult reddere rationem quare non possit citius notum non est, Scaligeri verbis utar. Strigare
progreedi. Non tantum ait, tenet, sed tenet tam dicuntur equi quiores interquiescunt, dictum à
validè, meque cohiber, ut & fræna spument, striga, qua erat spatum turmarum in quo equi
hoc est, spumâ ex labore oppleantur: Imita- stringebantur.

F A B U L A VII.

Liber inops servo divite felicior.

C A N I S & L U P U S.

QUAM dulcis sit libertas breviter proloquar.
¶ Cani perpasto, macie confectus Lopus
Forte occurrit: salutantes dein invicem
Ut restiterunt: unde sic quælo nites.

*Dicam brevi quantum liber-
tas sit grata. Lupus macilens
incidit forte in Canem præpin-
guem: Tum se salutantes mu-
tuò ut steterunt. Unde, obsecro,
sic nitidus es.*

A N N O T A T I O N E S.

LUPUS & CANIS. | Similis ferme Fabula percurrientem, abiit & infelicem existimavit. legitur apud Æsopum de Asino Sylvestri qui Mire Horatius lib. 2. Sermon. Satyra 7. de- beatum dicebat Asinum domesticum, & propter pingit quam libertas grata sit, fabulâ Muris ciborum copiam. Sed cum illum vidisset se- rustici, & Muris domestici, quam leges, Hos sequutus est tanquam duces in hac fabula sentem onera, & Agalonem ipsum baculis Phædrus noster.

Aut

¶ quibus escis factus es ita copulentus? Ego qui te praesto robe, enecor esuritione. Canis respondit ingenuè. Tibi erit fortuna simili si valeas exhibere simile ministerium meo hero. Quednam? ait ille, Ut custodias ostium, & serves ades per noctem tutas a latronibus. Ego vero praesto sum. Nunc tolero nives & pluviam, ducens statem duram in nemoribus, quanto erit mihi melius morari in aedibus. & me desiderum replere multis cibis? Me igitur sequere. Dum eunt comites, Lupus animadvertis collum Canis tritum a vinculis. Dic sodes unde istud? Nihil est. Dic tamen, amabo. Quoniam videor ferox, me constringunt, ut dormiam per diem, & ut vigilem nocte accidente. Sero liber discurro qualibet ut. Objicitur ultro panis, & herus largitur ossa de sua mensa: Servi projiciunt frusta, & obsonium quod quisque respuit. Ita mea alvus satiatur sine labore. Age, si est animus aliquo ire, jam licet: Non est, ait, mihi. Uttere, Canis, iis qua probas. Imperare nolo eâ lege ut non sim mei juris.

Aut quo cibo fecisti tantum corporis? 5 Ego qui sum longè fortior, pereo fame. Canis simpliciter: Eadem est conditio tibi, Præstare domino si par officium potes. Quod? inquit ille. Custos ut sis liminis, A furibus tuearis & noctu domum. 10 Ego vero sum paratus: nunc patior nives, Imbreque, in sylvis asperam vitam trahens, Quantò est facilius mihi sub tecto vivere, Et otiosum largo satiari cibo? Veni ergo mecum. Dum procedunt, aspicit 15 Lupus a catena collum detritum Canis. Unde hoc, amice? Nihil est. Dic quæso tamen, Quia videor acer, alligant me interdiu, Luce ut quiescā, & vigilem nox quum venerit: Crepusculo solutus, quæ visum est, vagor. 20 Adfertur ultro panis, de mensa sua Dat ossa dominus, frusta jactat familia, Et quod fastidit quisque pulmentarium. Sic sine labore venter impletur meus. Age, si quò est abire animus, est licentia? 25 Non planè est, inquit. Fruere quæ laudas, Canis, Regnare nolo, liber ut non sim mihi.

ANNOTATIONES.

5. *fecisti tantum corporis.* | Nullus præter Phædrum videtur usurpare hunc loquendi modum. Significat pinguiscere, & nitidum, beneque curatæ cute fieri, ut ait Horatius. Legitur apud Lucretium verbum significacionis oppositæ, corpus amittere, id est, macrum fieri. Inveni tamen similes, & ferme germanas hujuscem loquendi formulas, ut Cicero in Verem. Maximam hoc anno pecuniam facere posset; & Quintilianus, Vires faciamus.

20. *crepusculo.* | Crepusculum est lux dubia; quæ fit ante solis ortum & occasum. 21. *Fulmentarium.* | Proprie dicitur puls, vel cibus in modum pulvis factus. Quanquam & generalius pro quovis obsonio sumitur. 27. *Regnare nolo ut non sim liber.* | Ita mus rusticus apud Horatium loco laudato: — Tum rusticus haud mihi vitæ opus hac, ait, & valeas, mage sylva cavusque Tutus ab insidiis tenui solabitur aeo.

FABULA VIII.

Sat pulcher, qui sat bonus.

FRATER & SOROR.

Intuere te sepe admonitus præceptus. Erat cuidam filia maxime deformis, & eidem filius praelato & eleganti vultu. H. ludentes more puerorum se consideraverant fortuitò in speculo posito in sedili genetricis,

PRæcepto monitus sæpè te considera. ¶ Habet quidam filiam turpissimam, Idemque insigni & pulchrâ facie filium. His speculū in cathedra matris suppositum fuit, Pueriliter ludentes, forte inspexerant, 5

Hic

Lib. Hic
Nec
Accip
Ergo
Mag
Vir
Amp
Dulc
Quo
Tu f
Tu f
11.
lem m
id ge
vient
14.
Epidi
Nor
Sit

V
(Cu
Et
E p
Qu
U

2
His
An
con
mo

Hic se formosum jactat ; illa irascitur,
Nec gloriantis sustinet traxis jocos.
Accipiens (quid enim ?) cuncta in contumeliam.
Ergo ad patrem cucurrit læsura invicem,
Magnaque invidia criminatur filium, 10
Vir natus, quod rem foeminarum terigerit.
Amplexus utrumque ille, & carpens oscula,
Dulcemque in ambos charitatem partiens :
Quotidie, inquit, speculo vos uti volo :
Tu formam ne corrumpas nequitiæ malis : 15
Tu faciem ut istam moribus vincas bonis.

ille se jactitat pulchrum, hac indignatur, neque fert cavillationes germani superbientis, interpretans etenim omnia in malam partem. Properat igitur ad parentem nascitura invicem, & accusat fratre summâ invidiâ, quod vir natus conrectaverit ornamenta mulierum. Paren complexus ambos & osculatus (sic dividens gratum amorem in utrumque) impero, inquit, vos contemplari quotidie in speculo. Tu, ô hli ! ne dedecores tuam pulchritudinem malis moribus : Tu vero, nata, ut redi-
ma faciem turpam bonâ indeole.

A N N O T A T I O N E S.

11. *Rem foeminarum.* | Omnen supellecti-
lem mulierum, speculum scilicet, pigmenta, &
id genus alia, cultui & ornatui mulierum ser-
vientia, intelligit.
14. *Quotidie speculo vos uti volo.* | Sic Plautus
Epidico :
Non oris causa modo homines equum fuit
Sibi habere speculum, ubi os contemplarent suum,

Sed qui perspicere possent cor sapientie.
15. *Formam ne corrumpas.* | Sic Plautus Mu-
stell.
Nequicquā exornata est bene, si morata est male,
Pulchrum ornatum turpes mores pejus cæno
collinunt,
Nam si pulchra est, nimis ornata est.

F A B U L A IX.

Fidelem ubi invenias virum ?

SOCRATIS DICTUM.

Vulgare amici nomen, sed rara est fides.
¶ Quū parvas ædes sibi fundâisset Socrates,
(Cujus non fugio mortem, si famam adlequar,
Et cedo invidiæ, dummodò absolvat cinis)
E populo sic nescio quis, ut fieri solet : 5
Quælo tam angustam talis vir ponis domum ?
Utinam, inquit, veris hanç amicis impleam.

Nomen amici est obviū, at con-
stantia amicorum minime obvia.
Socrates (eius non despicer mor-
tem, si obtineam nomen, & subeo
invidiam, modo insens fiam post
obitum) cum sibi edificasset par-
vulam domum, nescio quis è ple-
be, ut mos est, dixit, Cur, ô tante
vir, fundas edem adeo arctam ?
Utinam, ait, illam repleam amicis
sinceris.

A N N O T A T I O N E S.

2. *Socrates.* | Philosophus Atheniensis. Nota
Historia de illius morte. Accusatores fuere
Anyrus & Melitus, qui postea omnium iudicis

4. *Absolvat cinis.* | Id est, post concrema-
tum corpus & in cineres adductum. Respicit
ad morem antiquum, Rogo enim imposita
condemnati, ipse vero Socrates absolvatus post
mortem, & statuâ donatus,

cadavera in cineres convertebantur, exceptis
infantibus adhuc edentulis.

F A B U L A

FABULA X.

Ne sis credulus, maximè criminatori.

RES GESTA SUB AUGUSTO.

Necivum est credere & non credere. Subjiciam paucis exemplum rei utriusque. Hippolytus periit, quoniam fides habita est noverca. Treja vero eversa quoniam denegata est fides Cassandrae. Inquirenda est igitur plurimum veritas, antequam mens ferat judicium iniquum sententiā temerariā. Sed ne minuam hanc veritatem antiquitate mendaci, referam quod accidit meā atate. Cum vir quidam amaret uxorem & jam destinares nato togam puram, duxus est in locum remotum à suo liberto, confidente se subfictui proximum haredem. Hic cum commentus foret plurima de filio, & multa de criminibus conjugis pudica, addidit id quod intelligebat amantem agerrimilaturum, venire scilicet crebro mæchum, & de honestari nomen familia adulterio infami.

Periculosum est credere & non credere: Utriusque exemplum breviter exponā rei. Hippolytus obiit, quia novercæ creditum est: Cassandrae quia non creditum, ruit Ilium. Ergo exploranda est veritas multūm prius, 5 Quām stulta pravè judicet sententia. Sed fabulosa ne vetustate elevem, Narrabo tibi memoriā quod factum est meā. ¶ Maritus quidam quum diligenter conjugem, Togamque puram jam pararet filio, 10 Seductus in secretum à liberto suo, Sperante hæredem suffici se proximum. Qui dum de puerō multa mentitus foret, Et plura de flagitiis castæ mulieris, Adjecit id quod sentiebat maximè 15 Doliturum amanti, ventitare adulterum, Stuproque turpi pollui famam domūs.

ANNOTATIONES.

3. *Hippolytus.* | Thesei & Hippolytæ Amazonis filius, quicunq; constanti animo sperneret prætextā quam purpurā distin&am gestabant nulierum congreſsum, à Phædra noverca, absente patre, amatus est, sed repulsam s̄apius passa impudica mulier, insimulat stupri Hippolytum apud Theseum. Ille credulus, filio qui jā domum impudicam fugerat, mortem imprecatur. Quod votum ratum fecit Neptunus, emissus tauri marino qui equos Hippolytū conſternavit, inde per vepres & faxa distractus periit. Quod ubi recrivit male sibi concia mulier, scelus suum confessa apud maritum, gladio se confodit.

4. *Cassandra.* | Priami regis Trojanorum filia quæ s̄apius exiuit Trojae prædixerat, sed à Trojanis tides ei non fuit habita, diis ita volentibus.

7. *Elevem.* | Hoc in loco significat *minuam*, *undervalue*. Significatio insolentior quæ tam in Cicerone, & in Phædro bis repetitur. De sumpta videtur metaphorā à Trutina pohdere librata, ut enim *lans* una elevatur, pondus in ea impositum minuitur, quóque magis minuitur, eō magis *lans* elevatur. Recte hæredes fiant. Cæteri qui testatoris juri subigitur elevare crimen, pro minuere assumitur.

10. *Togamque puram.* | Depositā nimirum usque ad annum ætatis decimum quintum. Erat autem dicta pura quod albi coloris nulla admista purpura esset. Dicebatur etiam virilis & libera, quia pueris virilem ætatem ingredientibus dabatur. Libera vero, quia pueris toga pura initium quoddam libertatis erat, cum anteā essent sub pædagogis.

11. *Proximus hæres.* | Is dicitur qui & secundus. Tria hæredum genera à Jurisconsultis tranduntur. Aut enim sunt necessarii, aut sui & necessarii, aut extranei. Necessarius hæres est, servus hæres institutus. Ideoque sic appellatur, quia sive velit sive nolit, omnino post mortem testatoris liber & necessarius hæres sit. Sui autem & necessarii hæredes sunt veluti filii, sui hæredes appellantur, quia domestici hæredes sunt, & vivo quoque patre veluti domini habentur, necessarii vero dicuntur, quia sive velint, sive nolint, tam ab intestato quam ex testamento, ex lege duodecim tabularum minuitur, eō magis *lans* elevatur. Recte hæredes fiant. Cæteri qui testatoris juri subigitur elevare crimen, pro minuere assumitur. *Incensus*

Lib.
Incep
Simu
Subs
Intra
In q
Æta
Dun
Iræ
Ad l
Ut f
Nih
Luc
San
Sop
Rep
Et f
Acc
Ror
Ma
Qu
Cat
A I
Ut
Qe
Qe
Ce
Lu
Na
M
Q
Pa
Su
N
Q
na
lo
er
ra
ef
ri
su
q

Incensus ille fallo uxoris criminis,
Simulavit iter ad villam, clámque in oppido
Subsedit, deinde noctu subito januam 20
Intravit, recta cubiculum uxoris petens,
In quo dormire mater natum jussérat,
Ætatem adultam servans diligentius.
Dum quærunt lumen, dum concursat familia,
Iræ furentis impetum non sustinens, 25
Ad lectum accedit, tentat in tenebris caput,
Ut sentit tonsum, gladio pectus transigit,
Nihil respiciens, dum dolorem vindicet.
Lucernâ adlatâ, simul aspexit filium,
Sanctâmque uxorem dormientem cubiculo, 30
Sopita primo quæ nil somno senserat:
Repræsentavit in se pœnam facinoris,
Et ferro incubuit, quod credulitas strinxerat.
Accusatores postulârunt mulierem,
Româmque pertraxerunt ad Centumviros. 35
Maligna insontem deprimit suspicio,
Quod bona possideat. Stant patroni fortiter,
Causam tuentes innocentis fœminæ,
A Divo Augusto tunc petiere judices
Ut adjuvaret jurisjurandi fidem, 40
Quod ipsos error implicuisset criminis.
Qui postquam tenebras dispulit calumniæ,
Certumque fontem veritatis repperit,
Luat (inquit) pœnas causa libertus mali:
Namq; orbam nato simul & privatam viro, 45
Miserandam potius quam damnandam existi.
Quod si damnanda perscrutatus crima (mo.
Paterfamilias esset, si mendacium
Subtiliter limâisset à radicibus,
Non evertisset scelere funesto domum. 50
¶ Nil spernat auris, nec tamen credat statim,
Quandoquidē & illi peccant quos minimè putes;

Ille inflammatus flagitio supposito
suae mulieris, sivxit se iturum ad
villam, substitit tamen clancu-
lum in pago; dein regressus est
noctu domum, & subiit recta cu-
biculum uxoris, in quo genitrix
voluerat quiescere filium, custo-
diens accuratius etatem matu-
ram. Dum quaritur lumen, dum
servi concursant, hic impatiens
furoris accurrit ad lectum, ten-
tat caput in obscuro, ut atton-
sum tractat, confudit corpus gla-
dio, nihil curans modò ulciscatur
dolorem. Lampade accensâ, vidit
in cubiculo filium dormientem
unâ cum uxore casta, qua sepul-
ta alto sonno nihil senserat, ex-
hibuit in se supplicium sceleris,
seque interfecit gladio quem cre-
duitas eduxerat. Delatores ac-
cusarunt fœminam, & duxerunt
Romam ad Centumviros. Iniqua
suspicio quod potiatur bonis, op-
primit innocentem. Advocati
stant constanter defendantes cau-
sam mulieris insontis. Judices
tunc rogarunt divum Augu-
stum ut sublevareret fidem juris-
jurandi, quia ambiguitas crimi-
nis illos intricabat. Qui postquam
discussit tenebras malitia, & in-
venit fontem indubitatum veri.
Puniatur, ait, *Libertus origo mali*,
namque arbitrer hanc mu-
lierem dignam potius misericor-
diâ, quam condemnatione, qua
perdidit simul & maritum &
filium. Si vero paterfamilias ex-
cussisset flagitium condemnandum;
si mendacium rimatus fuisset
acute à radicibus, non extinxisset
familiam scelere exitiali. Auris
contemnat nihil, neque tamen
credat statim, quia & hi pec-
cant quos non crederes,

A N N O T A T I O N E S.

27. Ut sentit tonsum. | Viri scilicet capu-
nam Romani tunc temporis barbam & capil-
los tondebant.

35. Ad Centumviros. | Centumviri judices
erant de quibus sic scribit Festus: *Centumvi-
ralia judicia à Centumviris sunt dicta. Nam cum
essent Roma triginta & quinque tribus, qua tri Cu-
ria dicta sunt, terni ex singulis tribubus selecti
fuerunt ad judicandum. Licet quinque amplius
quam centum exsisterint, tamen quod facilius nomi-*

narentur, *Centumviri sunt appellati. In illorum ju-
diciis versabantur jura, ut ait Cicero, Usucaption-
num, Tutelarum, Gentilitatum. Agnationum,
Alluvionum, Circumalluvionum, Nexorum, Man-
cipiorum, Parietum, Luminum, Stillicidiorum,
Testamentorumque rupitorum, aut raforum.*

40. Jurisjurandi fidem. | Judices enim ante-
quam judicarent, in leges jurare consue-
rant, inquit Asconius.

Et

¶ qui non peccant, opprimuntur
sæcis causis. Illud potest etiam
doctre ignaros, ne quid ponderent
trutinā aliorum. Enim ambi-
tio diversa hominum, aut duci-
tur favore, aut suo odio. Ille tibi
erit cognitus quem noveris per te.
Hac scripsi fusi, quod incurri
in offensionem quorundam nimiā
brevitate.

Et qui non peccant impugnantur fraudibus.
Hoc admonere simplices etiam potest,
Opinione alterius ne quid ponderent : 55
Ambitio namque dissidens mortalium,
Aut gratiæ subscriptit, aut odio suo.
Erit ille notus, quem per te cognoveris,
¶ Hæc secutus sum propterea pluribus,
Brevitate nimiā quoniam quosdam offendimus.

FABULA XI.

Deformitas dolenda quæ ex merito venit.

EUNUCHUS ad IMPROBUM.

Spado jurgabat cum aliquo ne-
bulone, qui præter verba in honestu
¶ jurgium acre, reprobravit ja-
lluram virilitatis erepta. En, in-
quit, illud unum est, quod me
angit vehementius, quoniam ca-
reo testibus corporis integri. Sed
quid, insane, carpio flagitium for-
tuna? Illud quippe infame est
homini, quod meritus sit ferre.

UNUCHUS ligitabat cum quodam improbo :
Qui super obsecra dicta & petulans jurgiū,
Damnum insectatus est amissi corporis.
En, ait, hoc unum est, cur laborem validius,
Integritatis testes quia desunt mihi.
Sed quid fortunæ, stulte, delictum arguis?
Id demum est homini turpe, quod meruit pati.

ANNOTATIONES.

7. Id demum est homini turpe quod meruit
pati. | Sic Plautus:
Pergin' servum me reprobare

Effo, quod vi hostili obtigit?
Nulla autem calamitas, aut deformitas corpo-
ris cuiquam probro dari debet,

FABULA XII.

Optima sæpe despæcta.

MARGARITA in STERQUILINIO.

Dum pullus gallina quaritat,
cibum in fimo, invenit unionem.
Quam in honesto, ait, tu quanta
res es, obiecta sis loco! O si quis
captus tuo pretio te reperisset,
jamdudum venisses ad summum
honorem. Ego qui te inveni, &
cui esca est longe optabilior, neque
valeo tibi esse alicujus utilitatis,
neque tu mihi. Hoc dico illis qui
me non norunt.

IN sterquilinio pullus gallinaceus,
Dum querit escam, margaritam repperit:
Jaces indigno quanta res (inquit) loco:
O si quis pretii cupidus vidisset tui:
Olim rediſſes ad splendorem maximum. 5
Ego qui te inveni, potior cui multo est cibus,
Nec tibi prodesse, nec mihi quicquam potes.
¶ Hoc illis narro qui me non intelligunt.

ANNOTATIONES.

8. Hoc illis dico qui non me intelligunt. | Con-| fabularū non moverentur, nec sentiebant vim
queritur Phædrus de illis qui utilitate suarum carminis, denegarentque ipsi honorem debitū.

FABULA

F A B U L A XIII.

Opus artificem probat.

APES & FUCI, VESPA JUDICE.

A Pes in alta quercu ficerant favos: Hos Fuci inertes esse dicebant suos. Lis ad forum deducta est. Vespa Judice: Quæ genus utrumque nōset cùm pulcherrime, Legem duabus hanc proposuit partibus: Non inconveniens corpus, & par est color, In dubium planè res ut meritò venerit: Sed ne religio peccet imprudens mea, Alveos accipite, & ceris opus infundite, Ut ex sapore mellis, & forma favi, De queis nunc agitur, auctor horum appareat. Fuci recusant, Apibus conditio placet. Tunc illa talem sustulit sententiam: Apertum est quis non possit, aut quis fecerit, Quapropter apibus fructum restituo suum. **H**anc præteri stem fabulam silentio, Si pactam Fuci non recusâscent fidem.

Apes posuerant favos in sublimi quercu: Fuci pigri contentebant suos esse. Contentio venit in jus, Vespa judice, cui cum esset perspecta probe natura utriusque, obtulit illam conditionem duabus partibus. Corpus tam simile est, & color similius, ut res ad ducta sit jure in ambiguum. Verum ne mea religio insciens aberrat, capite alvearia, & conficite mel favis, ut ex gustu mellis, & figura favorum, dignoscatur auctor illorum de quibus controvèritur nunc. Fuci respununt legem, Apes accipiunt. Tunc Vespa protrulit tale judicium. Non est jam dubium, quis non valet facere favos, aut quis fecerit. Quare reddo Apibus suum opus. Prætermissem silentio hunc Apologum, si Fuci non violâscent fidem datam.

A N N O T A T I O N E S.

2. *Fuci.* | Sunt autem fuci, inquit Plinius lib. I. sine aculeo, velut imperfecta apes, novissime à seipsis, & jam emeritis inchoata serotinus fætus, & quasi servitia verarum Apum. 8. *Religio mea.* | Judicibus Religio tribui-

tur, propter jusjurandum quo tenebantur. 17. *Si Fuci non recusâscent fidem.* | Cacgit illos, quos vocat Virgilius: *O imitatores Fucum! eccl.*

F A B U L A XIV.

Otiare, quò labores.

ÆSOPUS LUDENS.

PUerorum in turbâ quidam ludentem Atticus, **Æ**sopum nucibüs quum vidisset, restitit, *Cum quidam Atheniensis Æsopum vidisset luftrantem nucibus inter pueros, subficit.*

A N N O T A T I O N E S.

1. *Puerorum in turba ludentem Æsopum.* | ludamus dum Rex abest. Deinde postquam Nec enim in honestum quid est si Æsopus lusserit cù pueris. Hoc & summi viri fecere ante illum & post illum. Referunt Fridericum secundum Daniæ reg. m remittendi animi causa cum aulicis lusisse familiariter, dicendo, agite lib. 1, Fab. 2.

tempus adesse visum, adductiore vultu, desinamus, inquiebat, jam rex rediit. *Atticus.* | Ex Attica regione, in qua totius regionis caput Athenæ, ut jam dictum est Et

illumque habuit pro insano. Senex joculator potius quam jocandus, ut intellexit illud, protulit in me-
dio itinere arcum detensum: Heus, ait, Sapiens, aperi quid ege-
rim. Accurrit multitudo: Hic se excruciat dico, neque expedit nodum quæstionis proposita. Tan-
dem cessit vietus. Tum Philoso-
phus vicit: Franges brevi arcum, si teneas semper tensum, verum si remiseris, poteris uti
cum erit libitum. Ita ludus est nonnunquam concedendus animo, ut fortior recurrat ad cogitan-
dum.

Et quasi delirum risit: quod sensit simul Derisor potius quam deridendus senex, Arcum retensem posuit in media via: 5 Heus (inquit) sapiens, expedi quid fecerim. Concurrit populus: ille se torquet diu, Nec quæstionis positam causam inrelligit. Novissimè succumbit: Tum vicit sophus: Cito rumpes arcum, semper si tensum habueris, At si laxaris; quum voles, erit utilis. 11 ¶ Sic lusus animo debent aliquando dari, Ad cogitandum melior ut redeat tibi.

ANNOTATIONES.

9. *Vicit sophus.* | Sic Plinius lib. 36, cap. 12. *Æsopum Fabularum Philosophum appellat.*

FABULA XV.

Qui educat pater magis, quam qui genuit.

AGNUS à CAPELLA NUTRITUS.

Canis dixit Agno balanti in-
ter Capellas, insane, falleris, illa
non est tua mater, & monstra-
vit oves longè seminas. Non que-
ro illam quæ sit gravida cum
vult, deinde fert pondus incertum
certis mensibus, tandem deponit
proiectum onus: Sed quaro illam
qua me alit oblatâ mammâ
subducit quo lac parvulus, ut mihi
trabeat. Verum quæ te genuit cha-
sior est? Non ita res est. Unde
illa novit, an nascerer albus aut
niger? Porro fac novisse. Cerie
mihi præstiti grande officium,
quod me conceperit marem, ut
expectarem Lanionem quaque
hora. Quare illa sit potior cuius
nulla potestas fuit in procreando,
quam quæ miserita est destituti,
& mihi largitur ultro amorem
jucundum? Charitas facit paren-
tes, non natura. Autor voluit
offendere his versibus, homines ad-
versari legibus, detineri beneficiis.

I Nter capellas Agno balanti Canis,
Stulte (inquit) erras: non est hæc mater tua,
Ovèisque segregatas ostendit procul. (pit,
Non illam quæro, quæ quum libitum est, conci-
Dein portat onus ignotum certis mensibus, 5
Novissimè prolapsam effundit farcinam:
Verum illam quæ me nutrit admoto ubere
Fraudatque natos lacte, ne desit mihi.
Tamen illa est potior quæ te peperit. Non ita est.
Unde illa scivit niger an albus nascerer? 10
Age porrò scissit: quum crearer masculus,
Beneficium magnum sane natali dedit,
Ut expectarem lanum in horas singulas.
Cujus potestas nulla in gignendo fuit,
Cur hæc sit potior, quæ jacentis miserita est, 15
Dulcemque sponte præstat benevolentiam?
Facit parentes bonitas, non necessitas.
¶ His demonstrare voluit auctor versibus
Obsistere homines legibus, meritis capi.

ANNOTATIONES.

11. *Scissit.* | Per syncopen, pro *Scivisset.* 11. *procreatis* vitam sustinent alimentis, & con-
12. *Beneficium magnum sane.* | Ironicè dicitū
17. *Facit parentes bonitas, non necessitas.* | Illi
verè dici possunt patres, qui non necessitate
quadam naturæ procreant liberos, sed qui
filiis juvant.
19. *Obsistere homines legibus.* | Nam ut ait
Poëta,
Nitimus in vetitum semper, cupimusq; negata.

FABULA

F A B U L A XVI.

Humanitas, & gratior, & tutior.

CICADA & NOCTUA.

Humanitati qui se non accommodat;
Plerumque poenas appetit superbiæ.
¶ Cicada acerbum noctuæ convicium,
Faciebat, solitæ victum in tenebris quærere.
Cavóque ramo capere somnum interdiu.
Rogata est ut taceret: multò validius
Clamare cœpit. Rursus admotâ prece,
Accensa magis est. Noctua ut vidi sibi
Nullum esse auxilium, & verba contemni sua,
Hâc est adgressa garrulam fallaciâ:
Dormire quia me non sinunt cantus tui,
Sonare Citharâ quos putas Apollinis,
Potare est animus nectar, quod Pallas mihi
Nuper donavit: si non fastidis, veni;
Unâ bibamus. Illa quæ ardebat siti,
Simul cognovit vocem laudari suam,
Cupidè advolavit. Noctua egressa cavo,
Trepidantem consecrata est, & letho dedit.
Sic viva quod negârat, tribuit mortua.

Qui non se componit ad humanitatem, dat sepe poenas superbia. Cicada edebat cantum importunum Noctua, quæ solet quaritare cibos noctu, & dormire per diem ramo cavo arboris. Noctua oravit ut silret, verum cœpit vociferari longè vehementius. Adhibitis rursum precibus, est inflammatâ magis Cicada. Ut noctua animadvertisit nullum sibi superesse auxilium, & negligi suas preces, finxit talam fallaciâ ad hanc garrulam. Quoniam tuas voces quas credis sonare plestro Apollinis, non mihi permittunt capere somnum, volo bibere nectar quod Pallas mihi donavit non ita pridem: Propera si tibi jucundus, & potemus simul. Illa quæ asperbat fui, intelligens quaque laudari cantus suos adfilit ardenter. Tum noctua exiens cavo, insequuta est trepidam, & occidit. Ita extinta dedit, quod viva denegat.

A N N O T A T I O N E S:

12. *Sonare Citharâ quos putas Apollinis.* | Id est, tu dum cantas tuâ voce, sonas simile quid ac ipse Apollo dum sonat Citharâ. *Sensus istius* versus mihi visus est perobscurus, idcirco explicui.

13. *Neftar.* | Potus Deorum. Pallas dederat Noctuae nectar, quia avis est ipsi sacra. *Pallas donavit.* | Pallas Jovis filia, nata ex

F A B U L A XVII.

Fructu non foliis arborem æstima.

ARBORES IN DEORUM TUTELA.

Olim quas vellent esse in tutela sua
Divi legerunt arbores. *Quercus Jovi,*

Dii elegerunt aliquando arbores quas optarent esse in suo patrocinio. Quercus arrist Jovi;

A N N O T A T I O N E S:

2. *Quercus Jovi.* | Nam cum Saturni tempore antea Jovem homines carnibus humanis vescerentur, Jupiter veruit, quæ eo cibo

uteretur, & à carnibus ad glandes convertit, quæ arbor ab eo primum monstrata, sacra idcirco illi creditur.

*myrtus Veneri: Laurus Apo-
ni: Pinus Cybele, alta populus
Herculi. Minerva admirans cur-
legerint arbores infæcundas, qua-
sicut causam. Jupiter talem pro-
mulgit. Ne videamur vendere fru-
ctum culu. Sed certè quicquid
erit, sumo mihi Olivam propter
fructum. Tunc pater deorum &
creator hominum: O nata, jure
sapiens haberis ab omnibus. Ri-
dicula enim est gloria, nisi profis.
quod facimus. Fabula docet nihil
esse agendum, quod non sit utile.*

Et myrtus Veneri placuit, Phœbo laurea,
Pinus Cybele, populus celsa Herculi.
Minerva admirans, quare steriles sumerent, 5
Interrogavit. Cauſam dixit Jupiter:
Honore fructum ne videamur vendere.
At mehercule narrabit quod quis voluerit,
Oliva nobis propter fructum est gratior.
Tunc sic Deorum genitor atque hominuſ sator:
O nata, meritò sapiens dicere omnibus: 11
Nisi utile est quod facimus, stulta est gloria. (net.
¶ Nihil agere quod non profis, fabella admo-

A N N O T A T I O N E S.

3. *Myrtus Veneri.* | Quia hæc arbor nascitur
in littore maris, ubi Venus nata est. Quidam
verò volunt idcirco Myrtum esse sacram Ve-
neri, quod Venus myro fuissest ornata, cum
iudicio Paridis deoeflit pulcrior deabus.

Laurus Phœbo. | Quia Daphnem ab Apolline
amatam in hanc arborem mutatam ferunt.

4. *Pinus Cybele.* | Huic deæ Pinus arbor sa-
crata fuit, quod Atys quem deperibat, fuerit
in hinc arborem mutatus, ut ait Ovidius, lib.
10. Metamorph.

Populus Herculi. | Quia Hercules erat popu-
lo ornatus, cum descendit ad inferos eductu-
rus Cañem Cerberum.

7. *Honore fructum.* | Elegimus arbores nullos
ferentes fructus, ne videamur, si quando ho-
mines nos colunt, vendere fructum illarum
arborum pro honore. Malim ego legere, quod
alicubi invenitur. Honorem fructu ne videamur
vendere, nempe dando hominibus fructum pro
honore quo nos afficiunt.

9. *Olivam Palladi.* | Quia plantationem Oli-
væ invenit.

11. *Sapiens dicere omnibus* | Unde Martialis
lib. 11. Epigr. 77.

*Quid petis à Phœbo? nummos habet arce
Minerva.*

Hac sapit, hac omnes fœnerat una deos.

F A B U L A XVIII.

Tuis contentus ne concupiscas aliena.

PAVO ad JUNONEM.

*Pavo accessit ad Junonem in-
dignans, quod fibi non concesserit
melos luscinii; hunc esse admi-
rationi omnibus volucribus, se-
vero esse derisui, ubi canit. Tunc
Diva dixit, ad hunc solandum:
Verum superas figurā, superas
amplitudine, collum tuum niti-
dus est smaragdo, & extendis
caudam gemmantem variis plus-
mis. Ad quid mihi, inquit, for-
ma muta; si superior cantu?*

*PAVO ad Junonem venit, indignè ferens
Cantus luscinii quod fibi non tribuerit :
Illum esse cunctis avibus admirabilem,
Se derideri simul ac vocem milerit.
Tunc consolandi gratiā, dixit Dea :
Sed formā vincis, vincis magnitudine,
Nitor smaragdi collo præfulget tuo,
Pictisque plumbis gemmam caudam explicas.
Quod mī, inquit, mutant speciem si vincor sono ?*

A N N O T A T I O N E S.

1. *PAVO.* | Erat Avis Junoni sacra, quia pro-
pter illam cæsus fuit Argus à Mercurio, & in
illam Avem mutatus.

Juno. | Filia Saturni, & Soror Jovis, cui

postea nupfit. Unde Virgilius :

*Ait ego qua divum incedo Regina, Jovisque
Et soror & conjux*

Fatorum

Fatorum arbitrio partes sunt vobis datæ :
Tibi forma, vires aquilæ, luscinio melos,
Augurium corvo, læva cornici omina,
Omnesque propriis sunt contentæ vocibus.

¶ Noli adsectare quod tibi non est datum,
Delusa ne spes ad querelam recidat.

10 | Ita vobis contigerunt natu facta-
rum; tibi species, robur Aquila,
cantus Luscinio, augurium Cor-
vo, omina sinistra Cornicis, que
omnes contenta sunt propriæ vo-
ce. Noli appetere, quod tibi de-
negatum est, ne spes frustrata
delabatur ad querimonias.

15

A N N O T A T I O N E S.

14. *Noli adsectare.* | Quia ut ait Phædrus in fabula Canis. Ut etiam Camelus in Fabulis, qui poscens cornua, auribus quoque privatus est. *Amittit proprium, qui alienum appetit.*

F A B U L A XIX.

Multi homines nomine, non re.

ÆSOPUS ad GARRULUM.

AEsopus domino solus cum esset familia,
Parare cœnam jussus est maturius.
Ignem ergo quærens, aliquot lustravit domus,
Tandemque invenit ubi lucernam accenderet.
Tum circumventi fuerat quod iter longius, 5
Effecit brevius, namque recta per forum
Cœpit redire; & quidam e turba garrulus:
Æsope, medio sole quid cum lumine? *mum.*
Hominem quæro (inquit) & abit festinans do-
¶ Hoc si molestus ille ad animum retulit, 10
Sensit profectò se hominem non visum seni,
Intempestivè qui occupato alluserit.

Cum Æsopus esset solus servus
suo hero, jussus est instruere pran-
dium celerius solito. Pervadit
igitur aliquot ades reperturus
ignem, & tandem invenit, quo ex-
citatoret facem. Quia autem cir-
cumviens prostraxerat suum iter,
contraxit rediens, namque regres-
sus est recta per forum. Et quidam
Gerro e multitudine dixit:
Æsope, quid tu cum lucerna alto-
die? Quaro, inquit, hominem;
& properat celerans domum. Si
hic importunus revocavit illud
in animum, intellectus sane, se non
visum esse hominem Æsopo, quod
voluerit jocari importunè cum negotio.

A N N O T A T I O N E S.

1. *Æsopus domino solus cum esset familia.* | præterea illum. Sic Sidonius Apollinaris:
Cum haberet solum servum Æsopum, neque | *Res publica nostra
Tota Camillus erat.*

F A B U L A XX.

Miserrimus, qui in vita miser, post mortem miserior.

ASINUS & GALLI.

QUI natus est infelix, non vitam modò
Tristem decurrit, verum post obitum quoq;
Persequitur illum dura fati miseria.

Qui genitus est miser non
trahit solum suum molestum,
sed etiam calamitas acerba fati
illum premis post mortem.

E 3

¶ Galli

Galli Cybeles consueverant circumagere, lucri gratiâ, Asinum ferentem onera. Cum hic perisset labore & vulneribus, avulso corio sibi consecerunt tympana. Statim interroganti cuidam quid fecissent de illo quem habebant in deliciis? Responderunt ita: Putabat se fore tutum post mortem. En nova vulnera dantur extinde.

¶ Galli Cybeles circum quæstus ducere Asinum solebant bajularem sarcinas. 5 Is quum labore & plagis esset mortuus, Detractâ pelle sibi fecerunt tympana. Rogati mox à quodam, delicio suo Quidnam fecissent, hoc locuti sunt modo: Putabat se post mortem securum fore: 10 Ecce alias plagæ congeruntur mortuo.

ANNOTATIONES.

4. Galli Cybeles. | Diïi sunt Galli, à Gallo | Saturni. Vocatur Cybele, à monte Cybele in fluvio Phrygiæ. Fuere Sacerdotes Cybeles | Phrygia, ubi primo fuit honoribus divinis matris, qui nanc deā vicatim circumferebant | donata. more suo circulatorio, pe&thora plangentes ad | Circum quæstus ducere. | Scilicet gratia, ut cantum tibiarum & tympanorum sonitum. sit Elleipſis Græcissans & Tmesis.

Cybeles. | Cybele filia cœli & terræ, uxor

EXPLICIT LIBER TERTIUS.

5

PHÆDRI FABULARUM LIB. IV.

PROLOGUS.

Joculare tibi viderur: & sanè bene.
Dum nihil habemus majus, calamo ludimus.
Sed diligenter intuere has nærias.
Quantam sub illis utilitatem reperies?
Non semper ea sunt quæ videntur, decipit
Frons prima multos: rara mens intelligit
Quod interiore condidit cura angulo,
Hoc ne locutus sine mercede existimer,
Fabellam adjiciam de mustela & muribus.

INTERPRETATIO.
Jocosum tibi viderur, & rede quidem, nam dum nihil nobis majus est agendum, ludimus operam scribendis fabulis. Vorum considera attente hos aplogos. Quantum utilitatis deprehendes sub illis? Non semper ea sunt quæ apparent: Prima species salit plurimos. Pauci admodum capiunt, quod industria addidit in intimo recessu. Ne hoc videar dixisse frustra, addam fabulam Mustela & Murium.

ANNOTATIONES.

5. *Decipit frons prima.* | Unde Cicero, frons, vultus, oculi per se menteuntur. | 8. *Sine mercede,* | Ne videar frustra dixisse, non intelligi ab omnibus quid fabulis insit eruditio sapientiaeque, proponam exemplum Mustelæ & Murium.
7. *Quod interiore condidit cura angulo.* | Quod autoris industria occultavit, & quasi involvit fabularum involucri,

FABULA I.

Astutus astu non capit.

MUSTELA & MURES.

MUstela quum annis & senectâ debilis, Mures velocius non valeret adsequi,

Cum Mustela gravis annis, & languida senio non posset attingere cursu mures celeres,

ANNOTATIONES.

Simile quid legere est apud Aëlopum Fabula Felis & Murium, qui cum non posset ad quem sic quidam è muribus dixit. Heus tu, assequi mures, pessulum quendam conciderit, nisi saccus fieres, non te adibo.

Galli Cybeles consueverant circumagere, lucri gratiâ, Afinum ferentem onera. Cum hic perisset labore & vulneribus, avulso corio sibi consecerunt tympana. Statim interrogantii cuidam quid fecissent de illo quem habebant in deliciis? Responderunt ita: Putabat se fore tutum post mortem. En nova vulnera dantur extincio.

¶ Galli Cybeles circum quæstus ducere Afinum solebant bajularem sarcinas. Is quum labore & plagis esset mortuus, Detractâ pelle sibi fecerunt tympana. Rogati mox à quodam, delicio suo Quidnam fecissent, hoc locuti sunt modo: Putabat se post mortem securum fore: Ecce aliae plagæ congeruntur mortuo.

5

10

ANNOTATIONES.

4. Galli Cybeles. | Diïti sunt Galli, à Gallo | Saturni. Vocatur Cybele, à monte Cybele in fluvio Phrygiæ. Fuere Sacerdotes Cybeles | Phrygia, ubi primo fuit honoribus divinis matris, qui nanc deā vicatim circumferebant | donata. more suo circulatorio, pectora plangentes ad | Circum quæstus ducere. | Scilicet gratia, ut cantum tibiarum & tympanorum sonitum. sit Elleipsis Græcissans & Tmesis.

Cybeles. | Cybele filia cœli & terræ, uxor

EXPLICIT LIBER TERTIUS.

PHÆDRI

PHÆDRI FABULARUM LIB. IV.

PROLOGUS.

Joculare tibi videtur: & sanè bene.
Dum nihil habemus majus, calamo ludimus.
Sed diligenter intuere has nærias.
Quantam sub illis utilitatem reperies?
Non semper ea sunt quæ videntur, decipit
Frons prima multos: rara mens intelligit.
Quod interiore condidit cura angulo,
Hoc ne locutus sine mercede existimer,
Fabellam adjiciam de mustela & muribus.

I N T E R P R E T A T I O.
Focosum tibi videtur, & rella quidem, nam dum nihil nobis majus est agendum, ludimus operam scribendi fabulis. Vorsum considera attente hos aplogos. Quantum utilitatis deprehendes sub illis? Non semper ea sunt quæ apparent: Prima species salit plurimos. Pauci admodum capiunt, quod industria abdidit in intimo recessu. Ne hoc videar dixisse frustrâ, addam fabulam Mustela & Murium.

ANNOTATIONES.

5. *Decipit frons prima.* | Unde Cicero, frons, vultus, oculi perspèce mentiuntur.
7. *Quod interiore condidit cura angulo.* | Quod autoris industria occultavit, & quasi involvit fabularum involucri,

8. *Sine mercede.* | Ne videar frustra dixisse, non intelligi ab omnibus quid fabulis insit eruditionis sapientiæque, proponam exemplum Mustela & Murium.

FABULA I.

Astutus astu non capit.

MUSTELA & MURES.

MUstela quum annis & senectâ debilis,
Mures veloces non valeret adsequi,

Cum Mustela gravis annis, & languida senio non posset attingere cursu mures celeres,

ANNOTATIONES.

Simile quid legere est apud Æsopum Fabula Felis & Murium, qui cum non posset ad quem sic quidam è muribus dixit. Heus tu, assequi mures, pessulum quendam conciderit, et si saccus fieres, non te adibo.

abscondit se farinâ, & se prostravit cum negligentia in angulo cæco. Mus ratus prædam, advolat, sed captus periit: Alius pariter, dein & alius incubuit neci, aliquot subsecutis, adrepit & rugofus, qui evaserat sepe ex laqueis, & muscipulis, intelligentis procul dolos inimici versu*ri*. Sic te habeas, inquit, ut es farina quæ jaces.

Involvit se farinâ, & obscuro loco
Abjecit negligentiter. Mus escam putans,
Adsiluit, & compressus occubuit neci :
Alter similiter, deinde periit tertius.
Aliquot secutis, venit & retroridus,
Qui sæpe laqueos & muscipulam effugerat,
Proculque in fidias cernens hostis callidi:
Sic valeas, inquit, ut farina es quæ jaces.

F A B U L A II.

Spernit superbus quæ nequit assequi.

VULPES & UVA.

Vulpes compulsa fame appetebat uam in vineâ colâ, affiliens totis viribus. Ut non potuit hanc contingere, abiens ait: nondum maturuit, nolo agere asperam. Qui attenuant verbis id quod non valent præstare, debent sibi assumere hoc exemplum.

Fame coacta Vulpes altâ in vineâ Uvam adpetebat summis saliens viribus: Quam tangere ut non potuit, discedens ait: Nondum maturum est, nolo acerbam sumere. ¶ Qui facere quæ non possunt, verbis elevate, Adscribere hoc debebunt exemplum sibi. 6

F A B U L A III.

Vindictæ cupidus sibi malum arcessit.

EQUUS & APER.

*Dum Aper se versat, fecit vadum turbulentum, in quo Equus solebat restinguere sitim. Inde nata contentio. Equus infensus Apro, imploravit opem hominis, quem portans tergo, reversus est hilaris ad hostem. Postquam Eques confudit suum sylvestrem illu*te*li, ita fertur loquutus: Gaudeme tibi præstissime auxilium roga*re* me: Feci enim prædam, & novi quantia sis utilitatis. Sic que impulsi reluctantem accipere frænos. Tunc illa tristis, incidi in servitutem.*

EQuus sedare solitus quo fuerat sitim, Dum lese Aper volutat, turbavit vadum, Hinc orta lis est. Sonipes iratus fero, Auxilium petiit hominis, quem dorso levans Rediit ad hostem lætus. Hunc telis eques 5 Postquam interfecit, sic locutus traditur, Lætor tulisse auxilium me precibus tuis; Nam prædam cepi, & didici quâm sis utilis, A que ita coëgit frænos invitum pati. Tum mœstus ille: Parvæ vindictam rei 10 in servitutem.

ANNOTATIO N E S.

4. *Auxilium petiit hominis.* | Horatius ad Fumum Aristiū Fabulâ narrat de Equo & Cervo. Imploravit opem hominis, frænumque recepit. Hic fabulâ primò usus est Stesichorus apud Hierenses adversus Phalarim, ut tradit Aristoteles, cap. 20. lib. 11. Rhetic. Cæterum hanc Fabulam paulo aliter narrant Stesichorus, Horatiusque, sed tamen res eadem est.

10. *Vindictam dum quaro.* | Sic Hecuba in ducitur loquens ab Euripide: Τές κακές ἢ πικράμενη, Αἰώνα τὸν σύμπαντα Δελευταί δέλω. Ιψος μαλος ulcisci dum liceat mihi Me servituti mancipare hand abnus, Omne per aum.

Dum

Lib
Dum
¶
Imp

Pl

Ur
At
De
Ha
Su
Æ
N
H
C
A
Ju
C
F
G
P
N
E
S
I

Dum quæro demens, servitutem repperi.
¶ Hæc iracundos admonebit fabula,
Impunè potius lædi, quam dedi alteri.

dum quæro insane ultionem la-
vis injuria. Ista fabula docebit
pronos in iram, offendit potius im-
punit, quam tradi alteri.

F A B U L A IV.

Homines non numerandi, sed ponderandi.

ÆSOPUS INTERPRES TESTAMENTI.

PLus esse in uno sèpe quam in turbâ boni
Narratione posteris tradam brevi.

¶ Quidam decedens tres reliquit filias,
Unam formosam & oculis venantem viros:
At alteram lanificam & frugi rusticam:
Devotam vino tertiam, & turpissimam.

Harum autem matrem fecit hæredem senex
Sub conditione, totam ut fortunam tribus
Æqualiter distribuat, sed tali modo,

Ne data possideant aut fruantur: tum simul 10
Habere res desierint quas acceperint,
Centena matri conferant seftertia.

Athenas rumor implet: mater sedula
Jurisperitos consulit: nemo expedit

Quo pacto non possideant quod fuerit datū, 15
Fructūme capiant: deinde, quæ tulerint nihil.
Quānam ratione conferant pecuniam.

Postquam consumpta est temporis longi mora,
Nec testamenti potuit sensus colligi,
Fidem advocavit, jure neglecto, parens: 20
Seponit mœchæ vestem, mundum muliebrem,
Lavationem argenteam, eunuchos glabros:

Ostendam posteritati brevi nar-
ratiunculâ plus esse sèpe ingenii
in uno quam in pluribus. Qui-
dam moriens reliquit tres natus,
unam pulchram & venantem vi-
ros suis oculis: Aliam nentem
lanam, bonam & ruricoram.
Tertiam turpissimam, & deditam
vino. Senex moriens renunciavit
illarum matrem hæredem ealege,
ut dividat aquæ tribus rem fami-
liarem, sed tali ratione, utneutra
habeat partem concessum, nec eā
poriatur: Cum vero cesserint
possidere bona qua contigerint,
dent sua parenti centena seftertia.
Fama spargitur Athenis. Mater
diligens adit Jurisperitos, nullus
explicat, quomodo non retineant
quod fuerit attributum, & perci-
piant fructus: dein quonam pacto
largiantur pecuniam dictamcum
acceperint nihil. Absunto inter-
vallo longi temporis, non potuit
intelligi sensus testamenti. Mater
adhibuit fidem, non curans jus.
Dat Mæcha in partem vestimenta,
ornatum mulierum, sup-
pellectilem argenteam balneorum,
spadones depiles:

A N N O T A T I O N E S.

1. Boni. | Vox communis quæ extenditur autem in neutro, valebat mille nummos
& ad bona animi, & corporis. Ibi vero ad seftertia. Valent itaq; centena seftertia in mo-
ingenii bona refertur.

8. Fortunæ. | Intellige opes, bona & rem
familiarem. Frequentius usupatur vox illa
in plurali in hoc sensu.

10. Fruantur data. | Pro datis, antiquè dictum.

12. Centena seftertia. | Nota discrimen esse
inter seftertia masculini generis, & seftertia
um neutrius, seu inter seftertia & seftertia.

Sestercius apud Romanos moneta erat argen-
tea, valens quartam partem denarii argentei,
& ut ad Anglicæ pecunia estimationem redi-
gamus, valebat one Penny three Farthings, or
and three quarters of a Farthing: sestero-
ols, & alia.

Dividit lanifica agros, pecora, villam, operarios, & supellecilem rusticam. Sepo-
nit autem bibaci cellam refertam vino veteri, ades magnificas, & hortulos amoenissimos. Cum velle-
tribuere singulia ista sic divisa, & populus consentiret, cui erant cognita: Aesopus prodidit dere-
pendente in media multitudine. O si quis esset sensus patri sepulso, quam moleste pateretur, quod Athenienses non potuissent collige-
re sensum testamenti. Dein cun-
ditis hortantibus, levavir errorem omnium. Dividite lanifica rusticæ, ades, ornamenti cum delica-
tis hortulis, & vinum antiquum. Tribuere potrici, vestes, gemmas, servos & cætera. Concedite mœ-
cha agros, vites & armenta cum pastoribus. Nulla ex his poteris ferre, ut possideat aliquid no-
conveniens suis moribus. Turpissi-
ma vendet mundum, ut emat
vinum. Mæcha deseret agros,
ut comparet ornamenti. Illa ve-
ro devota pecori & lanæ, ab-
ciet venustas ades qualicunque
pretio. Ita nulla retinebit quod
fuerit destinatum, & solvent pe-
cuniariam constitutam sua genetri-
ci ex pretio rerum venditarum.
Sic sagacitas unius hominis ex-
pedivit, quod latuerat multis.

Lanifica agellos, pecora, villam, operarios, Boves, jumenta, & instrumentum rusticum: Potrici, plenam antiquis apothecam cadis, 25 Domum politam, & delicatos hortulos. Sic destinata dare quum vellet singulis, Et adprobaret populus qui illas noverat, Aesopus media subito in turba constitit: O si maneret condito sensus patri 30 Quam graviter ferret, quod voluntatem suam Interpretari non posuissent Attici! Rogatus deinde, solvit errorem omnium. Domum & ornamenti cum venustis hortulis Et vina vetera date lanifica rusticæ: 35 Vestem, uniones, pedissequos, & cætera Illi adsignate, vitam quæ luxu trahit: Agros, vites, & pecora cum pastoribus Donate mœchæ: nulla poterit perpeti Ut moribus quid teneat alienum suis. 40 Deformis cultum vendet, ut vinum paret; Agros abjicit mœcha, ut ornatum paret; At illa gaudens pecore, & lanæ dedita, Quâcunque lummâ tradet luxuriæ domum: Sic nulla possidebit quod fuerit datum, 45 Et dictam matri conferent pecuniariam Ex pretio rerum quas vendiderint singulæ. ¶ Ita quod multorum fugit imprudentiam, Unius hominis repperit solertia.

F A B U L A V.

Feriunt summos fulmina montes.

PUGNA MURIUM & MUSTELARUM.

Cum superasti Mures copiis Mustelarum (quorum pugna pin-
giur in popinis) carent fugam, & pavent prope cavernas obscuras, vix admissi tamen vitarunt mortem. Ductores illorum, qui imposuerant suis cervicibus cornua, ut Milites haberent in certamine signum evidens quod se querentur, remanserunt in ingressu, & oppressi sunt ab hostibus. Quos victor mactatos dentibus avidis immisi in ventrem va-
sum & obscurum. Ubi successu-
finis urget populum.

Quum victi Mures Mustelarum exercitu (Historia quorum in tabernis pingitur) Fugerent, & arctos circum trepidarent cavos, Aegrè recepti, tamen evaserunt necem. Duces eorum, ut qui capitibus cornua 5 Suis ligârant, ut conspicuum in prælio Haberent signum quod sequerentur milites, Hæsere in portis, suntque capti ab hostibus, Quos immolatos victor avidis dentibus Capacis alvi mersit tartareo specu. 10 ¶ Quemcumque populum tristis eventus pre-
mit,

Peri-

Lib.

Pericli-
Minut12. P-
milis ef-
Tu
Magn

PH

T

Parv

Seve

Et in

Utin

Pinu

Nec

Fabr

Inho

Pate

Nar

Et

5.

Trag
nov
erat
diar
dice

6.

ripip
Phæ
(na
not
P
teT
7.
sali
S
illid
de

8.

Eu
te

9.

illid
de

10.

Eu
te

Periclitatur magnitudo principum :
Minuta plebes facili præsidio laret.

*sublimitas magnatum versatur in
periculo, Populus vero tuus est
levi præsidio.*

A N N O T A T I O N E S.

12. Periclitatur magnitudo principum. | Si-
milis est sententia :

Tuta est hominum tenuitas.

Magna periclo sunt opes obnoxiae.

13. Minuta plebes. | Pro Plebs, non est Ar-
chaismus, cum certum sit Livium nunguam
aliter locutum, ut nec Sallustium, nec ejus
imitatorem Tacitum.

F A B U L A VI.

Stultus nisi quod ipse facit, nil rectum putat.

PHÆDRUS IN FABULARUM ÆSOPIARUM CENSORES.

TU qui nasute scripta distringis mea,
Et hoc jocorum legere fastidis genus,
Parvâ libellum sustine patientiâ,
Severitatem frontis dum placio tuæ,
Et in cothurnis prodit Æsopus novis.
Utinam nec unquam Pelii nemoris jugo,
Pinus bipenni concidisset Thessalâ,
Nec ad professæ mortis audacem viam
Fabricasset Argus opere Palladio ratem,
Inhospitális prima quæ Ponti sinum
Patefecit, in perniciem Graiūm & Barbarūm,
Namque & superbi luget Ætæ domus,
Et regna Peliaæ scelere Medæ jacent,

*Tu qui carpis subtiliter meas
scriptiones, & respuis legere jocos
istiusmodi, seras hunc libellum a-
liquantula patientiâ, dum se-
reno austera frontem, & Æ-
sopum adegit cothurnatus in solito.
5. Utinam pinus Thessala fuisset
nunquam casa bipenni in sylva
Pelei, neque Argus adificasset
navem ore Palladis ad iter au-
das mortis indubitate. Hac pri-
ma reclusit sinum Ponti Euxini,
10. mbris inhospitalis, in ruinam
Gracorum & Barbarorum. Nam-
que familia Æta superbi dolet,
& imperium Pelis eversum est
flagitiis Medæ,*

A N N O T A T I O N E S.

5. Et in cothurnis novis. | Id est, novo & novum & insolens Æsopo. Cothurnus autem erat calceamenti genus, quo Actores Tragœdiarum utebantur. Atque hinc pro sublimiori dicendi genere usurparunt.

6. Utinam nec unquam. | Initium Medæ Euphratidis, sed suo more modoque contraxit Phædrus. Possem afferre Ennianos versus (nam olim eam Fabulam convertit Ennius) sed notissimi sunt.

Pelii nemoris. | Sylva quæ erat in Pelio mon-
te Thessalæ incubente in sinum Pelasgicum.

7. Pinus Thessala. | Quæ in Pelio monte Thes-
salæ reperitur frequens. Unde Ovidius :

Summa virent pinu, cetera quercus habet.

9. Argus fabricasset ratem. | Is fuit navis illius artifex, quæ vectus est Jason in Colchidem, ad vellus aureum reportandum.

Operæ palladio. | Palladis consilio & arte.

10. Inhospitális qua prima Ponti sinum. | Pontus Euxinus, ante dictus Axenus, id est, inhospitus teste Plinio. Erat inter Mæsiam inferiorem, &

Thraciam ad Occasum: Asiam Minorem ad Medi-
ridem: Colchidem ad Ortum: & Sarmatiam
Europæam, & Sarmatiâ Asiaticam ad Boream.

12. Æta domus, & regna Pelia scelere Medæ jacent. | Jason suadente patruo suo Pelia, navi parata & collecta nobili societate profectus est Colchos pro aureo vellere obtinendo, quem filia regis Colchorum adamavit; cuius auxilio consilioque defunctis multis periculis Vellus obtinuit. Jasonem ergo Medea, relictis parentibus (erat autem Æta ex Hecate filia) secuta est, & eidem nupta. Creon Rex Corinthiorum filiam suam traditurus Jasoni in matrimonium jussit occidi Medeam ob malas artes, sed precibus Jasonis, mutatum est mortis supplicium in exilium. Medea obtentis exilio induciis ad spatiū unus dicti, Creusa filia Creontis, jam Jasoni despontata, pallam veneno tintam dedit, quam dum tractaret Creusa, accusus subito ignis illam cum Patre consumpsit. Sic luget domus Æta propter varia sceleræ filia Medæ. Ita quoque deletum est pennis regnum Pelia artibus Medæ.

Quæ

qua tegens diversis artibus animali crudelis, illuc sibi fecit viam sparsis membris fratris, hic cruentavit manus Peliadum morte genitoris. Quid vis? Hoc etiam ridiculum est, inquis, & dictum false, quia Minos longe antiquior subegit navibus Aegaeum mare, & ultius est incursions suppliciis aquis. Quid igitur tibi possum facere, lector severus, si neque Fabella, neque Fabula tibi placent? Noli te prabere omnino morosum literis, ne te afficiant majori incommode. Istud spectat hos qui insani fastidunt cuncta. & criminantur cœlum, ut videantur sapientes.

Quæ sœvum ingenium variis involvens modis Illic per artus fratris explicuit fugam, 15 Hic cæde patris Peliadum infecit manus.

Quid tibi videtur? hoc quoq; insulsū est, ait, Falsoque dictum; longè quia vetustior Aegaeā Minos classe perdomuit freta, Justoque vindicavit exemplo impetum. 20 Quid ergo possum facere tibi, lector Cato, Si nec fabelæ te juvant, nec fabulæ? Noli molestus esse omnino literis, Majorem exhibeant nè tibi molestiam. Hoc illis dictum est, si qui stulti nauseant: 25 Et ut putentur sapere, cœlum vituperant.

ANNOTATIONES.

15. Per artus fratris explicuit fugam. | Cum perdomuit fretum. | Illam ἀνίσοντα, Phædrus enim Aetas pater Meæz illam insequeretur expeditset, si novisset duos fuisse Minoas alterum Jovis filium, justum hominem; alterum trem Medæz, hæc dissipavit membra fratris, nepotem injustum, quia pendere dirum tributum sibi justi Athenienses. Testis est Diodorus ut eorum collectio mœrorque patrius celeritatem persequendi retardaret. Siculus, testis & Plutarchus in Theseo. Ino

16. Et cæde patris Peliadum infecit manus. | Sic enim res narratur: Pelias Neptuni filius expedisset, si novisset duos fuisse Minoas alterum Jovis filium, justum hominem; alterum ex Tyro Salmonei regis filia, frater Aesonis & Thessaliz Rex, filiarum suarum manibus jugulatus est, idque hortatu Medæz, que integræ & ati se illum restituturum simulabat. 21. Lector Cato. | Posuit pro tetrico ac moro censore, qui fastidit cuncta.

18. Longe quia vetustior Minos qui Aegaeā classe

FABULA VII.

Maledico maledicens pejus audiet.

VIPERA & LIMA.

Qui lacepsit linguâ malignâ mordaciorem se, intelligat se de pingi hæc fabula. Vipera irrepit in officinam fibri. Quæ cum quæreret si quid esset esca, adpedit limam; hæc renitens contra. Quid me, ait, insina tentu mordere dente, quæ solita sum rode re omne ferrum.

Ordaciorem qui improbo dente adpetit, Hoc argumento se describi sentiat. ¶ In officinam fabri venit Vipera. Hæc quum tentaret si qua res esset cibi; Limam momordit: illa contra contumax, 5 Quid me, inquit, stulta, dente captas lædere, Omne adsuevi ferrum quæ conrodere?

ANNOTATIONES.

4. Si qua res cibi. | Id est, Si aliquis cibus, ut rem voluptatis dixit Plautus. Nihil crebrius apud Græcos, præfertim apud Atticos, & Ionas. Xiphæz evit pœta. Magnus Aper. 5. Illa contra contumax. | Ita Horatius, lib. 2. sat. 1. loquens de invidia: Et fragili quarens illidere dente Offendat solidum.

FABULA

F A B U L A V I I I .

Improbne pereant, perdunt.

VULPES & HIRCUS.

Homo simul ac venit in magnum periculum
Efugium reperire alterius querit malum
¶ Quum decidisset Vulpes in puteum infelix
Et altiore clauderetur margine,
Devenit Hircus sitiens in eundem locum:
Simil rogavit, esset an dulcis liquor,
Et copiosus? Illa fraudem moliens:
Descende, amice, tanta bonitas est aquæ,
Voluptas ut satiari non possit mea.
Immisit se barbatus: tum Vulpecula
Evasit puteo, nixa celsis cornibus:
Hircumque clauso liquit hærentem vado.

Simul atque homo incidit in
grande malum, conatur invenire
effugium periculo alterius. Cum
Vulpacula imprudens cecidisset
in puteum, qui pratendebatur
margin'e elatiori. Hircus fiti-
bundus accessit in eundem locum,
quasvisque an aqua esset multa
& suavis? Hac parans dolsum:
Veni, amice, adeo liquor dulcis
est, ut mea fitis non possit ex-
pleri. Descendit hircus, tum
Vulpes elata altis cornibus illius
egressa est puteo, & deseruit Hir-
cum jacentem alto puteo.

ANNOTATIONS.

Hanc & Fabulam legere est quoque apud *οριας κατικοτες*. *Vulpes & Hircus* sidentes in *Δεσμοις*: *Αλοιτης* κι τερις δι τοντες εις πυρευμ descenderunt.

FABULA IX.

Suus cuique attributus est error, sed non videmus id manticæ quod in tergo est.

PERA.

PERAS IMPOSUIT JUPITER NOBIS DUAS:
Propriis repletam vitiis post tergum dedit,
Alienis ante pectus suspendit gravem.
¶ HAC RE VIDERE NOSTRA MALA NON POSSUMUS:
Alii simul delinquent, censores sumus. 5

Jupiter nos eneravit duobus
sacculis. Imposuit unum à tergo
plenum propriis vitiis: Objecit
alterum ob oculos onussum vitiis
aliorum. Quo sit ut non possimus
cernere nostros defectus, simus
verò repressores ubi alii peccant.

ANNOTATIONS.

4. *Hac re.* | *Id est, ideo, vel, bac ex re,*
sicut dicitur, quare, pro quā de re. *Ita Cornelius Nepos.* *Vidit hostes eadem re forte tardiores, pro eadem ex re.*
Ut videre nostra mala non possumus. | *Sic in*
hanc Fabulam Horatius:
Cum tua pravideas oculis male lippus inunctis.

Cur in amicorum vitiis tam cernis acutum,
Quām aut Aquila, aut Serpens Epidaurius?
Et Catullus:
Sed non videmus id mantica quod in tergo est.
Et Persius:
Sed praecedenti spectatur mantica tergo.

FABULA

F A B U L A X.

Antecedentem scelestum non deserit pede poena clando.

F U R A R A M C O M P I L A N S.

Latro excitavit faciem ex arâ Jovis, & depradavit eum ad suam lucem. Qui cum se recipere dives sacrilegio, Religio sancta emisit subito vocem: Etsi ista dona fuerint dona sceleratorum & mihi odiosa, ut non indignarer afferri, attamen, scelerate, expiabis aliquando tuum crimen capitis poena cum dies supplicii aderit dictus fatis; verum ne flamma nostra quâ pietas venatur divos timendos preferat lumen sceleri, edico ne talis sit communicatio lucis. Itaque non licet hodie excitari lucernam de igne Deorum, neque accendi sacrificium de lucerna. Alter ab illo qui excogitavit, non evolvet quantas dotes illa fabula complectatur. Edocet primò illos quos ipse juveris, reperiri saepe tibi infensi simos. Significat secundo flagitia non plecti irâ Deorum, sed tempore a scripto à fatis. Tandem verum ne vir frugi habeat societatem ullius rei cum improbo.

Lucernam fur accedit ex arâ Jovis, ipsumque compilavit ad lumen suum: Onus qui sacrilegio quum discederet, Repente vocem sancta misit religio: Malorum quamvis ista fuerint munera, 5 Mibi invisa, ut non offendar subripi; Tamen, scelesti, spiritu culpam lues, Olim quum adscriptus venerit poenæ dies. Sed ne ignis noster facinori præluceat, Per quem verendos excolit Pietas Deos, 10 Veto esse tale lumenis commercium. Ita hodie nec lucernam de flamma Deum, Nec de lucerna fas est accendi sacrum. ¶ Quot res contineat hoc argumentum utiles, Non explicabit alius quam qui repperit. 15 Significat primò, saepe quos ipse alueris, Tibi invenire maximè contrarios. Secundo ostendit, sclera non irâ Deum, Fatorum dicto sed punire tempore. Novissimè interdicit ne cum malefico 20 Usum bonus consociet ullius rei.

A N N O T A T I O N E S.

3. *Sacrilegio.* | *Sacrilegium est sacrarum rerum ablato.* | 18. *Non irâ deum puniri, sed dicto tempore à fatis.* | *Summum enim jus vitae & necis tribuebant fatis aut Parcis antiqui, quibus etiam submittebantur dii. Unde nulli Deo licet quenquam punire, ni Parcae poenam statuissent, & tempus dixissent, ut legere est apud Lucianum.*

11. *Lumenis commercium.* | *Vult vetasse accendi impostorum lumen de igne sacro. Non enim ex culina, sed e cœlo petebant ignem, quo in sacrificiis uterentur. Unde Servius Aen. 12. Apud majores, inquit, ara non incendebant, sed ignem divinum precibus eliciebant.*

F A B U L A IX.

Opes irritamenta malorum.

HERCULES & PLUTUS.

Divitiae odiosa sunt justè homini magnanimo, quoniam summa opes eripiunt gaudiam gloriam.

Opes invisae merito sunt forti viro, Quia dives arca veram laudem intercipit. ¶ Cœlo

Lib. I. ¶ Co Quum Venier Averti Odi, i Simula 3. Ha ob virtu numerat 5. Pla divitiae bonis t hac aut bonos singit venit. 9. E ganter

U Sed ¶ Et æ A pr Atq Sand

R Ad

R Ide Q

¶ Cœlo receptus propter virtutem Hercules,
Quum gratulantes persalutâsset Deos,
Veniente Pluto, qui Fortunæ est filius,
Avertit oculos : causam quæsivit Pater :
Odi, inquit, illum, quia malis amicus est,
Simulque objecto cuncta corrumpit lucro.

5 Hercules admissus inter deos propter virtutem, cum dixisset salutem diis sibi gratulantibus, ascendente Pluto qui gnatus est fortuna, reuersit oculos. Jupiter rogavit rationem. Hunc odio prosequor, ait, quia faret improbis, & etiam pervertit omnia propositâ mercede.

A N N O T A T I O N E S.

3. Hercules. | Jovis & Alcmenæ filius, qui ob virtutem & gloriam gestorum creditur annumeratus inter deos.

5. Pluto. | Plutus, Jasonis & Cereris filius, divitiarū Deus. Hunc excœcavit Jupiter, quod bonis tantum hominibus opes largiretur. Ex hac autem coœcitate evenit, ut jam promiscuè bonos & malos diter. Hunc etiam claudum fingit Lucianus: cum ad aliquem ditandum venit, velocissimum verò cum ab illo recedit.

9. Et cuncta corrumpit lucro. | Ad hoc eleganter Propertius:

Auro pulsa fides, auro venalia jura.
Et Petronius:

— Quidvis nummis præsentibus opta.
Et venit, clausum possidet arca Jovem.
In quam sententiam, & ipse Horatius, lib. 2. sat 3.

— Omnis enim res
Virtus, fama, docus, divina, humanaq; pulchris
Divitiis parent, quas qui contraxerit, idem
Clarus erit, fortis, justus, sapiens, etiam & rex,
Et quicquid volet, —

F A B U L A XII.

Sinceritas laudanda.

L E O R E G N A N S.

U Tilius homini nihil est quām rectè loqui.
Probanda cunctis est quidem sententia :
Sed ad perniciem solet agi sinceritas.

¶ Quum se ferarum regem fecisset Leo,
Et æquitatis vellet famam consequi,
A pristinâ deflexit consuetudine :
Atque inter illas tenui contentus cibo,
Sancta incorruptâ jura reddebat fide.

Nihil magis conducit homini :
quām directè loqui. Hac sane opinio debet comprobari ab omnibus,
verūm ingenuitas solet duci in
ruinam. Cum Leo se creasset re-
gem animalium, & ambiret ob-
tinere nomen iustitia, deflexit à
nativo more agendi, atque inter
illa utens cibo parvo, dicebat jus
et quicquid volet,

Reliqui versus bujusce Fabulæ periere.

F A B U L A XIII.

P Oftquam lavare cœpit penis tentia
A fictione veretri linguam mulieris,
Adfinitatem traxit; inde obſcenitas.

F A B U L A XIV.

R Ogavit tribadas & molles mares
Quæ ratio procreasset : exposuit senex,
Idem Prometheus, autor vulgi fictilis :
Qui simul offendit ad naturam frangitur ;

Naturæ

Naturæ partes, veste quas celat pudor,
 Cum separatim toto finxisset die,
 Aptare mox ut posset corporibus suis,
 Ad cœnam est invitatus subito à Libero:
 Ubi irrigatus multo venas nectare
 Serd domum est reverlus titubanti pede. 10
 Tum semisomno corde, & errore ebrio
 Adplicuit virginale generi masculo,
 Et masculina membra adplicuit fæminis:
 Ita nunc libido pravo fruitur gaudio.

FABULA XV.

Pares non habitus, sed virtus facit.

CAPELLÆ & HIRCI.

Cum Capelle obtinuerint Barbam à Jove, Hirci dolentes caperunt effendi, quia mulieres habebant parem honorē cum illis. Suūtūtē, ait, has potiri laude inani, & sibi arrogare insignia vestre dignitatis, dum non aequent vestram virtutem. Hec fabula te edocet, ut seras illos usurpare tuūm ornatum, qui tibi sunt infiores virtute.

BArbam capellæ quum impetrassent ab Jove, Hirci mœrentes indignari cœperant, Quod dignitatem fœminæ æquassent suam. Sinite, inquit, illas gloriâ vanâ frui, Et usurpare vestri ornatum muneris: 5 Pares dum non sint vestræ fortitudinis. ¶ Hoc argumentum monet ut sustineas tibi Habitum esse similes, qui sint virtute impares.

FABULA XVI.

In secundis time, in adversis spera.

GUBERNATOR & NAUTÆ.

Cum aliquis expostularet de sua sorte, Esopus excogitavit hoc argumentum, solandi causā. Navi jactatā atris procellis, inter fletus eorum qui volebantur, & formidinem mortis, dies vertitur drepente ad f. ciem tranquillam & navis tuta cœpit agi ventis melioribus, atque perfundere nautas nimirā latitia. At Naucleus factus sapiens periculo, oportet, inquit, latari parcē, & conqueri moderate, quoniam omnis vita misetur dolore & gaudio.

QUum de fortunis quidam quereretur suis, Esopus finxit consolandi gratiâ. ¶ Vexatâ fœvis navi tempestatibus, Inter vectorum lacrymas & mortis metum, Faciem ad serenam subitō mutatur dies, 5 Ferri secundis tuta cœpit flatibus, Nimiâque nautas hilaritate extollere. Factus periculo tum gubernator sophus: Parcè gaudere oportet, & sensim queri: Totam quia vitam miscer dolor & gaudium. 10

FABULA XVII.

Nimia verecundia inverecundum facit.

CANUM LEGATI ad JOVEM.

Canes miserunt quondam legatos ad Jovem, regaturi tempus vita fæcioris.

CANes legatos olim misere ad Jovem, Melioris vitæ tempus oratum fuit.

Ut

Uti ab
Furfuri
Fimoqu
Profect
Dum n
Citati
Eos M
Tum v
Toram
Propul
Vetat
Mirati
Turpe
Post a
Rum
Timer
Odore
Mand
Adeut
Conse
Quasi
Cane
Repe
Recla
Sic e
Non
Nec
Non
Ne v
Sed
Illi a
Nun
Ita r
Nov
14
Poet
17
spar
Jovi
2
scilic
quo
Leg

Uti abriperent hominum contumeliis,
Furfuribus sibi consparsum quod panem darent,
Fimoque turpi maximam explerent famem. 5
Profecti sunt legati celeri pede,
Dum naribus lcrutantur escam in stercore.
Citati non respondent: vix tandem invenit
Eos Mercurius, & turbatos adtrahit.
Tum verò vultum magni ut viderunt Jovis, 10
Totam timentes concacârunt regiam.
Propulsi verò fustibus, vadunt foras:
Vetat dimitti magnus illos Jupiter.
Mirati sibi legatos non revertier,
Turpe aestimantes aliquid commissum à suis, 15
Post aliquod tempus alios adscribi jubent.
Rumor legatos superiores prodidit:
Timentes rursus aliquid ne simile accidat,
Odore canibus anum, sed multo replent:
Mandata dant; legati mittuntur: statim 20
Adeunt: rogantes aditum, continuo impetrant.
Consedit genitor tum Deorum maximus,
Quassatque fulmen: tremere cœpere omnia:
Canes, confusus subito quod fuerat fragor,
Repente odorem mixtum cum merdis cacant.
Reclamant omnes vindicandam injuriam. 26
Sic est locutus ante poenam Jupiter:
Non est legatos regis non dimittere,
Nec est difficile poenas culpæ imponere:
Non vero dimitti, verum cruciari fame: 30
Ne ventrem continere non possint suum,
Sed hoc feretis pro iudicio præmium.
Illi autem qui miserunt vos tam fuitiles
Nunquam carebunt hominis contumeliâ.
Ita nunc legatos expectant & posteri; 35
Novimque venire qui videt, culum olfacit.

ut non patuerent amplius injuria
hominum, qui illis præberent pa-
nem furfurosum, & satiarent
multam famem stercore fædo.
Legati abierunt gradu non ci-
tato, dum indagant naribus ci-
bum in simo. Non parent vocati,
& vix Mercurius illos repperit
& adducit trepidos. Ut autem
aspergere faciem summifovis, pa-
vidi conspurcârunt fôrdibus to-
tum palatum; ejecti verò fusti-
bus, se proripiunt foras. Magnus
Jupiter prohibet illos remitti.
Stupentes quod legati non re-
tinent, rati turpe quid peccatum ab
suis, imperant delegari alios post
aliquid tempus. Interim fama
vulgavit quod acciderat primis
legatis, veriti rursum ne quid si-
mile contingat, immittunt in a-
num legatorum plurimum odoris,
mandant facienda, dimituntque.
Illi accedunt statim orantes adi-
tum, & sine mora obtinent. Tunc
maximus pater Diorum sedens
agitavit fulmen, cuncta cœperunt
moveri; & quia strepitus fuerat
confusus drepente, canes reddi-
dere subito odorem permixtum
stercore. Cuncti concilamant pu-
niendam esse injuriam. Verum
Jupiter sic fatus ante supplicium.
Non decet regem retinere le-
gatos, nec est operosum præmium
ro meritis adscribere. Hac itaque
erit pœna. Non prohibeo remitti,
sed jubeo torquei fame, ut pos-
sint cohibere alvum. Qui verò
vos delegârunt tam fluidos, se
cripient nunquam ex contumelie
mortali. Ita nunc Canes pra-
solantes novissimos legatos, cum
vident canem aliquem venientem
odorantur anum.

A N N O T A T I O N E S.

14. Non revertier. | Pro non reverti. Hoc
Poëtis familiare, & usitatum.

17. Rumor legatos superiores prodidit. | Rumor
spargitur superiores legatos concacasse totam
Jovis regiam.

28. Non est regis legatos non dimittere. | Ne
scilicet jus gentium ipsis retentis violetur,
quo jure illi sancti sunt. Ira enim Cicero
Legatorum jus divino humanoque vallatum pra-

fido, cuius tam sanctum & venerabile nomen esse
debet, ut non modò inter sociorum jura, sed hosti-
um tela incolume versetur.

32. Sed hoc feretis pro iudicio præmium. | Hic
versus non legitur in Phædro editionis Rigal-
tii. Sive sit Phædri, sive alterius, confert ta-
men multum ad illustrandum hunc locum
Phædri. Idcirco illum non prætermisimus.

FABULA XVIII.

Malo qui bene facit, pejorem facit.

HOMO & COLUBRA.

Qui auxiliatur improbis, alii quanto post dolet. Quidam collegit Colubram rigidam frigore, & posuit in sinum indulgens in sui perniciem. Ut enim recepit vires, interfecit statim hominem. Roganti vero alteri rationem scleris, dixit, ne quis discat auxilium ferre malis.

QUI fert malis auxilium, post tempus dolet. ¶ Gelu rigentem quidam Colubram sustulit, Sinuque sovet contra se ipse misericors. Namque ut refecta est, necuit hominem protinus, Hanc alia quum rogaret causam facinoris: Respondit. ne quis discat prodesse improbis.

FABULA XIX.

Avarus auri custos, non dominus.

VULPES & DRACO.

Dum Vulpes la agens suum cubile, egerit terram, & sededit profundius multos cuniculos, devenit ad imum antri Dracontis qui servabat Thesauros abditos. Ut illum vidit: Precor primo, inquit, parcas mea imprudentiae: Dein si recte intelligis, quam aurum conveniat parum mee vita, respondeas benigne qualem utilitatem refers ex isto labore, quae ranta sit merces, ut priveris somno & degas vitam in tenebris. Nulla, ait, o Vulpes: Verum illud mihi imperatum est a magno Jove. Neque igitur tibi concedis quicquam, neque aliis? Sic visum est satis. Bona verba quaso si dixeris libere. Qui similis est tibi genitus est Diis adversis. Cum tibi sit abeundum illuc quo maiores abierunt, quare angis infelicem animum tam caco furore? Te alloquor, Avare, voluptas tui hæredis qui subtrahis thus diis, tibi vero cibos, qui mæstus excipis sonum musicum cithara, quem hilaritas tibiarum excruciat, & cui pretia ciborum eliciunt gemitus. Qui dum addis quadrantes tuis bonis, lacescens deos turpi perjurio.

Vulpes cubile fodiens, dum terram eruit, Agitque plures altius cuniculos, Pervenit ad Draconis speluncam ultimam, Custodiebat qui thesauros abditos. Hunc simul alpexit: Oro ut imprudentiae Des primum veniam, deinde si pulchre vides Quam non conveniens aurum sit vitæ meæ, Respondeas clementer, quem fructum capis Hoc ex labore, quodve tantum est præmium Ut careas somno, & ævum in tenebris exigas? Nullum, inquit ille; verum hoc à summo mihi Jove adtributum est. Ergo nec sumis tibi, Nec ulli donas quicquam? Sic fatis placet. Nolo irascaris, liberè si dixeris: Diis est iratis natus qui est similis tibi. Abiturus illuc quod priores abierunt, Quid mente coecâ miserum torques spiritum? Tibi dico, avare, gaudium hæredis tui, Qui thure superos, ipsum te fraudas cibo; Qui tristis audis musicum citharæ sonum; Quem tibiarum macerat jucunditas; Opsoniorum pretia cui gemitum exprimunt, Qui dum quadrantes aggeras patrimonio, Cælum fatigas sordido perjurio;

ANNOTATI O N E S.

22. Opsoniorum pretia cui gemitum exprimunt. | Inde facetissimus avari ægrotantis cū medico dialogismus apud Hor. Lib. 2. Sat. 3. Med. Tu cessas? Agedum; sume hoc ptisaniuum Orza.

Ægrot. Quanii empti? M. Odo assibus. Æg. Eheu! Quid resert morbo an furtis, pereamne rapinius? 23. Quadrantes. Quadrans est quarta pars denarii, poniturq; hoc loco pro nummis minimis quibus aggerendis avari rem suâ amplificant. Qui

Lib. I
Qui ci
Libit in26. L
plo venQ
Quic
Æsop
A me
Quer
Sive
Inver
Sed cH
Qu
Circ
Me
Hoc
Ver
(Et
Asc
Sim
Hi
Sub
Sim
Me
Qu
Pr
N
Aiqui
ste

Qui circumcidis omnem impensam funeris; 25 *Qui recidis omnes sumptus funeris, ne Libitina lucretur aliquid de tuo funere.*

A N N O T A T I O N E S.

26. *Libitina.* | Dea funerum, in cuius templo vendebantur & locabantur necessaria ad funus struendum. Unde *Rationes Libitinae*, Suet, *Anglice, The Weekly Bill.*

F A B U L A XX.

Inventa perficere non inglorium.

PHÆDRUS DE FABULIS.

Quid judicare cogitur livor modò,
Licet dissimulet, pulchrè tamen intelligo.
Quicquid putabit esse dignum memoriae,
Æsopi dicet: si quid minus adriserit,
A me contendet fictum quovis pignore.
Quem volo refelli jam nunc responso meo:
Sive hoc ineptum, sive laudandum est opus,
Invenit ille, nostra perfecit manus.
Sed exequamur cœptum propositi ordinem.

*Quamvis invidia dissimulet
recte tamen video, quid nunc tamen
neatur sentire. Quicquid existi-
mabit in fabulis dignum com-
mendatione, tribuet Æsopo. Si
quid placuerit minus, certabit
quovis pretio esse à me exco-
gitatum. Illam volo confutare modò
mēa responfione. Seu illud opus fit
vituperandum, seu commendan-
dum. Æsopus repperit, nostra ini-
dustria politiuit. Verum teneamus
ordinem incæptum nostri instituti.*

F A B U L A XXI.

Veras divitias eripit nemō.

NAUFRAGIUM SIMONIDIS.

Homo doctus in se semper divitias habet.
Simonides, qui scripsit egregium melos,
Quod paupertatem sustineret facilius,
Circumire cœpit urbes Asiae nobiles,
Mercede acceptâ laudem victorum canens. 5
Hoc genere quæstus postquam locuples factus est,
Venire in patriam voluit cursu pelagio,
(Erat autem natus, ut aiunt, in Ceo insulâ)
Ascendit navem, quam tempestas horrida
Simul & vetustas medio dissolvit mari. 10
Hi zonas, illi res pretiosas colligunt,
Subsidium viræ. Quidam curiosior:
Simonide, tu ex opibus nihil sumis tuis? (rant,
Mecù, inquit, mea sunt cuncta. Tunc pauci ena-
Quia plures onere degravati perierant. 15
Prædones adsunt, rapiunt quod quisque extulit,
Nudos relinquunt. Forte Clazomenæ propè,
Antiqua fuit urbs, quam petierunt naufragi.

*Vir eruditus continet tempore
in se opes. Simonides qui compo-
suit pulchros versus, ut ferret
commodius pauperiem, caput per-
agrave præclaras civitates Asiae,
celebrans laudes victorum con-
dicto pretio. Postquam evasit dia-
xes hoc genere lucri, cogitavit
redire in patriam mari (serunt
enim genitum in insula Ceo)
Conscendit navem, qua distracta
est medio in mari, tum savâ
tempestate, tum simul veruestate.
Alii sumunt crumenas, alii pre-
tiosa queque in sustentaculum
vita. Quidam curiosior, dixit:
Simonide tu colligis nihil ex tua
bonis. Habeo, inquit, omnia mea-
cum. Tum pauci evadunt inca-
lum, quia multi oppressi sar-
cinis extinti fuerant in undis.
Latrones adfiliunt, auferunt quod
quisque servaverat, & dimittunt
spoliatos. Fuit forte urbs prope
antiqua, dicta Clazomenæ, in quam naufragi se recipiunta.*

A N N O T A T I O N E S.

2. *Simonides.* | Lyricus Poeta è Ceo insula, quæstui poesim habuit, & hac arte vitam sustentabat.

3. *Ceo.* | Insula maris Ægei. Unde Ovidius: *Cingitur Ægeo nomine Cœa mari.*

F

ad occasum;

17. *Clazomenæ.* | Urbs fuit Asiae Minoris in Ionia, & in ora maris Ægei & sinus Smyrnæi, mediâ inter Smyrnam ad Ortum, & Chium

Hic

Hic vir quidam addictus literis, qui legerat sepe carmina Simonidis, illumque absentem plurimum admirabatur, exceptit apud se amantissimè Simonidem, quem agnoverat verbis, & dedit uestes, nummos, & servos: Alii naufragi ferunt suam tabulam, pe- tentes stipem, cum Simonides for- te fortunā incidisset in illos: Di- xi, ait, mea bona esse mecum, vos autem amissis quod extuleratis.

Hic literarum quidam studio deditus, Simonidis qui saepe versus legerat, 20 Eratque absentis admirator maximus, Sermone ab ipso cognitum, cupidissimè Ad se recepit, ueste, nummis, familiā Hominem exornavit. Cæteri tabulam suam Portant, rogantes victum, quos casu obvius 25 Simonides, ut vidit: Duxi, inquit, mea Mecum esse cuncta, vos quod rapuistis, periit.

ANNOTATIONES.

24. Tabulam portant quarentes victum. | Sic enim Juvenalis:

Et piæ se tempestate tuerit.

Nam moris erat ut naufragi in tabella, ab hu- meris dependente, ferrent piæcum naufragium mendicantes stipem. Idem Juvenal.

Mersâ rate, naufragus affer- dum regat.

27. Mecum, inquit, mea sunt cuncta. | Tri- buitur & Banti hoc dictum apud Laertium, à quo transduxisse Phædrus hoc videtur ad Simonidem.

FABULA XXII.

Magna ne jactes, sed præstes.

MONS PARTURIENS.

Mons proximus partui edebat grandes gemitus, & erat summa expectatio in terris. Verum peperit murem. Hoc tibi dicitur, qui cum jactitas magnifica, perficis nihil.

Mons parturibat, gemitus immanes ciens, Eratque in terris maxima expectatio: At ille murem peperit. Hoc scriptum est tibi Qui magna quum minaris, extricas nihil.

ANNOTATIONES.

1. Mons parturiens. | Notus est ad hanc Fa- bulam versus Horatii:

Parturient montes, nascetur ridiculus mus. | Et alio in loco:

Quid dignum tanto feret hic promissor biatus? De magnificis, verum inanibus promissis & molitionibus.

FABULA XXIII.

Vera gloria fictam obscurat.

FORMICA & MUSCA.

Formica & Musca disputabant ardenter, utra præstaret. Musca incepit prima. Tu poses te compare nostris laudibus! Ubi ma- statur victima, prælibo viscera oblata diis. Versor inter altaria, & pervado omnia delubra. Ubi placet, insideo capiti regum.

Formica & Musca contendebant acriter, Quæ pluris esset: Musca sic cœpit prior, Conferre nostris tu potes te laudibus? Ubi immolatur, exta prægusto Deum, Moror inter aras, templa perlustro omnia, 5 In capite regis sedeo, quum visum est mihi:

ANNOTATIONES.

4. Immolatur. | Vox illa proprie significat victimam mola salsa conspergere. Unde im- molatio est quasi molæ in caput victimæ asper- ficio. Quia autem in sacrificiis mactabant vi- ctimas, usurpatur vox immolari pro mactari frequentissimè apud autores.

Exta prægusto Deum. | Id est diis oblata. Ex- enterat enim victimâ, Sacerdos cultro ferreo extra rimabatur, postea farinâ farris ea invol- vebat, & aris imposita comburebat in hono- rem Deorum. Exta vero tribuebantur Diis, quia per ipsa voluntas Deorum innotescerat. Et

Et matronarum castra delibo oscula;
Laboro nihil, atque optimis rebus fruor.
Quid horum simile tibi contingit, rustica?
Est glriosus sanè convictus Deum, 10
Sed illi qui invitatur, non qui invisus est.
Reges commemoras & matronarum oscula:
Ego granū in hyemem quum studiosè congero:
Te circa murum video pasci stercore:
Aras frequentas, nempe abigeris quò venis: 15
Nihil laboras, ideo quum opus est nil habes:
Superba jactas tegere quod debet pudor.
Æstate me lacefis; quum bruma est, files:
Mori contractum quum te cogunt frigora,
Me copiosa recipit incolumem domus, 20
Satis profectò rettudi superbiam.

¶ Fabella talis hominum discernit notas
Eorum qui se falsis ornant laudibus,
Et quorum virtus exhibet solidum decus.

¶ de osculari casta nobiles feminas.
Ago nihil & vescor rebus optimis. Quid simile horum tibi accidit, ô Agrestis? Est glriosum fateor, ait Musca, uti convibitum Decorum, sed glriosum illi, qui vocatur, non qui venit odiosus. Memor as reges, & oscula nobilium mulierum; cum ego recondo diligenter frumentum in hiedem, te aspicio circa murum vestimentem sordibus. Moraris inter aras, sed expelleris illuc unde venisti. Non laboras, idcirco egas ubi ingratis necessitas. factitas insolens quod verecundia debet occultare. Irritas me æstate, obmutescis hyeme: cum frigus te cogit mori rigentem, ego recipior salva in aedes abundantissimas. Repressi profectò satis tuum fastum. Hic Apolodus distinguit hominum characteres, illorum qui se effrenunt ementitis laudibus, & eorum quorum virtus conservat veram gloriam.

A N N O T A T I O N E S.

18. *Bruma.* ¹ Bruma dicitur dies solstitii cembrii, [Stilo sc. novo] quo die Sol ad nos hyemalis, quod accedit die 29. aut 21. Deredit.

F A B U L A XXIV.

Deum colenti stat sua merces.

SIMONIDES à DIIS SERVATUS.

Quantū valerent inter homines literæ
Dixi superiū: quantus nunc illis homos
A superis sit tributus, tradam memoriæ.
Simonides idem ille de quo reituli,
Victoris laudem cuidam pyctæ ut scriberet
Certo condixit pretio, secretum petiit:
Exigua quum frænaret materia impetum,
Usus poëtæ, ut moris est, licentiā:
Atque interposuit gemina Ledæ fidera,

Ostendi supra, quanta artes essent autoritatis inter homines: nunc prodam posteris, quanta ipsis gloria sit concessa à Diis. Simonides idem ille de quo mentionem feci, pactus est certa mercedo canere laudes cuiusdam pugilis vicitoris. Secessit: Cum vero vis ingenii languesceret angusto arguimento, usus est, juxta consuetudinem, libertate poetarum, & inseruit in opus ambo sydera Ledæ.

A N N O T A T I O N E S.

2 *Dixi superiū.* Cūm nempe retulit Simoni- quorum altero nati sunt Pollux & Helena, ex dem naufragum invenisse Clazomenæ virum altero verò Castor & Clytemnestra, occiso qui hunc exciperit, ornaveritq; rebus omnibus, autem Castore à Lynceo, Jupiter concessit Pol- ob illius peritiam, eruditionemq; singularem luci ut alternaret immortalitatem suam cum fratre Castore. (Hic enim cum Clytemnestra 5. *Pyctæ.* ¹ Πυκτῆς, vox Græca, quæ significat pugil Latinè, legebatur antea pyctæ, id ex Tyndaro rege oriundus; alter vero ex est, ornatè. Sed melius restitutum pyctæ. Jove fingebar.) Unde Virg. Æn. VI.

9. *Gemina Ledæ sydera.* Intellige Castorem & Pollucem, Ledæ ex Jove filios. Jupiter enim mutatus in cygnum cum Ledæ concubuit, ex quo concubitu Ledæ dicitur pepérisse duo ova, ex

quorum altero nati sunt Pollux & Helena, ex altero verò Castor & Clytemnestra, occiso autem Castore à Lynceo, Jupiter concessit Pol- luci ut alternaret immortalitatem suam cum fratre Castore. (Hic enim cum Clytemnestra ex Tyndaro rege oriundus; alter vero ex Jove fingebar.) Unde Virg. Æn. VI.

Sic fratrem Pollux alternâ morte redens, lique reditque viam totius.

Vocantur verò ab Astronomis, *Gemini.*

Aucto-

proponens exemplum laudis patris. Laudavit opus, verum dona ut poeta tertiam partem premii. P. tenti reliquam, dixit: Per solvent tibi illi duo qui habent partem laudum in tuo opere. Sed ne intelligam te à me recessisse iracunde, Condic mihi ad cœnam, volo vocare hodie agnos, quos inter te pono. Hic licet delensus, & impatiens injuria, condixit illi, ne perderet beneficium male repudiatum. Venit od horam adscriptam, accusuit. Cœnabat late poculis, & domus perstrepebat ingenti apparatu, cum cœcè duo adolescentes præstantiores formâ mortali, conspergi pulvere, membris madentibus plurimo sudore, præcipiunt cuidam puer, ut Simonides ad se prodeat foras, è re illius plurimum esse ne moretur. Puer sollicitu evocat Simonidem, vixque protulerat unum pedem è triclinio, cum subitus casus cœnaculi oppressit ceteros convivas, neque ulli juvenes vissi sunt ante ades. Ut istud sparsum est in vulgus, secundum quod acciderat, agnoscere cuncti deos præsentes tribu. isse vitam poeta pro parte pretii.

Auctoritatem similis referens gloriæ. 10
Opus adprobavit: sed mercedis tertiam Accepit partem. Quum reliquam posceret: Illi (inquit) reddent quorum sunt laudes duæ. Verum ne iratè dimissum te sentiam, Ad cœnam mihi promitte; cognatos volo 15 Hodie invitare, quorum es in numero mihi. Fraudatus quamvis & dolens injuriâ, Ne male dimissam & gratiam corrumperet, Promisit. Rediit horâ dictâ; recubuit. Splendebat hilare poculis convivium, 20 Magno apparatu lœta retinabat domus; Repente quum duo juvenes sparsi pulvere, Sudore multo disfluentes corpora, Humanam supra formam, cuidam servulo Mandant, ut ad se provocet Simonidem: 25 Illius interesse nè faciat moram. Homo perturbatus excitat Simonidem. Unum promôrat vix pedem triclinio, Ruina cameræ subitè oppressit ceteros; Nec ulli juvenes sunt reperti ad januam. 30 Ut est vulgatus ordo narratæ rei, Omnes scierunt, numinum præsentiam Vati dedisse vitam mercedis loco.

ANNOTATIO N E S.

10. Autoritatem similis referens gloriæ. | Vult stinus, Locrenses contra Crotonienses, & pugnasse retulisse Simonidem quæ de simili Castoris & diverso à ceteris armorum habitu, albis equis & Pollucis victoria memorantur; illos nuntiassæ vaticinio victoriam, quâ obtinuerant Romani 28. Triclinio. | Triclinium à tribus lectis contra Persas, adjuvasse etiam, ut refert Ju- dictum, in quo cœnabant Romani.

F A B U L A XXV.

Multum auxiliatur qui citò.

EPILOGUS ad EUTYCHUM.

Restant adhuc mihi quæ fin- gam, verum abstineo non ignarus, primò ne tibi sim importunus qui destringeris multitudine diversorum negotiorum. Deinde si quis velit forsitan tentare eadem, ut pos- sit ipsi superesse aliquid residua materia quam scribat. Quamvis tanta sit ubertas argumenti, ut artifex desit opere, non opus arti- fici. Postulo ut tribuas mercedem quam promissi brevitati nostra,

Supersunt mihi quæ scribam, sed parco sciens: Primum esse ne tibi videar molestior, Destringit quem multarum rerum varietas; Dein si quis eadem forte conari velit, Habere ut possit aliquid operis residui: 5 Quamvis materiæ tanta abundet copia, Labori faber ut desit, non fabro labor, Brevitatis nostræ præmium ut reddas peto

Quod

Quod es pollicitus. Exhibe vocis fidem :
 Nam vita morti propior est quotidie :
 Et hoc minus veniet ad me muneris,
 Quod plus consumet temporis dilatio.
 Si c. tò rem perages, usus fiet longior :
 Fruar diutiùs, si celerius cepero.
 Languentis cui dum sunt aliquæ reliquiæ,
 Auxilio locus est : olim Senio debilem
 Frustra adjuvare bonitas nitetur tua,
 Quum jam desierit esse beneficium utile,
 Et mors vicina flagicabit debitum.
 Si tulum admovere tibi preces existima,
 Proclivis ultrò quum sit misericordia.
 Sæpe impetravit veniam confessus reus,
 Quantò innocentì justiùs debet dari ?
 Tuæ priùs sunt partes, aliorum dein ;
 Similique gyro venient aliorum vices.
 Decerne quod religio, quod patitur fides,
 Et gratulari me fac judicio tuo.
 Excedit animus quem proposuit terminum,
 Sed difficulter continetur spiritus,
 Intégritatis qui sinceræ conscius
 A noxiōrum premitur insolentiis.
 Qui sint requires ; apparebunt tempore.
 Ego quondam legi quum puer sententiam :
 Palam mutire plebeio periculum est.
 Dum sanitas constabit, pulchrè meminero.

10. Et præstes fidem verborum. Quo-
 tidie enim mors magis magisque
 instat, & eò minus redibit ad
 me præmii, quò plus temporis pro-
 crastinatio edet. Si conficias rem
 citius, usura erit diuturnior, &
 potius longius, si incipero matu-
 rius. Dum reliqua aliqua vita
 deficientis restant adhuc, locus re-
 linquitur auxilio: Incassum tua
 benevolentia conabitur auxiliari
 mihi confecto annis, cum jam
 benignitas cessaverit esse opportu-
 na, & mors propinquæ exigit
 vitam debitam. Crede esse ridi-
 culum adhibere preces erga te,
 cum facilis ultra sis ad misericor-
 diam. Reus confitens exoravit
 se penumero veniam : Quantiò
 aquius debet concedi insonti ? Tu-
 um est primò, deinde aliorum;
 & venient partes aliorum pari
 cursu. Status quod religio, &
 quod fides sinunt, & effice ut lau-
 dem tuam sententiam. Jam
 mea spens oberrat à proposito ter-
 mino ; verum animus integer,
 conscius sua innocentia qui ob-
 ruitur injuriis malevolorum,
 vox sibi potest temperare. Rogas
 quinam sunt malevoli, erum-
 pent quandoque. Ego meminero
 semper optime dum ero sanus,
 hujus effati quod didici puer ;
 Periculum est homini novo ob-
 logui publicè.

15. 20. 25. 30. 35.

A N N O T A T I O N E S.

11. Et hoc minus veniet ad me muneris. | Hic
 versus mensuris suis caret. Emendari sic au-
 tem potest. Et hoc minus, & minus veniet ad
 me muneris, vel, Et hoc minus tuæ ad me ve-
 niet muneris.

26. Similì gyro venient aliorum vices, | Tuo
 nepte exemplo alii monēbuntur, ut & ipsi
 suo quisque tempore & loco præstent debitum
 officium, & innocentia succurrant.

28. Gratulari me fac judicio tuo. | Elleiphs
 præpositionis de, ut sit de tuo judicio.

32. A noxiōrum. | Sejani scilicet, quem
 sibi accusatorem, testem ac judicem simul fu-
 isse conquestrus est aliâ fabulâ.

24. Legi puer sententiam. | Ex Eoni Tele-
 pho sumptus est.

Palam mutire plebeio piaulum est.
 Istud ipsum est, quod alicubi facetè dixit
 Juvenalis :

— Plurima sunt, qua
 Non audent homines pertusa dicere lana;
 36. Sanitas constabit. | Absolutè pro ipsa ra-
 tione. Ita Cicerò : Quibus ad sanitatem redeun-
 di potestas facta est, pro ad bonam mentem.
 Sensus igitur : Dum sanitas constabit, id est,
 dum ero sanâ mente præditus, caute revocabo
 in memoriam hanc sententiam.

LIBER QUARTUS EXPLICIT.

PHÆDRI FABULARUM LIB. V.

PROLOGUS ad PARTICULONEM.

Cum proposuissetem imponere finem operi, eo consilio, ut superesset aliis satis argumenti, reputavi tacite meum consilium. Nam si quis autor talis operis surgat, quæ ratione intelliget id quod pratermisserim, ut velim commendare ipsum famam, cùm sit suus cuique modus cogitandi, & color proprius. Non igitur aliqua inconstans mihi prabuit ansam exarandarum fabularum, sed ratio indubita. Quocirca, Particulo, cum delectaris fabulis quas inscripsi fabulas Æsopias, non Æsopi, quia scripsierit paucas, ego exaravi multas, sequens veterum rationem, sed inserens novas res. Dum tu otiosus leges hunc quartum librum, si livor voluerit illum carpere, carpat per me licet, modò non queat hunc assequi imitando. Acquisita mihi est gloria, quod tu & quod viri tui ingenii transcribitis meos apolos in vestris commentariis, & existimatis dignos aeternitate. Cuius venire in approbationem literatorum hominum.

QUUM destinasssem operis habere terminum, In hoc ut aliis esset materiæ satis, Consilium tacito corde dannavi meum. Nam si quis talis etiam est tituli *artifex*, Quo pacto divinabit quidnam omiserim; Ut illum ipsum cupiam famæ tradere: Sua cuique quum sit animi cogitatio Colorque privus? Ergo non levitas mihi, Sed certa ratio causam scribendi dedit. Quare, Particulo, quoniam caperis fabulis, Quas Æsopias, non Æsopi, nomino, Quasi paucas ostenderit, ego plures differo, Usus vetero genere, sed rebus novis: Quartum libellum dum tu vacive perleges, Hunc obtrectare si volet malignitas, Imitari dum non possit, obtrectet licet. Mihi parta laus est, quod tu, quod similes tui Vestras in chartas verba transfertis mea, Dignumque longâ judicatis memoriâ. In literarum plausum ire desidero. 20

ANNOTATIONES.

4. *Tituli artifex.* | Si quis velit scribere fabulas, & illud opus tali titulo insignire. Vox illa *artifex* desideratur in quibusdam exemplaribus. Fuit verò restituta in editione Phædri, quam curavit Pithœus.

8. *Colorque privus.* | Legendum est, & ob sensum, & ob metri necessitatem, colorque pri-

vus, id est proprietor & particularis. At verò color metaphorica est agendi ratio, ut legere est apud Senecam.

20. *In literarum plausum ire desidero.* | Parum curo quid de me sentiat vulgus ac judicet, modò eruditorum hominū estimationem habeam.

FABULA

F A B U L A I.

Nihil ad honorem famâ ingenii aptius.
DEMETRIUS & MENANDER.

AE Sopi nomen sicubi interposuero,
Cui reddidi jampridem quicquid debui,
Auctoritatis esse scito gratiâ.
Ut quidam artifices nostro faciunt sâculo
Qui pretium operibus majus inveniunt, novo
Si marmori adscripserunt Praxitelem suo,
Myronem argento. Plus vetustis nam favet
Invidia mordax, quam bonis præsentibus.
Sed jam ad fabellam talis exempli feror.

¶ Demetrius qui dictus est Phalereus,
Athenas occupavit imperio improbo.
Ut mos est vulgi, passim & certatim ruunt:
Felicitè, subclamant ipsi principes:
Illam osculantur, quâ sunt oppressi, manum,
Tacitè gementes tristem fortunæ vicem. 15
Quin etiam resides & sequentes otium
Ne defuisse noceat, reptant ultimi;
In queis Menander nobilis comœdiis
Quas, ipsum ignorans, legerat Demetrius,
Et admirarus fuerat ingenium viri, 20
Unguento delibutus, vestitu adfluens:
Veniebat gressu delicato & languido.
Hunc ubi tyrannus vidit extremo agmine:
Effeminatus quid hic in conspectu meo
Audet venire? responderunt proximi: 25
Hic est Menander scriptor: mutatus statim,
Compellat hominem blandè, dextramque arripit.

Si inferuero alicubi nomen
Æsopi, cui jamdudum detulî
honorem debitum, neveris id sa-
crum cautâ auctoritatis compa-
randæ, exemplo quorundam ar-
tificum nostra atatis, qui addunt
præmium suis operibus, si apponant
nomen Praxitelis nove statua
marmorea; aut Myronis, statua
argentea. Livor etenim malefi-
cus plus laudat vetera, quam no-
va. Sed jam venio ad fabulam
ejusmodi exempli. Demetrius wo-
catus Phalereus invasit imperium
Athenarum malignâ auctoritate.
Plebs: juxta consuetudinem accur-
rit undique certatim, acclamat
Felicitè. Primi urbis prenstant
dexteram quâ premuntur, dolen-
tes intra se de luctuosa mutatio-
ne sariis. Quin & desides & in-
dulgentes otio veniunt novissimi,
ne criminis sit non defuisse. Inter
quos Menander clarus scriptor
Comœdiarum quas Demetrius
legerat (Menandro sibi non cogi-
nito) & admirator fuerat inge-
nii tanti viri: Ille incedebat
gradu molli & effeminato, per-
fusus odoribus, & veste fluenta.
Ubi illum Rex conspexit in ulti-
mâ turbâ: Quare hic Cinadus au-
tet subire meum conspectum?
Qui adhæbant Tyranno, di-
xere: Hic est poeta Menander:
Rex statim mutatus, vocat ad
se hominem amicè & prehendit manum.

A N N O T A T I O N E S.

6. *Praxitelem.* | Statuarius fuit multi nomi-
nis, maximè ob duplum Venerem, quas
summa arte & industria elaboravit; natus
erat in extremâ Italiam orâ, quam olim mag-
nam Graciam appellabant Romani.

7. *Myronem.* | Statuarius fuit insignis, ex
eius operibus præcipuam laudem meruit Bu-
cula ex ære ita ad vivum confiata, ut non gre-
gem tantum, sed & pastorem posset fallere.

10. *Demetrius Phalereus.* | Orator fuit & Phi-
losophus eximius. Est autem memorabile in
illo exemplum levitatis fortunæ, auræque po-
pularis. Primo enim fuit in tanto honore De-
metrius apud Athenienses, ut ipsi trecentas

13. *Felicitè subclamant.* | Solemnis erat
acclamatio formula apud antiquos, ut
hodie, vivat. Tralatitia acclamatio. Ita
Juvenalis.

*Dictum Felicitè, ingens
Cœna sedit.*

14. *Manum osculantur.* | Antiquus modus
adorandi principes.

17. *Reptant ultimi.* | Ita emendo, reptant, &
melior lectio: Sic Terentius:

Perreptavi totum oppidum.

18. *Menander.* | Atheniensis Poeta, Comi-
statuas virtutis ergo posuerint, tantâ postea corum princeps, cuius est insignis commenda-
flagravit invidiâ ut fugere coactus sit in **A**etio apud Quintilianum. Scriptor centum &
gyrum, & trecentæ illæ statuæ uno die per oto Comœdias de quibus nihil restat, nisi
tumultum versæ fuerint.

FABULA II.

Ventoſa lingua ; pedes fugaces.

VIATORES & LATRO.

Duo homines strenui faciebant iter, unus erat timidus, alter verò audax. Latro fit illis obviam, qui petiit aurum ministrans mortem. Promptus manu statim faciens impetum repellit vim vi, atque invadit Latronem nec opinum gladio: Et seſe expediti acri manu. Prædone interfecto, socius imbellis venit, & educit ensim, deinde abjecto pallio, clamat: Ubinam ille est, jam efficiam intelligat quos aggressus est. Tum qui conseruarat manum, dixit, utinam saltem me tunc sustinuisses his verbis, fuisse animosior reputans vera. Nunc mitte gladium & verbosam pariter jactationem, ut possis decipere ignotos. Ego qui novi quantâ velocitate fugias, scio non esse fidendum tua virtuti. Fabula illi scribitur, qui magno animo est re prospera, sed fugit ex periculosa.

Viam expediti pariter carpebant duo ; Imbellis alter, alter at promptus manu. Occurrit illis Latro, & intentans necem Aurum poposcit : Audax confestim irruens, Vim vi repellit, ac ferro incautum occupat, Et vindicavit seſe forti dexterâ. Latrone occiso, timidus accurrit comes, Stringitque gladium, dein, rejectâ penulâ, Cedo, inquit, illum ; jam curabo sentiat Quos adtentârit. Tunc qui depugnaverat : 10 Vellem istis verbis faltem adjuvisses modò, Constantior fuisse vera existimans : Nunc conde ferrum, & linguam pariter futilem, Ut poſſis alios ignorantes fallere, Ego qui sum expertus quantis fugias viribus 15 Scio quod virtuti non fit credendum tuæ. ¶ Illi adsignari debet hæc narratio Qui re secundâ fortis est, dubiâ fugax.

ANNOTATI O N E S.

8. Rejetâ penulâ. | Vestis densa ac vallis, Extra bella Leo, lepus in discrimine pugna, quæ ſupra tunicam in itinere affumitur properanter imbreu aut frigus. Et Tacitus, Paganorum lixarumque ignava, sed ante periculum procax manus.

18. Qui re secundâ fortis est, dubiâ fugax. Quod bene Nonnus,

FABULA III.

Sponte peccanti nullus est veniæ locus.

CALVUS & MUSCA.

Musca pupugit caput nudum Calvi, hic conatus illam occidere, ſibi inſixit magnum colaphum. Tunc illa ridens, voluifti, inquit, vindicare nec punctionem avis parvula?

C Alvi momordit Musca nudatum caput ; Quam opprimere captans, alapam ſibi duxit gravem. Tunc illa arridens : Punctum volucris parvula Voluifti morte ulcisci ; quid facies tibi,

ANNOTATI O N E S.

3. Volucris parvula. | Volucris quaſi volantis, Nam Musca inſecti genus eſt, non volucris. Injuriae

Injuriæ qui addideris contumeliam ?
 Respondit : Mecum facile redeo in gratiam,
 Quia non fuisse mentem lædendi scio :
 Sed te contempti generis animal improbum,
 Quæ delectaris bibere humanum sanguinem,
 Optem necare, vel majore incommodo. 10
 ¶ Hoc argumentum veniam magè dari docet,
 Qui casu peccat, quæcum qui consilio est nocens :
 Illum esse quâvis pœnâ dignum judico.

Quam sumes pœnam de te qui
 cumulavisti injuriam contume-
 liam ? Respondit, in eo pacem facile
 mecum, quia novi non fuisse ani-
 mum nocendæ. Verum tu animal
 pessimum prolis abjecta, cui gra-
 tum est haurire sanguinem mor-
 talium, velle te opprimere, vel
 majori damno. Hac fabula innu-
 it concedi potius veriam illi quæ
 errat fortuitò, quæcum qui reus est
 consulit, quem exigitimo promoveret
 quodvis supplicium.

F A B U L A IV.

Felicitè sapit, qui alieno periculo sapit.

HOMO & ASINUS.

Quidā immolasset verrem quū sancto Herculi,
 Cui pro salute votum debebat suā,
 Atello jussit reliquias poni hordei.
 Quas alpernatus ille, sic locutus est :
 Tuum libenter prorsus adpeterem cibum,
 Nisi qui nutritus illo est jugulatus foret. 5
 ¶ Hujus respectu fabulæ deterritus
 Periculosem semper vitavi lucrum.
 Sed dicas : Qui rapuere divitias, habent.
 Numeremus, agedum, qui depensi perierint. 10
 Majorem turbam punitorum reperies.
 Paucis temeritas est bono, multis malo.

Cum quidam mortasset por-
 cum marem Herculi sancto, cui
 reus erat voti ob suam incolumi-
 tatem. Imperavit ut residuum
 hordei apponeretur Atello. Quo
 repudiato, ille dixit, Ut erer lu-
 benter prorsus hoc hordeo, ni im-
 molasses eum qui hoc est sagina-
 tus. Deterritus intuitu hujusce
 argumenti, fugi perpetuò qua-
 stum plenum alea. Verum objicis-
 qui corraserunt opes, has possi-
 dent. Agedum recensamuis quot
 circumventi, extincti sint. Inve-
 nies majorem numerum eorum
 qui dederint pœnas. Audacia est
 utilitati non multis, pluribus vero damno.

A N N O T A T I O N E S.

1. Verrem Herculi sancto. | Sacrificabatur A- | 10. Deprehensi. | Qui ob nimias opes variis
 per Herculi, ob devictum ab ipso Aprum Ery- | accusationibus circumventi, suppliciis fuerint
 mantheum, quem vivum humeris sustulit. A- | affecti. Respicit suorum temporum calami-
 pad Varronem Hercules vocatur sanctus pa- | tatem, quibus præsentissimum erat unicuique
 ter, & Propertius Herculem alloquens ait : | periculum ex magnis divitias, ut docent Ta-
 Sancte pater salve, cui jam faves aspera Juno. | citus & Suetonius.

F A B U L A V.

Præjudicata opinio judicium obruit,

SCURRA & RUSTICUS.

Pravo favore labi mortales solent,
 Et pro judicio dum stant erroris sui,
 Ad pœnitendum rebus manifestis agi.

Homines consueverunt falli
 gratiâ perversâ, & adduci ad
 panisentiam rebus evidenter-
 mis, dum propugnant sententiam
 sui animi hallucinantis.

Facturus

Quidam nobilis potens opibus daturus ludos convocabat omnes, promissa mercede, ut quisque pro virili, apportaret aliquid novi. Convenere artifices ad certationem præmii. Inter quos Scurra quidam nobilis lepidis facetiis, dixit se ostensurum genus spectaculi quod nunquam suisset exhibitum in Scenâ. Vulgata fama excitat totam urbem, nec loca ante sola capiunt multitudinem. Postquam autem prodidit in Theatrum solus sine ornatu, nullo socio, ipsa expectatio dedit attentionem. Hic statim depresso capite in sinum simulavit adeo gnuinc grunnitum porci sua voce, ut credarent verum porcellum latere sub toga, & imperarent excuti, quo peracto ut inventum est nihil, illum cumulant plurimis laudibus, & excipiunt magnis acclamacionibus. Agrestis videns id fieri, exclamat, certe non me superabit, & continuo promisit se imitaturum postridie similius vocem Porci. Accurritur majori numero, jam favor occupat animos, & venere, non qui spectarent, sed irriderent. Ambo subeunt Scenam. Scurra grunnit primus, & excitat acclamaciones, clamoresque. Tunc Ruricola fingens se occultare vestibus porcellum, quem reverâ occultabat, vellicat aurem porci latens, & elicit dolore grunnum nativum.

¶ Facturus ludos quidam dives nobilis, Proposito cunctos invitavit præmio, Quam quisque possit ut novitatem ostenderet. Venere artifices laudis ad certamina, Quos inter Scurra notus urbano sale, Habere dixit se genus spectaculi Quod in theatro nunquam prolatum foret: 10 Dispersus rumor civitatem concitat: Paulò antè vacua turbam deficiunt loca, In scenâ verò postquam solus constitit, Sine apparatu, nullis adjutoribus, Silentium ipla fecit expectatio. 15 Ille in sinum repenitè dimisit caput, Et sic porcelli vocem est imitatus suâ, Verum ut subesse pallio contenderent, Et excuti juberent: quo facto, simul Nihil est repertum, multis onerant laudibus, 20 Hominemque plausu prosequuntur maximo. Hoc vidit fieri Rusticus: Non mehercule Me vincer, inquit: & statim professus est Idem facturum melius se postridie. Fit turba major; jam favor mentes tenet, 25 Et derisuri, non spectaturi sedent, Uterque prodit. Scurra digrunnit prior, Movetque plausus & clamores fuscitat. Tunc simulans sese vestimentis Rusticus Porcellum obtegere, quod faciebat scilicet, 30 Sed in priore quia nil compererant, latens, Pervellit aurem vero quem celaverat, Et cum dolore vocem naturæ exprimit,

ANNOTATIONES.

4. Facturus ludos quidam dives nobilis. | Non fuit semper penes Magistratus dare ludos populo, id etiam nobiles & potentes usurparunt, sive in funeribus, sive ut ambirent popularem auram, sique obrepererant ad honores.

Ludos. Erant Romæ maximè duo ludorum genera. Alii Circenses fuerunt, alii Scenici. Circenses dicebantur, quod in Circo exhibentur, Scenici quod in Scena, hoc est in umbra agerentur, & hi ingeniorum acumine & arte constabant. Plures numerantur ludorum Scenicorum species, Tragœdia, Comœdia, Satyra & Mimus. Ibi loquitur Phædrus de Ludi Scenicis, & de Mimo.

5. Scurra. | Qui risum excitat auditoribus, non habita ratione verecundia & dignitatis.

6. Theatro. | In quo ludi Scenici repræsen-

tabantur. Figura erat in modum Hemicycli, cuius ab utroque cornu scenæ erant. Partes enim Theatri sunt: Scena, Orchestra, Proscenium & Pulpitum. Scena frons est Theatri. Proscenium, locus ante Scenam porrectus. Orchestra locus in quo Senatores spectaturi sedebant; apud Græcos vero salutationes in eo peragebantur. Pulpitum est in quo actores prodibant.

13. Scena. | Propriè erat arborum in se cumbium concamerata condensatio. Nam priscis temporibus, ante ipsum Theatrorum, sub frondibus & umbraculis agebant ludos Scenicos. Quare Scena dicta est, inquit Cassiodorus, ab umbra Luci densissima, ubi à pastoribus, in hoante vere, carmina cantabantur. Nunc tuta est Theatri pars in qua vel Comœdia, vel Tragœdia, aut Satyra exhibetur.

Adclamat

Adclamat populus: Scurrā multō similiūs
imitatum, & cogit rusticum trudi foras. 35

At ille profert ipsum porcellum ē sinu.

Turpemque aperto pignore errorem probans,
En hic declarat quales sitis judices.

Adhuc supersunt multa quæ possim loqui.
Et copiosa abundat rerum varietas, 40
Sed temperatæ suaves sunt argutiae;
Immodicæ offendunt. Quare, vir sanctissime
Particulo, chartis nomen victurum meis,
Latinis dum manebit pretium literis,
Si non ingenium, certè brevitatem adproba, 45
Qui commendari tantò debet justius,
Quantò Poëtæ sunt molesti validius.

Plebs conclamat; Scurrā effin-
xiisse multò melius, & voluit ru-
sticum ejici foras. Verūm hic e-
ducit porcellum ē sinu, convincens
illos erroris turpis prolatō porco,
En ille probat quales judices sitis.
Restant adhuc plurima qua pos-
sim scribere, & diversitatem copio-
sa rerum non deficit. Verūm sa-
les moderati conserunt ad delici-
as, nimis verò nausea sunt. Quā
circa, Particulo vir integerrime,
cujus nomen vivet tandem in
meis scriptis, quandiu lingua
Latina erit aliquo in pretio, si
non laudat ingenium, lauda fāc-
brevitatem, quæ debet probari
tantò aequius, quanto Poeta pro-
lixiores sunt incommodi.

F A B U L A VI.

Non omnia omnibus congruunt.

DUO CALVI.

Invenit Calvus fortè in trivio pectinem,
Acceslit alter æquè defectus pilis:
Heia, inquit, est commune quodcumq; est lucri,
Ostendit ille prædam, & adjecit simul:
Superūm voluntas favit, sed fato invido,
Carbonem, ut aiunt, pro thesauro invenimus.
¶ Quem spes delusit, huic querela convenit.

Calvus reperit casu pectinem
in compito, intervenit alius pilis
æquè carens. Eja, ait, est com-
munis quacunque sit præda. Hie
exhibet inventum, & addidit,
Voluntas Deorum arrisit, verūm
satis invidentibus, invenimus
carbonem pro Thesauro, ut dicim-
ur. Hec querimonia spectat ad
eum qui spe frustratus est.

F A B U L A VII.

Stulta superbia ridetur ab omnibus.

PRINCEPS TIBICEN.

UBI vanus animus aurā captus frivolā
Arripuit insolentem sibi fiduciam,
Facile ad derisum stulta levitas ducitur.
¶ Princeps tibicen notior paulò fuit,
Operam Bathyllo solitus in scenā dare,
Is forte ludis, non satis memini quibus
Dum pegma rapitur, concidit casu gravi

Cum mens inanis, insolens fā-
vore vane, assumpsit sibi confiden-
tiam superbam, levitas inepta inc-
currit facile in risum omnium.
Aulædus cognomine Princeps,
erat alicujus nominis, quèd sole-
bat præstare industriam Bathyllo
in Scena. Hic ludis non sat scid
quibus, decidit imprudens casu
gravi dum tollitur pegma.

A N N O T A T I O N E S.

5. Bathyllo, Bathyllus Pantomimus fuit Mœ-
statauæ collocantur; erat variè adornata, præ-
cenatis libertus. diversitate argumentu.

7. Pegma, | Machina est artificioſa, in qua

Nec

¶ sibi rupit tibiam lavam, cum potius optäset amitare ambas dexteras. Elatus inter manus, & querens plurimum, effertur in ades. Aliquot menses absunt, dum curatio adducitur ad sanitatem. Tunc pro more spectantum visus est hic lepidus homo deesse, cuius sono ardor saltantium solebat excitari. Quidam haud ignobilis erat datus ludos, & Princeps Tibicen incipiebat ambulare. Illexit hunc mercede & precibus, qui in conspectum prodiret solummodo ipso die ludorum. Ut statim venit, rumor spargitur in Theatro de Tibicina. Quidam contendunt illum esse fato fundum; quidam contra, statim se ostensurum. Derviso aula, factis tonitribus, Dii sunt locuti modo vulgari. Chorus & canticum usitatum tunc temporis imposuit tibicini reduci, cuius hic fuit sensus, Lætare, incoluis Roma, salvo principe. Applausum est; Tibicen protendit manus, credit amicos sibi gratulari. Equites subodorantur illius errorem ineptum.

Nec opinans, & sinistram fregit tibiam. Duas quum dextras maluisset perdere. Inter manus sublatus & multum gemens Domum refertur. Aliquot menses transeunt Ad sanitatem dum venit curatio. Ut spectatorum mos est, & lepidum genus Desiderari coepit, cuius flatibus Solebat excitari saltantis vigor. Erat facturus ludos quidam nobilis, Et incipiebat Princeps ingredier: eum Adducit pretio, precibus, ut tantummodo Ipso ludorum ostenderet sese die. Qui simul advenit, rumor de tibicina Fremit in theatro: quidam affirmant mortuum, Quidam in conspectum proditum sine morâ. Aulæo missio, devolutis tonitribus, Dii sunt locuti more translatatio, Chorus reducto tunc & notum canticum Imposuit, cuius haec fuit sententia: Lætare, incoluis Roma, salvo Principe. In plausus consurrectum est, jactat basia Tibicen, gratulari fautores putat. Equester ordo stultum errorem intelligit,

ANNOTATIONES.

8. Sinistram fregit tibiam duas cum dextræ maluisset perdere. Ludit Phædrus in voce Tibia. Cum enim dicit sinistram fregit Tibiam, inteligit pedem sinistrum, cum vero addit ista verba, duas dextræ maluisset perdere, debent referri ad Tibias quibus excitabat saltantum vigorem. Sic in Eunuchi titulo apud Tarentium legitur, eam fabulam aitam fuisse tibiis duabus dextris. Quod ut clarius fiat, res paulò altius est repetenda. Adhibebantur olim Tibia in ludis scenicis ad exhilarandos animos. Erant dextræ, erant sinistæ Tibia. Quid autem dextræ, quid sinistæ ambigitur. Scaliger vult dextræ & sinistras appellari ab lateribus unde inflarentur. Victorius autem aliter sentit. Vocabantur, inquit, Tibia dextra qua dextra parte oris & manus tenebantur, & demque pacto sinistra qua contraria parte oris, & manus inflarentur. Tibicen autem dicebatur dextræ & sinistri, & duabus dextris uti, qui simul ambas inflaret. Sinistra gravem sonum reddebat, dextra acutum, utpote variis organis, & in aliis foraminibus distincta.

23. Devolutis tonitribus. | Quæ vocabantur & Claudiana; quia Claudius Pulcher instituit, ut ludis post Scenam conjectus lapidum ita heret, ut veri tonitru sonum imitaretur.

Nam antea leves admodum, & parvi sonitus siebant, cum clavi & lapides in labrum ænum conjicerentur.

24. Dii sunt locuti. | Ut præsentia Deorum sentiretur magis, devolvebant tonitrua & Dii loquebantur. Unde natum istud dicitur *Deus è Machina*. Inducebantur autem Dii, cum dignus aliquis vindice nodus incisifet.

More translatio. | Non sibi nativo & proprio.

25. Chorus. | Multitudo canentium & saltantium cum tibicina.

Reducito tunc & notum canticum. | Verior haec videtur lectio, quanquam & aliam probem. Tunc chorus ignotum mox reduito canticum insonuit. Cum enim Princeps Tibicen detenus fuisset lecto propter acceptum vulnus, potuerat nescire canticum in honorem Imperatoris. Ordoque horum verborum talis est: Tunc chorus insonuit canticum ignotum reduito Principi Tibicini. Quo factum est ut erraverit vehementer, sibi dictum putans, quod imperatori dicebatur.

28. Jactat basia. | Id est, adorat populum.

30. Equester ordo. | Erat in Theatro certus equestri ordini assignatus locus.

Magnoque

Lib. V.
Magni
teratur
Totum
Rogare
Ut ver
Princep
Niveis
Superbi
Ab uni

32. personæ

C
Que
Non
Occa
¶
Pinx

He
Occa
Aus

A
T

FABULÆ.

71

Magnoque risu canticum repeti jubet.
Ieratur illud; homo meus se in pulpito
Totum prosternit; plaudit inludens eques;
Rogare populus hunc coronam existimat.
Ut verò cuneis notuit res omnibus,
Princeps, ligato crure niveâ fasciâ,
Niveisque tunicis, niveis etiam calceis,
Superbiens honore divinæ domûs,
Ab universis capite est protrusus foras.

35 & effusi in risus imperant iterari
canticum. Repetitur. Meus homo
se totum prosternit in pulpito. E-
quester ordo irridens consurgit in
plausus. Populus credit illum po-
stulare coronam. Cum autem res
sui cognita omnibus cuneis, Prin-
ceps crure revincto fasciâ can-
didâ, ueste candidâ & soccis can-
didis, insolecens maiestate domûs
imperatoria, pulsus est capite fo-
rue ab omnibus.

ANNOTATIONES.

32. *In pulpito.* | Pulpitum, pars Theatri ubi
personæ canere, agereque fabulam solebant. | 35. *Censis.* | Erant spectatorum sedilia in
Theatro, ubi sedebat populus.

FABULA VIII.

Fugit irreparabile tempus.

OCCASIO DEPICTA.

CUrso volucri pendens, in novacula,
Calvus, comosâ fronte, nudo corpore,
Quem si occupâris, teneas; elapsum semel
Non ipse possit Jupiter reprehendere:
Occasionem rerum significat brevem.
¶ Effectus impediret ne segnis mora,
Pinxere antiqui talem effigiem temporis.

Homo calvus gradiens super
novacula cursu volucri, nudis
membris, & occipite crinito.
Quem si arripias, possidebis, si
sinas elabi semel, non ipse Jupiter
valeat occupare. Haec pictura
demonstrat Occasionem rerum esse
momentaneam. Prisci pinxerunt
talem imaginem temporis, ne cun-
tagio pigra moraretur eveniens.

ANNOTATIONES.

Hæc non est fabula, sed *Epigramma*. Est enim
Occasionis descriptio, quam invenis apud *Ausonium Epigrammate undecimo.*

1. *Pendens cursu volucri in novacula.* | Id est:
tantâ velocitate, ut posset incedere in nova-
cula.

FABULA IX.

Ne sus Minervam.

TAURUS & VITULUS.

ANgusto in aditu Taurus luctans cornibus,
Quum vix intrare possit ad præsepio,
Monstrabat Vitulus quo se pacto flecteret:
Tace, antè hoc novi quām tu natus es.
Qui doctiorem emendar, sibi dici putet.

5 *Bos enixus cornibus in transi-
tu arceo, cum vix posset ingredi
in Bovile, vitulus ostendebat quo-
modo se flecteret. Sile, ait, scio
id antequam fuisses procreatus.
Sibi id pro dicto habeat, qui de-
bet peritiorum.*

FABULA

FABULA X.

Omnia fert ætas.

VENATOR & CANIS.

Cum Canis acer præstisset
semper suam operam hero contra
cunctas celeres feras, cœpit defi-
cere atate devexâ. Commissus ve-
rò postea in pugnam cum Apro-
birfuto, corripuit illius aurem,
verum reliquit pradam dentibus
ad eis carie. Hic tum Venator
magistus increpabat canem, cui
senex Canis latrans: Animus
meus non defuit tibi, sed mea
vires. Probas quod fuimus,
jam vituperas quod non sunus.
O Philete, judicas recte quare
finxerim istud.

ADVERSUS omnes fortis velocias feras
Canis quum domino semper fecisset satis,
Languere cœpit annis ingrávantibus,
Aliquando objectus hilipidi pugnæ suis,
Adripuit aurem: sed cariosis dentibus
Prædam dimisit. Hic tum Venator dolens,
Canem objurgabat; cui senex contra latrans:
Non me destituit animus, sed vires meæ. (mus,
Quod fuimus laudas, jam damnas quod non su-
¶ Hoc cur, Philete, scripserim, pulchrè vi-
des. IO

ANNOTATIO NES.

7. Senex latrans. | Latrantem, pro Cane dixit, | 10. Hoc cur scripserim vides. | Nempe quia
ut suprà Lanigerum, pro Agno, Barbatum, | senex sum, & annorum deprædationem ac
pro Capro, Sonipedem, pro Equo. | damna sentio.

PHÆDRI LIBERTI Liber Quintus explicit feliciter.

APPENDIX

APPENDIX FABULARUM,

A

MARQUARDO GUDIO

ε MANUSCRIPTO VETERI DESCRIPTARUM.

FABULA I.

MILVUS ÆGROTANS.

MULTOS quum menses ægrotasset Milvus,
Nec jam videret esse vitæ spem suæ ;
Matrem rogabat, sancta circumiret loca,
Et pro salute vota faceret maxima.

ANNOTATIONES.

1. *Multos quum menses.* | Non absimilis extat fabula apud Æsopum de Corvo ægrotante. Expressit & Camerarius fab. 13. Faernus quoque fabulam suam de Corvo ægrotante ex hac Phædri sic videtur contexuisse, ut felici variatione senariis in Trochaicos conversis, eadē fere dixerit. Opera pretiū est sic narrantem audire.

Destitutus Corvus ager mortis in periculo,
Anxius Matrem rogabat, ut salute pro sua
Vota Diis concepta supplex & preces effunderet,
Nate mi, quid vota pro te, Mater inquit, pro
derunt,

Qui tibi omnes reddidisti semper infensos Deos;
Nam quis, obsecro, est eorum, cuius ex altari-
bus

Exta tu non involvaris, sacra non turbavis?

3. *Sancta circumiret loca.* | Ut circumiret templa, aras, &c. Sic in periculis constituti solebant etiam privatorum domos circumire.

4. *Pro salute.* | Ut salutem recuperaret. L. 3.

fab. 2. pro vita rogant.
Vota faceret. | Voveret Diis multa, si filius suus à morbo liberaretur.

Faciam

APPENDIX

Faciam, inquit, fili; sed opem ne non impetrem,
Vehementer vereor; tu qui delubra omnia
Vastando, cuncta polluisti altaria.
Sacrificiis nullis parcens, nunc quid vis rogem?

ANNOTATIONES.

5. *Ne non impetrem.* | Vereor me non impetraturam quod peto. Phædrum cum emphasi. *Tu qui delubra, &c.* q. d. Quomodo audes tu, qui tot flagitiis Deos offendisti, me rogare ut pro te apud eos intercedam?

6. *Tu, qui delubra.* | Editum fuit, sed qui delubra, &c. Non assequor quid sibi velit istud sed hic denuo repetitum, *Conjicio scripsisse* | 8. *Sacrificiis.* | Vox hoc loco quadrifyllaba.

FABULA II.

LEPORES VITÆ PERTÆSI.

QUI sustinere non potest suum malum,
Alios inspiciat, & discat tolerantiam.
¶ Aliquando in silvis strepitu magno conciti
Lepores clamant, se propter assiduos metus

ANNOTATIONES.

1. *Qui sustinere non potest.* | Qui non potest ferre. Terent. Andr. 5.

Nen tu tuum malum aquo animo ferre? Sed hoc modo & supra lib. 1. fab. 2. locutus est Phædrus.

Hoc sustinete, magis ne eveniat malum. Ubi & dixerat perserte:

Quia noluisisti vestrum ferre, inquit, bonum Malum perserte.

Quo loco, quod hic obiter addo, memini classif. Francium maluisse.

Quia noluisisti regem ferre, inquit, bonum non n' alè, si tanta muratio, nulla codicum auctoritate suffulta, possit admitti.

2. *Alios inspiciat.* | Aliorum hominum inspiciat vitam. Sic Ter. Adelph. 3. 3. 62.

Inspicere, tanquam in speculum, in vitas omnium. Jubeo, arque ex aliis sumere exemplum sibi. Plinius junior etiam *Inspicere hominem propius.*

Discat Tolerantiam. | Discat sustinere suum malum, quod idem est. Illustriſ. Gudius, cui has Phætri reliquias debemus, conjicit ita legendum;

Aliorum exemplo toleranter discat pati: id quod firmat auctoritate Ciceronis, apud quem est. *Toleranter dolores pati.*

3. *Aliquando.* | *Aliquando hic valet quodam tempore.* Vide de via & usu hujus vocula Hor. Tursellinum de particulis.

In silvis strepitu. | Adi Camerarium fab. 6. *Conciti.* | Perturbati, metu perculti. Editum est contati in priore editione, nec erratis adscriptum. Non dubito tamen quin sit vitium typographicum, quod sic correxiimus, monstrante ipso Gudio, qui fabulam hanc hoc pacto constituit:

In silva quandam strepitu magno concitit Lepores, assiduos velle se propter metus Finire vitam clamant. Sic proximum Venere ad stagnum quo se precipites darent. Adventu quorum postquam rana territa, Confusim in iros trepidantes fugiunt locos: Heu, inquit unus, similia illarum est timor. Sequamur & feramus vitam ut ceteri.

4. *Propter assiduos metus.* | In quibus vivent ob insidias venatorum.

Finiri

FABULARUM.

Finire velle vitam. Sic quendam ad lacum
Venerunt, miseris quo se præcipites darent.
Adventu quorum postquam ranæ territæ
Virides in algas miserè fugientes ruunt:
Heu, inquit unus, sunt & alii, quos timor
Vexat malorum. Ferte vitam ut cæteri.

7
ia

ANNOTATIONES.

5. *Finire velle vitam.* | *Finire vitam est mori.* Utinam esset aliquid hic, quo nunc mē præcipitem darem!

Sic Nēpos Pausania, cap. ult. ubi vitam finierat, nisi quod illic legi volunt posuerat. Est tamen & Plinii finire vitam, & Ovidii in Tristibus. 8. *Virides in algas.* | *Ulvas.* Nam algas vident esse maris. ulvam stagnorum.

Quilibet hanc favo vitam mihi finiat ene. 9. *Heu, inquit.* | *Lib. 1. fab. 31.*
Et sic ferē in peroratione Metam. *Heu, quanta nobis instat perniciis, ait!*

— *Incerti spatum mihi finiat avi.* *Unus.* | *Unus nempe fugientium leporum.*

6. *Quo se præcipites darent.* | *Quo se præcipitarent.* Ter. Andr. 3. 4. 27. 10. *Malorum.* | *Miseriarum, calamitatum.*
Sic initio, sustinere suum malum.

FABULA III.

VULPES & JUPITER.

Naturam turpem nulla fortuna obtegit.
Humanam in speciem quum vertisset Jupiter
Vulpem; regali pellex ut sedet throno,
Scarabeum vedit prorepentem ex angulo;
Notamque ad prædam celeri profiluit gradu.
Superi risere, magnus erubuit pater,
Repudiata turpemque pellicem expulit;

ANNOTATIONES.

1. *Fortuna.* | *Dignitas, honor.* jam regina facta, & sic Jovi dilecta, pellex
2. *Humanam in speciem.* | *In hominis formā.* erat Junonis. De pellicibus, quas Jupiter
3. *Regali.* | *Regis.* Cum Jupiter eam col- adamavir, ubique Ovidius in Metamorph.
locasset in solio regali. Rex autem à poetis 5. *Prædam.* | *Qua scilicet solebat delectari,*
Græcis & Latinis vocatur Jupiter, ut Juno cum adhuc vulpes esset.
Regina. Virg. Æn. lib. 10. 621. de Jove. Celeri profiluit gradu. | *De throno profiluit*
— *Rex aetherei breviter sic fatur Olympi.* veloci saltu, ut est lib. 3. fab. 3.
Et lib. 1. Juno ipsa de se, 6. *Magnus erubuit pater.* | *Erubuit Jupiter,*
Ait ego, qua divum incēdo Regina. nam magnus est ejus cognomentum. Vid. lib. 4.
Sed nec hi solum, sed multo minores etiam, ut fab. 17.
Pan, & si quid eo vilius, Reges dicebantur. 7. *Turpemque pellicem.* | *Quia rem turpem*
Quod Græci & Latini exemplis passim docent. commisisset. Nam repudiari olim solita uxori
Pellex. | *Nam in humanam speciem versa, & res ob rem pudendam.*

Q

His

APPENDIX

His prosecutus: Vive quo digna es modo,
Quæ nostris uti meritis dignè non potes.

ANNOTATIONES.

8. His prosecutus. Hæc verba adjiciens.	Ibid. f. 27. Fertur locutus.
Attende ad varietatem hujus formulæ.	Lib. 3. f. 5. Sic prosecutus.
Lib. 1. f. 6. Sic est locutus.	Ibid. f. 20. Hoc locutus est modo, &c.
Ibid. f. 10. Dixisse fortur.	9 Meritis. Beneficiis, quibus te prosequimur.
Ibid. f. 12. Vocem hanc edidisse dicitur.	Dignè. Ut debeat ad id dignitatis fastigium evectam.
Ibid. f. 14. Hac edidit.	

FABULA IV.

LEO & MUS.

NE quis minores lædat, fabula hæc monet.
¶ Leone in silva dormiente, rustici
Luxuriabant mures, & unus ex iis
Super cubantem casu quodam transiit.
Expergesfactus miserum Leo celeri impetu
Arripuit; ille veniam sibi dari rogat,
Crimen fatetur, peccatum imprudentiæ.
Hoc Rex ulcisci glriosum non putans

5

ANNOTATIONES.

1. *Minores.* | Qui sunt minores, quam ipse
est. Tale quid docuit supra lib. 1. f. 28.

Quamvis sublimes debent humiles metuere.
Ladar. Injuria aliqua afficiat.

2. *Rustici.* | Rustici idem est Ciceroni, quod
agrarii vel agrestes.

3. *Luxuriabant mures & unus ex iis.* | Ita
ex conjectura hunc versum restituimus, cum
antea editum esset,

Luxuriantes mures, & unus ex iis.

Super cubantes, &c.
contra omnem analogiam, & regulas artis metriæ. Nobilissimus Broukhafius malebat,

Lasciviebant mures unus ex iis;
præcipue quod *lascivire* huic loco magis con-
venire videretur, quam *luxuriare*. Quicquid
sit, prior lectio tota cubat in mendo.

5. *Celeri impetu.* | Sic præced. fab. celeri gradu.

6. *Veniam sibi dari rogat.* | Sic l. I, f. 22.
Dedisse veniam supplici.

Lib. 4. fab. 19.

*Oro ut imprudentia
Des primum veniam.*

7. *Crimen supplex fatetur.* | Editum fuit,
Crimen supplex fatetur peccatum imprudentia
sed responde versu. Inducendum est, si ver-
sus constabit, vel *crimen*, vel *supplex*, sensu ta-
men integro.

Supplex fatetur, peccatum imprudentia.
Sc. esse vel,

Crimen fatetur, peccatum imprudentia.
Fateretur crimen à se commissum, quod nempe
sit non mali animi, sed imprudentiæ peccatum.
Ne malis imprudentiæ, id est, à se peccatum esse
per imprudentiam, suffragante Petro Francio.

8. *Rex.* | Leo, qui Rex dicitur ferarum.
Lib. 4. fab. 12.

Quum se ferarum Regem fecisset Leo.
Adi illum locum, & cum eo confer quæ latè
commentatus est Gudius ad lib. I. fab. 5.

Gloriosum non putans. | Non putans conve-
nire cum gloria magnanimi leonis.

Ignovit

FABULARUM.

Ignovit & dimisit. Post paucos dies
 Leo dum vagatur noctu, in foveam decidit : 10
 Captum ut se agnovit laqueis, voce maxima
 Rugire cœpit; cuius immanem ad sonum
 Mus subito accurrens; non est quod timeas, ait,
 Beneficio magno gratiam reddam parem.
 Mox omnes artus, artuum ligamina 15
 Lustrare cœpit, cognitosque dentibus
 Nervos rodendo laxat ingenia artuum.
 Sic captum mus leonem silvis reddidit.

ANNOTATIONES.

9. *Dimisit.* | Dimisit murem incolumem. *culi sunt noduli, parvulæ juncturæ.* Sic apud *Post paucos dies.* | Sic & I. 1. fab 17. *Paucis* Plinium *articuli segetum*, pro nodis. Eleganter *diebus interpositis.* I. 3. f. 2. autem Phædrus nervis conjunxit artus. Quemadmodum enim in humani corporis fabrica incisis nervis laxantur artus, ita in laqueis à nervo ferino contextis, artus sive nodi, quibus feræ mirifico quodam artificio constringuntur, laxantur, si nervos seces.

10. *Dum vagatur.* | Dum pervagatur nemo. *admodum enim in humani corporis fabrica* *ra, dum hoc illuc discurrit.* *In foveam.* | Factam ad capiendas feras. *nervis laxantur artus, ita in laqueis à* *Vid. lib. 3. f. 2.* *In foveam.* | Factam ad capiendas feras. *nervo ferino contextis, artus sive nodi, qui-* *more suo Virgilium, qui Georg. I,* *bus feræ mirifico quodam artificio constring-* *Tum laqueis captare feras.* *guntur, laxantur, si nervos seces.*

11. *Captum ut se agnovit laqueis.* | Imitatur *16. Lustrare.* | Diligenter inspicere, ubi fa-

more suo Virgilium, qui Georg. I, *cillime possent divelli.*

Voce maxima. | Lib. 1. fab. 11. de Asino. *Cognitosque.* | Post diligentem lustrationem

venante. *inventos.*

Clamorem subitum tollit totis viribus. *17. Laxat ingenia artuum.* | Artificiosum &

Rugire autem vox est leonum. *ingeniosum apparatum nodorum concurrenti-*

13. *Non est quod timeas, ait.* | Idem habes um, quibus fratim implicabatur fera atque in *1. 2. f. 1. & I. 3. f. 2.* *latentes illos gladios incidebat.* Sic Plinius

14. *Beneficio magno.* | *Quod mihi nuper præ-* *18. Sic captum.* | *De leone plagiis liberato* *stiftisti cum me incolumem dimitteres.* Nempe vivi apparatu.

verum est, quod dixit lib. 3. fab. 2. *vide aliquid in Camer. f. 319.*

Solet à despectu par referri gratia.

15. *Artus.* | *Nodos & juncturas.* Sic arti-

FABULA V.

HOMO & ARBORES.

Pereunt suis auxilium qui dant hostibus.
 ¶ Facta bipenni quidam ab arboribus petit,

ANNOTATIONES.

1. *Auxilium qui dant.* | Sic lib. 1. fab. 25. *Da deinde auxilium pater, atque, hæc omnia firma.*
Confilia qui dant prava canticis hominibus. 2. *Bipenni.* | *Securi sic dictæ, quia ab ultra-*
 Et lib. 4. fab. 18. *que parte haber aciem.*
Qui fert malis auxilium, post tempus dolor. *Quidam.* | *Hæc particulæ solet in fabulis uti*
Auxilium dare est Virgil. En. 2. 691. *Phædrus de ignotis passim.*

Manubrium ut darent è ligno ; quod foret
Firmum ; iusterunt omnes oleastrum dari.
5
Accepit munus, aptans & manubrium
Cœpit securi magna excidere robora.
Dumque eligebat quæ vellet, sic Fraxino
Dixisse fertur Quercus, Meritò cædimur.

ANNOTATIONES.

E ligno. | Sic Plautus dixit, è ferro fabrica- in deliciis, quod passim in his fabulis videre
tus est. Virg. *Lerica ex are.* est. Sic lib. 1. fab. 2.

4. *Firmum.* | Firmum proprie de ligno du-
rissimo, ad imitationem Virgilii *Æn.* 2.

Firma cavavit

Robora —————
id est dura, quæ Plinius vocat inflexibilia.
Oleastrum. | Lignum ex oleastro, id est, Olea
silvestri. Synecdoche.

5. *Aptans & manubrium.* | Nempe securi.
Aptare facta manubria est apud Columellam,
lib. 11. Aptare trabes apud Virg. *Æn.* 1.

6. *Cœpit securi magna excidere robora.* | Ele-
gans forma, quam Phædrus videtur habuisse

Cum cœpissens queri.

Ibid. ead. fab.

Corripere cœpit singulas, &c.

Excidere robora. | Securi cedere est apud
Ovidium. *Cedere arbores* apud Virgilium. Qui
robur illuc cœcidit, apud Ciceronem.

Robora. | Durissimas Quercus, cæterasque
arbores.

7. *Dum eligebat.* | Dum eligeret sibi quæ
vellet robora truncare vel excidere.

8. *Meritò cædimur.* Sic planè noster l. 1. f. 31
De reliquis tunc una, Meritò pœnitimur.

FINIS.

INDEX VOCABULORUM.

*Prior numerus Fabulæ Librum. Alter Fabulam.
Tertius verò Fabulæ cuiusque Versum denotat.*

A Catena 3, 7. 16
à cœna 2, 8. 20
à crocodilis 1, 25.
4
à despectis 3, 2. 1
à divo Augusto 3, 10. 39
à feminis 2, 2. 1
à furibus 3, 7. 10
à Jove 1, 2. 11
à liberto 3, 10. 11
à me 4, 20. 5
à negotiis 3 prolog. 2
à noxiōrum insolentiis
4, 25. 32
à pristina consuetudine
4, 12. 6
à quo 1, 3. 11
à quodam 3, 20. 8
à radicibus 3, 10. 49
à suis 4, 17. 16
à summo Jove 4, 19. 11
à superis 1, 17. 9
à te 1, 1. 8
ab alia 1, 30. 4
ab alio 1, 4. 4
ab aquila 1, 9. 3
ab ara 1, 28. 8
ab astris 2, 6. 12
ab homine 1, 22. 1
ab hostibus 4, 5. 7
ab humeris 2, 5. 12
ab illis 1, 30. 6
ab improbis 1, 8. 1
ab ipso 4, 21. 22
ab omni injuria 1, 31. 9

ab ove 1, 17. 2
ab universis 5, 7. 44
abdidisset 2, 6. 5
abditos 4, 19. 4
abesto 3 prolog. 61
abeunt 3, 2. 7
abjecit 4, 1. 4
abierunt 4, 19. 16
abigetis 4, 23. 15
abjiciet 4, 4. 42
abire 1, 16. 5; 1, 8. 3;
3, 7. 25
abit 3, 19. 9
abiturus 4, 19. 16
abriperent 4, 17. 3
absentis 4, 21. 21
absistite 3, 2. 18
absolvat 3, 9. 4
abstuleris 1, 8. 12
abstulit 1, 5. 11
abundat 5, 5. 41
abundet 3, 25. 6
accedit 2, 8. 22
accedit ad lectum 3, 10.
26
accenderet 3, 19. 4
accendi 4, 10. 13
accendit 4, 10. 1
accensa magis est 3, 16.
8
acceperint 4, 4. 11
acepit 4, 22. 12
accepta 4, 21. 5
accidat 4, 17. 19
accipere 3, 5. 5

G 3

accipias 2 prolog. 11
acciens 3, 8. 8
accipies 3; 5. 7
accipimus 1, 26. 11
accipite 3, 13. 9
accipiter 1, 9. 6
accommodat 3, 16. 1
accurrit 5, 2. 7
accusator 3 prolog. 42
accusatores 3, 10. 34
accessum 2, 1. 10
accessit 2, 6. 2
accessit alter 5, 6. 2
accidere 3 prolog. 25
acer 3, 7. 18
acerbam 4, 2. 4
acerbum 3, 16. 3
acquisivit 1, 14. 4
acriter 4, 21. 1
acuatque 2 prolog. 4
ad animum 3, 19. 10
ad aures 2, 9. 12
ad Centum viros 3, 10.
35
ad certamina 5, 7. 5
ad cœnam 1, 26. 3
ad cœnam promitte 4,
24. 15
ad cogitandum 3, 14. 13
ad consulendos 3, 3. 6
ad cubile 2, 4. 12
ad derisum 5, 7. 8
ad eum 1, 21. 5
ad fabellam 5, 1. 9

ad

INDEX

ad faciem 4, 16. 5
 ad fallaciam 1, 31. 5
 ad fontem 1, 12. 3
 ad forum 3, 13. 3
 ad hostem 4, 3. 5
 ad januam 4, 22. 30
 ad illos 1, 14. 17
 ad imam 2, 4. 3
 ad Jovem 1, 2. 22
 ad Junonem 3, 18. 1
 ad lanium 3, 4. 1
 ad lectum 3, 10. 16
 ad legendum 3 prolog. 63
 ad lumen 4, 10. 2
 ad me 4, 23. 11
 ad meos haustus 1, 1. 8
 ad necem 2, 8. 6
 ad nidum 2, 4. 6
 ad nostrum caput 1, 30. 11
 ad patrem 3, 8. 9
 ad perniciem 1, 20. 2
 ad perniciem multos 3. 5. 1
 ad pœnitendum 5, 5. 3
 ad præsepe 2, 8. 22
 ad præsepio 5, 9. 2
 ad proprium genus 1, 3. 10
 ad querelam 3, 18. 15
 ad regem 3 prolog. 29
 ad rivum 1, 1. 1
 ad sanitatem 5, 7. 12
 ad se 3 prolog. 47
 ad se recepit 4, 21. 23
 ad sidera 1, 6. 4
 ad speluncam 4, 19. 3
 ad splendorem 3, 12. 5
 ad studium 3 prol. 10
 ad villam 3, 10. 19
 adclamat 5, 5. 34
 addideris 5, 3. 5
 addidit 1, 14. 13
 adducit 5, 7. 18
 adeo 1, 4. 7

adeptus 1, 31. 11
 adeunt 4, 17. 22
 adfectare 3, 18. 14
 adfert 2, 8. 11
 adfertur 3, 7. 21
 adficietur 1, 5. 10
 adfluens 5, 1. 20
 adgressa est 3, 16. 10
 adhuc 3, 1. 2
 adhuc supersunt 5, 5. 5
 adjecit 3, 10. 15
 adjiciam 4 prolog. 10
 aditu 5, 9. 1
 aditum 4, 17. 22
 adjutoribus 5, 5. 14
 adjuvare 4, 23. 19
 adjuvaret 3, 10. 40
 adjuvat 1, 8. 2
 adjuvisses 5, 2. 11
 adlata 3, 10. 29
 adluserit 3, 10. 12
 admirabilem 3, 18. 3
 admirans 3, 17. 5
 admirator 4, 21. 21
 admiratus fuerat 5, 1. 20
 admonebit 4, 3. 12
 admonete 3, 10. 54
 admonet 3, 17. 13
 admonuit 1, 11. 4
 admota prece 3, 16. 7
 admoto ubere 3, 15. 7
 admovere preces 4, 25. 20
 admovit preces 1, 19. 6
 adnatant 1, 2. 19
 adpetebas 4, 2. 2
 adpeterem 5, 4. 5
 adpetit 1, 4. 1
 adpetit dente 4, 7. 1
 adproba 5, 5. 46
 adprobaret 4, 4. 28
 adprobavit 4, 24. 11
 adripuit aurem 5, 10. 5
 adriserit 4, 20. 4

adscribere 4, 2. 6
 adscribi 4, 16. 17
 adscripterunt 5, 1. 6
 adscriptus 4, 10. 8
 adsequar 3, 9. 3
 adsequi 4, 1. 2
 adsignari 5, 2. 17
 adsignate 4, 4. 37
 adsilit 2, 5. 20
 adsuetam 3 prolog. 15
 adsuevi 4, 7. 7
 adsuevit 1, 16. 5
 adsunt 4, 21. 16
 adtentarit 5, 2. 10
 adtrahit 4, 17. 9
 adtributum est 4, 19. 12
 advenerit 1, 16. 7
 advenit 5, 7. 20
 adverso 2, 8. 16
 adversus 5, 10. 1
 adultam 3, 10. 23
 adulteram 3, 3. 9
 adulterum 3, 10. 16
 advocata 1, 14. 13
 advocavit fidem 4, 4. 20
 advolant 2, 7. 7
 advolavit 3, 16. 17
 ædes 3, 9. 2
 Ætæ 4, 6. 12
 Ægæa 4, 6. 19
 ægre 4, 5. 3
 æmulatio 2, 9. 7
 æquæ 5, 6. 2
 æqualiter 4, 4. 9
 æquassent 4, 15. 3
 Æquis 1, 2. 1
 æquitatis 4, 14. 5
 Æsope 3, 19. 8
 Æsopi 4, 20. 4
 Æsopias 5 prolog. 11
 Æsopi fabula 1, 10. 3
 Æsopi genus 2 prol. 1
 Æsopi nomen 5, 1. 1
 Æsopi stilo 3 prol. 30
 Æsopo

VOCABULORUM.

Æsopo 2, 9. 1
 Æsopo quidam 3, 5. 2
 Æsopum 3, 14. 2
 Æsopus 1, 2. 9; 1, 3. 3; 1, 6. 2; 2, 2. 4; 3, 19. 1
 Æsopus autor 1 prolog. 1
 Æsopus ibi 3, 3. 14
 æstate 4, 23. 18
 æstimantes 4, 17. 16
 æstimo 3, 4. 5
 æstuantem 2, 5. 16
 ætatem 3, 10. 24
 ætatis 2, 2. 3
 æterna in basi 2, 19. 2
 æternam famam 3 prolog. 54
 ævi 4, 25. 15
 ævum 4, 19. 10
 ævum solicitum 1, 31. 7
 affectus 3 prolog. 37
 affirmant 5, 7. 21
 affirmat 3, 3. 9
 affirmavit 1, 17. 5
 afflictis 1, 2. 28
 age 3, 7. 25
 age porro 3, 15. 11
 agedum 5, 4. 10
 agellos 4, 4. 23
 agendo 2, 5. 3
 agens, *ibid.*
 aggeras 4, 19. 23
 agere 3, 17. 13
 agere gratias 2, 8. 15
 aggravant 3, 3. 13
 aggressa est 3, 16. 10
 agi 4, 12. 3
 agi ad pœnitendum 5, 5. 3
 agno 3, 15. 1
 agnos 3, 3. 5
 agnoscere 1, 22. 10
 agnoscit 2, 5. 19
 agnus 1, 1. 1
 agrestes 3, 2. 3
 agros 4, 4. 38, 42

ais 4, 6. 17
 ait 1, 30. 3
 aiunt 5, 6. 6
 alapæ 2, 5. 22
 ales 1, 13. 8
 aliæ plagæ 3, 30. 11
 aliamque 1, 4. 4
 alienum 1, 4. 1
 alienum moribus 4, 4. 40
 alii 3, 2. 3, 4
 alii simul 4, 9. 5
 aliis 2, 5. 4
 aliis 1, 9. 1
 alio 1, 4. 4
 aliorum 4, 25. 25
 aliorum vices 4, 25. 26
 alios 1, 29. 2
 alios fallere 5, 2. 14
 aliquæ 3 prolog. 8
 aliquando 3, 14. 12
 aliquid 4, 17. 16 & 19
 aliquis 3 prolog. 52
 aliquot 5, 7. 11
 aliquot domus 3, 19. 3
 aliquot secutis 4, 1. 7
 aliud quicquam 2 prolog. 2
 alium 1, 2. 22
 alius 3 prolog. 42, 43
 allicit 2, 3. 7
 alligant 3, 7. 18
 alta 2, 8. 25
 alta in vinea 4, 2. 1
 alta queru 3, 13. 1
 alter 2, 7. 3
 alter occupat 2, 9. 5
 alteram 4, 4. 5
 alteri 3, 3. 13
 alterius 3, 10. 55
 alterius periculo 4, 8. 2
 alticinctis 2, 5. 11
 altiore 4, 8. 4
 altis 2, 6. 12
 altius 4, 19. 2

G 4

alveolo 2, 5. 15
 alveos 3, 13. 9
 alueris 4, 10. 16
 alvi 4, 5. 9
 amanti 3, 10. 16
 ambæ 2, 2. 5
 ambitio 3, 10. 56
 ambos 3, 8. 13
 ament 2, 2. 2
 amentur *ibid.*
 amice 3, 7. 17; 4, 8. 8
 amici 3, 9. 1
 amicis 3 prolog. 11; 3
 9. 7
 amicus 4, 11. 7
 amisi 2, 7. 12
 amisit 1, 21. 1
 amissi 3, 11. 3
 amittit 1, 4. 1; 1, 10. 2
 amphoram 3, 1. 1
 amplexus 3, 8. 12
 an 1, 23. 4, &c.
 Anacharsis 3 prolog. 53
 angulo 4 prolog. 7
 angustum 3, 9. 6
 angusto 5, 9. 1
 anhelans 2, 5. 3
 anima 3, 1. 5
 animadvertisit 2, 8. 13
 animal 5, 3. 8
 animi 5 prolog. 7; 3,
 prolog. 48
 animo 3, 14. 12; 1, 26.
 12
 animos 2, 2. 5
 animum 1, 11. 15; 3,
 prolog. 14
 animus 5, 7. 1; 3, 7. 25
 3 prolog. 3; 2, 9. 13
 annis 1, 21. 3; 4, 1. 1;
 5, 10. 3
 annos 2, 2. 4
 ante 1, 1. 10; 4, 9. 3;
 4, 7. 28
 antehac 3, 1. 6

ante-

INDEX

antequam 5, 9. 4
 antidoto 1, 14. 8
 antidotum 1, 14. 3
 antiqua 4, 21. 18
 antiqui 5, 8. 7
 antiquis 4, 4. 25
 anum 4, 17. 20
 anus 2, 2. 9 ; 3, 1. 1
 aper 1, 21. 5 ; 2, 4. 22 ;
 1, 29. 9 ; 4, 3. 2
 aperto 5, 5. 37
 apertum est 3, 13. 14
 apes 3, 13. 1
 apibus 3, 13. 12
 Apollinis 3, 16. 12
 Apollo 3 prolog. 58
 spothecam 4, 4. 25
 apparatu 5, 5. 14 ; 4, 24.
 21
 apparebunt 4, 25. 33
 appetit 3, 16. 2
 apro 1, 29. 9
 aprum 2, 4. 9
 aquâ 1, 14. 7
 aquæ 4, 8. 8
 aquam 1, 1. 6
 aquila 1, 28. 3, 11 ; 2,
 4. 1. 15. 21
 aquilâ 1, 9. 3
 aquilæ 3, 18. 11
 arâ 1, 8. 8 ; 4, 19. 1
 aranea 2, 8. 23
 atas 4, 23. 5
 arbitrio 3, 18. 10
 arbore 1, 13. 4
 arbores 1 prolog. 6 ; 3,
 17. 2
 arca 4, 11. 2
 arcem 1, 2. 5
 arctos 4, 5. 2
 arcum 3, 14. 5, 10
 ardebant 3, 16. 15
 Ardèlionum 2 2. 1
 ardenter 1, 28. 8
 argenteam 4, 5. 22

argento 5, 1. 7
 arguebat 1, 10. 4
 arguis 3, 11. 6
 argumento 4, 7. 2
 argumentum 4, 15. 7
 Argus 4, 7. 9
 argutiae 5, 5. 3
 arida 1, 6. 8
 arripuit 5, 6. 2
 arte 2, 9. 13
 artifices 5, 5. 7
 artis 1, 14. 11
 artium 3 prolog. 20
 artus 4, 6. 15
 ascendit 4, 21. 9
 asello 5, 4. 3
 asello comite 1, 11. 3
 asellum 1, 15. 4
 asellus 1, 29. 4
 Afiae 4, 21. 4
 asino 1, 15. 6
 asinum 1, 11. 11
 asinus 1, 21. 8
 asperam 3, 7. 12
 aspernatus 5, 4. 4
 aspero 1, 2. 24
 aspexit 3, 10. 29
 aspicit 3, 7. 15
 assem 3, 5. 3
 astris 2, 6. 12
 at 1, 15. 7 & alibi
 Athenæ 1, 2. 1
 Athenas 4, 4. 13
 atque 1, 2. 13 & alibi
 atque ita 2, 5. 11
 atriensibus 2, 4. 7
 attende 2 prolog. 14
 attendere 2, 5. 6
 attestatur 1, 10. 3
 Attici 2, 9. 1 ; 4, 4. 32
 Atticus 3, 14. 1
 attingere 1, 4. 7
 avare 4, 19. 4
 avaris 1, 27. 1
 auctor 3, 15. 18

B.

auctor Aësopus 1 pro-
 log. 1
 auctores 3 prolog. 57
 auctoris 2 prolog. 7
 auctoritate 4, 24. 10
 auctoritatis 5, 1. 3
 audacem 4, 6. 8
 audaciam 3, 5. 9
 audacter 2, 1. 9
 audebat 3 prolog. 36
 audet 5, 1. 25
 audierat 2, 3. 3
 audis 4, 19. 20
 ayertendum 3, 3. 8
 avertit 4, 11. 6
 aufer 3, 6. 8
 augurium 3, 18. 12
 Augusto 3, 10. 39
 avi 3, 18. 3
 avibus 1, 4. 5
 avida 2, 1. 4
 avidis 1, 13. 11
 aviditas 1, 3. 8
 aviditas dives 2, 1. 12
 aulæo 5, 7. 23
 aura 5, 7. 1
 auras 2, 6. 7
 aurem 2 prolog. 6
 aurem peryllit 5, 5. 32
 aures 2, 9. 12
 auribus 3 prolog. 7
 auriculis 1, 1. 6
 auris 3, 10. 51
 aurum 1, 27. 7 ; 4, 19.
 7
 aut 3, 10. 57 & alibi
 autem 3, 3. 9
 auxilia 1, 31. 2
 auxilio 4, 25. 16
 auxilium 3, 16. 9
 auxilium me 3, 3. 7
 auxilium petit 3, 3. 4

VOCABULORUM.

B.

B Ajulantem 3, 20. 5
balanti 3, 15. 1
barbam 4, 15. 1
barbarum 4, 6. 11
barbarus 4, 4. 10
basi 2, 19. 2
basia 5, 7. 28
bathyllo 5, 7. 5
beneficium 4, 25. 18
beneficium vanum 1, 22
benevolentiam 3, 15. 16
benignitas 1, 23. 7
bestias 1, 11. 8
bibamus 3, 16. 15
bibenti 1, 1. 6
bibere 1, 14. 9; 1, 20. 5
bibere in Nilo 1, 25. 3
bibisstet 1, 12. 3
bilinguis 2, 4. 25
binas 1, 15. 7
bipenni 4, 6. 7
bis 1, 8. 2
bis mori 1, 21. 12
blanditiæ 1, 19. 1
bobus 2, 8. 15
bona 3, 10. 37
bonam 3, 1. 5
bonas 2 prolog. 11
boni 3, 4. 1
bonis 1, 3. 1
bonis præsentibus 5, 1. 8
bonitas 4, 25. 17
bonitas aquæ 4, 8. 8
bono 5, 4. 12
bonum 1, 2. 29
bonus 4, 10. 21
bos 2, 8. 5
bove 1, 24. 5
bovem 1, 24. 8
boves 2, 8. 21.

bovili 2, 8. 4
breve 1, 19. 6
brevem 5, 8. 5
brevi 3, 4. 2
brevi docebo 3 prolog. 35
brevitas 2 prolog. 12
brevitatem 3, 10. 60
brevitatem 5, 5. 46
brevitatis 4, 25. 8
breviter 3, 7. 1
brevius 3, 19. 6
bruma 4, 23. 18
Bubulcus 2, 8. 11

C.

C Acant 4, 17. 25
Cadis 4, 5. 25
cæca 4, 19. 7
cæco 2, 8. 3
cæde 1, 11. 11
cæde patris 4, 6. 16
cædem 2, 7. 8
Cæo 4, 21. 8
Cæsar 2, 5. 19
Cæsar Tiberius 2, 5. 7
calamitas 1, 3. 16
calamitatem 3 prolog. 41
calamo 4 prolog. 2
calceandos 1, 14. 16
calceis 5, 7. 42
calcibus 1, 21. 9
callidi 4, 1. 9
calumniæ 3, 10. 42
calumniamque 3 pro-
log. 38
calumniator 1, 17. 2
calumniari 1 prolog. 5
calvi 5, 3. 1
calvus 2, 2. 8; 5, 8. 2
calvus fortè 5, 6. 1
cameræ 4, 24. 29
campum 1, 12. 8
candore noto 3 prolog. 4

canem 5, 10. 7
canens 5, 21. 5
canes 1, 25. 3
canes currentes 1, 25. 3
canes elusit 1, 12. 9
cani 1, 23. 3
canibus 2, 3. 5
canibus anum 4, 17. 19
canis 1, 4. 2
canis 1, 17. 2
canis 1, 25. 5
canis parturiens 1, 19. 3
canis vehementis 2, 3. 1
canos 2, 2. 10
canticum 5, 7. 25, 26
cantus 3, 16. 11
cantus luscinii 3, 18. 2
cantu saxa 3 prolog. 59
canum 1, 12. 11
capacis 4, 5. 9
capella 1, 5. 3
capella barbam 4, 15. 1
capellas 3, 15. 1
capere 3, 16. 5
caperent 1, 29. 4
caperis 5 prolog. 10
capere 3, 16. 5
capi 1, 15. 6
capi eibo 1, 23. 4
capi meritis 3, 15. 19
capiant 4, 5. 1
capiat 2 prolog. 6
capillos 2, 2. 7
capis 4, 19. 8
capita 1, 14. 13
capite 4, 25. 6
capite est protrusus 5, 7.
44
capite humano 3, 3. 5
capitibus 4, 6. 5
captans 5, 3. 2
captant 1, 29. 1
captas 4, 7. 6
capti 4, 6. 8
carpere 2, 9. 17

captus

INDEX

captus 5, 7. 1
 caput 1, 8. 11; 3, 3. 7;
 5, 3. 1
 caput ita 1, 3. 11
 carbonem 5, 6. 6
 careas 4, 19. 10
 carebunt 4, 17. 34
 caret 1, 20. 1
 cariosis 5, 10. 5
 carminis 3 prolog. 3
 carnem 1, 4. 2
 carnis meæ 1, 25. 9
 carpens 3, 8. 9
 cascum 1, 13. 3
 caseum emitit ore 1, 13.
 10
 Cassandrae 3, 10. 4
 casta oscula 4, 23. 8
 castæ mulieris 3, 10. 14
 casu 4, 21. 25
 casu gravi 1, 21. 2
 casu peccat 5, 3. 12
 casu 5, 7. 7
 casus 2, 7. 10
 catenâ 3, 7. 13
 cathedra 3, 8. 4
 Cato 4, 7. 21
 Catulis 2, 4. 24
 Catulos 1, 19. 7
 Catulos Vulpinos 1, 28.
 3
 caudam 3, 18. 8
 cavere 1, 9. 1
 cavernam 2, 4. 2
 cavo 2, 4. 17; 3, 16. 17
 cavo ramo 3, 16. 5
 cavos 4, 6. 3
 causa 3 prolog. 6
 causa mali 3, 10. 44
 causâ meâ 1, 22. 4
 causa sed 3, 3. 2
 causam 1, 6. 6
 causam cum perorasseñt
 1, 10. 7
 causam dixit 3, 17. 6.

causam intelligit 3, 14. 8
 causam jurgii 1, 1. 4
 causam scribendi 5 pro-
 log. 9
 causam tuentes 3, 10.
 38
 causis 1, 1. 15
 cautis 1, 25. 10
 cedam loco 1, 19. 10
 cedo 5, 2. 9
 cedo invidiæ 3, 9. 4
 celans 2, 2. 4
 celaverat 5, 5. 32
 celebres nuptias 1, 6. 1
 celeri 4, 17. 6
 celeritate pennæ 1, 31. 4
 celeriter 1, 13. 10
 celerius 4, 25. 14
 celsa arbore 1, 13. 4
 celsâ cervice 2, 7. 4
 celsa populus 3, 17. 4
 celsis cornibus 4, 8. 11
 Censores 4, 9. 5
 centena 4, 5. 12
 centum 2, 8. 18
 centum viros 3, 10. 35
 ceperat animos 2, 2. 5
 cepero 4, 25. 14
 cepi prædam 4, 4. 8
 cepissent 1, 5. 5
 cerebrum 1, 7. 2
 Ceris 3, 13. 9
 cernens 4, 1. 9
 certa ratio 5 prolog. 9
 certæ 2, 5. 21
 certamina 5, 5. 7
 certarent 1, 30. 5
 certatim 1, 2. 19
 certatim ruunt 5, 1. 3
 certè brevitatem 5, 5.
 46
 certè quo 3 prolog. 32
 certis mensibus 3, 15. 5
 certo pretio 4, 24. 6
 certumque 3, 10. 43

cervi 2, 8. 25
 cervice 2, 7. 4
 cervum 1, 5. 5
 cervus 1, 12. 3; 1, 16. 3
 cessarunt 1, 9. 5
 cetera 4, 5. 36
 ceteri 4, 21. 24
 ceteros 4, 24. 29
 charitatem 3, 8. 13
 chartas 5 prolog. 18
 chartis 5, 5. 44
 cibi 1, 27. 7
 cibi res 4, 7. 4
 cibo 1, 23. 4
 cibo intrito 1, 26. 7
 cibo largo 3, 7. 14
 cibo tenui 4, 12. 7
 cibo vescatur 2, 6. 31
 cibum 1, 4. 6
 cibum appeterem 5, 4. 5
 cibus 3, 12. 6
 cicada 3, 16. 3
 ciconia 1, 26. 6
 ciconiam 1, 26. 3
 ciens 4, 22. 1
 ciens gemitus 1, 18. 3
 Cinis 3, 9. 4
 circa 4, 23. 14
 circum 3, 19. 5; 4, 1.
 4; 4, 6. 3
 circumcidis 4, 19. 25
 circumdedit 1, 28. 9
 circumire 4, 21. 4
 cirris 2, 5. 13
 citati 4, 17. 8
 citatus 1, 17. 4
 cithara 3, 16. 12
 citharæ 4, 19. 20
 citius 3, 6. 2
 cito 3, 14. 10; 4, 25. 13
 cives 1, 2. 30
 civitatem 1, 2. 2; 2, 5. 5
 11
 clamorem 1, 6. 4
 clamores 5, 5. 28

clamque

VOCABULORUM.

clamque 3, 10. 19
 clarum 2, 7. 5
 classe 4, 7. 19
 clauderetur 4, 8. 4
 clauso 4, 8. 12
 Clazomenæ 4, 21. 17
 clementer 4, 19. 8
 clitellas 1, 15. 8, 10
 coacta fame 4, 3. 1
 coegit 4, 4. 9
 cœlo 4, 11. 3
 cœlum 4, 19. 24; 4,
 6. 26
 cœnâ 2, 8. 20
 cœnam 1, 26. 3; 3, 19.
 2; 4, 22. 15
 cœperant 4, 15. 2
 cœpere 2, 2. 7
 cœpere 4, 17. 23
 cœpere bibere 1, 20. 5
 cœpissent 1, 2. 8
 cœpisset facere 1, 14. 2
 cœpit 1, 2. 25; 1, 3. 10;
 1, 8. 5; 2, 8. 15; 2,
 15. 14; 3, 16. 7; 4,
 16. 6; 4, 21. 4; 4, 23.
 3
 cœpit desiderari 5, 7. 14
 cœpit flagitare 1, 19. 9
 cœpit fugere 1, 12. 8
 cœpit lacerari 1, 12. 11
 cœpit languere 5, 10. 3
 cœpit redire 3, 19. 7
 cœpit vesci 1, 31. 11
 cœptum ordinem 4, 20. 9
 cœtum 3 prolog. 23
 cogit 5, 5. 35
 cogitandum 3, 14. 13
 cogitas 3 prolog. 16
 cogitatio animi 5 pro-
 log. 7
 cogitavi plura 3 prolog.
 36
 cogitet 4, 20. 1
 cogitque 1, 6. 8
 cognatos 4, 24. 15
 cognitum 4, 21. 22
 cognoveris 3, 10. 58
 cognovi 3, 4. 7
 cognovit 3, 16. 16
 cogor ferre 1, 21. 12
 cogunt 4, 23. 20
 colli 1, 8. 8
 colligi sensus 4, 5. 19
 colligunt 4, 21. 11
 collo 2, 7. 5; 3, 18. 7
 collocarunt 2, 9. 2
 collum 3, 6. 3
 collum lagenæ 1, 26.
 10
 color 3, 13. 6
 colorque 4 prolog. 8
 colubram 4, 18. 2
 columbæ 3, 31. 3
 come officium 2, 5. 19
 comes 2, 7. 6; 5, 2. 7
 comesse 1, 13. 4; 1, 20.
 4
 comite asello 1, 11. 3
 commemoras 4, 23. 13
 commendari 5, 5. 47
 commendasse 1, 17. 3
 commendatio 2 prolog.
 13
 commendatur 2 prolog. 7
 commercium 4, 10. 11
 comminuta 2, 6. 13
 commiseris 2, 8. 7
 commiserit 1, 14. 16
 commissum 4, 17. 15
 commune 5, 6. 3
 commune omnium 3,
 prolog. 47
 commutando 1, 15. 1
 comœdiis 5, 1. 9
 comosa fronte 5, 8. 2
 compererant 5, 5. 31
 compesceret 1, 3. 12
 compilavit 4, 10. 2
 complevit 2, 4. 16
 comprehensus 3, 5. 10
 compressus 4, 2. 5
 compulsi siti 1, 1. 2
 compungam 3, 4. 3
 conari 4, 25. 4
 concacarunt 4, 17. 11
 conceptum 1, 18. 7
 conceptus trivio 1, 27.
 11
 concidisset 4, 6. 7
 concidit 5, 7. 7
 concinnet mali 2, 4. 24
 concione advocata 1, 14.
 13
 concipit 3, 15. 4
 concitant periculum 1,
 29. 3
 concitat civitatem 5, 5.
 10
 concito gradu 3, 2. 11
 concupisti 1, 27. 16
 concurrit populus 3, 14. 8
 concursans 2, 5. 2
 concursant 3, 10. 24
 conde ferrum 5, 2. 13
 condere famam 3 pro-
 log. 53
 condidit 4 prolog. 7
 condidit se bovili 2, 8. 4
 condidit se 2, 4. 17
 condita 2, 6. 6
 conditio 3, 7. 7
 conditio placet 3, 13. 12
 condito patri 4, 4. 30
 conditione 4, 4. 8
 conductit pretio 4, 24. 6
 confectus macie 3, 7. 2
 confectus morbo 1, 14. 5
 conferant 4, 4. 12
 conferant pecuniam 4,
 4. 17
 conferent pecuniam 4,
 4. 46
 conferre 4, 23. 4
 confessus 1, 14. 5
 confessus

INDEX

confessus reus 5 prolog. 22
confido 1, 18. 6
confudit 1, 21. 7
confusus fragor 4, 17. 24
congero 4, 23. 14
congerunt 3, 2. 3
conjugem 3, 3. 9 ; 3, 10. 9
conrodere 4, 7. 6
conscientiam 3 prolog. 48
conscientiam laudis 2, 9 II
conscius 5, 25. 30
consecuta est 3, 16. 18
confedit 4, 17. 22
consequi 4, 12. 5
considera 3, 8. 1
consilia prava 1, 25. 1
consiliator maleficus 2, 6. 2
confilio 5, 3. 12
confilio monet 1 prolog. 4
consilium 4, 31. 5 ; 5, prolog. 3
consilium dare 1, 9. 1
consilium stultum 1, 20. I
confosciat usum 4, 10. 21
consolandi 3, 18. 5
conspargere 2, 5. 14
consparsum 4, 17. 4
conspicatu 1, 16. 6 ; 5, 1, 15
conspicuum 5, 7. 22
conspexit 1, 17. 8, 1. 24. 2
conspicatus 2, 8. 25
conspicuum 4, 6. 6
conspiratis 1, 2. 4
constabit 4, 25. 35
constantior 5, 2. 7
constitit 4, 5. 29 ; 5, 5. 23
consuetudine 4, 12. 6
consulit 4, 4. 14
consulendos 3, 3. 6
consumet 4, 25. 12
consumpta est 4, 5. 19
consumpti 2, 4. 23
consumpto 1, 19. 8
consumptus 1, 27. 7
consurrexit 5, 7. 27
contemnens 1, 3. 6
contemni 3, 16. 9
contempseris 1, 12. 1
contempti generis 5, 3. 8
contemptum 2, 7. 10
contempsit 1, 28. 7
contendebant 4, 23. 2
contenderent 5, 5. 18
contenderet 1, 17. 3
contendet 4, 20. 5
contentæ 3, 18. 13
contentus 1, 3. 18 ; 4, 12. 7
conterritus 1, 13. 7
contextit 1, 11. 4
continere 4, 17. 32
contineat 4, 10. 14
continet frenis 2, 6. 7
continetur 4, 25. 30
 2 prolog. 1
contingent 1, 10. 6
contingit 4, 23. 10
continuo 1, 6. 1 ; 4, 17. 21
contra 1, 1. 6 ; 1, 2. 28 ; 3, 2. 4 ; 4, 7. 5 ; 5, 10. 7
contra potentes 2, 6. 1
contra se 3, 18. 3
contractam 4, 23. 20
contrarios 4, 10. 17
contubernium fortui-
tum 2, 4. 4
contumax 4, 7. 5
contumelia 1, 2. 21 ; 1, 29. 2 ; 4, 17. 34
contumeliam 1, 3. 15 ; 3, 8. 8 ; 5, 3. 5
contumeliis 4, 17. 3
conveniens 4, 19. 7
conveniens avaris 1, 27. 1
convenit 5, 6. 7
convicio 1, 6. 5
convicium acerbum 3, 16. 3
convictus Deum 4, 23. II
convivam 1, 26. 9
convivium 5 prol. 20
convocata familia 2, 8. 26
copia 4, 26. 6
copiosa domus 4, 13. 21
copiosa varietas 5, 5. 41
copiosus 4, 8. 7
coram pluribus 2, 4. 4
corde duraço 2, 9. 18
corde eraferim 5 prol. 21
corde tacito 5 prol. 3
corium 1, 20. 3
cornea domo 2, 6. 5
cornibus 1, 13. 10 ; 1, 21. 7 ; 4, 9. 11 ; 5, 9. 1
cornici 3, 18. 12
cornix 2, 6. 7
cornua 2, 8. 25 ; 4, 6. 5
cornua ramosa 1, 11. 5
coronam 5. 7. 34
corpora 4, 24. 23
corpore 1, 13. 7
corpore nudo 5, 8. 2
corpori 3 prolog. 14
corporis 1, 5. 5 ; 3, 7. 5
corporis amissi 3, 11. 4
corpus 1, 18. 4 ; 2, 6. 5 ; 3, 13. 6
corpus

OCABULORUM.

corpus hostile 1, 21. 9
 correptum 1, 1. 13
 corrigitur 2 prolog. 3
 corripere 1, 2. 25
 corrumpas 3, 8. 15
 corrumpere 4, 24. 18
 corrumpit 4, 11. 8
 corruptos boves 2, 8. 21
 corticem duram 2, 6. 12
 cōrve 1, 13. 6.
 corvi stupor 1, 13. 12
 corvo 3, 18. 12
 corvus 1, 13. 3
 cothurnis 4, 6. 5
 crearet 3, 15. 11
 crearit 1, 6. 9
 creatis regem 1, 31. 8
 credat 3, 10. 51
 credendum virtuti 5, 2.
 10
 credens 1, 8. 8
 credentes 1, 31. 10
 credere 3, 10. 1; 1, 14. 15
 credis 3 prolog. 25
 creditum 3, 10. 4
 creditum est 3, 10. 3
 credo 1, 10. 10
 crepusculo 3, 7. 20
 crimina 3, 10. 47
 criminatur 3, 8. 10
 crimine 3, 10. 18
 crimine furti 1, 10. 4
 criminis 2, 9. 19; 3, 10. 41
 crocodilis 1, 25. 4
 crocodilus 1, 25. 6
 cruce 3, 5. 10
 cruciari 4, 17. 31
 crudelis 1, 2. 7
 cruore 2, 3. 2
 crure ligato 5, 7. 36
 crurumque 1, 12. 6
 cubiculo 3, 10. 30
 cubiculum 3, 10. 21
 cubile 1, 19. 9; 4, 19. 1
 cubile setosæ suis 2, 4. 12
 cucurreris 2, 8. 6
 cucurrit 3, 8. 9
 cui 1, 14. 16 & alibi
 cuidam 3, 3. 4 & alibi
 cuique 5 prolog. 7
 cuius 2 prol. 13 & alibi
 culpa mea 1, 23. 8
 culpæ 4, 17. 29
 culpæ præmium 2, 3. 6
 culpæ proximum 1, 10. 5
 culpam lues 4, 10. 7
 cultrix 2, 5. 3
 cultum vendet 4, 5. 41
 culum 4, 17. 36
 cum 1, 2. 1 & alibi
 cuncta 3, 8. 8
 cunctas 1, 2. 18
 cuncti 2, 9. 3
 cunctis 3, 18. 3
 cunctos 5, 5. 5
 cuneis 5, 7. 35
 cuniculos 4, 19. 2
 cupiam 5 prolog. 6
 cupide 3, 16. 17
 cupidis 2, 1. 1
 cupidissime 4, 21. 22
 cupiditas 1, 27. 5
 cupidum 1, 25. 9
 cupidus 3, 12. 4
 cupimus 2, 8. 17
 cur 1, 1. 5 & alibi
 curâ 2 prolog. 8; 3, 3. 13
 curabo 5, 2. 9
 curam 2, 9. 10; 3, 3. 13
 curam habendi 3 pro-
 log. 22
 curam impendâs 3 pro-
 log. 12
 curatio 5, 7. 12
 curiosior 4, 21. 12
 currendum 3, 6. 5
 currens 1, 25. 5
 currentes 1, 25. 3
 currit 3, 3. 6
 cursu 5, 8. 2; 1, 12. 8
 cursu pelagi 4, 21. 7

custodiebat 4, 19. 4
 custodit 1, 27. 7
 custos 3, 7. 9; 1, 24. 6.
 Cybelæ 3, 17. 4
 Cybeles 4, 1. 4

D.

DA uxores 2, 3. 17
damnanda 3, 10.

47
 damnandam 3, 10. 46
 damnas 5, 10. 9
 damnata 1, 17. 6
 damnavi 5 prolog. 3
 damno 1, 28. 10
 damnum 3, 11. 3; 3,
 2, 16
 dant 1, 2. 27
 dant consilia 1, 25. 1
 dant mandata 4, 17. 21
 dapem 2, 6. 15
 dapem largam 2, 4. 24
 dare 4, 5. 27
 Dardaniæ 3 prolog. 29
 dare consilium 1, 9. 1
 dare operam 5, 7. 5
 dare vellet 4, 4. 27
 dare verba 3, 3. 15
 darem 2, 1. 5
 darent 4, 17. 4
 daret 2, 1. 10
 dari 4, 25. 24; 3, 14.
 12

dari veniam 5, 3. 11
 dat 3, 7. 22
 dat pœnas 1, 13. 2
 data 4, 4. 10
 data occasione 2, 8. 9
 datæ 3, 18. 10
 date 4, 4. 35
 datum 4, 4. 15. 45
 datum est 3, 18. 14
 datur 1, 17. 9
 datus 1, 2. 23

De

INDEX

de 1, v6. 6 & alibi 5 prolog. 9
 Dea 3, 18. 5
 debeas 2 prolog. 14
 debebat 1, 17. 7
 debebat votum 5, 4. 2
 debebunt 4, 2. 6
 debent 1, 28. 1
 debent dari 3, 14. 12
 deberi 1, 17. 5
 debet 2, 26. 12 & alibi
 debetur 2, 1. 8
 debetur gloria 3 pro-
 log. 62
 debilem 4, 25. 16
 debilis 4, 1. 1
 debitum, *sc.* naturæ 4,
 25. 19
 debui 5, 1. 2
 decedens 4, 4. 3
 decem 1, 17. 5
 decepit dolo 1, 31. 6
 decepta 1, 4. 5
 deceerne 4, 25. 27
 deciderant 1, 3. 5
 decidisset 4, 8. 3
 decidit 3, 2. 2
 decipit 4 prolog. 5
 declarat 5, 5. 39
 decoris 1, 13. 7
 decurrit 1, 1. 8; 3, 20.
 2
 decus patriæ 3 prol. 56
 decus solidum 4, 23. 24
 dedecus 1, 21. 11
 dederat 1, 3. 14
 dederint 3, 2. 18
 dederis 5, 3. 5
 dederit 2, 2. 18
 dedicans 3 prolog. 31
 dedisse 4, 24. 33
 dedissem 1, 22. 5
 dedi 4, 3. 13
 dedit 1, 22. 9; 3, 5. 3;
 3, 15. 12; 3, 16. 18;
 4, 9. 2;

dedita 4, 4. 43
 deditus 4, 21. 19
 deducta est 3, 13. 3
 deductus 2, 1. 5
 defectus annis 1, 21. 3
 defectus pilis 5, 6. 2
 deficiunt 5, 5. 12
 deflexit 4, 14. 6
 defluentes 4, 24. 23
 deformis 4, 4. 41
 defuisse 5, 1. 17
 degere 1, 3. 2
 degerent 1, 30. 6
 degravati 4, 21. 15
 dehinc 1, 13. 5
 dejectum 2, 1. 1
 dein 1, 14. 7 & alibi
 dein invicem 3, 7. 3
 deinde 1, 3. 6 & alibi
 deinde quia 1, 8. 3
 delectaris 5, 3. 9
 delectet 2 prolog. 10
 delibo 4, 23. 7
 delibutus 5, 1. 21
 delicato 5, 1. 22
 delicatos 4, 4. 26
 delicio suo 3, 20. 8
 delictum 3, 11. 6
 deligens 3 prolog. 41
 delinirem 3 prolog. 45
 delinquent 4, 9. 5
 delirum 3, 14. 3
 delusa 3, 18. 15
 delusit 5, 6. 7
 demens 4, 3. 11
 dementiæ 1, 14. 14
 Demetrius 5, 1. 19
 Demetrius Phalerus 5,
 1. 10
 demisit 5, 5. 16
 demisit ore cibum 1, 4. 6
 demonstrare 3, 15. 18
 demum 1, 12. 3 & a-
 libi

demum ingemuit 1, 1;
 12
 denique 3 prolog. 43
 dente aspero 1, 2. 24
 dente improbo 4, 7. 1
 dente lædere 4, 7. 6
 dentibus 4, 5. 8; 5, 10;
 13
 dentibus avidis 1, 13. 11
 dentibus fulmineis 4,
 21. 5
 Deorum 1, 2. 13; 3, 1;
 10; 4, 17. 23
 Deos 4, 11. 4
 Deos manes 1, 27. 4
 Deos verendos 4, 10. 10
 dependentibus 2, 5. 13
 deperditus inopiat, 14. 1
 deploras 1, 9. 1
 deponeret fœtum 1, 19. 4
 deponeret onus 1, 18. 5
 deprehensi 5, 4. 10
 depressum 1, 20. 3
 deprimit 3, 10. 36
 depugnaverat 5, 2. 10
 deridendus 3, 14. 4
 deridentur 1, 25. 2
 derideri 3, 6. 10
 derideri simul 3, 18. 4
 deridetur 2, 5. 17
 derisor 3, 14. 4
 derisui 1, 11. 2
 derisum 5, 7. 3
 derisuri 5, 5. 26
 des 3 prolog. 14
 descende 4, 8. 2
 describi 4, 7. 28
 deseram 3 prolog. 56
 desertus 1, 21. 3
 desiderari 5, 7. 14
 desideras 3 prolog. 1
 desiderat 1, 8. 1
 desidero ire 5 prol. 20
 desidet 2, 4. 21
 desierint 4, 4. 11
 desierit 4, 25. 18

desit

VOCABULORUM.

1, 1; esit 4, 25. 7
 43 esit mihi 3, 15. 8
 24 respectis 3, 2. 1
 7. 1 respecteram 1, 12. 11
 6 respecterat 1, 3. 12
 10, 5 respectassem 5 prolog. 1
 13. 11 respectata 4, 4. 27
 3, 17 respectuit 5, 10. 8
 4 respectum mihi 3, 11. 5
 0. 10 respectum stramenta 2, 8.
 5, 13 23
 19. 4 respectus 5, 4. 7
 18. 5 retracta pelle 3, 20. 7
 0 respectum 3, 7. 16
 8. 4 evenit 4, 8. 5
 10. 10 respectum 4, 10. 12, 18; 4,
 14. 1 23. 11
 19. 4 devocat 1, 20. 2
 18. 5 devolutis 5, 7. 23
 0 devoratum 1, 8. 4
 8. 4 devorent 2, 3. 5
 10. 10 devores 1, 22. 7
 4 devotam 4, 4. 6
 10. 10 Deus 1, 2. 28
 4 extera 5, 2. 5
 2 exteras 5, 7. 9
 8. 4 sic 3, 7. 17
 10. 10 dicebant 3, 13. 2
 17. 11 dicere 3 prolog. 36; 3,
 17. 11 diceret 1, 30. 4
 17. 12 dices 3 prolog. 8
 17. 12 dicet 3, 1. 7; 4, 20. 4
 17. 12 dici 1, 27. 2; 5, 9. 5
 17. 12 dicis 5, 4. 9
 17. 12 dicitur 1, 26. 3; 3, 3. 2
 17. 12 dico tibi 4, 18. 19
 17. 12 dicta 3, 11. 2
 17. 12 dicta hora 4, 24. 19
 17. 12 dictam 4, 5. 46
 17. 12 dicto 4, 10. 19
 17. 12 dictorum 2 prolog. 10
 17. 12 dictum 3, 4. 5
 17. 12 dictum est 1, 7. 3
 17. 12 dictum falso 4, 6. 18
 dictura in se 1, 22. 10
 dictus 5, 1. 1
 didici 4, 3. 8
 die 2, 4. 20
 die ludorum 5, 7. 19
 diebus 3, 2. 12
 diei 2, 8. 5
 dies 1, 18. 7
 dies advenerit 1, 16. 7
 dies mutatur 4, 16. 5
 dies poenæ 4, 10. 8
 difficile 4, 17. 30
 difficulter 4, 25. 30
 dignitatem 4, 15. 3
 dignitatem pristinam 1
 21. 1
 dignum 3 prolog. 44
 dignū memoriae 4, 20. 3
 dignum poenæ 5, 3. 13
 dignum præmium 3, 5. 7
 dignumque 5 prolog. 19
 dignunxit 5, 5. 27
 Dii 5, 7. 24
 Diis iratis 4, 19. 15
 dilatio 4, 25. 12
 diligens 2 prolog. 4
 diligenter 4 prolog. 3
 diligentius 3, 10. 23
 diligenteret 3, 10. 9
 dimisit 5, 10. 6
 dimissam 4, 24. 18
 dimissum 4, 24. 14
 dimittere 4, 17. 29
 dimitti 4, 17. 3
 dimittuntur 4, 17. 20
 direpit ad cubile 2, 4. 12
 diripiunt 2, 7. 9
 discat 4, 18. 6
 discedens 4, 2. 3
 discederet 4, 10. 3
 discernit 4, 23. 22
 discimus 2, 2. 2
 dispersus rumor 5, 5. 11
 dispulit tenebras 3, 10.
 42

diffido 5 prolog. 12
 diffidens 3, 10. 56
 diffidens variis 3, 3. 12
 diffident 1, 30. 1
 diffimulet 4, 20. 2
 dissolvit 4, 21. 10
 dissolutos mores 1, 2. 12
 distribuat 4, 4. 9
 districta 2, 5. 13
 distringis 4, 6. 1
 distringit 4, 25. 3
 distringunt 1, 29. 2
 diu 3, 14. 7
 diversum 1, 30. 7
 dives arca 4, 11. 2
 Dives aviditas 2, 1. 12
 dives & potens 3, 5. 6
 dives nobilis 5, 5. 4
 dives onere 2, 7. 4
 divi 3, 17. 2
 divinabit 5 prolog. 5
 divinæ domus 5, 7. 43
 divit 2, 6. 15
 diviso 2, 1. 9
 divitiarum 1, 27. 5
 divitias 4, 21. 1; 5, 4.
 9
 divo Augusto 3, 10. 59
 diutius 4, 25. 14; 1, 2.
 16
 dixerim 1, 14. 17
 dixerim 4, 19. 14
 dixerunt 1, 24. 8
 dixi 4, 22. 26; 4, 24. 2
 dixisse 1, 10. 8
 dixit 3, 17. 6; 5, 5. 9
 docebo 3 prolog. 35
 docet 5, 3. 11
 docili 1, 28. 2
 doctiorem 5, 9. 5
 docto labori 3 prolog.
 27
 doctus 4, 21. 1
 doctus labor 2. 9. 15
 documentum 2, 4. 25
 dolens

INDEX

de 1, 16. 6 & alibi
 Dea 3, 18. 5
 debeas 2 prolog. 14
 debebat 1, 17. 7
 debebat votum 5, 4. 2
 debebunt 4, 2. 6
 debent 1, 28. 1
 debent dari 3, 14. 12
 deberi 1, 17. 5
 debet 2, 26. 12 & alibi
 debetur 2, 1. 8
 debetur gloria 3 pro-
 log. 62
 debilem 4, 25. 16
 debilis 4, 1. 1
 debitum, *sc.* naturæ 4,
 25. 19
 debui 5, 1. 2
 decedens 4, 4. 3
 decem 1, 17. 5
 decepit dolo 1, 31. 6
 cepta 1, 4. 5
 decerne 4, 25. 27
 deciderant 1, 3. 5
 decidisset 4, 8. 3
 decidit 3, 2. 2
 decipit 4 prolog. 5
 declarat 5, 5. 39
 decoris 1, 13. 7
 decurrit 1, 1. 8; 3, 20.
 2
 decus patriæ 3 prol. 56
 decus solidum 4, 23. 24
 dedecus 1, 21. 11
 dederat 1, 3. 14
 dederint 3, 2. 18
 dederis 5, 3. 5
 dederit 2, 2. 18
 dedicans 3 prolog. 31
 dedisse 4, 24. 33
 dedissem 1, 22. 5
 dedi 4, 3. 13
 dedit 1, 22. 9; 3, 5. 3;
 3, 15. 12; 3, 16. 18;
 4, 9. 2;

5 prolog. 9
 dedita 4, 4. 43
 deditus 4, 21. 19
 deducta est 3, 13. 3
 deductus 2, 1. 5
 defectus annis 1, 21. 3
 defectus pilis 5, 6. 2
 deficiunt 5, 5. 12
 deflexit 4, 14. 6
 defluentes 4, 24. 23
 deformis 4, 4. 41
 defuisse 5, 1. 17
 degere 1, 3. 2
 degerent 1, 30. 6
 degravati 4, 21. 15
 dehinc 1, 13. 5
 dejectum 2, 1. 1
 dein 1, 14. 7 & alibi
 dein invicem 3, 7. 3
 deinde 1, 3. 6 & alibi
 deinde quia 1, 8. 3
 delestatis 5, 3. 9
 delestat 2 prolog. 10
 delibo 4, 23. 7
 delibutus 5, 1. 21
 delicato 5, 1. 22
 delicatos 4, 4. 26
 delicio suo 3, 20. 8
 delictum 3, 11. 6
 diligens 3 prolog. 41
 delinirem 3 prolog. 45
 delinquunt 4, 9. 5
 delirum 3, 14. 3
 delusa 3, 18. 15
 delusit 5, 6. 7
 demens 4, 3. 11
 dementiæ 1, 14. 14
 Demetrius 5, 1. 19
 Demetrius Phalerus 5,
 1. 10
 demisit 5, 5. 16
 demisit ore cibum 1, 4. 6
 demonstrare 3, 15. 18
 demum 1, 12. 3 & a-
 libi

demum ingemuit 1, 13.
 12
 denique 3 prolog. 43
 dente aspero 1, 2. 24
 dente improbo 4, 7. 1
 dente lædere 4, 7. 6
 dentibus 4, 5. 8; 5, 10. 5
 dentibus avidis 1, 13. 11
 dentibus fulmineis 4,
 21. 5
 Deorum 1, 2. 13; 3, 17.
 10; 4, 17. 23
 Deos 4, 11. 4
 Deos manes 1, 27. 4
 Deos verendos 4, 10. 10
 dependentibus 2, 5. 13
 deperditus inopia 1, 14. 1
 deploras 1, 9. 1
 deponeret fœtum 1, 19. 4
 deponeret onus 1, 18. 5
 deprehensi 5, 4. 10
 depresso 1, 20. 3
 deprimit 3, 10. 36
 depugnaverat 5, 2. 10
 deridendus 3, 14. 4
 deridentur 1, 25. 2
 derideri 3, 6. 10
 derideri simul 3, 18. 4
 deridetur 2, 5. 17
 derisor 3, 14. 4
 derisui 1, 11. 2
 derisum 5, 7. 3
 derisuri 5, 5. 26
 des 3 prolog. 14
 descendit 4, 8. 2
 describi 4, 7. 28
 deseram 3 prolog. 56
 desertus 1, 21. 3
 desiderari 5, 7. 14
 desideras 3 prolog. 1
 desiderat 1, 8. 1
 desidero ire 5 prol. 20
 desidet 2, 4. 21
 desierint 4, 4. 11
 desierit 4, 25. 18

desit

VOCABULORUM.

desit 4, 25. 7
 desit mihi 3, 15. 8
 despectis 3, 2. 1
 despexeram 1, 12. 11
 despexerat 1, 3. 12
 destinasse 5 prolog. 1
 destinata 4, 4. 27
 destituit 5, 10. 8
 desunt mihi 3, 11. 5
 desunt stramenta 2, 8.
 23
 deterritus 5, 4. 7
 detracta pelle 3, 20. 7
 detritum 3, 7. 16
 devenit 4, 8. 5
 Deum 4, 10. 12, 18; 4,
 23. 11
 devocat 1, 20. 2
 devolutis 5, 7. 23
 devoratum 1, 8. 4
 devorent 2, 3. 5
 devores 1, 22. 7
 devoutam 4, 4. 6
 Deus 1, 2. 28
 dextera 5, 2. 5
 dexteras 5, 7. 9
 dic 3, 7. 17
 dicebant 3, 13. 2
 dicere 3 prolog. 36; 3,
 17. 11
 diceret 1, 30. 4
 dices 3 prolog. 8
 dicet 3, 1. 7; 4, 20. 4
 dici 1, 27. 2; 5, 9. 5
 dicis 5, 4. 9
 dicitur 1, 26. 3; 3, 3. 2
 dico tibi 4, 18. 19
 dicta 3, 11. 2
 dicta hora 4, 24. 19
 dictam 4, 5. 46
 dicto 4, 10. 19
 dictorum 2 prolog. 10
 dictum 3, 4. 5
 dictum est 1, 7. 3
 dictum falso 4, 6. 18
 42
 dictura in se 1, 22. 10
 dictus 5, 1. 1
 didici 4; 3. 8
 die 2, 4. 20
 die ludorum 5, 7. 19
 diebus 3, 2. 12
 diei 2, 8. 5
 dies 1, 18. 7
 dies advenerit 1, 16. 7
 dies mutatur 4, 16. 5
 dies pœnæ 4, 10. 8
 difficile 4, 17. 30
 difficulter 4, 25. 30
 dignitatem 4, 15. 3
 dignitatem pristinam 1
 21. 1
 dignum 3 prolog. 44
 dignū memorīæ 4, 20. 3
 dignum pœnæ 5, 3. 13
 dignum præmium 3, 5. 7
 dignumque 5 prolog. 19
 digrunnit 5, 5. 27
 Dii 5, 7. 24
 Diis iratis 4, 19. 15
 dilatio 4, 25. 12
 diligens 2 prolog. 4
 diligenter 4 prolog. 3
 diligentius 3, 10. 23
 diligeret 3, 10. 9
 dimisit 5, 10. 6
 dimissam 4, 24. 18
 dimissum 4, 24. 14
 dimittere 4, 17. 29
 dimitti 4, 17. 3
 dimittuntur 4, 17. 20
 direpit ad cubile 2, 4. 12
 diripiunt 2, 7. 9
 discat 4, 18. 6
 discedens 4, 2. 3
 discederet 4, 10. 3
 discernit 4, 23. 22
 discimus 2, 2. 2
 dispersus rumor 5, 5. 11
 disputit tenebras 3, 10.
 27
 differo 5 prolog. 12
 dissidens 3, 10. 56
 dissidens variis 3, 3. 12
 dissident 1, 30. 1
 dissimulet 4, 20. 2
 dissolvit 4, 21. 10
 dissolutos mores 1, 2. 12
 distribuat 4, 4. 9
 districta 2, 5. 13
 distringis 4, 6. 1
 distringit 4, 25. 3
 distringunt 1, 29. 2
 diu 3, 14. 7
 diversum 1, 30. 7
 dives arca 4, 11. 2
 Dives aviditas 2, 1. 12
 dives & potens 3, 5. 6
 dives nobilis 5, 5. 4
 dives onere 2, 7. 4
 divi 3, 17. 2
 divinabit 5 prolog. 5
 divinæ domus 5, 7. 43
 divisit 2, 6. 15
 diviso 2, 1. 9
 divitiarum 1, 27. 5
 divitias 4, 21. 1; 5, 4.
 9
 divo Augusto 3, 10. 59
 diutius 4, 25. 14; 1, 2.
 16
 dixerim 1, 14. 17
 dixerit 4, 19. 14
 dixerunt 1, 24. 8
 dixi 4, 22. 26; 4, 24. 2
 dixisse 1, 10. 8
 dixit 3, 17. 6; 5, 5. 9
 docebo 3 prolog. 35
 docet 5, 3. 11
 docili 1, 28. 2
 doctiorem 5, 9. 5
 docto labori 3 prolog.
 27
 doctus 4, 21. 1
 doctus labor 2. 9. 15
 documentum 2, 4. 25
 dolens

INDEX

dolens 5. 10. 6
 dolens injuria 4. 24. 17
 dolet 4. 18. 1
 dolitum 3. 10. 16
 dolo 1. 31. 6
 dolone 3. 6. 3
 dolor 4. 16. 10
 dolore 5. 5. 33; 1. 8. 5
 dolorem 1. 28. 10
 dolorem 3 prolog. 45
 dolorem vindicet 3. 10.
 28
 dolos 1. 25. 7
 dolos irritos 1. 23. 2
 dolosa 2. 4. 17
 dolosa vulpes 1. 13. 11
 dolum 1. 16. 4
 domesticæ 3 prolog. 12
 domini 1. 15. 2
 domini caput 3. 3. 7
 domini mores 1. 23. 6
 domino 5. 10. 2; 2.
 14
 domino cum 3. 19. 18
 domino par 3. 7. 8
 dominum 2. 8. 28
 dominus 2. 8. 20; 2. 5.
 20
 domo cornea 2. 6. 5
 domuit 3 prolog. 59
 domum 1. 22. 3; 3. 2.
 7; 3. 7. 10; 3. 9. 6
 domum abit 3. 19. 9
 domum luxuriæ 4. 4.
 44
 domum politam 4. 4. 26
 domum refertur 5. 7. 11
 domus 3. 10. 17
 domus Aetæ 4. 6. 12
 domus aliquot 3. 19. 3
 domus copiosa 4. 23. 20
 domus divinæ 5. 7. 43
 donas 4. 19. 13
 donate 4. 4. 59
 donavit 3. 16. 14
 donec 2. 9. 19
 dormientem 3. 10. 30
 dormire 3. 10. 22; 3.
 16. 11
 dorso levans 4. 3. 4
 dos 1 prolog. 3
 draconis 4. 19. 3
 duabus impar 2. 6. 17
 duabus partibus 3. 13. 5
 duæ laudes 4. 24. 13
 duas 5. 7. 9; 4. 9. 1
 dubiâ 5. 2. 16
 dubitares 1. 14. 15
 dubium 3. 13. 7
 ducere 1. 19. 7; 1. 6. 3
 ducere asinum 3. 3. 4
 ducis 2. 5. 21
 ducitis xvum 1. 31. 7
 ducitur 5. 7. 3
 dulce 3 prolog. 26
 dulcem benevolentiam
 3. 15. 16
 dulcemque 3. 8. 13
 dulces 4. 5. 4
 dulci mora 3 prolog.
 6
 dulcis 4. 8. 6; 3. 7. 1
 dum 4. 25. 15 & alibi
 pluries
 dummodo 3. 9. 4
 duo 2. 7. 1; 4. 24. 22
 duplex 1 prolog 3
 dura miseria 3. 20. 3
 duram 2. 6. 12
 durato corde 2. 9. 18
 duro 1. 30. 10
 duxit 5. 3. 2

E.

E Cayo 1. 2. 17
 e finu 5. 5. 36
 e stagno 1. 2. 17
 e turba 3. 19. 7
 ea sunt 4 prolog. 5

eadem 3. 7. 7
 eam 3. 3. 5
 ecce 3. 20. 11
 edentem 1. 9. 3
 edidisse 1. 12. 21
 educatus 1. 27. 11
 effecit 3. 19. 7
 effectu 1. 20. 1
 effectus 5. 8. 6
 effeminatus 5. 1. 24
 effigiem 1. 12. 4
 effigiem temporis 5. 8.
 7
 effodiens 1. 27. 3
 effugerat 4. 1. 8
 effugere necem 1. 22. 2
 effugeret 2. 8. 2
 effugium 4. 8. 2
 effundit 3. 15. 6
 effuso 2. 4. 11
 ego 1 prolog. 2 & a-
 libi
 egregium 2. 1. 11
 egregium melos 4. 21.
 2
 egressa 3. 16. 17
 ejicit 2. 1. 4
 ejus 1. 19. 4
 ejusdem 2. 2. 4
 elapsum 5. 8. 3
 elegantia 2. 2. 4
 elevant verbis 4. 2. 5
 elevem 3. 10. 7
 elusit 3 prolog. 38
 elusit canes 1. 12. 9
 emendare 2. 5. 5
 emendat 5. 9. 5
 eminens 2. 7. 4
 emisit 1. 13. 10
 emori 1. 6. 8
 emundæ 3. 3. 14
 en 3. 11. 4
 enatant 4. 21. 14
 enim 3 prolog. 50
 enimvero 2. 5. 20

etiam

VOCABULORUM.

enixa 3 prolog. 18
 eo 3, 4. 6
 eorum 4, 5. 4; 4, 23. 23
 eos 4, 17. 9
 epotam 3, 1. 1
 eques 5, 7. 38; 4, 3. 5
 equester 5, 7. 30
 equidem 2, 7. 11; 11, 1.
 II
 equus 4, 3. 1
 eram 1, 2. 11
 eraserim 3 prolog. 22
 erat 2, 5. 13; 5, 7. 16;
 & alibi
 ergo 1, 15. 9; 3, 19. 3;
 & alibi
 eripere 1, 4. 5
 eriperet 1, 28. 11
 eripiet 2, 9. 11
 eripiunt 1, 3. 8
 erit 3 prolog. 47; 3, 10.
 58
 erit utilis 3, 14. 11
 errabit 3 prolog. 46
 erras 3, 15. 2
 erro 3, 10. 41
 error mortalium 2 pro-
 log. 3
 errorem 4, 4. 33; 5, 5.
 37; 5, 7. 30
 erroris 5, 5. 2
 eruit 4, 19. 1
 erumpam 2, 8. 9
 es 3, 6. 2; 5, 9. 4
 es farina 4, 1. 10
 es in numero 4, 24. 16
 es pollicitus 4, 25. 9
 esca se replevit 2, 4. 19
 escam 4, 1. 4
 escam carperent 1, 28. 4
 esse 1, 10. 5; 1, 14. 14; 1,
 15 3; 1, 27. 1; 2, 3. 6;
 & alibi
 esces expertus 1, 3. 15
 esset 1, 24. 5. & 8, 2. 9
 6 & alibi
 effet mortuus 3, 19. 20
 est 1, 27. 8; & alibi
 pluries
 esuriens 1, 26. 6. & 1.
 prolog. 4, & alibi
 quam pluries
 etiam 1, 10. 2; 3, 10.
 54. & alibi
 etiamsi 5, 7. 42
 evagata 2, 4. 8
 evaserunt 4, 5. 3
 evasit 4, 8. 11
 evellerat 2, 2. 9
 eventus 4, 5. 10
 evertere 2, 4. 9
 evertisset 3, 10. 50
 evertit 2, 4. 5
 eum 1, 21. 5
 eundem 1, 1. 1; 2, 1. 5;
 4, 8. 5
 eunt 2, 8. 12
 eunuchos 3, 11. 1
 eunuchosglabros 4, 4. 22
 evocat 1, 2. 18; 1, 1. 11
 Eutyche 3 prolog. 2
 ex 2, 7. 7
 ex ara Jovis 4, 10. 1
 ex illis 3, 3. 12
 ex insidiis 2, 7. 7
 ex labore 4, 19. 9
 ex opibus 4, 21. 13
 ex pretio 4, 4. 47
 ex sapore 3, 13. 10
 exaggetare 3 prolog. 26
 exarabo 3 prolog. 30
 excedit 4, 25. 29
 exceperit 1, 11. 6
 exceptit 1, 12. 9
 excipiunt 2, 8. 10
 excitat 4, 24. 27
 excitari 5, 7. 15
 excitatus 2, 8. 1
 excolit 4, 10. 10
 excusatum 3 prolog. 49

executi 5, 5. 19
 exempla 1, 26. 12
 exempli 5, 1. 9
 exemplis 2 prolog. 1
 exemplis discimus 2, 2. 2
 exemplo 4, 6. 20
 exemplum 1, 3. 3; 4, 2. 6
 exemplum egregium 2,
 1. 11
 exequamur 4, 20. 9
 exercet 3, 6. 11
 exercere 1, 31. 13
 exercitu 4, 5. 1
 exerit 1, 12. 2
 exhibe 4, 25. 9
 exhibeant 4 prolog. 24
 exhibet 4, 23. 24
 exieris 2, 4. 14
 exigas 4, 19. 10
 exigua materia 4, 24. 7
 existim 4, 25. 20
 existimans 5, 2. 12
 existimat 5, 7. 39
 existimet 4 prolog. 9
 existimo 3, 10. 48
 exitium 1, 31. 2
 exitium fatale 2, 9. 18
 exitus 1, 11. 9
 exorans 1, 19. 6
 exorriavit 1, 3. 6; 4, 21.
 24
 expectant 4, 17. 36
 expectantes 4, 17. 35
 expectarem 3, 15. 13
 expectatio 4, 22. 2; 5.
 5. 15
 expedi 3, 14. 6
 expediri 1, 16. 2
 expedit 4, 4. 14
 experiundi 1, 14. 6
 expers 1, 11. 1
 expertus 1, 3. 15
 expertus sum 5, 2. 1
 expetit 1, 16. 2
 expiari 3, 3. 11

I N D E X

explorent 4, 17. 5
 explicas 3, 18. 8
 explicabit 4, 10. 15
 explicuit 4, 6. 15
 exploranda 3, 10. 5
 explorato 1, 2. 18
 exponam 3, 10. 2
 exprimit 5, 5. 33
 exprimunt 4, 19. 22
 exspirans 1, 21. 10
 exta Deum 4, 23. 4
 exterit 1, 21. 9
 exterritus 3, 3. 5
 extollere 4, 16. 7
 extractum 1, 20. 44
 extraherent 1, 8. 6
 extremo agmine 5, 1. 23
 extremum 1, 21. 4
 extricas 4, 22. 4
 extulit 2, 9. 16; 4, 11. 16
 exurit 1, 6. 7

• F.

FAbella 1, 5. 2; 1,
 15. 3; 1, 26. 2; 2,
 5. 5; 3, 3. 3; 3, 17. 13
 Fabellæ 4, 6. 22
 Fabellam 1, 2. 9; 5, 1. 9
 Fabellam adjiciam 4,
 prolog. 20
 Fabellas 3 prolog. 37
 Faber 4, 25. 7
 Fabri 4, 7. 3
 fabricasset 4, 6. 9
 Fabro 4, 25. 7
 Fabula 1, 1. 14; 4, 3.
 12; 2, 8. 27; 3, 6. 10
 Fabula Æsopi 1, 10. 3
 Fabulæ 4, 6. 22
 Fabulam 3, 13. 16
 Fabularum 3 prol. 34
 Fabulas 2, 9. 13
 Fabulis 1 prol. 7; 5,
 prolog. 10
 Fabulosa 3, 10. 7

fac 4, 25. 28
 facem 1, 28. 8
 facere 1, 1. 7; 4, 1. 5;
 1, 29. 9
 facere generosum impe-
 tum 1, 29. 9
 facere medicinam 1, 14.
 2
 facerem 1, 25. 7
 faceres 1, 22. 4
 facias 1, 23. 8
 faciat moram 4, 24. 26
 facie 3, 4. 7; 3, 8. 3
 faciebat 5, 5. 30
 faciebat convicium 3,
 16. 4
 faciem 2, 8. 16
 faciem serenam 4, 16. 5
 faciendum 2, 6. 9
 facies 5, 3. 4
 facile 1, 19. 5; 5, 3. 6;
 5, 7. 3
 facili 4, 5. 12
 facilis 1, 29. 10
 facilius 1, 20. 4; 3, 7. 13
 facimus 3, 17. 12
 facinori 4, 10. 9
 facinoris 3, 10. 32; 4,
 18. 5
 facit 3, 15. 17
 faciunt 5, 1. 4
 factus 4, 21. 6
 factis 1, 5. 6
 facto 1, 8. 10; 5, 5. 19
 factionum 1, 2. 4
 factum 1, 14. 12
 factum est 3, 10. 8
 fakturum 5, 5. 24
 fakturus 5, 5. 4
 fæce 3, 1. 2
 Falerna, *ibid.*
 fallacia 3, 16. 10
 fallaciam 1, 31. 5
 fallere 5, 2. 14
 falleris 1, 23. 6
 fallit 1, 11. 2

falso crimine 3, 10. 18
 falso dictum 4, 6. 18
 falso nomine 1, 14. 3
 falso testimonio 1, 17. 6
 fallis laudibus 4, 23. 24
 famæ tradere 5 prol. 6
 famam 3, 9. 3
 famam æternam 3 pro-
 log. 54
 famam domus 3, 10. 17
 fame 1, 26. 9; 3, 7. 6;
 4, 2. 1; 4, 17. 30
 fame consumptus 1, 27.
 8
 famem 4, 17. 5
 familia 3, 10. 24; 3, 19.
 1; 2, 8. 26
 farina 4, 1. 3, 10
 fas est 4, 10. 13
 fascia nivea 5, 7. 41
 fastidiose 3 prolog. 24
 fastidis 3, 16. 14; 4, 6.
 2
 fastidit 3, 7. 23
 fata 1, 9. 10
 fatale 2, 9. 18
 faterer 3 prolog. 44
 fatigas 4, 19. 24
 fati miseria 3, 20. 3
 fatis placet 4, 13. 13
 fato invido 5, 6. 5
 fatorum 3, 18. 10
 fatorum dicto tempore
 4, 10. 19
 fauce 1, 1. 3
 faverit 2, 9. 8
 favet 5, 1. 7
 favi 3, 13. 10
 favit 5, 6. 5
 favor 5, 5. 25
 favore 5, 5. 11
 favos 3, 13. 10
 fautores 5, 7. 29
 fecerant favos 3, 14. 1
 fecerat nidum 2, 4. 1
 fecerim

VOCABULORUM.

fecerim 3, 14. 6
 fecerit 3, 13. 14
 fecerunt 4, 1. 16
 fecit viam 3 prolog. 39
 fecisse 3, 10. 12
 fecissent 4, 1. 9
 fecisset satis 5, 10. 2
 fecisset se regem 4, 12. 5
 fecisti 1, 1. 5
 fecisti tantum corporis
 3, 7. 5
 fecit 1, 8. 9; 3, 5. 8
 fecit hæredem 4. 4. 7
 fecit medicinam 1, 7. 9
 fecit silentium 5, 5. 15
 fecellit 2, 5. 9
 feles 2, 4. 2; 2, 4. 4
 felicitas 2, 9. 14
FELICITER 5, 1. 4
 felisque 2, 4. 24
 fenestra 1, 13. 3
 feræ 3, 2. 15; 1 pro-
 log. 2
 feram 2, 9. 17
 ferarum 4, 12. 4
 feras 1, 11. 5
 feras domuit 3 prolog.
 58
 feras veloci 5, 10. 1
 fere 2, 13. 2
 ferebat 2, 7. 2
 ferens indigne 3, 18. 1
 ferens præmium 4, 17.
 28
 feriæ 3 prolog. 8
 fero, i. e. Apro 4, 4. 3
 feroque 2, 1. 8
 feror ad fabellam 5, 1. 10
 ferre 1, 2. 29
 ferre cogor 1, 21. 12
 ferret 1, 4. 2
 ferret graviter 4, 5. 31
 ferri secundis flatibus 4
 4, 16. 6
ferro 3, 10. 33
 ferro tonsitant 2, 7. 8
 ferrum 4, 7. 7; 5, 2. 8
 fert auxilium 4, 18. 1
 fertur 1, 10. 8; 3, 3. 2
 fertur locutus 1, 27. 9
 ferum 1, 13. 9; 1, 21. 8
 ferus 2, 8. 14
 fessus cæde 1, 11. 11
 festinans 3, 19. 9
 fictas artes 2, 9. 15
 fictis fabulis 1 prolog. 7
 fictis jocis 3 prolog. 37
 fidum 4, 20. 5
 fide 4, 12. 8
 fidelis 1, 5. 1
 fidem 3, 13. 17
 fidem advocavit 4, 5. 20
 fidem amittit 1, 10. 2
 fidem juris jurandi 3, 10
 40
 fidem vocis 4, 25. 9
fides 3, 9. 1; 4, 25. 26
 fiduciam 5, 7. 2
 fieri 5, 5. 22
 fiet 4, 25. 13
 filiam 3, 8. 2
 filias 4, 4. 3
 filio 3, 10. 6
 filium 3, 8. 3, 10
 filius Fortunæ 4, 11. 5
 fimoque 4, 17. 5
 finiri 1, 18. 7
 finxere 5, 8. 7
 finxit 4, 16. 2
 firmiores 1, 19. 7
 fiscos 2, 7. 2
 fit 5, 5. 25
 flagello 3, 6. 6
 flagitabit 4, 25. 19
 flagitare 1, 19. 8
 flagitaret 1, 8. 10
 flagitiis 3, 10. 14
 flamma Deum 4, 10. 12
 flammis 1, 28. 9
 flatibus 5, 7. 14; 4, 16. 6
 flebiles 1, 8. 3
 flerent 1, 2. 6
 fleret 2, 7. 10
 fletus 1, 9. 3
 flexibus 2, 5. 16
 florerent 1, 2. 1
 flumen 1, 4. 2
 flumine 1, 25. 2
 fluvio 1, 20. 3
 fodere 2, 4. 8
 fodiens 4, 18. 1
 fœcunda 3 prolog. 20
 fœdere 1, 31. 8
 fœminæ 3, 10. 34; 4, 15. 3
 fœminarum 3, 8. 11
 fœminis 2, 2. 1
 fœtum 1, 19. 3; 2, 4. 3
 fontem 1, 12. 3; 3, 10. 43
 foras 2, 4. 22; 4, 17. 12;
 5, 7. 39
 foras trudi 5, 5. 33
 fore 4, 1. 10
 foret 1, 13. 8
 forma 3, 18. 11
 formâ favi 3, 13. 10
 forma vincis 3, 18. 6
 formam 3, 8. 15; 4, 4. 24
 formica 4, 23. 2
 formosam 4, 5. 4
 formolo 1, 3. 7
 formosos 3, 4. 6
 formosum 3, 8. 6
 forsan 2, 4. 7
 fortasse 3 prolog. 8
 fortè 1, 2. 17; & alibi
 fortés 1, 21. 10
 fortí 4, 11. 1; 5, 2. 1
 fortior 3, 7. 6
 fortis 1, 5. 8; & alibi
 fortiter 3, 10. 37
 fortitudinis 4, 15. 6
 fortius 3 prolog. 14
 fortuitum 2, 4. 4
 fortuna 1, 7. 4 *
 fortunæ 3, 11. 6
 fortunæ filius 4, 11. 5
 H & fortunæ

INDEX

fortunæ vicem 5, 1. 6
 fortunam 2, 9. 9 ; 4, 5. 8
 fortunis 4, 16. 1
 forum 3, 13. 3 ; 3, 19. 6
 fovea 1, 17. 8 ; 3, 2. 10
 foveam 3, 2. 2
 fovit 4, 18. 3
 fragor 4, 17. 24
 frater 1, 29. 5
 fratrīs 3, 8. 7 ; 4, 6. 16
 fraudas 4, 20. 24
 fraudat lacte 3, 15. 8
 fraudator 1, 16. 1
 fraudatus 4, 24. 17
 fraude 1, 10. 1
 fraudem 4, 8. 7
 fraudibus 3, 10. 53
 fraudis 1, 17. 9
 fregit 5, 7. 8
 fremit 5, 7. 21
 frenaret 4, 24. 7
 frenis 3, 6. 8
 frenos 4, 4. 9
 frenumque 1, 2. 3
 frequentas 4, 23. 16
 freta Ægea 4, 6. 20
 frigora 4, 23. 20
 frivolà 5, 7. 1
 frivolam 3, 6. 8
 frondem 2, 8. 11
 frondis 2, 8. 22
 frons prima 4 prolog. 6
 fronte 5, 8. 2
 frontem 1, 21. 9
 frontis 4, 6. 4
 fruantur 4, 5. 10
 fruar 4, 25. 14
 fruaris 1, 22. 6
 fructus 3, 17. 9
 fructum 3, 13. 15 ; 3,
 17. 7 ; 4, 19. 8
 fructumve 4, 5. 16
 fruere 3, 7. 26
 frugi 4, 5. 5
 frui 4, 15. 4

fruor 4, 23. 9
 frustra 1, 2. 25 ; & a-
 libi
 frutice 1, 11. 4
 fuci 3, 13. 2 ; 15. 17
 fuerat 1, 2. 23
 fuere 1, 5. 4
 fuerint 4, 10. 5
 fuerit 2 prolog. 5
 fugam 4, 6. 16
 fugantque 1, 3. 9
 fugatæ 5 prolog. 8
 fugax 5, 2. 18
 fugere 1, 12. 8 ; 1, 15.
 6 ; 1, 16. 6
 fugerent 4, 6. 3
 fugias 5, 2. 10
 fugientes 1, 11. 6
 fugio 3, 9. 3
 fugissent 1, 31. 3
 fugit 4, 5. 4. 8
 fugitant 1, 2. 27
 fuimus 5, 10. 9
 fuisse 3, 1. 6
 fuissim 1, 11. 15 ; 5, 2. 7
 fuisses 1, 3. 13
 fuisset 1, 29. 4
 fuit 3, 5. 8
 fulmen 4, 17. 23
 fulmineis 1, 21. 5
 fundasset sibi 3, 9. 2
 funditus 2, 2. 10
 funeris 4, 20. 10
 funesto 5, 10. 50
 fur 4, 10. 1
 fur nocturnus 1, 23. 3
 furentis 3, 10. 25
 furfuribus 4, 17. 4
 furibus 3, 7. 10
 furis 1, 6. 1
 furor 1, 30. 11
 furti crimine 1, 10. 4
 furtum 1, 2. 28
 fusa 1, 14. 7
 fustes 3, 2. 3
 fustibus 4, 17. 12

futilem 5, 2. 8
 fuitiles 4, 17. 33
 futurum 1, 6. 9

G.

Galli Cybeles 4, 1.
G 4
 Gallinaceus 3, 12. 1
 garrulam 3, 16. 10
 garrulus 3, 19. 7
 gaudens 2, 8. 14
 gaudens pecore 4, 5. 43
 gaudeo 2, 7. 11
 gaudere 4, 16. 9
 gaudet 1, 13. 4
 gaudium 4, 16. 10
 gaudium hæredis 4, 20.
 3
 gelu 1, 18. 2
 gemas 3 prolog. 61
 gemens 5, 7. 10
 gementes 5, 1. 6
 gemina 4, 24. 9
 gemitum 4, 20. 7
 gemitus 1, 18. 3 ; 4, 22.
 1
 generi 2, 9. 4
 generis contempti 5, 3.
 8
 generosum 1, 29. 9
 genitor 3, 17. 10 ; 4, 17.
 22
 gens 3 prolog. 56
 genuisque 1, 11. 15
 genus Æsopi 2 prolog.
 1
 genus diversum 1, 30. 1
 genus fabularum 3 pro-
 log. 33

genus

VOCABULORUM.

genus interme 1, 31. 6
 genus jocorum 4, 6. 2
 genus lepidum 5, 7. 13
 genus pavidum 1, 2. 15
 genus proprium 1, 3. 10
 genus spectaculi 5, 5. 9
 genus vitæ 3 prolog. 15
 genus utrumque 3, 13. 4
 geris corpore 1, 13. 7
 gignendo 3, 15. 14
 glabros 4, 5. 22
 gladio 5, 19. 23
 gladium 5, 2. 3
 gloria 3, 17. 12
 gloria solennis 3 pro-
 log. 61
 gloria vana 4, 15. 4
 gloriæ 4, 24. 10
 gloriæ 1, 7. 3; 1, 11. 1
 2, 9. 4
 gloriantis 3, 8. 7
 gloriari 1, 3. 1
 gloriosus 4, 23. 11
 graculus 1, 3. 4. 9
 Græciæ 2, 9. 9
 Græciæ literatæ 3 pro-
 log. 54
 gradu 1, 7. 6; 3, 2. 11
 Graium 4, 6. 11
 granum 4, 23. 14
 gratia 1, 14. 6; & alibi
 gratiæ 3, 10. 57
 gratiam 2 prolog. 12.
 & alibi
 gratias agere 2, 8. 15
 gratior 3, 19. 9
 gratis anhelans 3, 5. 3
 gratulantes 4, 11. 4
 gratulari 4, 25. 27
 gratum esset 1, 22. 5
 gratus est 1, 23. 1
 gravati 2, 7. 1
 grave 1, 2. 7
 gravem 4, 9. 3
 gravem alapam 5, 3. 2

gravem rem 3 prol. 51
 graves 1, 9. 3
 gravi casu 1 21. 2
 gravi contumeliam 29. 2
 gravi morbo 1, 14. 5
 gravi pondere 2, 6. 17
 graviter feret 4, 5. 31
 grege 2, 4. 14
 gregi pavonum 1, 3. 7
 gregis 1, 30. 5
 gressu delicato 5, 1. 13
 gruis 1, 8. 7
 gubernator 4, 16. 8
 gulæque 1, 8. 8
 gustare 1, 26. 6
 gyro 2, 25. 25

H.

Habebat 3, 8. 2
 habebit 2, 9. 9
 habebunt 3 prolog. 32
 habemus 4 prolog. 2
 habendi 3 prolog. 21
 habent 5, 4. 9
 habent insidias 1, 19. 1
 habenti 3, 3. 4
 habeo 3, 5. 4
 habere 4, 25. 5; & alibi
 habere documentum 2,
 2. 28
 habere terminum 5 pro-
 log. 1
 haberent 4, 6. 9
 haberet 1, 13. 8
 habes 4, 23. 17
 habet 1, 7. 2; & alibi
 habitu 1, 3. 2
 habitu similes 4, 15. 8
 habuerint 1, 12. 15
 habueris 3, 14. 10
 hac 3, 6. 10; & alibi
 hac re 1, 13. 13
 hæc 1, 1. 14; & alibi
 pluries

H. 3

hæredem 2, 10. 12
 hæredem fecit 4, 5. 7
 hæreret 1, 8. 4
 hælere 4, 6. 8
 hanc 1, 3. 16; & alibi
 hancee 1, 1. 2
 hariolo 3, 3. 1
 hariolos 3, 3. 6
 harum 4, 5. 7
 has nærias 4 prolog. 3
 haud 3, 2. 16
 haustus 1, 1. 8
 heia 5, 6. 3
 Hercle 1, 1. 12
 Hercules 4, 11. 3
 Hercul 3, 17. 4
 Hercul sanæto 5, 4. 1
 heiu 1, 30. 3
 heus 1, 23. 5; & alibi
 hi 1, 5. 5; & alibi
 hic 1, 11. 6; & alibi
 hilare convivium 4, 21
 20
 hilaritate 4, 16. 7
 hinc 1, 2. 4; 3 prolog.
 60
 Hippolytus 3, 10. 3
 hirci 4, 15. 2
 hircumque 4, 8. 12
 hircus 4, 8. 5
 his 3, 7. 4; 3, 15. 18
 hispidi suis 5, 10. 4
 historia 4, 6. 2
 hoc 1, 2. 16 & alibi plu-
 ries
 hodie 4, 10. 12; 4, 24.
 16
 homine 1, 22. 1
 hominem 2, 5. 18; 5,
 19. 11. & alibi
 hominemque 5, 5. 21
 hominem quæro 3, 19. 9
 homines 1, 1. 14. & ali-
 bi
 homini improbo 1, 31. 1
 hominibus

I N D E X

hominibus 1, 25. 1
 hominis 4, 4. 4; 4, 5.
 49. 4, 17. 34
 hominis malo 1, 19. 1
 hominisque 3, 3. 18
 hominum 4, 17. 3; 4,
 23. 22,
 hominum mores 3 pro-
 log. 50
 hominum sator 3, 17.
 10
 hominum tenetia 2, 7.
 12
 hominumque 2, 8. 7
 homo 4, 8. 1; 4, 24.
 27
 homo bilinguis 2, 4.
 25
 homo doctus 4, 21. 1
 homo meus 5, 7. 32
 honore 3, 17. 7
 honorem 1, 7. 3
 honori 3 prolog. 30
 honoris viam 2, 9. 3
 honos 4, 24. 2
 hora dicta 4, 24. 19
 horæ momentum 3,
 prolog. 5
 horas singulas 3, 15.
 13
 hordei 5, 14. 3
 hordeo 2, 7. 3
 hordeum 2, 7. 9
 horrendo 1, 11. 10
 horrida 4, 21. 9
 hortatus 1, 18. 4
 hortulis 4, 4. 34
 hortulos 4, 5. 26
 horum 3, 13. 12; 4,
 23. 10
 hos 4, 1. 10
 hospitum 2, 8. 16
 hostem 4, 3. 5
 hosti 1, 28. 10
 hostia 3, 3. 11
 hostibus 4, 6. 8

hostile 1, 21. 8
 hostis 3, 2. 19
 hostis callidi 4, 2. 9
 hostium 1, 15. 5
 huic 1, 26. 8; & alibi
 hujus 3, 4. 7
 humano 3, 3. 5
 humana olla 1, 27. 3
 humanam 4, 24. 24
 humanitati 3, 16. 1
 humanum 5, 3. 9
 humeris 2, 5. 12
 humiles 1, 28. 1; 1,
 30. 1
 humiles nati 1, 27. 2
 humo 1, 18. 3
 humum 2, 5. 15
 hunc 1, 13. 5; & alibi
 hydram 1, 2. 24
 hyemem 4, 23. 11

I.

Jacebat humo 1, 18. 3
 jacent 4, 6. 13
 jacentem 1, 17. 8
 jacentis 3, 15. 15
 jacere 3, 1. 1
 jaceret 1, 2. 16; 1, 21. 4
 jaceret morbo confectus
 1, 14. 5
 jaces 1, 27. 9; 3, 12. 3
 jactans gloriam 1, 11. 1
 jactans officium 2, 5.
 15
 jactans tintinnabulum
 2. 7. 5
 jactant meritum 1, 22.
 12
 jactas 4, 23. 18
 jactat 3, 8. 6
 jactat basia 5, 7. 28
 jactat frustra 3, 7. 22
 jactis telis 4, 4. 5

jacuit 1, 24. 1
 jam 1, 8. 3; & alibi
 jam nunc 4, 20. 7
 jampridem 5 prolog. 2
 januam 4 24. 30
 januam intravit 3, 10.
 20
 ibant 2, 7. 1
 ibi 1, 20. 6
 ibi mirans 1, 12. 5
 ibi stans 3, 3. 14
 icto fædere 1, 31. 8
 ictu 1, 21. 6
 id 1, 15. 3
 id demum 3, 11. 7
 id quod 3, 10. 15
 idem 5, 5. 24
 idem ille 4, 24. 4
 idemque 3, 8. 3
 ideo 2, 8. 11
 igitur 1, 2. 28; & alibi
 ignavis 1, 21. 2
 ignavo 1, 29. 11
 ignem 3, 19. 3
 ignis 4, 10. 9
 ignorans 5, 1. 10
 ignorantes 5, 2. 9
 ignoto 1, 14. 2
 ignotos fallit 1, 11. 2
 ignotum 3, 15. 5
 Ilium 3, 10. 4
 illa 1, 9. 5; & alibi
 illæ 1, 2. 19
 illam 1, 3. 15; & alibi
 illas 4, 5. 28
 ille 1, 1. 9; & alibi plu-
 ries
 ille stultus 1, 13. 9
 illi 1, 2. 13; 1, 3. 8;
 & alibi
 illic 4, 6. 15
 illius 1, 14. 8; 3 prol.
 38
 illius interesse 4, 24. 26
 illo 1, 18. 6
 illorum

VOCABULORUM.

illorum 1, 30. 11
 illos 1, 1. 14; & alibi
 illue 4, 20. 1
 illud 1, 8. 6; & alibi
 illum 1, 11. 4; & alibi
 imam 2, 4. 3
 impresque 3, 7. 12
 imitari 1, 24. 1, 5 pro-
 log. 16
 imitatum 5, 5. 33
 imitatus est 5, 5. 17
 immanes 4, 22. 1
 immisicut se 1, 3. 7
 immisit 2, 3. 2
 immisit se 4, 8. 10
 immodica 5, 6. 4
 immolasset 5, 4. 1
 immolatus 4, 6. 9
 immolatur 4, 23. 5
 impar duabus 2, 6. 17
 impares 4, 15. 8
 imp̄diret 5, 7. 6
 impeditus 1, 12. 10
 impegerat 3, 5. 2
 impendas curam 3 pro-
 log. 11
 impensam funeralis 4, 20.
 10
 imperio 5, 1. 2
 imperium 1, 31. 12
 impetrant 4, 17. 21
 impetrasset 4, 15. 1
 impetravit 1, 19. 5; 4.
 25. 22
 impetu 1, 16. 6; 3. 2.
 14; 1, 11. 10
 impetum 4, 6. 20; 4,
 24. 7
 impetum generosum 1,
 19. 9
 impetum iræ 3, 10. 25
 impetus 3 prolog. 60
 impinge 3, 5. 7
 impleam 3, 9. 6
 implet 4, 5. 13
 impletur 3, 7. 24
 implicuisset 3, 10. 41
 imponere 4, 17. 29
 importaret 2, 8. 6
 impositurum 1, 7. 5
 imposuit 4. 9. 1
 improba 1, 1. 3
 improbab 1, 22. 9
 improbis 1, 8. 1; 4, 18.
 6
 improbitas 1, 5. 11
 improbo 3, 11. 1
 improbo dente 4, 7. 1
 improbo homini 3, 13. 1
 improbo imperio 5. 1. 2
 improbosponsorei 16. 1
 improborum 1. 2. 7
 improbum 2, 1. 6
 improbum animal 5. 3.
 8
 imprudens 3, 2. 2; 3,
 13. 9
 imprudentiæ 4, 19. 5
 imprudentiam 4, 5. 48
 imprudentibus 1, 22
 12
 imprudentem 3, 7. 9
 impudenti 1, 3. 8
 impudentia 1, 14. 18
 impugnantur 3, 10. 53
 impune abire 1, 7. 3
 impune lædi 1, 21. 9;
 4. 4. 13
 imputare 1, 22. 8
 in 1, 11. 15; & alibi
 pluries
 inane 1, 22. 12
 inani 1, 3. 4
 incensus 3, 10. 18
 incipiebat 5, 7. 17
 incipit 1, 6. 2; 1, 28. 5
 incitatus 1, 1. 4
 incola 1, 6. 6
 incolume 1, 8. 12
 incolumem 4, 23. 21

incolumes 1, 28. 12
 incolumis 5, 7. 2
 incommodo 5, 3. 10
 inconveniens 3, 13. 6
 incorrupta 4, 12. 8
 increpans 3, 6. 1
 incubuerim 3 prolog.
 23
 incubuit ferro 3, 10. 33
 inde 4, 4. 18
 indicat 1, 15. 3
 indignans 1, 29. 5
 indignari 4, 25. 2
 indignata 1, 24. 9
 indigne ferens 3, 18. 1
 indigne tuli 1, 21. 10
 indigno 3, 12. 3
 indignos 1, 8. 2
 inducta verbis 2, 6. 14
 industria 2 prolog. 4
 induxi 3 prolog. 63
 inedia 2, 4. 23
 ineptum 4, 20. 7
 inerme 1, 31. 6
 inertes 1, 3. 26
 inertes fuci 3, 13. 2
 inerti 3 prolog. 56
 infelicem 1, 12. 13
 infelix 2, 8. 6; 3, 20. 1
 inferior 1, 1. 3
 infestis taurus 1, 21. 7
 inflare 1, 24. 10
 inflavit 1, 24. 4
 infundite 3, 3. 9
 ingemuit 1, 13. 12
 ingenio 3 prolog. 54
 ingenium 1, 13. 13; 3,
 prolog. 4; & alibi
 ingentem 2, 9. 1
 ingrata 1, 8. 11
 ingravantibus 5, 10. 3
 ingredier 5. 7. 17
 inhospitalis 4, 6. 10
 injecta est 1, 27. 5
 initio 1, 18. 7

INDEX

injuria 1, 31. 9; 4, 24.
 17
 injuriæ 5, 3. 5
 injuriæ patiens ovis 1,
 5. 3
 injuriam 4, 17. 27
 injuriam veterem 1, 21. 6
 injusta néce 1, 1. 13
 inlícere precio 1, 8. 6
 inlidat 2, 6. 12
 inludens 5, 7. 38
 innocentes 1, 1. 15
 innocent 4, 15. 24
 innocentis 3, 10. 38
 innotuit 1, 10. 1
 innoxius 2, 1. 4
 inopia depe. ditus 1, 14. 1
 inops 1, 24. 1
 inquinari 1, 29. 11
 inquinassent 1, 2. 21
 inquis 3 prolog. 4
 inquit 1, 8. 11; 1, 22. 2
 & alibi pluries
 inridebas 1, 9. 9
 inridens 5, 3. 3
 inscia 4, 8. 3
 inseftatus est 3, 11. 3
 insecura 3, 2. 7
 inserens 1, 26. 8
 insidias 1, 19. 1; 4, 1. 9
 insidiis 2, 7. 7
 insidiosum 2, 4. 9
 insigni 3, 8. 3
 insignis 1, 11. 14
 infilit 1, 2. 20
 insitivos 3, 4. 10
 insolens 1, 11. 12
 insolentem 5, 7. 2
 insolentiam 3, 6. 8
 insolentiis 4, 25. 32
 inspexerant 3, 8. 5
 instante 1, 18. 2
 instantem 1, 22. 1; 2,
 8. 2
 instat 1, 30. 3
 instrumentum 4, 4. 24
 insuetâ 1, 11. 5
 insuetis 1, 2. 8
 insula 4, 21. 8
 insulsum est 4, 6. 17
 insultare 1, 21. 11
 integratatis testes 3, 11.
 5
 intelligit 2, 5. 19; 4,
 prolog. 6; 5, 7. 30
 intelligo 1, 12. 13; 4,
 20. 2
 intelligunt 3, 12. 8
 intempestive 3, 19. 12
 intendit cutem 1, 24. 6
 inter 3, 4. 2; 5, 5. 8
 inter aras 4, 23. 5
 inter cædem 2, 7. 8
 inter capellas 3, 15. 1
 inter hæc 2, 8. 20
 inter homines 4, 24. 1
 inter illas 4. 14. 7
 inter manus 5, 7. 10
 intercept 4, 11. 2
 interdicit 4, 10. 20
 interdiu 3, 16. 5
 interesse 4, 24. 26
 interfecit 4, 3. 6
 interficit 1, 9. 7
 interiore 4 prolog. 7
 interponere 2 prolog. 9
 interpositis 3, 2. 12
 interposuero 5, 1. 1
 interposuit 4, 24. 9
 interpretari 4, 4. 32
 interrogata 1, 30. 4
 interrogavit 1, 24. 5
 intervenit 2, 1. 2
 intrare 3 prolog. 17. 5.
 9. 2
 intravit 3, 10. 21
 intrito 1, 26. 7
 intuens 1, 30. 2
 intuere 4 prolog. 3
 intulit 1, 1. 4
 inveni 3, 12. 6
 invenimus 5. 6. 6
 invenit 4, 17. 8; 4, 20.
 8; 1, 27. 4; 5, 6. 1
 invenit exitium 1, 31. 2
 invenit tandem 3, 19. 4
 inveniri 1, 12. 2; 4, 10.
 17
 inveniunt 5, 1. 5
 inventum 3 prolog. 34
 inventuri 3, 2. 8
 invicem 2, 2. 6; 3, 7.
 3; 3, 8. 9
 invidia 1, 24. 3; 2, 9. 7;
 5, 1. 8
 invidiæ 3, 9. 4
 invido 5, 6. 5
 invisa 4, 10. 6
 invisæ 4, 11. 1
 inyisus est 4, 23. 11
 invitæ 3 prolog. 23
 invitare 4, 24. 16
 invitasse 1, 26. 4
 invitatur 3, 23. 11
 invitavit 5, 5. 5
 invitum 4, 3. 9
 involvens 4, 6. 14
 involvit se 4, 1. 3
 inutilis 1, 2. 23
 jocans 3, 4. 3
 jocari 1 prolog. 7
 jocata est 2, 5. 21
 jocis 3 prolog. 38
 jocorum 4, 6. 2
 jocos 3, 8. 7
 joculari 4 prolog. 1
 jocus est 1, 21. 2
 Jove 1, 2. 11; 4, 15. 1;
 4, 19. 12
 Jovem 1, 2. 22. 27; 4,
 17. 1
 Jovi 3 prolog. 19
 Jovis 4, 10. 1; 4, 17. 10
 ipsa 1, 26. 9; 5, 5. 15
 ipsam 3 prolog. 51

ipse

VOCABULORUM.

ipse 4, 10. 16; 4, 18. 3;
 5, 8. 4
 ipli 5, 1. 14
 ipso 1, 28. 7; 4, 21. 22
 5, 7. 19
 ipsus 3, 2. 13
 ipsum 4, 19. 19; 5 pro-
 log. 6; 5, 5. 36; 5,
 1. 19
 irâ 2, 24. 14
 irâ Deum 4, 10. 18
 iracundos 4, 3. 12
 iræ 3, 10. 25
 iram 1, 29. 10
 irascaris 4, 19. 14
 irascitur 3, 8. 6
 iratis 4, 19. 15
 irato 3, 2. 14
 iratus 4, 3. 3
 ire 5 prolog. 20
 iridens 5, 3. 3
 irritos 1, 23. 2
 is 1, 15. 5; 5, 7. 6
 ista 1, 25. 7
 istam 3, 8. 16
 istis 5, 2. 11
 istum 3, 6. 5
 ita 1, 30. 11; & alibi
 ita locutus 1, 22. 9
 ita nunc 4, 17. 36
 itaque 1, 27. 7
 iter 3, 10. 19
 iter longius 3, 9. 5
 iteratur 5, 7. 32
 jubent 4, 17. 16
 juberent 5, 5. 19
 jubet 1, 11. 12; 5, 7.
 31
 jucunditas 4, 19. 21
 jucundum 3, 1. 3
 judex 3 prolog. 43
 judex sedit 1, 10. 6
 judicare 4, 20. 1
 judicatis 5 prolog. 19
 judico 3, 13. 3
 judices 3, 10. 3; 5, 5. 38
 judicet 3, 10. 6
 judicio 4, 17. 33; 4, 25.
 28; 5, 5. 2
 judicium 3 prolog. 64
 judicio 5, 3. 13
 jugo 3 prolog. 8
 jugo Pelei nemoris 4,
 6. 6
 jugulatos 5, 4. 6
 jugum 3, 6. 6
 jumenta 4, 4. 24
 Junonem 3, 18. 1
 Jupiter 3, 17. 6; 4, 17.
 13; 5, 8. 4
 jura 4, 14. 8
 jure 4, 4. 20
 jure simili 1, 26. 2
 jurejurando 1, 8. 7
 jurgii 1, 1. 4
 jurgium 3, 11. 2
 jurisjurandi 3, 10. 40
 jurisperitos 4, 4. 14
 jusserat 3, 10. 22
 jussit 1, 14. 9; 5, 4. 3
 jussus est 3, 19. 2
 justius 4, 25. 24; 5, 5. 47
 justo 4, 6. 20
 juvant 4, 6. 22
 juvencum 2, 1. 1
 juvenes 4, 24. 21. 30
 juvenis 2, 2. 4

L.

L Abi 5, 5. 1
 labor 2, 9. 15; 4,
 25. 7
 laborant 1, 30. 1
 laboras 3, 23. 16; 1, 22. 6
 labore 3, 7. 24; 3, 20.
 6; 4, 19. 9
 laborem 3, 11. 4
 labori 4, 25. 7; 2, 9. 8
 laboris 2, 8. 24

laboreo 4, 23. 8
 lacerari 1, 12. 11
 lacerat 1, 1. 13
 laceratus 2, 3. 1
 lacesis me 4, 23. 19
 lachrymas 4, 16. 4
 lacus 1, 6. 7
 lædendi 5, 3. 7
 lædere 4, 7. 6
 læderet 3, 2. 5
 lædi 2, 6. 6; 4, 3. 13;
 1, 21. 9; 4, 4. 13
 læferant 3, 2. 19
 læferit 1, 26. 1
 læfit 1, 18. 1
 læsura 3, 8. 9
 læsus 2, 7. 12
 læta 4, 24. 21
 lætabor 3 prolog. 31
 lætare 5, 7. 27
 lætor 4, 4. 7
 læva 3, 18. 12
 lagenæ 1, 26. 10
 lagenam 1, 26. 8
 lambe 1, 25. 6
 lamberet 1, 26. 10
 lanæ 4, 5. 43
 languentis 4, 25. 15
 languere 5, 10. 3
 languidas 3, 2. 9
 languido 5, 1. 23
 lanificæ 4, 5. 23. 37
 lanificam 4, 5. 5
 laniger 1, 1. 6
 lanium 3, 4. 1
 lanius 3, 4. 3
 lapidem 3, 5. 2. 7
 laqueos 4, 2. 8
 largam 2, 4. 24
 largè 2, 6. 15
 largo 3, 7. 14
 lassabis 2, 6. 10
 latens 5, 5. 31
 latent 2, 8. 5
 latè 3, 1. 3

INDEX

latet 4, 6. 13
 lacte 3, 15. 8
 latibula 1, 30. 9
 latibulis 2, 8. 1
 Latinis 5, 5. 6
 Latinum 2, 9. 8
 latior 1, 24. 5
 latrans 5, 10. 7
 latrem 1, 23. 6
 latro 1, 1. 4
 latrone 5, 2. 7
 latrones 2, 7. 7
 lavationem 4, 5. 22
 laudabile 2, 1. 13
 laudandum 4, 20. 7
 laudaram 1, 12. 15
 laudari 1, 13. 1
 laudas 3, 7. 26; 5, 10.
 9
 laudat 1, 12. 5
 laudatis 1, 12. 1
 laude invita 3 prolog.
 22
 laudem 4, 11. 2; 4, 12.
 5
 laudes duæ 4, 24. 13
 laudibus 4, 23. 4; 5, 5.
 20
 laudis 5, 5. 7; 2, 9.
 11
 laurea 3, 17. 3
 laus 5 prolog. 17
 laxaris 3, 14. 11
 lecto 1, 18. 4
 lector 2 prolog. 11; 4,
 6. 22
 lectum 3, 10. 26
 Ledæ 4, 24. 9
 legati 4, 17. 16
 legatos 4, 17. 1; 13,
 16. 27, 34
 legem 3, 13. 5
 legendum 3 prolog.
 63
 legerat 4, 21. 10
 legere 3 prolog. 1; 4,
 6. 2
 legere capillos 2, 2. 7
 legerunt 3, 17. 2
 leges 3 prolog. 10. 31
 legi 4 25. 33
 legibus 2, 2. 1; 3, 16.
 19
 lento 3, 6. 6
 lentus 1, 15. 7
 leo 1, 5. 6, 7; 1, 11. 3;
 1, 21. 4
 leone 1, 5. 4
 leonis 1, 11. 10
 lepidum 5, 7. 13
 leporem 1, 9. 4
 lepus 1, 9. 8
 leto 1, 22. 9
 levans 4, 4. 4
 levem 4, 19. 1
 levi 1, 12. 8
 levitas 5 prolog. 8; 5,
 7. 3
 libeat 1, 3. 1
 libelli 1 prolog. 3
 libellos 3 prolog. 1
 libellum 4, 6. 3; 5 pro-
 log. 14
 libenter 1, 18. 1; 5, 4. 5
 liber 3, 7. 27
 liber animus 3 prolog.
 3
 liberalis 1, 23. 1
 liberat 3, 2. 10
 liberis 1, 2. 10
 liberos 1, 6. 9; 3, 3.
 10
 libertas 2, 2. 2
 liberto 3, 10. 11
 libertus 3, 10. 44
 Libitina 4, 19. 26
 librum 3 prolog. 29
 libuerit 2 prolog. 9
 licentia 1, 2. 3; 3, 7. 25;
 4, 24. 8
 licet 4, 20. 2; 5 pro-
 log. 16
 ligarant 4, 6. 6
 ligato crure 5, 7. 36
 ligneo 2, 5. 14
 lignumque 1, 2. 20
 limam 4, 7. 5
 limasset 3, 10. 4
 limen 3 prolog. 16
 liminis 6, 7. 1, 9
 limo 1, 2. 16
 linguam 1, 23. 5; 5, 2.
 13
 linoque 3 prolog. 57
 linquit 4, 8. 12
 linteo 2, 5. 12
 liquidam 1, 26. 5
 liquor 1, 1. 8
 liquore 1, 12. 4
 lis 3. 13. 3
 lis est orta 4, 4. 3
 literæ 4, 24. 1
 literatum plausum 5,
 prolog. 20
 literarum studio 4, 21.
 19
 literatæ 3 prolog. 54
 literis 4, 6. 23; 5, 5. 6
 litigabat 3, 11. 1
 livor 2, 9. 10; 3 pro-
 log. 60; 4, 20. 1
 loca 5, 5. 12
 locat 1, 15. 1
 loco 1, 14. 2; 1, 18. 6;
 1, 19. 10; 1, 28. 7;
 3, 12. 3
 loco mercedis 4, 24. 33
 loco obscuro 4, 2. 3
 locum 1, 18. 1; 1, 19.
 3; 3, 1. 7; 2, 4. 16.
 4, 8. 5
 locus narrandi 2 pro-
 log. 5
 locuples 4, 20. 6
 locupletes 1, 27. 2
 locus

VOCABULORUM.

deus est auxilio 4, 25. ludis 5, 7. 6 4, 5. 12
 16 ludorum 5, 7. 19 magno 2, 4. 13; 2, 8.
 oculata 2, 5. 22 ludos 5, 5. 41; 5, 7. 19
 oculatam 1, 26. 11 16 magno apparatu 4, 2. 4;
 oculi 3, 20. 9; 5, 7. luere 1, 18. 1 21
 24 lues 4, 10. 7 magno clamore 1, 2. 11
 oculus 1, 5. 6; 1, 22. luget 4, 6. 12 magno dolore 1, 8. 5
 9; & alibi lumen 3, 10. 24 magnoque risu 5, 7. 31
 oculus est 5, 4. 4 lumen suum 4, 10. 2 magnum 3, 15. 12
 onga 5 prolog. 19 lumine 3, 19. 8 magnum periculum 4,
 onga mora 4, 4. 18 luminis 4, 10. 12 8. 1
 onge 1, 1. 3 lupe 1, 1. 7 magnus Jupiter 4, 17.
 onge vetustior 4, 6. 8 lupi 1, 8. 4 13
 ongior 4, 27. 13 lupo 1, 8. 9 majestas 2, 5, 22
 ongitudinem 1, 8. 8 lupo sponsore 1, 16. 4 major 1, 24. 8; 5, 5.
 ongius iter 3, 19. 5 lupum 1, 19. 8 25
 oquantur 1 prolog. 6 lupus 1, 1. 1; 2, 1. 10,
 oqui 1, 13. 5; 4, 12. 4; 1, 18. 4; & alibi majore 3, 3. 12; 5, 3.
 1; 5, 5. 1 luscinii 3, 18. 3 10
 oquitur 1, 9. 6 luscinio 1, 18. 11 majore nisu 1, 24. 10
 ora 3, 6. 7 lustravit 3, 19. 3 majorem 5, 4. 11
 uat 3, 10. 44 lusus 3, 13. 12 majorem molestiam 4,
 ubitum 3, 15. 4 luxu vitam trahit 4, 5. 6. 24
 uce 3, 7. 19 luxuriae domum 4, 5. majores 2, 5. 24
 ucem 2, 9. 16 46 majori 3, 3. 11
 ucerna 3, 10. 29; 4, lympharum 1, 4. 3 majus 1, 2. 31; 4 pro-
 10. 13 M. log. 2
 ucernam 4, 10. 12 **M**acerat 4, 19. 21 majus pretium 5, 1. 5
 ucernam accenderet 3 macie confectus mala 1, 9. 9; 4, 10. 4
 19. 4 3, 7. 2 mala videre 1, 16. 2
 ucri 5, 6. 3 mage 5, 3. 11 male 4, 24. 18
 ucro 4, 11. 8 magis 3, 4. 5; 3, 16. 8 male multatus 1, 3. 9
 uerum 1, 23. 8 magistræ 2, 6. 15 male dixisti 1, 1. 10
 uerum dulce 3 prolog. magna 4, 23. 5 male dixit 1, 1. 12
 26 magnæ 2, 7. 14 maleficii 1, 17. 1
 uerum facias 1, 23. 8 magnaq; invidia 3, 7. 10 malefico 2, 3. 2; 4, 10.
 uerum periculoseum 4, magnas opes 3 prolog. 20
 4. 8 magni Jovis 4, 17. 10 maleficus 2, 6. 2
 uctans 5, 9. 1 magnitudine 3, 18. 6 mali 1, 19. 1; & alibi
 uctum 1, 28. 6 magnitudinis 1, 24. 3 maligna 3, 10. 36
 uctus 1, 12. 15 magnitudo principum malignitas 5 prolog.
 15 malis 3 prolog. 43; &
 uellulli 2, 5. 9 alibi malitia 2, 4. 5
 uidentem 3, 14. 1 malitiae 2, 4. 5 malo 4, 8. 2; 5, 4. 12
 uidentes 3, 8. 5 male

INDEX

malo adficietur 1, 5. 10
 malorum 4, 10. 5
 maluisset 5, 7. 9
 malum 1, 2. 31; 1, 7. 6
 malum finiri 1, 18. 7
 malum perferre 1, 2. 30
 malus 1, 14. 1
 mandant 4, 27. 19; 4, 24. 21
 mandata 1, 2. 27
 manebit 5, 5. 6
 maneret 4, 5. 41
 Manes Deos 1, 24. 4
 manibus 3 prolog. 6
 manifestis 5, 5. 3
 manu 2, 5. 9
 manum 5. 1. 5
 manus 4. 6. 1; 4, 20. 8
 5, 7. 10
 mare 2, 5. 9
 margaritam 3, 12. 2
 margine 4, 8. 4
 mari 4, 21. 10
 maritus 3, 10. 9
 marmori 5, 1. 6
 masculus 3. 15. 11
 mater 1, 28. 5; 3 pro-
 log. 17; 3, 15. 2
 mater sedula 4, 4. 13
 materia exigua 4, 24. 7
 materiae 2, 25. 6; 5 pro-
 log. 2
 materiam 1 prolog. 1
 matrem 4, 4. 7
 matri 4, 4. 12; 4, 4.
 46
 matris 3, 8. 4
 matronarum 4, 23. 8
 matronarum oscula 4,
 23. 13
 inatura est 4, 2. 4
 maturius 3, 19. 2
 maxima 4, 22. 2
 maximam 4, 17. 5
 maxime 3, 10. 15
 maxime contrarios 4, 10
 17
 maximo 5, 5. 21
 maximum 3, 12. 5
 maximus 4, 17. 21
 me 1, 5. 9. & alibi plu-
 ries
 mea 3, 2. 3. & alibi
 mea causa 1, 22. 4
 mea culpa 1, 23, 8
 mea refert 1, 14. 9
 meæ carnis 1, 25. 9
 meæ vires 5, 10. 8
 meæ vitæ 4, 19. 7
 meæ vocis 1, 11. 13
 meæ turbæ 1, 19. 9
 meam 1, 23. 5; 3 pro-
 log. 40
 meas 1, 15. 10
 mecum 2, 5. 24. & alibi
 Medeæ 4, 6. 13
 media 2, 4. 2
 media in turba 4, 5. 29
 media via 3, 14. 5
 mediæ 2, 2. 3
 medicinam facere 1, 4.
 3
 medicinam fecit 1, 8. 9
 medicum 1, 14. 11
 medio mari 4, 21. 10
 medio sole 3, 19. 8
 mehercule 1, 25. 9; 3, 5.
 4; 5, 5. 22
 mei 3 prolog. 5
 meis 5, 5. 5
 melior 3, 5. 3
 meliores 2, 9. 17
 melioris vitæ 4, 17. 2
 melos 4, 21. 2
 melos luscinio 3, 18. 11
 melius 1, 17. 5; 5, 5.
 24
 meminerit 1 prolog. 7
 memini 3, 2. 17; 4, 25.
 35; 5, 7. 6
 memoria 3, 10. 8; 5,
 prolog. 24
 memoræ 4, 20. 3
 memoræ tradæ 4. 24.
 Menander nobilis co-
 mœdus 5, 1. 9
 Menander scriptor 5, 1
 18
 mendaces 1, 17. 1
 mendacium 3, 10. 48
 mens est 3 prolog. 49
 mens rara 4 prolog. 6
 mensa 3, 7. 21
 menses 1, 1. 10
 mensibus 3, 15. 5
 mensibus peractis 1, 18.
 mente 4, 19. 17
 mentem 3, 3. 7
 mentes 5, 5. 25
 mentiri 1, 29. 6
 mentitus 3, 10. 13
 meo 2, 9. 8; & alibi
 meos 1, 1. 8
 mercede 4 prol. 8;
 21. 5
 mercedem 1, 8. 12
 mercedis 4, 24. 11
 mercedis loco 4, 24.
 merces 3, 4. 2
 merces fraudis 1, 17.
 Mercurio 1, 2. 17
 Mercurius 4, 17. 9
 merdis 4, 17. 6
 meriti 1, 8. 1
 meritis 3 prolog. 30
 merito 1, 4. 1; 3,
 10. & alibi
 meritum 1, 22. 12
 mersit 4, 5. 9
 mersum 1, 2. 16
 meruit 3, 11. 7
 metu 1, 11. 15
 metuens 2, 4. 21
 metuere 1, 28. 1
 metum 4, 26. 4

VOCABULORUM.

metus 1, 2. 26
 neutus 1, 2. 26
 neutrum 1, 5. 2
 neutus 3, 7. 24
 neutus homo 5, 7. 32
 nisi 3, 18. 9
 nihili 1, 1. 10; & alibi
 pluries
 nihilque 4, 10. 6
 nihilites 4, 5. 7
 nilvio 1, 31. 10
 nilvium 1, 31. 3
 ninaris 4, 22. 5
 ninas 3, 6. 11
 Minerva 3, 17. 5
 minime 1, 18. 6
 Minos 4, 6. 19
 minus 4, 20. 4; 4, 25.
 11
 minuta 4, 5. 12
 miraculo 1, 11. 8
 mirans 1, 12. 5
 mirati 4, 17. 10
 misceens 1, 28. 10
 miscere 1, 14. 8
 miscet 4, 16. 10
 miscuit 1, 2. 2
 Misenensem 2, 5. 8
 miseræ 2, 4. 7
 miseræ sibi 1, 28. 6
 miserandam 3, 10. 46
 miseras 1, 6. 8.
 misere 1, 2. 22
 misere legatos 4, 17. 1
 misere panem 3, 2. 6
 miseria 3, 20. 3
 misericordia 4, 25. 21
 misericors 4, 18. 3
 miserit 3, 18. 4
 miserita est 3, 15. 15
 miseriti 3, 2. 4
 miserum 4, 19. 17
 miserunt 4, 17. 32.
 misisset 1, 23. 3
 misit 1, 2. 24
 misit vocem 4, 10. 4

missio aulæo 5, 7. 23
 missum 1, 2. 14
 mixtum 4, 17. 24
 Mnemosyne 3 prolog.
 18
 modestiæ 2, 1. 10
 modestis 2, 1. 2
 modis 4, 6. 14
 modium 1, 16. 3
 modò 1, 9. 9; & alibi
 modo simili 1, 24. 7
 mœcha 4, 4. 44
 mœchæ 4, 4. 41; 4, 4.
 21
 mœrens 1, 3. 10; 3, 3. 6
 mœrentes 4, 15. 2
 mœstus 4, 3. 10
 molesta 2, 5. 4
 molesti 5, 5. 9
 molestiam 4, 9. 24
 molestior 4, 25. 2
 molestis 1, 22. 3
 molestus esse 4, 9. 23
 molestus ille 3, 19. 10
 moliens 4, 8. 7
 momentum 3 prol. 5
 momordit 4, 7. 1
 inonent 1, 19. 2
 monet 4, 15. 7
 monet consilio 1 pro-
 log. 4
 monitis 2, 6. 14
 monitus fuit 3, 5. 8
 monitus præcepto 3, 8. 1
 mons 4, 22. 1
 monstrabat 5, 9. 3
 monstrabo 3, 5. 5
 monstraro 2, 7. 9
 monstrro 3, 3. 5
 monte 2, 5. 9
 mora 5, 7. 22; 5, 8. 6;
 4, 4. 18
 morâ 3 prolog. 59
 moram 4, 24. 26
 morbo 1, 14. 5

mordaciorem 4, 7. 1
 mordax 5, 1. 9
 more 5, 7. 24. 25
 morem 2 prolog. 8
 mores 1, 2. 12
 mores domini 1, 15. 2
 mores hominum 3 pro-
 log. 50
 mori verb. 1, 21. 12
 moribus 3, 8. 16
 moribus alienum 4, 6. 42
 moriens 1, 12. 12
 moris 4, 24. 8
 moror 4, 23. 6
 mors 4, 25. 19
 morsibus 1, 12. 11
 morsu 2, 3. 1
 mortales 1, 20. 2
 mortalium 2 prolog. 3.
 3, 10. 56
 morte 5, 3. 4
 mortem 3, 9. 3; 3, 20.
 10
 morti 4, 25. 10
 mortis 1, 9. 8
 mortis metum 4, 16. 4
 mortis periculo 1, 28. 11
 mortis professæ 4, 6. 8
 mortis timore 1, 14. 10
 mortua 3, 16. 19
 mortuam 3, 2. 8
 mortuum 5, 7. 21
 mortuo 3, 20. 11
 mortuus effet 3, 20. 6
 mos 5. 1. 3; 5, 7. 13
 motu 1, 2. 15
 moveor 3, 6. 4
 movet ritum 1 prol. 3
 movetque 5, 5. 28
 movit 3 prolog. 58
 mox 1, 21. 7; 3, 20. 8
 mulam 3, 6. 1
 muli 2, 7. 1
 muliebrem 4, 5. 21
 mulier 1, 18. 2

mulierem

INDEX

mulierem 3; 10. 34
 mulieris 3, 10. 14
 mulierum 2, 2. 8
 multa 2, 4. 23; 3, 3.
 12; 3, 10. 13; 2, 5.
 3
 multandum 1, 26. 2
 multarum 4, 25. 3
 multatus 1, 3. 9
 multis 5, 4. 12; 5, 5.
 20
 multo 2, 5. 24; 2, 7. 3;
 3, 12. 6; 4, 24. 23
 multò similius 5, 5. 34;
 3, 16. 6
 multorum 4, 5. 50
 multos 3, 4. 7; 3, 5. 1;
 4 prolog. 6
 multum 3, 10. 5
 multum falleris 1, 23. 6
 multum gemens 5, 7.
 10
 multum prius 3, 10. 5
 mulum 2, 7. 8
 mundum 4, 5. 21
 munera 4, 10. 5
 munere 2, 6. 16
 muneris 4, 15. 5
 munitus 2, 6. 1
 mures 4, 6. 1
 mures velocius 4, 1. 2
 muribus 1, 22. 3
 murum 4, 23. 15
 mus 4, 1. 4
 musa 3 prolog. 7
 musarum 3 prolog.
 18
 musca 3, 6. 1; 4, 23. 2;
 4, 23. 3
 muscipula 4, 1. 8
 musicum 1, 19. 19
 mustela 1, 22. 1; 4, 1.
 1
 mustelarum 4, 6. 1
 mutam 3, 18. 9

mutandum 3 prol. 15
 mutant 1, 15. 2
 mutatur 4, 16. 5
 mutatus 5, 1. 17
 mutire 4, 25. 34
 Myronem 5, 1. 7
 myrtus 3, 17. 3

N.

N Acta 2, 4. 2
N Nænias 3 pro-
 log. 10; 4 prolog. 3
 nam 2, 2. 9; & alibi
 naribus 3, 1. 4; 4, 17. 7
 naris 3, 3. 14
 narrabit 3, 17. 8
 narrabo 3, 10. 8
 narrandi 1 prolog. 15
 narrare 1, 6. 2
 narratæ 4, 24. 31
 narratio 1, 12. 2; 5, 7.
 17
 narratione 4, 5. 2
 narro 3, 12. 8
 nascerer 3, 15. 10
 nasute 4, 6. 1
 nata 3, 7. 6
 natali 3, 15. 12
 natans 1, 4. 2
 nati 1, 27. 2
 nati tui 2, 4. 13
 natio 2, 5. 1
 nato 3, 10. 45
 natos 1, 24. 4; 1, 8. 12
 natum 3, 10. 22
 natura 1, 3. 14; 2, 9.
 16
 natura sinistra 2, 9. 16
 naturæ 5, 5. 33
 naturæ dedecus 1, 21.
 11
 naturæ munere 2, 6. 16
 naturæ onus 1, 18. 5
 natus 1, 1. 11; 3 pro-

log. 20; 3, 8. 6; 4.
 19. 5
 natus es 5, 9. 4
 natus est 3, 20. 1
 naufragi 4, 21. 18
 navem 4, 21. 9
 navis 4, 16. 3
 naufragi 4, 7. 25
 nautas 4, 16. 7
 tie 1. 2. 31; & alibi
 pluries
 Neapolim 2, 5. 7
 nec 1, 5. 7; & alibi
 pluries
 necare 5, 3. 10
 necat 3, 2. 13
 nece 2, 6. 17
 nece injusta 1, 1. 13
 necem 1, 2. 25; 1, 31.
 4; 2, 8. 2, 6; 4, 6. 33
 necem instantem 1, 22. 1
 necessitas 3, 15. 17
 neci 4, 1. 5
 nectar 3, 16. 13
 necuit 4, 18. 4
 negabat 1, 10. 5
 negarat 3, 16. 19
 negare 2, 1. 1
 negarunt 1, 24. 6
 negas 1, 10. 10
 negavit 1, 15. 9
 neglectio 4, 4. 20
 negligenter 4, 1. 4
 negligunt 2, 7. 9
 negotiis 3 prolog. 2
 nemo 1, 14. 16; & a.
 libi
 nemoris 3, 30. 8
 nemoris cultrix 2, 4. 3
 nemoris Pelei jugo 4.
 6. 6
 nemorofis 2, 8. 2
 nempe 2, 2. 2; 4, 23. 16
 nequicquam 2, 6. 10
 nequitia 2, 6. 3

nequitia

VOCABULORUM.

nequitiae 3. 8. 15
 nescio quid 2. 5. 19
 nescit 2 prolog. 13
 nidoque 1. 28. 4
 nidum 4. 4. 1. 6
 niger 3. 15. 10
 nigros 2. 2. 10
 nihil 3. 10. 28; 3. 17. 8;
 & alibi pluries
 alibi nihilominus 3 prolog.
 48
 nil 1. 15. 2; & alibi
 Nilo 1. 25. 3
 nimia brevitate 3. 10.
 60
 nimiam 1. 12. 6
 nimiaque 4. 16. 7
 nisi 1. 11. 14; & alibi
 nisu 1. 24. 7
 nites 3. 7. 4
 nitetur 4. 25. 17
 nitor 1. 13. 6
 nitor smaragdi 3. 18. 7
 nivea 5. 7. 6
 niveis 5. 7. 37
 nives 3. 7. 11
 nixa 4. 8. 11
 nobilem 1. 14. 12
 nobiles 4. 21. 4
 nobili 3. 1. 2
 nobilis 5. 7. 16
 nobilis comedii 5. 1.
 9
 nobilis dives 5. 5. 4
 nobis 1. 3. 3; 1. 30. 3;
 & alibi
 noceat 5. 1. 8
 nocendum 1. 26. 1
 nocens est 5. 3. 12
 nocivum 1. 29. 3
 noctis 2. 8. 10
 noctu 2. 4. 18; 3. 7.
 10
 noctua 3. 16. 8. 17
 noctuæ 3. 16. 3

nocturnus 1. 23. 3
 noli 1. 22. 8; 1. 25. 7;
 2. 3. 4; 4. 9. 23
 noli affectare 3. 14. 1
 noli 1. 29. 11; 3. 7. 27;
 4. 3. 4
 noluitis 1. 2. 29
 nomen 1. 15. 1; 1. 6. 1
 nomen Æsopi 5. 1. 1
 nomen amici 3. 9. 1
 nomine 1. 14. 3
 nomine auctoris 2 pro-
 log. 7
 nomino 5 prolog. 11
 nominor 1. 5. 7
 non 1 prolog. 6; & a-
 libi pluries
 nondum 4. 3. 4
 nos 1 prolog. 7
 nossem 1. 11. 14
 nosset 3. 13. 4
 noster 4. 10. 9
 nostra 1. 9. 9; 4. 9. 4;
 & alibi
 nostræ 4. 25. 8
 nostram 2. 4. 10
 nostris 1. 3. 13; 4. 23. 4
 nostro 1. 8. 11
 nostro seculo 5. 1. 4
 nostrum 1. 30. 11
 nostrum studium 2. 9.
 12
 nota 1. 9. 5
 notam 1. 3. 11
 notare 3 prolog. 49
 notas 4. 23. 37
 notescet 3. 3. 3
 notior 5. 7. 4
 notis 1. 11. 2; 2. 5. 16
 noto 3 prolog. 63
 notos 1. 11. 9
 novacula 5. 8. 1
 noverat 4. 5. 28
 novercæ 3. 10. 3
 noverit 3. 1. 7

novi 5. 9. 4
 novies 3 prolog. 19
 novis 4. 6. 5
 novis rebus 5 prolog.
 13
 novissime 1. 24. 9; 3.
 14. 9; 4. 10. 20
 novitatem 5. 5. 6
 novo 1. 11. 8; 5. 1. 5
 novos 1. 11. 9
 novum 4. 17. 35
 nox 3. 2. 7; 3. 7. 19
 noxiorum 4. 25. 31
 nucibus 3. 14. 2
 nudabit 3 prolog. 47
 nudatum 5. 3. 1
 nudo 5. 8. 2
 nudos 4. 21. 17
 nulla 1. 13. 8; 3. 15.
 14. & alibi
 nulli 1. 26. 1
 nullis 5. 5. 14
 nullo modo 1. 26. 5
 nullam 4. 19. 11; 3. 16.
 9
 num 1. 15. 7
 numeremus 5. 4. 10
 numeret 3 prolog. 56
 numero 4. 24. 16
 numinum 4. 24. 32
 nummis 4. 21. 23
 nummos 2. 7. 9
 nunc 1. 6. 7; & alibi
 nunquam 1. 4. 5; 5. 3.
 15. & alibi
 nuper 4. 16. 14; 2. 8.
 21
 nuptias 1. 6. 1
 nutrit 3. 15. 7
 nutritus 5. 4. 6

INDEX

O.

O Canis 1. 27. 9
O me infelicem
1. 12. 13
ō nata 3. 17. 11
ō quanta species 1. 7. 2
ō qui 1. 13. 6
ō si 4. 5. 30
ō suavis anima 3. 1. 5
obje^{ct}o 1. 23. 4; 4. 11.
8
obje^{ct}us 5. 10. 4
obiit 3. 10. 3
obitum 3. 20. 2
objurgabat 1. 9. 4
objurgabat canem 5. 10.
7
oble^{ct}ent 3 prolog.
32
oblitus 1. 27. 7
obnoxia 3 prolog. 34
obnoxiæ 2. 7. 14
obscœna 3. 11. 2
obscuro 4. 2. 3
obſtſtere 3. 16. 19
obtegere 5. 5. 30
obteret 1. 30. 10
obtrectare 2. 9. 10; 5.
prolog. 15
obtrectet 5 prolog. 16
obvius 1. 29. 4; 4. 21.
25
occasione 2. 8. 9
occasionem 5. 8. 5
occidi 2. 8. 26
occidit 2. 6. 17
occilo 5. 2. 7
occœpit 1. 13. 5
occubuit 4. 2. 5
occuparat 2. 9. 5
occupat 1. 2. 5
occupata 2. 5. 2

occupato 3. 19. 12
occupaveris 5. 8. 3
occupavit 5. 1. 2
occurrit 2. 9. 15; 3. 7.
5
oculis 4. 4. 4
oculos centum 2. 8.
18
odij 4. 11. 7
odio 3. 10. 57
odiosissima 2. 5. 4
odore 4. 17. 18
odorem 3. 1. 3; 4. 17.
24
offendar 4. 10. 6
offendimus 3. 10. 60
offendunt 5. 5. 4
offerre 2. 1. 2
officii mei 3 prolog. 5
officinam 4. 7. 3
officium 1. 29. 6; 3. 7.
8
officium come 2. 5. 15
olfacit 4. 17. 35
olim 3. 2. 2; & alibi
oliva 3. 17. 9
omina lœva 3. 18. 12
omiserim 5 prolog. 5
omne 4. 7. 7
omnem 2. 9. 14; 4. 19.
25
omnes 1. 6. 7; & alibi
omni 1. 2. 21; 1. 31. 9
omni cura 3 prolog. 8
omni vigilia 3 prolog.
25
omnia 4. 7. 22; 4. 22. 6
omnibus 3. 17. 11; 5.
7. 35
omnino 1. 2. 8; 4. 9.
23
omnium 4. 5. 33
onerant laudibus 5. 5.
10
onerant saxis 3. 2. 4

onere degravati 4. 21.
15
onere dives 2. 7. 4
onus 1. 2. 8
onus ignotum 3. 15. 5
onus naturæ 1. 18. 5
onustus 4. 10. 3
opera 2. 5. 23
opera vocis meæ 1. 11.
13
operæ pretium 2. 5. 6
operam 5. 7. 5
operam perdunt 1. 25. 2
operarios 4. 5. 23
opere 4. 9. 9
operibus 5. 1. 5
operis 5 prolog. 1
operis residui 4. 25. 5
opes 1. 7. 14; 3 prol.
24; 4. 11. 1
opes regales 1. 27. 10
opibus 4. 21. 13
opimam prædam 2. 6. 8
opinans 5. 7. 8
opinione 3. 10. 55
opium 1. 9. 6
oportet 2 prolog. 2; 4.
6. 9
oppetit 3. 16. 2
oppido 3. 10. 19
opponat 2. 9. 9
opportuno 2. 8. 4
oppreſſi 5. 1. 5
oppreſſit 4. 24. 29
oppreſſum 1. 9. 3
opprimat 2. 4. 10
opprimere 5. 3. 2
opprimunt 1. 1. 15
oppugnant 2. 6. 3
opſonia 3. 4. 2
opſoniorum 4. 19. 22
optem 5. 3. 10
optimis rebus 4. 23. 23
optimes 3. 4. 7
opus 4. 20. 7

opus

VOCABULORUM.

opus adprobavit 4, 24.
 II
 opus est 4, 23. 31
 opus infundite 3, 13. 9
 orare 1, 28. 5
 oratum 4. 17. 2
 orbam 3, 10. 45
 ordinem 4, 20. 9
 ordo 5, 7. 30
 ordo vulgatus 4, 24. 31
 ornamenta 4, 4. 34
 ornant se 3, 23. 38
 ornatum 4, 4. 44; 4,
 5. 5
 Orpheo 3 prolog. 57
 orta 4, 3. 3
 os 1, 8. 4
 oscula 3, 8. 12; 4, 23.
 22
 oscula matronarum 4,
 23. 27
 osculantur 5, 1. 5
 offa 3, 7. 21
 offa humana 1, 27. 3
 ostendamus 1, 9. 2
 ostendere 3 prolog. 50
 ostendere vocem 1, 13. 9
 ostenderet 5, 5. 6
 ostenderit 5 prolog. 12
 ostenderet sese 5, 7. 19
 ostendit 3, 15. 3; 4, 10.
 18; 5, 6. 4
 ostentum 3, 3. 16
 otio 2, 5. 2
 otiosum 3, 7. 14
 otium 5, 1. 7
 otium des corpori 3
 prolog. 13
 ove 1, 17. 2
 ovem 1, 16. 3
 oves 3, 3. 4
 ovesque 3, 15. 3
 ovis 1, 17. 6; 1, 17. 8
 ovis patiens injuriae 1,
 5. 3

P.

Pactam 3, 8. 17
 pacto 2, 6. 6; &
 alibi
 palam 4, 25. 33
 palladio 4, 6. 9
 Pallas 3, 16. 13
 pallio 5, 5. 18
 palude 1, 30. 3
 paludibus 1, 11. 10
 paludis 1, 30. 9
 panem 1, 17. 3; & alibi
 panis 3, 7. 21
 Panthera 3, 2. 2
 par color 3, 13. 6
 par esse 1, 19. 10
 par gratia 3, 2. 1
 par officium 3, 7. 8
 parare 3, 19. 2
 pararet 3, 10. 10
 parata 2, 4. 15
 paratur 2, 4. 7
 paratus 3. 7. 11
 parcas mihi 1, 22. 2
 parcè 4, 16. 9
 parcite 2, 8. 8
 parco sciens 4, 25. 1
 parens 3 prolog. 57; 4,
 4. 20
 parentes 3, 16. 17
 pareret 4, 22. 3
 pares 2, 2. 7; 4. 15. 6
 paret ornatum 4, 4. 44
 paret vinum 4, 4. 43
 pariter 5, 2. 13
 pars 2, 1. 10
 parta 5 prolog. 17
 parte 2, 6. 11
 partem 4, 24. 12
 partem postulans 2, 1. 4
 partes 2 prolog. 11; 3,
 18. 10
 partes tuæ 4, 25. 24

I

partibus 1, 2. 4; 13. 5
 partibus factis 1, 5. 6
 Particulo 5 prolog. 10
 Particulo 5, 5. 44
 partiens 3, 8. 13
 partu 1, 18. 2
 parturibat 4, 22. 1
 parturiens 1, 19. 3
 parva 1, 15. 3
 parvæ rei 4, 3. 10
 parvas 3, 9. 2
 paruit 2, 6. 18
 parum 4. 6. 3
 parum est 2, 8. 22
 parvo 5, 5. 1
 parvulæ 5, 3. 3
 parvum 1, 2. 14
 pascebat 1, 15. 3
 pasci 4, 23. 39
 passer 1, 9. 4
 passim 5, 1. 3
 pastores 3, 2. 13
 pastoribus 3, 3. 17; 4,
 5. 40
 pastum 2, 4. 14
 pâtefecit 4, 6. 11
 pater 1, 1. 12
 pater Deorum 1, 2. 13
 patere 2, 9. 3
 pater familias 3, 10. 48
 patet 1, 28. 2
 pati 1, 3. 11; 1, 26. 12;
 4, 4. 9
 patiens 1, 5. 3
 putientia 4, 4. 6. 3
 patina 1, 26. 4
 patior 3, 7. 11
 patitur 4, 25. 2
 patri 4, 5. 32
 patriæ 3 prolog. 5;
 patriam 4, 21. 7
 patrimonio 4, 19. 23
 patris 4, 6. 16
 patroni 3, 10. 37
 paucas 5 prolog. 12

pauci

INDEX

pauci 4, 21. 14
 paucis 1, 9. 2; 3, 2. 12
 5, 4. 2
 paucos 1, 17. 7
 paventes 1, 10. 9
 pavidum 1, 2. 15
 paulo 5, 7. 4; 12
 pavo 3, 8. 1
 pavoni 1, 13. 5; 1, 3.
 8
 pavonum 1, 3. 7
 pavorem 2, 4. 20
 pauper 2, 1. 14
 pauperes 1, 15. 2
 paupertatem 4, 21. 3
 peccant 3, 10. 52, 53
 peccat 1, 8. 2: 5, 3. 12
 peccet 3, 13. 8
 pecora 3, 3. 4: 4, 5.
 23. 40
 pecore 4, 5. 45
 pedinem 5, 6. 1
 pectore 3, prolog. 9
 pectus 3, 10. 27: 4, 9. 3
 pecunia 2, 7. 2
 pecuniam 4, 5. 17, 48
 pecus 3, 2. 13
 pede 1, 30. 10; 2, 4.
 18: 4, 17. 6
 pedes 1, 9. 5; 1, 14. 6
 pedissequos 4, 5. 38
 pegma 5, 7. 7
 pelagi 4, 21. 7
 Pelei 4, 6. 6
 Peliadum 4, 6. 16
 Peliae 4, 6. 12
 pelle 4, 1. 7
 pellem 1, 24. 4
 Pelusio 2, 5. 12
 pendens 5, 8. 1
 pendere 3, 4. 1
 penderet 1, 27. 6
 penitus 3, prolog. 21
 pennæ 1, 31. 4
 pennarum 1, 13. 6
 pennas 1, 3. 5, 8
 penula 5, 2. 8
 pepercerant 3, 2. 10
 pepererat 2, 4. 2
 pepererunt 3, 3. 4
 peperit 3, prolog. 19:
 3, 15. 9: 4, 22, 3
 per artus fratri 4, 6.
 15
 per auras 2, 6. 7
 per campum 1, 12. 8
 per fabellas 2, prolog.
 2
 per flumen 1, 4. 2
 per forum 3, 19. 6
 per quem 4, 10. 10
 per te 2, 1. 5
 peractis mensibus 1, 18
 2
 perages 4, 25. 13
 peras 4, 9. 1
 perdere 5, 7. 9
 perdidisse 1, 10. 9
 perdomuit 4, 9. 19
 perductus 3, prolog.
 28
 perdunt 1, 25. 2
 pereat 3, prolog. 5
 peregrinam 1, 26. 11
 pereo 3, 7. 6
 perfecit 4, 20. 8
 perferri 1, 4. 4
 periclitatur 4, 5. 11
 periculo 2, 4. 13; 2,
 7, 14. 2, 8. 19: 4,
 16. 8
 periculo mortis 1, 28
 11
 periculosa 1, 8. 9
 periculosa est 3, 10. 1
 periculosa lucrum 5,
 4. 8
 periculum 3, 3. 8: 4, 8.
 1: 1, 29. 3; 4, 25. 34
 perierant 4, 21. 15
 perierte 1, 20. 6
 perierint 5, 4. 10
 periit 4, 21. 27
 perit 1, 24. 1: 4, 2. 6
 perit opera 2, 5. 23
 peritis 1, 23. 2
 perituræ 3, 2. 5
 peritus 3, 3. 1
 perjurio 4, 19. 24
 perleges 5, prolog. 14
 perlustro 4, 22. 6
 permotus 1, 6. 5
 perniciem 1, 20. 2
 pernicies 1, 30. 59; 2,
 4. 6
 pernitas 1, 9. 4
 perorassent 1, 10. 7
 perpasto 3, 7. 2
 perpeti 4, 5. 41
 persalutasset 4, 11. 4
 perscrutatus 3, 10. 47
 persecuta 1, 28. 5
 persequitur 3, 20. 3
 persolvit 3, 5. 1
 personam 1. 7. 1
 perstes 3, prolog. 14
 persuasa est 1, 8. 7
 persuasus 3, 5. 8
 pertineat 3, 1. 7
 pertinet 1, 30. 11
 pertinere 1, 14. 17: 3,
 3. 7
 pertraxerunt 3, 10. 35
 perturbatis 2, 4. 11
 perturbatus 4, 4. 27
 pervellit 5, 5. 32
 pervenit 2, 9. 12: 4,
 19. 3
 pessimos 3, 4. 6
 petebat 1, 4. 7
 petens 3, 10. 21
 petens Neapolim 2, 5. 7
 petierant 1, 20. 6
 peteret 1, 17. 2
 petiere 3, 10. 39
 petierint

VOCABULORUM.

petierint 2, 1. 2 ; 3, 2.
 19
 petierunt 2, 1. 11 : 1. 4.
 21. 18
 petiit 4, 3. 4
 petis 1, 10. 9
 petit 2, 8. 3 ; 4, 24. 6
 petivit 2, 1. 12
 peto 3, prolog. 63. 4,
 25. 8
 petulans 3, 5. 2
 petulans jurgium 3, 11
 2
 petulans turba 1, 2. 20
 petunt 1, 11. 9
 Phædri 2 prolog. 1
 Phalereus 5, 1. 1
 Philetæ 5, 10. 10
 Phœbo 3, 17. 3
 Phryx 3 prolog. 52
 pictis 3, 18. 8
 Pierio 3 prolog. 17
 pietas 4, 10. 10
 pignore 4, 20. 5 : 5, 5.
 37
 pilis 5, 6. 2
 pingi 2, 2. 8
 pinus 3, 17. 4 ; 4, 6. 7
 Pisistratus 1, 2. 5
 placet *ibid.*
 placet fatis 4, 19. 13
 placido 2, 7. 6
 placidus 2, 1. 9
 placo 4, 6. 4
 placuit 3, 17. 3
 plagæ 4, 1. 11
 plagis 4, 1. 6
 plane 3, 7. 26 ; 3, 13. 7
 plano 2, 4. 10
 plaudit 5, 7. 33
 plausu 5, 5. 21
 plausum 5 prolog. 20
 plausus 5, 5. 28. 5, 7.
 28
 plebeio 4, 25. 24

plebes 4, 5. 12
 pleteret 5, 9. 3
 plētimur 1, 31. 13
 plenam 4, 5. 35 ; 1, 26
 8
 plerumque 1, 26. 8 ; 3
 16. 2
 plumis 3, 18. 8
 plura 3 prolog. 39 ; 3,
 10. 14
 plures 2, 3. 7 ; 2, 9. 9 ;
 4, 19. 2 ; 4, 21. 15 ;
 5 prolog. 12
 pluribus 2, 3. 4 ; 3, 10.
 59
 plurimum 2, 8. 28
 pluris 4, 23. 3.
 plus 3, 5. 4 ; 4, 4. 1 ;
 1, 5. 8
 plus temporis 4, 25. 12
 plus valeo 1, 5. 9
 Pluto 4, 11. 5
 poculis 4, 24. 20
 pœna dignum 3, 3. 13
 pœnæ 4, 10. 8
 pœnam 4, 17. 26 ; 3,
 10. 32
 pœnas 4, 17. 28
 pœnas oppetit 3, 16. 2
 pœnas dat 1, 13. 2
 pœnas luat 3, 10. 44
 pœnas luere 1, 17. 1
 pœnas penderet 1, 27. 6
 pœnas persolvit 3. 5. 10
 pœnitendum 5, 5. 3
 pœnitentia 1, 13. 2
 poetæ 5, 5. 9 ; 4, 24. 8
 politam 4, 4. 26
 polivi 1 prolog. 2
 pollicitus 4, 5. 26
 pollui 3, 10. 17
 pondere 2, 6. 10
 ponderet 3, 10. 55
 poni 5, 4. 3
 ponis 3, 9. 5

ponti 4, 6. 10
 poposcit 1, 4. 7
 populum 4, 5. 0
 populus 3, 14. 7 ; 4, 5.
 30 ; 5, 5. 34, 5 7. 34
 populus cœlsa 3, 17. 4
 porcelli 5, 5. 17
 porcellos 2, 4. 15
 porcellum 5, 5. 3 ; 5, 5
 35
 porrigunt 4, 21. 25
 porro 3 prolog. 38 ; 3,
 15. 11
 portat 3, 15. 5
 portem 1, 15. 10
 portis 4, 5. 7
 posceret 4, 24. 12
 posita 2, 5. 9
 positæ 3, 14. 8
 positio 1, 14. 9 ; 1. 2.
 19
 posse 1, 18. 6 ; 3, 3. 11
 possent 1, 15. 6 ; 1. 20. 4
 posset 1, 19. 7 & alibi
 possideant 4, 5. 10 ; 4,
 5. 15
 possideat 3, 10. 37
 possidebit 4, 5. 47
 possint 4, 17. 31
 possis 3, 5. 5 ; 5, 2. 14
 possit 3, 13. 14 ; & ali-
 bi
 possum 1, 1. 7
 possumus 4. 9. 4
 possunt 3, 9. 17 ; 4, 2. 5
 post mortem 3, 20. 10
 post obitum 3, 20. 2
 post paucos dies 1, 17. 7
 post tempus 4, 18. 1
 post. tergum 4, 9. 2
 posteri 3 prolog. 32
 posteris 4, 4. 2
 posteros 4, 17. 34
 postquam 1, 11. 11 ; &
 alibi

INDEX

postridie 3, 2. 8 ; 5, 5. 24
 postula 1, 8. 12
 postulans 2, 1. 2
 postularunt 3, 10. 34
 posuerat 2, 4. 3
 posuere 2, 9. 1
 posuisse 1, 26. 5
 posuit 1, 26. 8 ; 1, 28. 4
 3, 14. 5
 potare 3, 16. 13
 potens 3, 5. 6
 potente 1, 5. 1
 potentem 1, 24. 1
 potentes 1, 30. 1
 poterit 4. 4. 39
 potes 3, 7. 8 ; 3, 12. 7 ;
 4. 23. 3
 potest 1, 27. 1 ; 2, 4.
 26
 potestas 3, 15. 14
 potior 3, 12. 6 ; 3, 15.
 9. 15
 potius 1, 3. 2 ; 4, 3.
 13
 potrici 4, 4. 25
 potueris 1, 19. 10
 potuerit 1, 26. 6
 potuissent 4, 4. 32
 potuit 3, 3. 15 ; 4, 2. 3
 4, 4. 19
 præbuerunt 2, 4. 24
 præcepto 3, 8. 1
 præcludere 1, 23. 5
 præcludit 1, 2. 26
 præcurrat 2, 5. 18
 prædam 1, 5. 11 ; 2, 6.
 8 ; 2, 8. 27 ; 5, 6. 4
 5, 10. 6
 prædator 2, 1. 2
 prædones 4, 21. 16
 præfulget 3, 18. 7
 prægusto 4, 23. 4
 prælio 4, 5. 5
 prælugeat 4, 10. 9
 præmetuens 1, 16. 4
 præmio 1, 14. 9 ; 5, 5. 5
 5, 14. 9
 præmium 1, 8. 10 ; 2,
 3, 6 ; 3, 5. 7 ; 4, 17.
 33 ; 4, 19. 9 ; 4, 25.
 8
 præponens 3 prolog.
 27
 præsentiam 5, 24. 32
 præsentibus 5, 1. 8
 præsepe 2, 8. 22
 præsepio 5, 9. 2
 præsideo 4, 5. 12
 præstare 3, 7. 8
 præstat 3, 15. 16
 præstatur 3, 4. 4
 præstem 1, 31. 9
 præstes 3 prolog. 15
 præstiterint 2, 8. 16
 præter 1, 15. 2
 præterissem 3, 13. 16
 prævalet 1, 13. 14
 prato 1, 24. 2
 prava 1, 25. 1
 prave 3, 10. 6
 Praxitelem 5, 1. 6
 prece 3, 16. 7
 preces 1, 19. 6
 precibus 5, 7. 18 ; 4, 3.
 7
 premere 1, 11. 12
 premit 4, 5. 10
 premitur 4, 25. 32
 prensa 1, 22. 1
 pretia 4, 19. 12
 pretii 3, 12. 4
 pretio 1, 8. 6 ; 4, 4. 47
 & alibi
 pretiosas 4, 21. 11
 pretium 1, 8. 1 ; 5, 1. 5
 5. 5. 45
 premium est operæ 2, 5.
 6
 prima 3, 6. 5 ; 4, 6. 10
 5

4 prolog. 6
 prima 1, 5. 7
 primo 3, 10. 31 ; 4, 10.
 16
 primum 4, 19. 6 ; 4,
 25. 2
 primùm 3, 3. 3
 primus 2, 9. 5
 princeps 5, 7. 17 ; 5, 7.
 41
 princeps tibicen 5, 7. 4
 principatu 1, 30. 5
 principes 5, 7. 27 ; 5, 1.
 13
 principum 4, 5. 11
 prior 1, 26. 4 ; 4, 23. 2
 5, 5. 27
 prior ales 1, 13. 8
 priore 5, 5. 31
 priores 4, 19. 16
 pristina 4, 12. 6
 pristinam 1, 21. 3
 pristinum 1, 2. 3
 privata 1, 22. 11
 privatam 3, 10. 45
 prius 1, 3. 12 ; 3, 10. 5
 4, 25. 24
 privus 5 prolog. 8
 pro judicio 5, 5. 2
 pro quo 1, 8. 10
 pro re domini 1, 23. 6
 pro salute 5, 4. 2
 pro thesauro 5, 6. 6
 pro vita 3, 2. 16
 probanda 4, 12. 2
 probans 5, 5. 37
 probatur 1, 13. 13
 procax 1, 2. 2
 procedunt 3, 7. 15
 proclivis 4, 25. 21
 procul 4, 1. 9
 proculatas 1, 30. 10
 procurare 2, 3. 16
 prodesse 3, 12. 7 ; 4, 18.
 5

prodidit

VOCABULORUM.

prodidit 1, 3. 3 ; 4, 17.
 18
 prodit 4, 6. 5 ; 5, 5. 27
 prodit foras 2, 4. 22
 proditum 5, 7. 22
 profecti 4, 17. 6
 profectò 3, 19. 11 ; 4,
 24. 21
 professæ 4, 6. 8
 professum 3 prolog. 52
 professus est, 5. 5. 23
 profert 5, 5. 36
 profuerint 1, 12. 14
 profugerit 1, 30. 8
 progeniem 2. 4. 10
 progredi 3, 6. 2
 prolepsam 3, 15. 6
 prolatum 5, 5. 10
 prolem 2, 4. 19
 proloquar 3, 7. 1
 promisit 4, 24. 19
 promissa 2, 6. 11
 promitte 4, 24. 13
 promôrat 4, 24. 28
 prope 4, 21. 17
 properat 3, 2. 11
 propior 4, 25. 10
 propositi 4, 20. 9
 proposito 5, 5. 5
 propositum 1, 5. 2 ; 2,
 prolog. 6 ; 3 prolog.
 16
 proposuit 3, 13. 5 ; 4,
 25. 29
 propriis 3, 18. 13 ; 4, 9.
 2
 propriis viribus 3 pro-
 log. 36
 proprios 3 prolog. 37
 proprium 1, 4. 1
 proprium genus 1, 3.
 10
 propter fructum 3, 17. 9
 propter illos 1, 1. 14

propter virtutem 4, 11. 3
 propter volans 2, 6. 7
 propterea 3, 10. 59
 propulsi 4, 17. 12
 prorsus 2, 1. 11 ; 3, 4. 5
 prosecutus 3, 5. 4
 prosequuntur 5, 5. 21
 profit 3, 17. 13
 prospectat 2, 5. 10
 prospicit 2, 4. 20 ; 2, 5.
 10
 prosternit se 5, 7. 38
 protinus 4, 18. 4
 protrusus 5, 7. 44
 provocet 4, 24. 25
 provolat 3, 2. 12
 proximam 2, 8. 3
 proximam culpæ 1, 10. 5
 proximi 5, 1. 16
 proximum 3, 10. 12
 prudenti 1 prolog. 4
 prudentia 1, 14. 11
 pudeat 2, 9. 19
 pudor 2, 1. 12
 puella 2, 2. 9
 puer 4, 25. 34
 pueriliter 3, 8. 5
 puer 3, 10. 13
 puerorum 3, 14. 1
 pugnæ 5, 10. 4
 pugnam 1, 3. 2
 pulcherrime 3, 13. 4
 pulchra facie 3, 8. 3
 pulchra juvenis 2, 12. 4
 pulchre 1, 10. 10 ; 4,
 19. 6 ; 4. 20. 2
 pullis 1, 28. 4
 pullus 3, 12. 1
 pulmentarium 3, 7. 23
 pulpito 5, 7. 37
 pulvere 4, 24. 22
 pulverem 2, 5. 17
 pulsus 1, 30. 8
 punctum 5, 3. 3
 puniri 3, 10. 19

I 3

punitorum 5, 4. 11
 puram 3, 10. 10
 purgo 1, 22. 3
 putabat 3, 20. 10
 putabit 4, 20. 3
 putans 1, 4. 4 ; 4, 1. 4
 putans escam 4, 1. 4
 putaret 2, 2. 7
 putas 1, 15. 8
 putat 5, 7. 29
 putatis 1, 14. 14
 putavit 2, 5. 19
 putentur 4, 6. 26
 puceo 4, 8. 11
 putes 3, 10. 52
 putet 5, 9. 5
 puceum 4, 8. 3
 pyctæ 4. 24. 5

Q.

QUA 1, 12. 10 ; &
 alibi
 qua res 4, 7. 4
 qua visum est 2, 7. 20
 quacunque 4. 5. 46
 quadrantes 4, 19. 23
 quæ 1, 3. 5 ; & alibi
 quam pluries
 quædam 1, 6. 6 ; & ali-
 bi
 quærens ignem 3, 18. 3
 quærere viæ 3, 16. 4
 quærit 1, 6. 5 ; 1, 29. 7 ;
 3 prolog. 25 ; 4, 8. 2
 quærit escam 5, 12. 2
 quæritur 2 prolog. 2
 quæro 3, 19. 9
 quæro vindictam 4, 3. 11
 quærunt 3, 10. 24
 quæsivit 1, 27. 7 ; 3, 4.
 3 ; 4, 11. 6
 quæso 1, 4. 7 ; & alibi
 quæstionis 3, 14. 8
 quæstus 3, 20. 4
 quæstus

I N D E X

quæstus genere 4, 21. 6
 quæstus stultitiae 1, 14.
 18
 quævis 5, 3. 13
 quale 3, 4. 4
 qualem 3, 3. 5
 quales 5, 5. 38
 qualis 1, 11. 13
 quam 1 prolog. 1 : &
 alibi pluries
 quamlibet 1, 25. 6
 quamvis 1, 28. 1 ; & a-
 libi
 quanam 4, 5. 17
 quando 3. 4. 6
 quandoquidem 3. 10
 52
 quanta 1, 7. 2 ; 1, 30.
 3
 quanta res 3, 12. 3
 quantæ 1, 14. 14
 quantam 4 prolog. 4
 quantis 5, 2. 15
 quanto 5, 5. 9
 quanto facilius 3, 7.
 13
 quanto justius 4, 25.
 25
 quantum 1, 13. 13 ; 2,
 4. 25 ; 1, 13. 7 ; 2,
 8, 24 ; 1, 12. 15 :
 4, 24. 1
 quantus 4, 24. 2
 quapropter 3, 6. 8 ; 3,
 13. 15
 quare 1, 31. 7 ; 3, 17.
 5 ; 5, prolog. 10 ; 5,
 5. 4
 quartam 1, 5. 10
 quartum 5 prolog. 14
 quas 1, 19. 2 ; & alibi
 quasi 3, 2. 8 ; 5 prolog.
 12
 quasifat 4, 17. 22
 queis 5, 1. 11

quem 1, 4. 6 ; & alibi
 quemcunque 4, 5. 10
 quercu 3, 13. 1
 quercu sublimi 2, 4. 1
 quercum 3, 4. 9
 quercus 3, 17. 2
 querela 5, 6. 7
 querella 1, 9. 10
 querellæ 1, 6. 6
 querellam 2, 9. 14 ; 3,
 18. 15
 quereretur 4, 16. 1
 quereris 1, 1. 7
 queri 1, 2. 8 ; 4, 16. 9
 questuque 1, 9. 7
 qui 1, 1. 15 ; & alibi
 quam pluries
 qui possum 1, 1. 7
 qui sint 4, 25. 32
 quia 1, 2. 7
 quibus 1, 7. 3 ; 5, 7. 6
 quicquam 1, 8. 14 ; 3,
 12. 7 ; 4, 19. 13
 quicunque 1, 10. 1 ; 1,
 21. 1 ; 2, prolog. 5
 quid 3 prolog. 24 ; &
 alibi
 quidam 1, 3. 12 ; & alibi
 quidem 2, 8. 17 ; 4, 12. 2
 quidnam 1, 6. 9 ; & a-
 libi
 quicquid 2, 6. 3 ; 4, 20.
 3 ; 2, 1. 2
 quiescam 3, 7. 19
 quietis 2, 8. 15
 quieto 2, 7. 6
 quinetiam 5, 1. 7
 quinam 5, 1. 15
 quippe 1, 28. 7 ; 3, 2. 5
 quis 1 prolog. ; & a-
 libi pluries
 quisque 1, 26. 12 ; &
 alibi
 quo 1, 3. 11 & alibi
 quo 4, 19. 16 ; & alibi

quò mi 3, 18. 9
 quò pertineat 3, 1. 7
 quò venis 4, 23. 30
 quod 1 prolog. 3 ; &
 alibi pluries
 quòd 4, 5. 33 ; 5, 2. 16
 quod si 2, 9. 8 ; 3 pro-
 log. 41 : 3, 10. 47
 quodam 1, 24. 2 ; & a-
 libi
 quodcunque 3 prolog.
 27
 quodve 4, 19. 9
 quondam 1, 6. 3 ; 1. 28
 3 ; 4. 25. 33
 quoniam 1, 2. 7 ; & a-
 libi
 quoque 1, 2. 30 ; & a-
 libi
 quorum 1, 14. 18 ; &
 alibi
 quos 1, 3. 12 ; & alibi
 quosdam 3, 10. 60
 quot 4, 10. 14
 quotidie 2, 4. 8. & alibi

R

R Adicibus 3, 10. 49
 ramis 2, 4. 21
 ramo 3, 16. 5
 ramosa 1, 12. 5
 rana 1, 24. 2 ; 1, 30.
 2
 ranæ 1, 1. 10 ; 1, 6. 4
 rapere 1, 16. 5
 rapiantur 1, 25. 3
 rapinam 2, 4. 22
 rapiet ad se 3 prolog.
 46
 rapit 1, 9. 6
 rapitur 5, 7. 7
 rapiunt 4, 21. 16

VOCABULORUM.

raptor 1, 31. 5
 raptum 1, 13. 3
 rapuere 5, 4. 9
 rapuisti 3, 6. 8
 rapuistis 4, 21. 27
 rapuit 1, 13. 11
 rara 3, 9. 1
 rara mens 4 prolog. 6
 ratem 4 6. 9
 ratio 5 prolog. 9
 re 1, 13. 13; 1, 23. 6;
 2 prolog. 7
 rebus 4, 23. 23; 5, 5. 3
 rebus novis 5 prolog.
 13
 rebus suis 3, 8. 28
 recepti 4, 5. 3
 receptus cœlo 4, 11. 3
 recidat 3, 18. 15
 recipere 1, 18. 4
 recipior 3 prolog 23
 recipit 4, 23. 35
 recipit ad se 4, 21. 23
 reclamant 4, 17. 25
 recolit 1, 18. 1
 recta 3, 10. 21
 recta per forum 3, 19.
 6
 recte 4, 12. 1
 recubuit 4, 24. 19
 recusant 3, 2. 18; 3, 13.
 12
 recusassent 3, 13. 17
 reddas 3 prolog. 12
 reddas judicium 3 pro-
 log. 64
 reddas præmium 4, 25.
 8
 reddebat 4, 12. 8
 reddent 4, 24. 13
 reddidi 5, 1. 2
 redeat tibi 3, 14. 13
 redeo 5, 3. 6
 redeunt 2, 8. 12
 rediit 4, 3. 5; 5, 24. 19

redire 1, 3. 10; 3, 19. 7
 redisses 3, 12. 5
 redit 2, 8. 17
 reducit 5, 6. 18
 refecit 3, 2. 9
 refecta est 4, 18. 4
 refelli 4, 20. 6
 referens 4, 24. 10
 referri 3, 2. 1
 refert 1, 15. 6
 refertur 5, 7. 11
 regales 1, 27. 10
 rege 1, 2. 18
 regem 1, 2. 11; 1, 2.
 22
 reges 3 prolog. 28
 regiam 4, 17. 11
 Regis 4, 17. 27
 Regina 4, 6. 13
 regnare 3, 7. 27
 regno 1, 30. 8
 regnum 1, 31. 11
 rei 3, 10. 2; 4, 10, 21
 rei domesticæ 3 prolog.
 11
 rei narratæ 4, 24. 31
 rei parvæ 4, 3. 10
 rejicit 2, 1. 6
 rejecta 5, 2. 8
 relaxes 3 prolog. 13
 religio 3, 13. 8; 4, 25.
 26
 religio sancta 4, 10. 4
 religione 1, 27. 6
 relinquunt 4, 21. 17
 reliquam 4, 24. 12
 reliquias 3, 4. 2
 reliquerat 3 prolog. 39
 reliquiæ 3, 1. 6, 4. 25.
 15
 reliquias 5, 4. 3
 reliquiis 1, 22. 6
 reliquis 1, 3. 13
 reliquit 4, 4. 3
 rem 1, 16. 2

rem seminarum 3, 8. 11
 rem gravem 3 prolog.
 51
 remq; intelligit 2, 5. 18
 remediis 3 prolog. 44
 remedium 2, 3. 3
 rependet 2 prolog. 12
 repente 1, 23. 1; 2, 2.
 8; & alibi
 repente liberalis 1, 23. 1
 reperi servitatem 4, 3.
 11
 reperies 5, 4. 11
 reperies utilitatem 4.
 prolog. 4
 repérire 4, 8. 2
 reperit 3, 10. 43; 3, 12.
 2; 4, 5. 51; 4, 10.
 15; 1 prolog. 1
 reperti sunt 4, 24. 30
 repertum 5, 5. 20
 repeti 5, 7. 31
 repetunt 5, 1. 8
 replent 4, 17. 18
 repletam 4, 11. 2
 replevit 2, 4. 19
 reposeenti 1, 19. 5
 repræsentavit 3, 10. 32
 reprehendere 5, 7. 4
 repressit 1, 29. 10
 repudiat 1, 29. 5
 repulsam 1, 3. 16
 repulsut 1, 1. 9; 1. 3.
 11
 reputavi 5, 4. 8
 requiram 1, 16. 7
 requiris 4, 25. 32
 requirit 1, 31. 2
 rerum 4, 5. 49; 4, 25.
 3; 5, 8. 5
 rerum varietas 5, 5. 2
 res 1, 27. 1; 3, 12. 3;
 3, 13. 7; 4, 4. 11; 4.
 10. 14; 4, 21. 11;
 5, 7. 35

INDEX

res cibi 4, 7. 4
 residens 1, 13. 4
 resides 3, 1. 7
 residui 4, 25. 5
 resonabat 4, 24. 21
 respectus 5, 4. 7
 respiciens 3, 10. 28
 respondeas 4, 19. 8
 respondent 4, 27. 8
 responderunt 5, 1. 16
 respondit 1, 1. 11; 1,
 22. 4; 5, 3. 6; 2, 8.
 17; 2, 3. 7; 4, 6. 4;
 4, 18. 6
 responso 4, 20. 6
 restiterunt 3, 7. 4
 restitit 1, 12. 3; 3, 14. 2
 restituo 3, 13. 15
 retensam 3, 14. 5
 retentis 1, 12. 10
 retorridus 4, 1. 7
 retro 2, 1. 6
 retudi 4, 23. 36
 retuli 1, 1. 9, 2, 1. 66
 retulit 2, 1. 8; 4, 24. 4
 retulit ad animum 3, 19.
 10
 revertier 4, 17. 14
 revertor 3, 2. 21
 reum 5, 7. 17
 revocasset 1, 26. 7
 reus 4, 25. 22
 rex 1, 14. 6, 13
 ridicule 3, 4. 5
 rigentem 4, 18. 2
 risit 1, 1. 13
 risu 5, 7. 31
 risum 1, 29. 1
 risum movet 1 prolog. 3
 rivum 1, 1. 1
 rogabat 1, 16. 3
 rogant 3, 2. 16
 rogantes 1, 1. 22; 4, 17.
 20; 4, 21. 15
 rogarer 5, 7. 34

rogaret 4, 18. 5
 rogasset 1, 19. 3
 rogata est 3, 16. 6
 rogati 3, 20. 8
 rogatus 4, 5. 35
 rogavit 4, 8. 6
 Roma 5, 7. 27
 Romæ 2, 5. 1
 Romamque 3, 10. 35
 rostris 1, 3. 9
 rostrum 1, 26. 8
 rosuri 1, 22. 7
 rudit 2, 2. 3
 rugosam 1, 24. 4
 ruina 4, 24. 29
 ruinam 2, 4. 21
 ruit 2, 6. 3; 3, 10. 4
 rumor 4, 5. 13; 4, 17.
 16; 5, 5. 11; 5, 7. 20
 rumpes 3, 14. 10
 rupti 1, 20. 5
 rupto 1, 24. 10
 rursus 1, 24. 6; & alibi
 rusticæ 4, 22. 24
 rusticæ 4, 5. 37
 rusticam 4, 5. 5
 rusticæ 3, 3. 16
 rusticæ 2, 8. 12
 rusticum 5, 5. 35; 4, 5.
 24
 rusticus 5, 5. 22, 29
 ruunt 5, 1. 3

S.

S Accos 2, 7. 3
 sacrilegio 4, 10. 3
 sacrum 4, 10. 13
 sæpe 1, 12. 2; & alibi
 sæpius 1, 15. 1
 sævis 1, 12. 11; 4, 16.
 3; 1, 31. 12
 sævit 3, 2. 14
 sævum 4, 6. 14
 sale 5, 5. 8

saliens 4, 2. 2
 saltantis 5, 7. 15
 saltem 5, 2. 11
 saltibus 1, 5. 4
 saltu 3, 2. 10
 salve 1, 29. 5
 salvo 5, 7. 27
 salutantes 3, 7. 3
 salute 5, 4. 2
 salvum 2, 8. 17
 sancta 3 prolog. 18; 4,
 12. 8
 sancta religio 4, 10. 4
 sanctæ 1, 27. 6
 sanctamque 3, 10. 30
 sanctissime 5, 5. 43
 sancto 5, 4. 1
 fane 3, 15. 12; & alibi
 sanguine 1, 29. 11
 sanguinem 5, 3. 9
 sanguinis 1, 28. 10
 sanitas 4, 25. 36
 sanitatem 5, 7. 12
 sapere 4, 6. 26
 saperet 3, 4. 3
 sapiens 3, 14. 6; 3, 17.
 11
 sapientia 1, 13. 14
 sapor 3, 4. 4
 sapore 3, 13. 10
 sarcinam 3, 15. 6
 sarcinas 3, 20. 5
 sarcinis 2, 7. 3
 satiari 4, 8. 9
 satiari cibo 3, 7. 14
 satiatur 1, 26. 9
 satis 2, 6. 1; 1, 13. 21
 satis fecisset 5, 10. 24
 sator 3, 17. 10
 saxa 3 prolog. 59
 faxis 3, 2. 4
 saxo 3, 2. 17
 scandit 2, 4. 6
 scelera 5, 10. 18
 scelere 3, 10. 50

sclesta

VOCABULORUM.

scelest 2, 4. 5
 scelest 4, 10. 7
 scena 5, 5. 13; 5, 7. 5
 schola 3 prolog. 21
 sciens 4, 25. 1
 scirem 1, 25. 8
 scirent 2, 9. 3
 scierint 2, 3. 6
 scierunt 4, 24. 32
 scilicet 5, 5. 30
 scio 3, 6. 9; 5, 3. 7
 scissit 3, 15. 11
 scito 5, 1. 3
 scivit 3, 15. 10
 scopulum 2, 6. 11
 scribam 4, 25. 1
 scribendi 5 prolog. 9
 scriberet 4, 24. 5
 scripserim 5, 10. 10
 script 4, 21. 2
 scripta 1, 1. 14; 4, 6. 1
 scriptor 5, 1. 26
 scriptum est 4, 22. 3
 scrutantur 4, 17. 7
 scrutatur 2, 8. 24
 scurra 5, 5. 8; 5, 5. 27
 scurram 5, 5. 34
 scyphum 1, 14. 7
 Scytha 3 prolog. 53
 se 1, 3. 6; & alibi
 secreta 1, 30. 9
 secretum 3, 10. 11; 4,
 24. 6; 4, 4. 6
 seculo 5, 1. 4
 secunda re 5, 2. 18
 secundam 1, 5. 8
 secundis 4, 16. 6
 secundo 4, 10. 28
 secundum 4, 10. 18
 securi 3, 2. 7
 securius 1, 9. 9
 securum 3, 20. 10
 secutis 4, 1. 7
 secutus 3, 10. 59
 sed 1, 20. 2; & alibi
 pluries

sedans 2, 5. 18
 sedare 4, 3. 1
 sede 1, 6. 8
 sedens 3, 6. 5
 sedent 5, 5. 26
 sedeo 4, 23. 6
 sedibus 1, 3. 13
 sedit 1, 10. 6; 3, 6. 1
 seductus 3, 10. 11
 sedula 4, 4. 13
 segnis 5, 8. 6
 segregatas 3, 15. 3
 Sejano 3 prolog. 42
 sulla 3, 6. 5
 semel 1, 10. 10
 semianimus 1, 9. 8
 semita 3 prolog. 39
 semper 1, 13. 14; & alibi
 senariis 1 prolog. 2
 senecta 4, 1. 1
 senex 1, 15. 4; 3, 14. 4;
 4, 4. 7
 senex latrans 5, 10. 7
 seni 3, 19. 11
 senio 4, 25. 16
 senis 2 prolog. 8
 senserat 3, 10. 31
 sensibus 2, 4. 11
 sensim 4, 16. 9
 sensit 3, 14. 3; 3, 19. 11
 sensum 1, 7. 4
 sensus 2 prolog. 10
 sensus testamenti 4, 4.
 19; 4, 4, 30
 sententia 3, 10. 6
 sententiam 4, 25. 34
 sententiam dixisse 1, 10.
 8
 sententiam sustulit 3,
 13. 13
 sententiis 3, 3. 12
 sentiam 4, 24. 14
 sentiat 3 prolog. 3; 4,
 7. 2; 5, 2. 9
 sentiebat 3, 10. 15
 sentiret 1, 3. 16

sentit 2, 8. 14; 2, 9.
 13; 3, 10. 27
 separata 1, 30. 7
 seponit 4, 4. 21
 sequentes 5, 1. 16
 sequerentur 4, 5. 6
 sequetur 1, 5. 9
 sequitur 2, 7. 6
 serenam 4, 16. 5
 sermone 4, 21. 2
 servabo 2 prolog. 8
 servans 3, 10. 23
 servet 2 prolog. 6
 serviam 1, 15. 10
 servit 1, 22. 11
 servitus 3 prolog. 35
 servitutem 1, 2. 6
 servitutem reperi 4, 31.
 11

servulo 4, 24. 24
 servumque 2, 9. 2
 seſe 1, 24. 10; & alibi
 festertia 4, 4. 12
 fetosæ 2, 4. 12
 severitatem 4, 6. 4
 sex 1, 1. 10
 si 1 prolog. 5; & alibi
 sic 1, 5. 6; & alibi pluries
 sicubi 5, 24. 32
 Siculum 2, 5. 10
 sidera 1, 6. 4
 sidera Ledæ 4, 24. 9
 significari 3, 3. 10
 significat 2, 8. 27; 4,
 10. 16; 5, 8. 5
 signum 4, 5. 5
 silentio 3, 13. 16
 silentium 5, 5. 15
 files 4, 23. 18
 silva 1, 12. 9
 silvas 2, 1. 10
 silyvis 3, 7. 12
 sim 3, 7. 27
 simile 4, 23. 9
 similes habitu 4, 15. 7
 similes

INDEX

similes tui 5 prolog. 17
 simili 1.9.10; 1, 11.15;
 1, 24. 7; 1, 26. 2
 simili gyro 2, 25. 26
 simili querela 1, 9. 10
 similis 4, 19. 15
 similis gloriæ 4, 24. 10
 similiter 3, 5. 6
 similius 5, 5. 34
 simium 3, 4. 1
 simius 1, 10. 6
 Simonide 4, 21. 13
 Simonidem 4, 24. 25
 27
 Simonides 4, 21. 2, 26;
 4, 24. 4
 Simonidis 4, 21. 20
 simplices 3, 10. 54
 simpliciter 3, 7. 7
 simul 1, 11. 4; & alibi
 simulachrum 1, 4. 3
 simulans 2, 14. 7: 2, 4.
 20; 5, 5. 29
 simulat 5, 5. 29
 simulavit 3, 10. 19
 sin 2, 9. 15; 3, prolog.
 31
 sinceræ 4, 25. 31
 sinceritas 4, 12. 3
 sincerum 3 prolog. 60
 fine apparatu 5, 5. 14
 fine labore 3, 7. 14
 fine mercede 4 prol. 8
 fine mora 5, 7. 24
 fine virtute 3, 6. 11
 singula 4, 4. 47
 singulæ 2, 8. 24
 singulas 1, 2. 25; 1, 31
 11
 singulas horas 3, 15.13
 singulis 4, 4. 27
 singulos 1, 8. 5; 3 pro-
 log. 50
 sinistra 2, 9. 16
 sinistram 5, 7. 8
 finite 4, 15. 4
 sinon 3 prolog. 27
 sint 3, 1. 6
 sinu 4, 18. 3; 5, 5. 36
 sinum 5, 5. 16
 sinunt 3, 16. 11
 sinuque 4, 18. 3
 sinus 4, 6. 10
 sis 3, 7. 9
 sit 2, 6. 9 & alibi
 siti 1, 1. 2; 3, 16. 15
 sitiens 4, 8. 5
 sitim 4, 3. 1
 sitis 5, 5. 38
 five 4, 21. 7
 smaragda 3, 18. 7
 societas 1, 5. 1
 socii 1, 5. 4
 Socrates 3, 9. 2
 sol 1, 6. 3
 sola 1, 5. 11
 solatium 1, 9. 8
 sole 3, 19. 8
 solebant 3, 20. 5
 solebat 5, 7. 15
 solem 1, 4. 3
 solennis 3 prolog. 62
 solent 1, 17. 1; 5, 5. 1
 solet 3, 2. 1; 3, 9. 5
 solertes 2, 1. 3
 solertia 4, 4. 49
 solertiae 1, 28. 2
 solicitum 1, 31. 7
 solidum 4, 23. 24
 solitæ 3, 16. 4
 solitus 4. 3. 1; 5, 7. 5
 solvit 1, 2. 3; 1, 17. 7;
 4, 4. 33
 solus 2, 9. 6; 3, 19. 1;
 5, 5. 13
 soluto 3 prolog. 10
 solutus 3, 7. 20
 somno 3, 10. 31; 4. 19.
 10
 somno inerti 3 prolog. 56

somnum 3, 16. 5
 sonare 3, 16. 12
 sonipes 4, 3. 3
 sono vincor 3, 18. 9
 sonoque 1, 2. 15
 sonum citharæ 4, 19.
 20
 sophus 3, 14. 9; 4, 16. 8
 sopita 3, 10. 31
 sorbitionum 1, 26. 5
 sordido 4, 19. 24
 spacium 2, 8. 10
 spargeret 3, 1. 3
 sparli 4, 24. 22
 speciem 3, 18. 9
 species 1, 7. 2
 spectaculi 5, 5. 9
 spectatorum 5, 7. 13
 spectaturi 5, 5. 26
 specu 4, 5. 9
 speculo 1, 4. 3
 speculum 3, 8. 4
 speluncam 4, 19. 3
 sperante 3, 10. 12
 spernat 3, 10. 51
 spes 3, 5. 9
 spes delusa 3, 18. 15
 spiritu 4, 10. 7
 spiritum 1, 21. 4; 2, 8.
 7; 3, 2. 6; 4, 19. 17
 spiritus 4, 25. 30
 splendebat 4, 24. 20
 splendorem 3, 11. 5
 spoliari 2, 2. 1
 spoliatus 2, 7. 10
 sponsore 1, 16. 4
 sponsu 1, 16. 1
 sponte 3, 15. 16
 spumantibus 3, 6. 7
 stabat 1, 1. 2; 2, 1. 1
 stagni 1, 6. 6
 stagno 1, 2. 17
 stans 3, 3. 14
 stant 3, 10. 37
 stant pro judicio 5, 5. 2
 statim

VOCABULORUM.

statim 3, 10. 51
 statuam 2, 9. 1; 4, 17.
 19; 5, 1. 17; 5, 5. 23
 stercore 1, 27. 11; 4,
 17. 7
 steriles 3, 17. 5
 sterquilinio 3, 12. 1
 stramenta 2, 8. 23
 strigitusque 5, 2. 8
 strinxerat 3, 10. 33
 trophis 1, 14. 4
 student 1, 27. 2
 studii 2, 9. 6
 studio 4, 21. 19
 studiosè 4, 23. 13
 studium 2, 9. 12; 3,
 prolog. 10
 stulta 2, 4, 25; 3, 17.
 12; 4, 7. 6; 5, 7. 3
 stulte 3 prolog. 48; 3,
 15. 2
 stulti 1, 29. 6; 4, 6. 25
 25
 stultis 1, 23. 1
 stultitiae 1, 14. 18
 stultitiam 4, 9. 25
 stultum 1, 20. 1; 4. 25
 20; 5, 7. 30
 stultus 1, 13. 9
 stupor 1, 13. 12
 stupore 1, 14. 12
 stuproque 3, 10. 17
 stylo 3 prolog. 30
 sua 5 prolog. 7
 suâ 3 prolog 45; 3, 7.
 21; 3, 17. 1; 5, 4. 2;
 5, 5. 17
 sua exempla 1, 26. 12;
 3, 16. 9
 suadebat 1, 15. 6
 suadet 2, 6. 11
 suæ 4, 17. 2
 suum 1, 10. 7; 1, 12.
 4; 2, 4. 19; 2, 5. 8;
 3, 16. 16; 4, 5. 33;
 statim

4, 15. 3; 4, 21. 24
 suaves 5, 5. 42
 suavis 3, 1. 5
 sub conditione 4, 4. 8
 sub illis 4 prolog. 4
 sub testo 3, 7. 13
 subclamant 5. 1. 13
 subdolis 1, 13. 1
 subesse 5, 5. 18
 subjecti 1, 19. 2
 subinde 2, 8. 12
 subita 1, 23. 7
 subito 1, 2. 14; 1, 12,
 7; 1, 11. 7
 subitò 1, 27. 10; 2, 7.
 7; 4, 5. 31; 4, 16. 5;
 4, 17. 23; 4, 24. 35
 sublatus 5, 7. 10
 sublime 2, 6. 7
 sublimes 1, 28. 1
 sublimi 2, 4. 1
 submovet 2, 9. 14
 subripi 4, 10. 6
 subripuisse 1, 10. 10
 subscriptit 3, 10. 57
 subsedit 3, 10. 20
 subsidium 4, 21. 12
 subtiliter 3, 10. 45
 successus 2, 3. 7; 3, 5. 1
 succumbit 3, 14. 9
 succurrat 1, 2. 28
 sudore 4, 23. 23
 suffici 3, 10. 12
 sui 2, 9. 19; 5, 5. 2
 suis *pronom.* 2, 4. 23; 4,
 5, 4; 4, 16. 1; 2,
 8. 28; 4, 5. 5; 4,
 17. 15
 sui *nom.* 5, 10. 4
 suis setosæ 2, 4. 12
 sum 1, 5. 8; 2, 7. 12;
 3 prolog. 54; 3, 7.
 6; 3, 10. 59
 sum expertus 5, 2. 15
 sum paratus 3, 7. 11

sumere 2, 1. 3; 4, 2. 4
 sumerent 3, 17. 5
 sumis 4, 19. 12
 summa 4, 4. 44
 summis 4, 2. 2
 summo 2, 5. 9; 4, 19.
 11
 sumus 4, 9. 5; 5, 10. 9
 sunt 1, 22. 7; 2, 4, 13.
 23; 3, 18. 10, 13; 4
 prolog. 5; 4, 11. 1;
 4, 15. 8; 4, 21. 15;
 4, 24. 13; 5, 1. 15
 suo 1, 3. 2; 3, 10. 11
 suos 1, 3. 6; 1, 24. 4;
 1, 28. 11; 3 prolog.
 56; 2, 7. 10; 3, 13. 2
 super 1, 27. 8
 super juvencum 2, 1. 1
 super obscœna dicta 3,
 11. 2
 super scopulum 2, 6. 21
 superba 4, 23. 17
 superbi 4, 6. 12
 superbia 1, 3. 4
 superbiae 3, 16. 2
 superbiam 4, 23. 21
 superbiens 5, 7. 43
 superfuit 2, 9. 6
 superior 1, 1. 2
 superiore 4, 17. 18
 superis 1, 17. 9; 4, 24.
 3
 superius 4, 24. 2
 superos 4, 19. 19
 supersunt 4, 25. 1; 5,
 5. 40
 superum 5, 6. 5
 supplex 1, 28. 12; 2, 8.
 8
 suppliæ 1, 22. 5
 suppositum 3, 8. 4
 supra formam 4, 24.
 24
 supra lignum 1, 2. 20
 sus

INDEX

sus 2, 4. 3
 fuscitat 5, 5. 28
 suspendit 4, 9. 3
 suspenso 2, 4. 18
 suspicio 3, 10. 36
 suspicione 3 prolog. 46
 sustine 4, 6. 31
 sustineas 4, 15. 7
 sustinens 3, 10. 25
 sustinere 1, 2. 31
 sustineret 3, 2. 6; 4, 21. 3
 sustinet 3, 8. 7
 sustinete 1, 2. 31
 sustinuit 1, 3. 11
 sustulere 1, 6. 4
 sustulit 1, 3. 5; 1, 28.
 3; 2, 6. 4; 3, 13. 13;
 4, 18. 2
 futor 1, 14. 1
 suum 2 prolog. 6; &
 alibi
 sylva 1, 12. 9
 sylvas 2, 1. 12
 sylvis 3, 7. 12

T.

Tabulam 4, 21. 24
 tace 5, 9. 4
 taceret 3, 16. 6
 tacite 1, 2. 17
 tacito 5 prolog. 3
 tacta 1, 24. 3
 tale 2, 3. 6; 4, 10. 11
 talem 1, 2. 9; & alibi
 tales reliquæ 3, 1. 6
 tali 1, 21. 5
 tali modo 4, 4. 9
 talis 3, 4. 4; 4, 23. 3
 talis exempli 5, 1. 10
 talis tituli 5 prolog. 4
 talis vir 3, 9. 5
 tam 3, 9. 5; 4, 17. 32
 ramen 2, 5. 5; 2, 9. 11;
 3 prolog. 23; 3, 10

51; 3, 15. 9; 4, 5.
 3; 4, 10. 7; 4, 20. 2
 tandem 1, 8. 7; 4, 17.
 8; 3, 19. 4
 tangere 4, 2. 3
 tangi 3 prolog. 6
 tanta bonitas 4, 8. 8
 tanta copia 4, 25. 6
 tantæ 1, 24. 3
 tanti 2, 5. 21; 3, pro-
 log. 4
 tantis 3 prolog. 44
 tanto justius 5, 5. 8
 tanto melior 3, 5. 3
 tantum 1 prolog. 6; 4,
 19. 9
 tantum, id est solùm 3,
 2. 16
 tantummodo 5, 7. 19
 tarda 3, 6. 2
 tartareo 4, 5. 9
 taurorum 1, 30. 2
 taurus 1, 21. 7; 5, 9. 1
 te 1, 1. 8: & alibi
 teſto 2, 8. 7; 3, 7. 13
 tegebat 2, 2. 3
 tegere 4, 23. 17
 telis 4, 3. 5
 temeritas 5, 4. 12
 temone 3, 6. 1
 temperat 3, 6. 6
 temperatæ 5, 5. 42
 tempestas 4, 21. 9
 tempestatibus 4, 16. 3
 templa 4, 23. 5
 tempora 3 prolog. 3
 tempore 2, 8. 16; 4, 10.
 19
 temporis 4, 4. 18; 4, 25
 12; 5, 8. 7; 4, 5. 18
 tempus 1, 19. 6; 4, 17.
 2; 4, 18. 1
 tendit 1, 23. 2
 teneas 5, 8. 3
 teneat 4, 5. 42
 tenebat 1, 4. 6.
 tenebras 3, 10. 42
 tenebris 3, 10. 26; 3,
 16. 4; 4, 19. 10
 tenero 2, 4. 14
 tenet 5, 5. 25
 tensum 3, 14. 10
 tentans 1, 23. 4
 tentaret 4, 7. 4
 tentat 3, 10. 2
 tenui 4, 12. 7
 tenuit 3 prolog. 60
 tenuitas 2, 7. 13
 tenuitatem 1, 12. 6
 tergore 2, 1. 9
 tergum 4, 9. 2
 terminum 4, 25. 28
 terminum operis 5 pro-
 log. 1
 terram 2, 4. 8
 terram fodere 2, 4. 8
 terreret 1, 11. 5
 terris 4, 22. 2
 territus 1, 15. 5
 terrore 2, 4. 11
 terruit 1, 2. 15
 tertia 1, 5. 9
 tertiam 4, 4. 6
 tertiam partem 4, 24.
 11
 tertium 3 prolog. 30
 tertius 4, 1. 6
 testa 3, 1. 2
 testamenti 4, 4. 19
 testatur 1, 5. 2
 testes 3, 11. 5
 testimonio 1, 17. 6
 testis 1, 17. 4; 3, pro-
 log. 43
 testis citatus 1, 17. 4
 testudinem 3, 6. 4
 tetigerit 3, 8. 11; 1, 5.
 10
 theatro 5, 5. 10
 thelauro 5, 6. 6
 thesauros

VOCABULORUM.

thesauros 4, 19. 4
 thesaurum 1, 27. 3
 Thessalia 4, 6. 7
 Threissa gens 3 prolog. 56
 thure 4, 19. 19
 Tiberius Cæsar 2, 5. 7
 tibi 1, 22. 3; & alibi
 tibiam 5, 7. 8
 tibiarum 4, 19. 21
 tibicen 5, 7. 29
 tibicine 5, 7. 29
 tigillum 1, 2. 14
 timeas 2, 1. 7
 timens 1, 1. 6
 timentes 3, 2. 15; 4,
 17. 11; 4, 17. 18
 timeo 3, 6. 5
 timere 3, 2. 18
 timidus 1, 15. 4
 timidus comes 5, 2. 7
 timore 1, 2. 19; 1, 14.
 10; 2, 4. 16; 2, 8. 3
 tintum 2, 3. 2
 tintinnabulum 2, 7. 5
 tituli 5 prolog. 4
 togamque 3, 10. 10
 tolle 2, 1. 9
 tollere 2, 8. 23
 tollit 1, 11. 7; 2, 8. 27
 tollo 1, 5. 7
 tonanti 3 prolog. 19
 tonitribus 5, 7. 23
 tonsum 2, 10. 27
 torquens 4, 19. 17
 torquet 1, 26. 9
 torquet se 3, 14. 7
 totam 1, 5. 11; 1, 28.
 9; 4, 4. 8; 4, 16. 10;
 4, 17. 11
 totis 3, 1. 4
 totis viribus 1, 11. 7
 toto 2, 4. 20
 toto die, *ibid.*
 totum 5, 7. 33

toxicum 1, 14. 8
 tradam 4, 4. 2; 4, 23. 3
 tradere famæ 5 prol. 6
 tradet 4, 4. 44
 tradidit 1, 28. 12
 traditum est 1, 25. 4
 traditur 4, 3. 6
 tradunt sese 1, 31. 10
 tragicam personam 1, 7.
 1
 trahens 1, 21. 4; 3, 7. 12
 trahit 4, 4. 37
 transeunt 5, 7. 1
 transfertis 5 prolog. 18
 transigit 3, 10. 27
 transit 2, 8. 13
 translatatio 5, 7. 24
 transtulit 3 prolog. 37
 traxit 3, 1. 4
 tremere 4, 17. 24
 trepidantem 3, 16. 18
 trepidarent 4, 5. 2
 trepide 2, 5. 2
 tres 4, 4. 3
 tribuerit 3, 18. 2
 tribuetis 1, 5. 8
 tribui 2, 9. 4
 tribuit 1, 7. 4; 3, 16.
 19
 tribus 4, 4. 8
 tributus 4, 24. 3
 tricandum 3, 6. 9
 triclinio 4, 24. 28
 tristem 1, 3. 11
 tristem fortunæ vicem
 5, 1. 6
 tristem servitutem 1, 2. 6
 tristem vitam 3, 20. 2
 tristi 2, 6. 17
 tristis 4, 19. 20
 tristis eventus 4, 5. 10
 tritici 1, 16. 3
 trivio 1, 27. 11; 5, 6.
 3
 trucidat 3, 2. 13
 trudi 5, 5. 35

trusirant 2, 7. 8
 tu 1, 10. 9; 4, 6. 1
 tua 1, 3. 16; 1, 9. 10
 tuæ 2, 1. 8; 4, 6. 4; 5,
 2. 16
 tuæ partes 4, 25. 24
 tuarum 1, 13. 6
 tuas 2, 9. 12
 tuearis 3, 7. 10
 tuentes 3, 10. 38
 tugurio 1, 19. 4
 tui 3, 12. 4; 4, 19. 18;
 3, 16. 11; 5, prolog.
 17
 tuis 3 prolog. 38; 3, 3.
 17; 3, 6. 4; 4, 3. 7;
 4, 21. 13
 tulerint 4, 4. 16
 tuli 1, 21. 10
 tulisse 4, 3. 7
 tum 1, 3. 12; & alibi
 tumens 1, 3. 4
 tumentes 2, 7. 2
 tunc 1, 1. 3; 3, 18. 5
 tunica 2, 5. 12
 tunicis 5, 7. 42
 tuo 2, 18. 7; 4, 25. 17
 turba 3, 19. 7; 4, 4. 1;
 4, 4. 29
 turba petulans 1, 2. 20
 turbæ meæ 1, 19. 9
 turbam 5, 4. 11
 turbat 1, 11. 8
 turbatos 4, 17. 9
 turbavit 4, 3. 2
 turbulentam 1, 1. 5
 turpe 3, 11. 7; 4, 17.
 15
 turpem 5, 5. 37
 turpi 1, 13. 2; 3, 4. 7;
 3, 10. 17; 4, 17. 5
 turpissimam 3, 8. 2; 4,
 4. 6
 turpiter 1, 25. 2
 Tuscum mare 2, 5. 10

tuta

INDEX

sus 2, 4. 3
 suscitat 5, 5. 28
 suspendit 4, 9. 3
 suspenso 2, 4. 18
 suspicio 3, 10. 36
 suspicione 3 prolog. 46
 sustine 4, 6. 31
 sustineas 4, 15. 7
 sustinens 3, 10. 25
 sustinere 1, 2. 31
 sustineret 3, 2. 6; 4, 21. 3
 sustinet 3, 8. 7
 sustinete 1, 2. 31
 sustinuit 1, 3. 11
 sustulere 1, 6. 4
 sustulit 1, 3. 5; 1, 28.
 3; 2, 6. 4; 3, 13. 13;
 4, 18. 2
 tutor 1, 14. 1
 suum 2 prolog. 6; &
 alibi
 sylva 1, 12. 9
 sylvas 2, 1. 12
 sylvis 3, 7. 12

T.

Tabulam 4, 21. 24
 tace 5, 9. 4
 taceret 3, 16. 6
 tacite 1, 2. 17
 tacito 5 prolog. 3
 tacta 1, 24. 3
 tale 2, 3. 6; 4, 10. 11
 talem 1, 2. 9; & alibi
 tales reliquiæ 3, 1. 6
 tali 1, 21. 5
 tali modo 4, 4. 9
 talis 3, 4. 4; 4, 23. 3
 talis exempli 5, 1. 10
 talis tituli 5 prolog. 4
 talis vir 3, 9. 5
 tam 3, 9. 5; 4, 17. 32
 tamen 2, 5. 5; 2, 9. 11;
 3 prolog. 23; 3, 10

51; 3, 15. 9; 4, 5.
 3; 4, 10. 7; 4, 20. 2
 tandem 1, 8. 7; 4, 17.
 8; 3, 19. 4
 tangere 4, 2. 3
 tangi 3 prolog. 6
 tanta bonitas 4, 8. 8
 tanta copia 4, 25. 6
 tantæ 1, 24. 3
 tanti 2, 5. 21; 3, pro-
 log. 4
 tantis 3 prolog. 44
 tanto justius 5, 5. 8
 tanto melior 3, 5. 3
 tantum 1 prolog. 6; 4,
 19. 9
 tantum, id est solùm 3,
 2. 16
 tantummodo 5, 7. 19
 tarda 3, 6. 2
 tartareo 4, 5. 9
 taurorum 1, 30. 2
 taurus 1, 21. 7; 5, 9. 1
 te 1, 1. 8: & alibi
 te&to 2, 8. 7; 3, 7. 13
 tegebat 2, 2. 3
 tegere 4, 23. 17
 telis 4, 3. 5
 temeritas 5, 4. 12
 temone 3, 6. 1
 temperat 3, 6. 6
 temperatæ 5, 5. 42
 tempestas 4, 21. 9
 tempestatibus 4, 16. 3
 templa 4, 23. 5
 tempora 3 prolog. 3
 tempore 2, 8. 16; 4, 10.
 19
 temporis 4, 4. 18; 4, 25
 12; 5, 8. 7; 4, 5. 18
 tempus 1, 19. 6; 4, 17.
 2; 4, 18. 1
 tendit 1, 23. 2
 teneas 5, 8. 3
 teneat 4, 5. 42
 tenebat 1, 4. 6.
 tenebras 3, 10. 42
 tenebris 3, 10. 26; 3,
 16. 4; 4, 19. 10
 tenero 2, 4. 14
 tenet 5, 5. 25
 tensum 3, 14. 10
 tentans 1, 23. 4
 tentaret 4, 7. 4
 tentat 3, 10. 2
 tenui 4, 12. 7
 tenuit 3 prolog. 60
 tenuitas 2, 7. 13
 tenuitatem 1, 12. 6
 tergore 2, 1. 9
 tergum 4, 9. 2
 terminum 4, 25. 28
 terminum operis 5 pro-
 log. 1
 terram 2, 4. 8
 terram fodere 2, 4. 8
 terreret 1, 11. 5
 terris 4, 22. 2
 territus 1, 15. 5
 terrore 2, 4. 11
 terruit 1, 2. 15
 tertia 1, 5. 9
 tertiam 4, 4. 6
 tertiam partem 4, 24.
 11
 tertium 3 prolog. 30
 tertius 4, 1. 6
 testa 3, 1. 2
 testamenti 4, 4. 19
 testatur 1, 5. 2
 testes 3, 11. 5
 testimonio 1, 17. 6
 testis 1, 17. 4; 3, pro-
 log. 43
 testis citatus 1, 17. 4
 testudinem 3, 6. 4
 tetigerit 3, 8. 11; 1, 5.
 10
 theatro 5, 5. 10
 thelauro 5, 6. 6
 thesauros

VOCABULORUM.

thesauros 4, 19. 4
 thesaurum 1, 27. 3
 Thessalia 4, 6. 7
 Threissa gens 3 prolog. 56
 thure 4, 19. 19
 Tiberius Cæsar 2, 5. 7
 tibi 1, 22. 3; & alibi
 tibiam 5, 7. 8
 tibiarum 4, 19. 21
 tibicen 5, 7. 29
 tibicine 5, 7. 29
 tigillum 1, 2. 14
 timeas 2, 1. 7
 timens 1, 1. 6
 timentes 3, 2. 15; 4, 17. 11; 4, 17. 18
 timeo 3, 6. 5
 timere 3, 2. 18
 timidus 1, 15. 4
 timidus comes 5, 2. 7
 timore 1, 2. 19; 1, 14. 10; 2, 4. 16; 2, 8. 3
 tintum 2, 3. 2
 tintinnabulum 2, 7. 5
 tituli 5 prolog. 4
 togamque 3, 10. 10
 tolle 2, 1. 9
 tollere 2, 8. 23
 tollit 1, 11. 7; 2, 8. 27
 tollo 1, 5. 7
 tonanti 3 prolog. 19
 tonitribus 5, 7. 23
 tonsum 2, 10. 27
 torquens 4, 19. 17
 torquet 1, 26. 9
 torquet se 3, 14. 7
 totam 1, 5. 11; 1, 28. 9; 4, 4. 8; 4, 16. 10; 4, 17. 11
 totis 3, 1. 4
 totis viribus 1, 11. 7
 toto 2, 4. 20
 toto die, *ibid.*
 totum 5, 7. 33

toxicum 1, 14. 8
 tradam 4, 4. 2; 4, 23. 3
 tradere famæ 5 prol. 6
 tradet 4, 4. 44
 tradidit 1, 28. 12
 traditum est 1, 25. 4
 traditur 4, 3. 6
 tradunt se 1, 31. 10
 tragicam personam 1, 7. 1
 trahens 1, 21. 4; 3, 7. 12
 trahit 4, 4. 37
 transeunt 5, 7. 1
 transfertis 5 prolog. 18
 transigit 3, 10. 27
 transit 2, 8. 13
 translatio 5, 7. 24
 transtulit 3 prolog. 37
 traxit 3, 1. 4
 tremere 4, 17. 24
 trepidantem 3, 16. 18
 trepidarent 4, 5. 2
 trepide 2, 5. 2
 tres 4, 4. 3
 tribuerit 3, 18. 2
 tribuetis 1, 5. 8
 tribui 2, 9. 4
 tribuit 1, 7. 4; 3, 16. 19
 tribus 4. 4. 8
 tributus 4, 24. 3
 tricandum 3, 6. 9
 triclinio 4, 24. 28
 tristem 1, 3. 11
 tristem fortunæ vicem 5, 1. 6
 tristem servitutem 1, 2. 6
 tristem vitam 3, 20. 2
 tristi 2, 6. 17
 tristis 4, 19. 20
 tristis eventus 4, 5. 10
 tritici 1, 16. 3
 trivio 1, 27. 11; 5, 6. 1
 trucidat 3, 2. 13
 trudi 5, 5. 35

trusitant 2, 7. 8
 tu 1, 10. 9; 4, 6. 1
 tua 1, 3. 16; 1, 9. 10
 tuæ 2, 1. 8; 4, 6. 4; 5, 2. 16
 tuæ partes 4, 25. 24
 tuarum 1, 13. 6
 tuas 2, 9. 12
 tuearis 3, 7. 10
 tuentes 3, 10. 38
 tugurio 1, 19. 4
 tui 3, 12. 4; 4, 19. 18; 3, 16. 11; 5, prolog. 17
 tuis 3 prolog. 38; 3, 3. 17; 3, 6. 4; 4, 3. 7; 4, 21. 13
 tulerint 4, 4. 16
 tuli 1, 21. 10
 tulisse 4, 3. 7
 tum 1, 3. 12; & alibi
 tumens 1, 3. 4
 tumentes 2, 7. 2
 tunc 1, 1. 3; 3, 18. 5
 tunica 2, 5. 12
 tunicis 5, 7. 42
 tuo 2, 18. 7; 4, 25. 17
 turba 3, 19. 7; 4, 4. 1; 4, 4. 29
 turba petulans 1, 2. 20
 turbæ meæ 1, 19. 9
 turbam 5, 4. 11
 turbat 1, 11. 8
 turbatos 4, 17, 9
 turbavit 4, 3. 2
 turbulentam 1, 1. 5
 turpe 3, 11. 7; 4, 17. 15
 turpem 5, 5. 37
 turpi 1, 13. 2; 3, 4. 7; 3, 10. 17; 4, 17. 5
 turpissimam 3, 8. 2; 4, 4. 6
 turpiter 1, 25. 2
 Tuscum mare 2, 5. 10

tuta

I N D E X

tuta 1, 28. 7; 2, 6. 16;
 2, 7. 13; 4, 16. 6
 tutandum 1, 31. 1
 tutas 1, 31. 9
 tutela 3, 17. 1
 tuto 2, 4. 17
 tuum 1, 11. 4
 tuus 1, 1. 12
 tympana 3, 20. 7
 tyrannus 1, 2. 5; 5, 1.
 14

V.

VAcca 1, 5. 3
 vaces 3 prolog. 2
 vaces uxori 3 prolog.
 13
 vacua 5, 5. 12
 vадis 1, 2. 14
 vado 4, 8. 12
 vadum 4, 3. 2
 vadunt 4, 17. 12
 vagantes 1, 2. 10
 vagor 3, 7. 20
 valeas 4, 1. 10
 valeo 1, 5. 9
 valerent 4, 24. 1
 valeret 4, 1. 2
 valet 1, 13. 13
 validus 1, 24. 9; 3, 11
 4; 3, 16. 6
 vana 4, 15. 4
 vanas 3, 6. 11
 vano 1, 9. 7
 vanum 1, 22. 8
 vanus 5, 7. 1
 variè 5 prolog. 14
 varietas 2 prolog. 10;
 4, 25. 3; 5, 5. 2
 variis 4, 6. 14; 3, 3. 12
 vastans 3, 2. 14
 vasti 1, 5. 5
 vati 4, 24. 33
 ubere 3, 15. 7

ubi 3, 19. 4; 1, 16. 7
 ubi pro cum 1, 30. 1;
 2, 4. 19; 5, 7. 1; 4,
 22. 5; 5, 1. 14
 ubi pro quando 3, 6. 9
 vectorum 4, 16. 4
 vehementis 2, 3. 1
 vel 5, 3. 10
 velim 2 prolog. 11; 3.
 prolog. 4. 9
 velit 1, 29. 6
 velle 1, 6. 3
 vellem 5, 2. 11
 vellent 3, 17. 1
 vellet 1, 6. 3; 1, 11. 3
 1, 13. 4; 1, 22. 2; 1,
 29. 9; 4, 4. 27
 veloces 4, 1. 2; 5, 10. 2
 velocit 3, 2. 10
 velocior 3, 3. 2
 venantem 4, 4. 4
 venantum 1, 12. 7
 venari 1, 11. 3
 venator 5, 10. 6
 venatorum 2, 8. 2
 vendere 3, 17. 7
 vendet 4, 4. 41
 vendiderunt 4, 4. 47
 venditaret 1, 14. 3
 veneunt 2, 5. 22
 venere 5, 5. 7
 venerant 1. 1. 1
 Veneri 3, 17. 3
 venerit 2, 8. 18; 3, 7.
 10; 3, 13. 7; 4, 10. 8
 veni 3, 7. 15
 veniam 4, 19. 6; 4, 25.
 13; 5, 3. 11
 veniat 1, 2. 31
 veniebat 5, 1. 22
 venient 3 prolog. 8; 4,
 25. 26
 veniente 4, 11. 5
 veniet 1, 30. 9
 veniet ad me 4, 25. 11

venire 4, 17. 37; 4. 21.
 7; 5, 21. 24
 venis 4, 23. 15
 venit 1, 21. 5; 2, 6. 7;
 3, 5. 6; 3, 18. 1; 4,
 1, 7; 4, 7. 3
 venter 3, 7. 24
 ventitare 3, 10. 16
 ventrem 4, 17. 32
 venustis 4, 4. 34
 vera 5, 5. 32; 2, 5, 6;
 5, 2. 12
 veram 4, 11. 2
 verba 5 prolog. 18; 3,
 16. 8; 3, 3. 15
 verbis 1, 11. 1; 2, 6.
 14; 3, 6. 4; 5, 2,
 11; 2, 13. 1
 verbosa 2 prolog. 13
 verbosis 1, 14. 4
 verendos 4, 10. 10
 vereri 1, 25. 7
 veris 3, 9. 7
 veritas 3, 10. 5
 veritatis 1, 1. 9; 3, 10.
 43

vero 2, 6. 2; & alibi
 verrem 5, 4. 1
 versatur 2, 8. 19
 versibus senariis 1 pro-
 log. 2

versus 4, 21. 2
 versus subjecti 1, 19. 2;
 3, 15. 18

vertetur 2, 8. 19
 vertit 1, 31. 5
 verum 1, 10. 2; 1, 14.
 12; 3 prolog. 50;
 4, 17. 30; 4, 19. 11

verum 1, 5. 3; & alibi
 vescatur 2, 6. 13
 vesci 1, 31. 11
 vespa 3, 13. 3
 veste 4, 21. 23
 vestem 4, 4. 2

vestimentis

vestim
 vestitu
 vestra
 vestrae
 vestras
 vestri
 vestru
 vetat
 vetera
 vetere
 veto 4
 vetust
 vetust
 vetusti
 vetusti
 vexata
 vi 1. 2
 vi com
 via 3.
 viam
 viam
 viator
 vicem
 vicem
 vices
 26
 vicina
 vicini
 victi 4
 victim
 victor
 victor
 victor
 victum
 25
 victur
 victus
 vide 3
 videan
 videar
 vident
 video
 video

VOCABULORUM.

vestimentis 5. 5. 29
 vestitu 5. 2. 21
 vestra 1. 14. 15
 vestræ 4. 15. 6
 vestras 5 prolog. 18
 vestri 4. 15. 5
 vestrum 1. 2. 29
 vetat 4. 17. 13
 vetera 4. 5. 37
 veterem 1. 21. 6
 veto 4. 10. 11; 4. 17. 31
 vetustas 4. 21. 10
 vetustate 3. 10. 7
 vetustior 3. 6. 18
 vetustis 5. 1. 97
 vetusto 5 prolog. 13
 vexata 4. 16. 3
 vi 1. 2. 12
 vi compesceret 1. 2. 12
 via 3. 14. 5
 viam 3 prolog. 39
 viam honoris 2. 9. 3
 viatori 2. 1. 5
 vicem 3 prolog. 15
 vicem fortunæ 5. 1. 15
 vices 2. 8. 10; 4. 25.
 26
 vicina mors 4. 25. 19
 vicini 1. 6. 1
 victi 4. 5. 1
 victima 3. 3. 8
 victor 3. 14. 9; 4. 5. 8
 victorem 1. 15. 8
 victoris 4. 24. 5
 victorum 4. 21. 5
 victum 3. 16. 4; 4. 21.
 25
 victurum 5. 5. 5
 victus 1. 8. 5
 vide 3. 6. 3
 videamur 3. 17. 7
 videar 4. 25. 2
 videntur 4 prolog. 5
 video 4. 23. 14
 videor 3. 7. 18
 viderat 1. 7. 1; 2. 8. 21
 videre 1. 16. 2; 2. 8.
 28; 3. 2. 3
 videre mala 1. 16. 2
 videri 2. 2. 5
 videris 1. 10. 9
 viderunt 1. 20. 3; 4.
 17. 10
 vides 2. 4. 8; 4. 19. 6;
 5. 10. 10
 videt 2. 8. 11; 4. 17.
 37
 videtur 1. 11. 13; 4.
 prolog. 1; 4. 6. 17
 vidisset 3. 12. 4; 3. 14. 2
 vedit 1. 4. 3; 1. 6. 1;
 1. 13. 5; 1. 21. 8;
 3. 4. 1; 3. 16. 8
 vigilare 1. 23. 8
 vigilem 3. 7. 19
 vigilia 3 prolog. 26
 vigor 5. 7. 15
 vile hordeum 2. 7. 9
 viles 3 prolog. 11
 villam 2. 5. 8; 2. 8. 3
 3. 10. 19; 4. 4. 23
 villicus 2. 8. 13
 vina vetera 4. 4. 35
 vincas moribus 3. 8. 16
 vincet 5. 5. 23
 vincor 3. 18. 9
 vincis 3. 18. 6
 vindicandam 4. 17. 27
 vindicavit 1. 21. 6; 4.
 6. 20; 5. 2. 6
 vindicet 3. 10. 28
 vindicta 1. 28. 2; 1. 29.
 10
 vindictam 4. 3. 10
 vinea 4. 2. 2
 vino devoutam 4. 4. 9
 vinum 4. 4. 4
 violavit 1. 27. 4
 viperæ 4. 7. 3
 vir 1. 18. 4; 3. 9. 6
 vir natus 3. 8. 11
 vires 3. 2. 9; 3. 18. 11
 5. 10. 8
 viri 5. 2. 20
 viribus 1. 1. 9; 1. 11.
 7; 1. 21. 3; 4. 2. 2
 5. 2. 15
 viridaria 2. 5. 14
 viros 2. 2. 1
 viro forti 4. 11. 1
 viros venantem oculis
 4. 4. 4
 virtus 4. 23. 39
 virtute 1. 13. 14; 3. 6.
 11
 virtutem 4. 11. 3
 virtuti 2. 9. 4; 5. 2. 16
 virtutis 1. 11. 1
 vis 1. 23. 5; 3. 6. 2; 4.
 15. 2
 vis & nequitia 2. 6. 3
 viso 2. 1. 6
 visum est 3. 7. 20; 4.
 23. 6
 visum seni 3. 19. 11
 vita 2. 8. 19; 3. 2. 16
 vitæ 3 prolog. 16; 4.
 17. 2; 4. 19. 7
 vitæ subsidium 4. 21. 12
 vitam 3 prolog. 23, 51
 3. 7. 12; 3. 20. 1; 4.
 4. 36
 vitans rapinam 2. 4. 22
 vitari 5. 4. 8
 vitassent 1. 31. 4
 vitemus 1. 19. 2
 vites 4. 4. 38
 vitiis 4. 9. 2
 vitulus 5. 9. 3
 vituperant 4. 6. 26
 vituperat 1. 12. 6
 viva 3. 16. 29
 vivere 3. 7. 13
 vivos 2. 3. 5
 vix 4. 17. 8

ulcisci

INDEX

tuta 1, 28. 7; 2, 6. 16;
 2, 7. 13; 4, 16. 6
 tutandum 1, 31. 1
 tutas 1, 31. 9
 tutela 3, 17. 1
 tuto 2, 4. 17
 tuum 1, 11. 4
 tuus 1, 1. 12
 tympana 3, 20. 7
 tyrannus 1, 2. 5; 5, 1.
 14

V.

VAcca 1, 5. 3
 vaces 3 prolog. 2
 vaces uxori 3 prolog.
 13
 vacua 5, 5. 12
 vadis 1, 2. 14
 vado 4, 8. 12
 vadum 4, 3. 2
 vadunt 4, 17. 12
 vagantes 1, 2. 10
 vagor 3, 7. 20
 valeas 4, 1. 10
 valeo 1, 5. 9
 valerent 4, 24. 1
 valeret 4, 1. 2
 valet 1, 13. 13
 validus 1, 24. 9; 3, 11
 4; 3, 16. 6
 vana 4, 15. 4
 vanas 3, 6. 11
 vano 1, 9. 7
 vanum 1, 22. 8
 vanus 5, 7. 1
 varie 5 prolog. 14
 varietas 2 prolog. 10;
 4, 25. 3; 5, 5. 2
 variis 4, 6. 14; 3, 3. 12
 vastans 3, 2. 14
 vasti 1, 5. 5
 vati 4, 24. 33
 ubere 3, 15. 7

ubi 3, 19. 4; 1, 16. 7
 ubi pro cum 1, 30. 1;
 2, 4. 19; 5, 7. 1; 4,
 22. 5; 5, 1. 14
 ubi pro quando 3, 6. 9
 vectorum 4, 16. 4
 vehementis 2, 3. 1
 vel 5, 3. 10
 velim 2 prolog. 11; 3.
 prolog. 4. 9
 velit 1, 29. 6
 velle 1, 6. 3
 vellem 5, 2. 11
 vellent 3, 17. 1
 vellet 1, 6. 3; 1, 11. 3
 1, 13. 4; 1, 22. 2; 1,
 29. 9; 4, 4. 27
 veloces 4, 1. 2; 5, 10. 2
 veloci 3, 2. 10
 velocior 3, 3. 2
 venantem 4, 4. 4
 venantum 1, 12. 7
 venari 1, 11. 3
 venator 5, 10. 6
 venatorum 2, 8. 2
 vendere 3, 17. 7
 vendet 4, 4. 41
 vendiderunt 4, 4. 47
 venditaret 1, 14. 3
 veneunt 2, 5. 22
 venere 5, 5. 7
 venerant 1. 1. 1
 Veneri 3, 17. 3
 venerit 2, 8. 18; 3, 7.
 10; 3, 13. 7; 4, 10. 8
 veni 3, 7. 15
 veniam 4, 19. 6; 4, 25.
 13; 5, 3. 11
 veniat 1, 2. 31
 veniebat 5, 1. 22
 venient 3 prolog. 8; 4,
 25. 26
 veniente 4, 11. 5
 veniet 1, 30. 9
 veniet ad me 4, 25. 11

venire 4, 17. 37; 4, 21.
 7; 5, 21. 24
 venis 4, 23. 15
 venit 1, 21. 5; 2, 6. 7;
 3, 5. 6; 3, 18. 1; 4,
 1, 7; 4, 7. 3
 venter 3, 7. 24
 ventitare 3, 10. 16
 ventrem 4, 17. 32
 venustis 4, 4. 34
 vera 5, 5. 32; 2, 5, 6;
 5, 2. 12

veram 4, 11. 2
 verba 5 prolog. 18; 3,
 16. 8; 3, 3. 15

verbis 1, 11. 1; 2, 6.
 14; 3, 6. 4; 5, 2.
 11; 2, 13. 1

verbosa 2 prolog. 13
 verbosis 1, 14. 4
 verendos 4, 10. 10
 vereri 1, 25. 7
 veris 3, 9. 7
 veritas 3, 10. 5
 veritatis 1, 1. 9; 3, 10.
 43

vero 2, 6. 2; & alibi
 verrem 5, 4. 1

versatur 2, 8. 19
 versibus senariis 1 pro-
 log. 2

versus 4, 21. 2
 versus subjecti 1, 19. 2;
 3, 15. 18

vertetur 2, 8. 19
 vertit 1, 31. 5
 verum 1, 10. 2; 1, 14.
 12; 3 prolog. 50;
 4, 17. 30; 4, 19. 11

verum 1, 5. 3; & alibi
 vescatur 2, 6. 13
 vesci 1, 31. 11
 vespa 3, 13. 3
 veste 4, 21. 23

vestimentis

VOCABULORUM.

vestimentis 5. 5. 29
 vestitu 5. 2. 21
 vestra 1. 14. 15
 vestrae 4. 15. 6
 vestras 5 prolog. 18
 vestri 4. 15. 5
 vestrum 1. 2. 29
 vetat 4. 17. 13
 vetera 4. 5. 37
 veterem 1. 21. 6
 veto 4. 10. 11; 4. 17. 31
 vetustas 4. 21. 10
 vetustate 3. 10. 7
 vetustior 3. 6. 18
 vetustis 5. 1. 97
 vetusto 5 prolog. 13
 vexata 4. 16. 3
 vi 1. 2. 12
 vi compesceret 1. 2. 12
 via 3. 14. 5
 viam 3 prolog. 39
 viam honoris 2. 9. 3
 viatori 2. 1. 5
 vicem 3 prolog. 15
 vicem fortunæ 5. 1. 15
 vices 2. 8. 10; 4. 25.
 26
 vicina mors 4. 25. 19
 vicini 1. 6. 1
 victi 4. 5. 1
 victima 3. 3. 8
 victor 3. 14. 9; 4. 5. 8
 victorem 1. 15. 8
 victoris 4. 24. 5
 victorum 4. 21. 5
 victum 3. 16. 4; 4. 21.
 25
 victurum 5. 5. 5
 victus 1. 8. 5
 vide 3. 6. 3
 videamus 3. 17. 7
 videar 4. 25. 2
 videntur 4 prolog. 5
 video 4. 23. 14
 videor 3. 7. 18

viderat 1. 7. 1; 2. 8. 21
 videre 1. 16. 2; 2. 8.
 28; 3. 2. 3
 videre mala 1. 16. 2
 videri 2. 2. 5
 videris 1. 10. 9
 viderunt 1. 20. 3; 4.
 17. 10
 vides 2. 4. 8; 4. 19. 6;
 5. 10. 10
 videt 2. 8. 11; 4. 17.
 37
 videtur 1. 11. 13; 4.
 prolog. 1; 4. 6. 17
 vidisset 3. 12. 4; 3. 14. 2
 vedit 1. 4. 3; 1. 6. 1;
 1. 13. 5; 1. 21. 8;
 3. 4. 1; 3. 16. 8
 vigilare 1. 23. 8
 vigilem 3. 7. 19
 vigilia 3 prolog. 26
 vigor 5. 7. 15
 vile hordeum 2. 7. 9
 viles 3 prolog. 11
 villam 2. 5. 8; 2. 8. 3
 3. 10. 19; 4. 4. 23
 villicus 2. 8. 13
 vina vetera 4. 4. 35
 vincas moribus 3. 8. 16
 vincet 5. 5. 23
 vincor 3. 18. 9
 vincis 3. 18. 6
 vindicandam 4. 17. 27
 vindicavit 1. 21. 6; 4.
 6. 20; 5. 2. 6
 vindicet 3. 10. 28
 vindicta 1. 28. 2; 1. 29.
 10
 vindictam 4. 3. 10
 vinea 4. 2. 2
 vino devoutam 4. 4. 9
 vinum 4. 4. 4
 violavit 1. 27. 4
 viperæ 4. 7. 3
 vir 1. 18. 4; 3. 9. 6

vir natus 3. 8. 11
 vires 3. 2. 9; 3. 18. 11
 5. 10. 8
 viri 5. 2. 20
 viribus 1. 1. 9; 1. 11.
 7; 1. 21. 3; 4. 2. 2
 5. 2. 15
 viridaria 2. 5. 14
 viros 2. 2. 1
 viro forti 4. 11. 1
 viros venantem oculis
 4. 4. 4
 virtus 4. 23. 39
 virtute 1. 13. 14; 3. 6.
 11
 virtutem 4. 11. 3
 virtuti 2. 9. 4; 5. 2. 16
 virtutis 1. 11. 1
 vis 1. 23. 5; 3. 6. 2; 4.
 15. 2
 vis & nequitia 2. 6. 3
 viso 2. 1. 6
 visum est 3. 7. 20; 4.
 23. 6
 visum seni 3. 19. 11
 vita 2. 8. 19; 3. 2. 16
 vitæ 3 prolog. 16; 4.
 17. 2; 4. 19. 7
 vitæ subSIDium 4. 21. 12
 vitam 3 prolog. 23. 51
 3. 7. 12; 3. 20. 1; 4.
 4. 36
 vitans rapinam 2. 4. 22
 vitari 5. 4. 8
 vitassent 1. 31. 4
 vitemus 1. 19. 2
 vites 4. 4. 38
 vitiis 4. 9. 2
 vitulus 5. 9. 3
 vituperant 4. 6. 26
 vituperat 1. 12. 6
 viva 3. 16. 29
 vivere 3. 7. 13
 vivos 2. 3. 5
 vix 4. 17. 8

ulcisci

INDEX 1363

uicisci 5. 3. 4
 ulla 1. 14. 11
 ulli 4. 19. 13
 ullius 4. 10. 21
 ullo pacto 2. 6. 6
 ultimam 4. 19. 3
 ultimi 5. 1. 17
 ultro 2. 8. 6; 3. 7. 12; & alibi
 una 1. 2. 17; 3. 16. 5
 una bibamus 3. 16. 15
 unam 4. 4. 4
 unde 3. 7. 17; & alibi
 unguento 5. 1. 21
 unguibus 1. 31. 12; 2. 6. 8
 uniones 4. 5. 38
 universis 5. 7. 44
 unius 4. 4. 49
 uno 4. 4. 1
 unquam 4. 6. 16
 unum 3. 11. 4; 4. 24. 28
 unus 1. 6. 7; 2. 5. 11; 2. 8. 17
 vobis 3. 18. 10
 voce 1. 11. 5
 vocem 1. 12. 12; 1. 13. 8; 3. 16. 16; 3. 18. 4; & alibi
 vocent 3 prolog. 10
 vocibus 1. 12. 7; 3. 18. 13
 vocis 1. 11. 13
 vocis fidem 4. 25. 9
 volans 2. 6. 7
 volebat 3 prolog. 36
 voles 3. 14. 11
 volet 5 prolog. 15
 volo 2. 5. 5; 3. 8. 14; 4. 24. 15
 volucrem 1. 26. 11
 volucri 5. 8. 1
 volucris 2. 4. 6
 volucris parvulæ 5. 3. 31

voluerit 1 prolog. 5; 2. 9. 10; 3. 17. 8
 voluisses 1. 3. 14
 voluisti 2. 8. 5; 5. 3. 4
 voluit 3. 15. 18; 4. 21. 7
 volunt 2. 2. 5
 voluntas 5. 6. 5
 voluntatem 4. 4. 31
 voluptas 4. 8. 8
 volutat sepe 4. 3. 2
 vos 3. 17. 34; & alibi
 votum 1. 4. 9; 5. 4. 2
 urbano 5. 5. 8
 urbes 4. 21. 4
 urbis 1. 14. 6
 urbs 4. 21. 18
 usu 3. 3. 1
 usum 4. 10. 21
 usurpare 4. 15. 5
 usus 4. 25. 13
 usus est 4. 24. 8; 5. prolog. 13
 ut 1. 11. 5. 14; 1. 19. 2; 1. 22. 6; 1. 27. 6; 1. 28. 4. 11; 2. prolog. 3. 10; 2. 1. 12; 2. 4. 10; 2. 6. 11; 2. 8. 2; 2. 9. 3; 3. prolog. 3. 5; 3. 2. 6; 3. 8. 16; 3. 13. 10; 4. 4. 8. 42. 43. 44; 4. 5. 5; 4. 9. 26; 4. 10. 6; 4. 17. 3; 4. 19. 5. 10; 5. 5. 6; 5. 7. 19

ut, pro quam 1. 12. 14; 1. 21. 8; 2. 5. 19; 3. prolog. 27; 3. 2. 9; 5. 1. 4; 4. 1. 10; 5. 1. 3; 5. 7. 13; 4. 2. 3; 4. 18. 4; 3. 7. 4; 3. 10. 27; 3. 16. 8; 4. 21. 26; 4. 17. 10

utcunque 2. 2. 1
 uterque 1. 10. 7; 5. 5. 27

uti 3. 8. 14
 utile 4. 25. 18
 utile est 3. 17. 12
 utiles 4. 10. 14
 utiliora 1. 12. 1
 utilis 3. 14. 11; 4. 3. 8
 utilitas 1. 22. 11
 utilitatem 4 prolog. 4
 utilius 4. 21. 1
 utinam 4. 6. 6
 utriusque 3. 10. 2
 utrumque 3. 18. 12; 3. 13. 4
 uvam 4. 2. 2
 vulgare 3. 9. 1
 vulgatus 4. 24. 31
 vulgi 1. 14. 12; 5. 2. 12
 vulgo 3. 3. 2
 vulnere 2. 7. 12
 vulneris 2. 3. 3
 vulpecula 4. 8. 10
 vulpem 1. 10. 4; 1. 26. 7
 vulpes 1. 7. 1; 1. 13. 5; 1. 26. 3
 vulpi 1. 28. 12
 vulpinos 1. 28. 3
 vulpis 4. 2. 1; 4. 19. 1
 vulpes doldsa 4. 8. 3
 vult 1. 13. 9; 1. 24. 1. 9; 2. 4. 9
 vultu 1. 13. 7
 vultum 4. 17. 10
 vulturius 1. 27. 8
 vulta 1. 13. 7
 vultum 4. 17. 10
 uxorem 1. 6. 3
 uxorem sanctam 3. 10. 30
 uxores 3. 3. 17
 uxori vaces 3 prob. 12
 uxorius 3. 10. 18. 21
 Xistum 2. 5. 17
 Zonas 4. 21. 11

F I N I S.

90041817

• 3. 8

pg. 4

2;
2; 3.

2.11

26.7
3.5;

19. I
3
4. I.

16.

12

INDEX / 36

ulcisci 3. 3. 4
 ulla 1. 14. 11
 ulli 4. 19. 13
 ullius 4. 10. 21
 ullo pacto 2. 6. 6
 ultimam 4. 19. 3
 ultimi 5. 1. 17
 ultro 2. 8. 6; 3. 7. 12; & alibi
 una 1. 2. 17; 3. 16. 5
 una bibamus 3. 16. 15
 unam 4. 4. 4
 unde 3. 7. 17; & alibi
 unguento 5. 1. 21
 unguibus 1. 31. 12; 2. 6. 8
 uniones 4. 5. 38
 universis 5. 7. 44
 unius 4. 4. 49
 uno 4. 4. 1
 unquam 4. 6. 16
 unum 3. 11. 4; 4. 24. 28
 unus 1. 6. 7; 2. 5. 11; 2. 8. 17
 vobis 3. 18. 10
 voce 1. 11. 5
 vocem 1. 12. 12; 1. 13. 8; 3. 16. 16; 3. 18. 4; & alibi
 vocent 3 prolog. 10
 vocibus 1. 12. 7; 3. 18. 13
 vocis 1. 11. 13
 vocis fidem 4. 25. 9
 volans 2. 6. 7
 volebat 3 prolog. 36
 voles 3. 14. 11
 volet 5 prolog. 15
 volo 2. 5. 5; 3. 8. 14; 4. 24. 15
 volucrem 1. 26. 11
 volucri 5. 8. 1
 volucris 2. 4. 6
 volucris parvulae 5. 3. 31

voluerit 1 prolog. 5; 2. 9. 10; 3. 17. 8
 voluisses 1. 3. 14
 voluisti 2. 8. 5; 5. 3. 4
 voluit 3. 15. 18; 4. 21. 7
 volunt 2. 2. 5
 voluntas 3. 6. 5
 voluntatem 4. 4. 31
 voluptas 4. 8. 8
 voluntate 4. 3. 2
 vos 3. 17. 34; & alibi
 votum 1. 4. 9; 5. 4. 2
 urbano 5. 5. 8
 urbes 4. 21. 4
 urbis 1. 14. 6
 urbs 4. 21. 18
 usu 3. 3. 1
 usum 4. 10. 21
 usurpare 4. 15. 5
 usus 4. 25. 13
 usus est 4. 24. 8; 5. prolog. 13
 ut 1. 11. 5. 14; 1. 19. 2; 1. 22. 6; 1. 27. 6; 1. 28. 4. 11; 2. prolog. 3. 10; 2. 1. 12; 2. 4. 10; 2. 6. 11; 2. 8. 2; 2. 9. 3; 3. prolog. 3. 5; 3. 2. 6; 3. 8. 16; 3. 13. 10; 4. 4. 8. 42. 43. 44; 4. 5. 5; 4. 9. 26; 4. 10. 6; 4. 17. 3; 4. 19. 5. 10; 5. 5. 6; 5. 7. 19

ut, pro quam 1. 12. 14; 1. 21. 8; 2. 5. 19; 3. prolog. 27; 3. 2. 9; 5. 1. 4; 4. 1. 10; 5. 1. 3; 5. 7. 13; 4. 2. 3; 4. 18. 4; 3. 7. 4; 3. 10. 27; 3. 16. 8; 4. 21. 26; 4. 17. 10

utcunque 2. 2. 1
 uterque 1. 10. 7; 5. 5. 27

uti 3. 8. 14
 utile 4. 25. 18
 utile est 3. 17. 12
 utiles 4. 10. 14
 utiliora 1. 12. 1
 utilis 3. 14. 11; 4. 3. 8
 utilitas 1. 22. 11
 utilitatem 4 prolog. 4
 utilius 4. 21. 1
 utinam 4. 6. 6
 utriusque 3. 10. 2
 utrumque 3. 18. 12; 3. 13. 4
 uvam 4. 2. 2
 vulgare 3. 9. 1
 vulgatus 4. 24. 31
 vulgi 1. 14. 12; 5. 2. 12
 vulgo 3. 3. 2
 vulnere 2. 7. 12
 vulneris 2. 3. 3
 vulpecula 4. 8. 10
 vulpem 1. 10. 4; 1. 26. 7
 vulpes 1. 7. 1; 1. 13. 5; 1. 26. 3
 vulpi 1. 28. 12
 vulpinos 1. 28. 3
 vulpis 4. 2. 1; 4. 19. 1
 vulpes doldsa 4. 8. 3
 vult 1. 13. 9; 1. 24. 1. 9; 2. 4. 9
 vultu 1. 13. 7
 vultum 4. 17. 10
 vulturius 1. 27. 8
 vultu 1. 13. 7
 vultum 4. 17. 10
 uxorem 1. 6. 3
 uxorem sanctam 3. 10. 30
 uxores 3. 3. 17
 uxori vaces 3 proh. 12
 uxoris 3. 10. 18. 21
 Xistum 2. 5. 17
 Zonas 4. 21. 11

F I N I S.

90091817

4. 3. 8
og. 4

2
2; 3.

I
. 2. 12

26.7
13.5;

19. I
3
24. I.

10.

12

